

วารสาร เล่ม 1

วารสารค่ายธนระริชต์ ฉบับลงวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2506 นำมาเพื่อให้เห็นรูปแบบเล่มภาพประกอบ และชื่อของผู้บริหาร พันเอกอุดม สุจริตกุล ซึ่งเป็นบรรณาธิการอยู่ขณะนั้น ได้ขอให้เยาวลักษณ์ แพ่งสภา นำข้อเขียนลงโดยใช้นามปากกาว่า “MISS UNKNOWN” ความจริงแล้วต้องการให้ผู้อ่านตื่นเต็นอยากราบว่านามปากกานี้เป็นใคร ขณะที่เขียนเรื่องต่าง ๆ ลงในหนังสือเล่มนี้ คุณโสวัจและเยาวลักษณ์ กลับมาที่กรุงเทพแล้ว จึงเขียนเรื่องย้อนรำลึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เคยอยู่ในออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา และยุโรป ตลอดระยะเวลาในปี พ.ศ. 2500 ทำงานให้กับสายการบินและเป็นหุ้นส่วนบริษัทท่องเที่ยว เราทั้งสองจึงมีโอกาสได้รับเชิญจากสายการบินต่าง ๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตลอดการเดินทางทุกครั้ง ได้ที่นั่งชั้นหนึ่ง โรงแรมชั้นหนึ่ง ร้านอาหารดี ๆ และหู ด้วยเหตุนี้จึงสามารถมีข้อมูลต่าง ๆ นำมาลงในวารสารค่ายธนระริชต์ หลังจากพันเอกอุดม ท่านจากโลกนี้ไป ปี พ.ศ. 2507 เยาวลักษณ์ได้ยุติการเขียนตั้งแต่บัดนั้น ทั้งนี้ขอขอบคุณพันเอกอุดม สุจริตกุล และท่านผู้อ่าน ทุกท่านที่

กรุณาทำให้ MISS UNKNOWN มีความคิดริเริ่มในการเขียนหนังสือต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ปีพุทธศักราช 2566

ชุดที่ 10 วารสาร มีจำนวน 5 เล่ม

คำนำ

เยาวลักษณ์จัดทำ หนังสือ 39 เล่ม 10 ชุด 9,000 หน้า เพื่อบันทึกการเริ่มต้นอาชีพด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่สหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. 2499 กลับประเทศไทย ใน ปี พ.ศ. 2500 ถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2566 เพื่อให้ท่านทั้งหลายได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นมาจากประชาชนชาวไทยทั้งประเทศ รวมทั้งภาครัฐ และชาวต่างชาติทั่วโลก ที่ได้เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเพื่อท่องเที่ยว และธุรกิจต่างๆ ทำให้เกิดมีการสร้างอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจท่องเที่ยวทั่วประเทศไทย ในฐานะที่ผู้เขียนกลับจากสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2500 บริษัทสายการบิน Trans World Airlines ได้มาเปิดกิจการ มีโอกาสเข้าทำงานที่สายการบิน Trans World Airlines (T.W.A.) 3 ปี สายการบิน T.W.A. ได้ย้ายเส้นทางการบินไปประเทศอื่น เยาวลักษณ์ต้องหางานใหม่และได้งานใหม่เป็นพนักงานที่บริษัทท่องเที่ยว ชื่อ Metropole Travel Service Co. Ltd. เป็นบริษัทขายตั๋วเครื่องบิน ทำวีซ่า จองโรงแรม ทำอยู่ 5 ปีเต็ม จึงได้คิดริเริ่ม จดทะเบียนเป็นเจ้าของบริษัท ชื่อ โชคดีบริการ เดินทาง (Empress Travel Service Ltd. Part.) ตั้งอยู่บนถนนจักรพรรดิพงษ์ บริษัทเจริญรุ่งเรือง ได้ย้ายมาอยู่ที่ ตึก บี. กริม ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ และเปลี่ยนชื่อ เป็น B. Grimm Travel Center อยู่ที่ ถนนกรุงเทพกรีฑา เมื่อได้พิจารณาถึงการทำงานและกิจการมากขึ้น มีความคิดจะมอบกิจการนี้ให้คนรุ่นใหม่และมีศักยภาพที่พร้อมเพื่อความเจริญก้าวหน้าของบริษัทให้มีศักยภาพการทำงานเพิ่มงาน เพิ่มธุรกิจ เพิ่มพนักงาน จึงมอบบริษัททั้งหมดให้กับ คุณพรศรี วิศวชัยพันธ์ และคุณนิภาพร วิศวชัยพันธ์ รับผิดชอบกิจการ เป็นความภูมิใจอย่างยิ่งที่ทั้งสองได้ต่อยอดบริษัทเจริญรุ่งเรืองมีธุรกิจเป็นที่ยอมรับค่อสังคมชาวโลกได้ทำธุรกิจร่วมกับบริษัทต่างประเทศ ปัจจุบันใช้ชื่อ Jet International Travel Co. Ltd. ทำให้ชีวิตมีความสุขสามารถปลดปล่อยหน้าที่การงานทั้งหมด มีความสบายใจเนื่องจากเจ้าของบริษัทนี้รับช่วงไป สามารถสร้างงานรับงานเกี่ยวกับท่องเที่ยวทั่วโลกอย่างมีประสิทธิภาพปัจจุบันกลุ่มที่รับงานมีกิจการเจริญรุ่งเรืองอย่างมั่นคงเป็นความภาคภูมิใจที่สิ่งศักดิ์สิทธิ์บนสวรรค์คุ้มครองประเทศไทย ประธานพรให้เยาวลักษณ์ มีความเจริญรุ่งเรืองตั้งแต่ ปี 2500 ถึงปัจจุบัน 2566 บริษัททุกแห่งที่เยาวลักษณ์ดำเนินกิจการมาไม่เคยขาดแคลน มีเกียรติ มีชื่อเสียงเป็น

ที่ยอมรับของชาวโลกในระบบความมั่นคงทางการเงิน นี่คือความเป็นจริงในชีวิตการทำงานของเยาวลักษณ์ ที่บากบั่นบุกเบิก นับเป็นเวลา 67 ปี เต็ม

เยาวลักษณ์ แฟงสภา

คุณโสวัจได้รับพระราชทานปริญญาดุษฎีบัณฑิตและเข็มรัฐธำมรงค์ 9 ตุลาคม 2518

คุณโสวัจได้รับพระราชทาน ปช.1 เมษายน 2525

ข้าพระพุทธเจ้าได้รับ พระมหากรุณาธิคุณ อันล้นพ้นที่ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ทั้งสองพระองค์ และพระบรมราชวงศ์ ที่ได้พระราชทาน แก่ พลตรีโสวัจ แฟงสภา และข้าพระพุทธเจ้า ขอถวายความจงรักภักดี ตลอดชีวิตจะหาไม่ ตลอดเวลา ข้าพระพุทธเจ้า สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ได้รับความสุขสมบูรณ์ มีความภาคภูมิใจ เกิดมาเป็นคนไทยอยู่ใน แผ่นดินไทยที่ดีที่สุด ในชีวิตของ ข้าพระพุทธเจ้า ภายใต้อ้อมโพธิ์ ร่มไทร ของทั้งสองพระองค์ และพระบรมราชวงศ์ จึงเป็นความสำนึก ในร่างกายและจิตใจ ที่ได้ถวายความจงรักภักดี จนตราบ ชีวิตจะหาไม่

ควรมิควร แล้วแต่จะทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ

ข้าพระพุทธเจ้า นางเยาวลักษณ์ แฟงสภา

คุณโสวัจเป็นทายาทคนแรกของตระกูล แพ่งสภา
ที่ได้รับโปรดเกล้าฯ พระราชทานยศทหารชั้นนายพล ของตระกูล แพ่งสภา

เยาวลักษณ์ได้รับพระราชทานปริญญาบัตรและเข็มรัฐฐาภิรักษ์ 26 ตุลาคม 2532

ข้าพระพุทธเจ้าได้รับ พระมหากรุณาธิคุณ อันล้นพ้นที่ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ทั้งสองพระองค์ และพระบรมราชวงศ์ ที่ได้พระราชทาน แก่ พลตรีโสวัจ แพ่งสภา และข้าพระพุทธเจ้า ขอถวายความจงรักภักดี ตลอดชีวิตจะหาไม่ ตลอดเวลา ข้าพระพุทธเจ้า สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ได้รับความสุขสมบูรณ์ มีความภาคภูมิใจ ที่เกิดมาเป็นคนไทย อยู่ใน แผ่นดินไทย ที่ดีที่สุดในชีวิตของ ข้าพระพุทธเจ้า ภายใต้ร่มโพธิ์ ร่มไทร ของทั้งสองพระองค์ และพระบรมราชวงศ์ จึงเป็นความสำนึกในร่างกายและจิตใจ ที่ได้ถวายความจงรักภักดีจนตราบ ชีวิตจะหาไม่

ควรมิควร แล้วแต่จะทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ

ข้าพระพุทธเจ้า นางเยาวลักษณ์ แฟงสภา

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

และ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และ

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

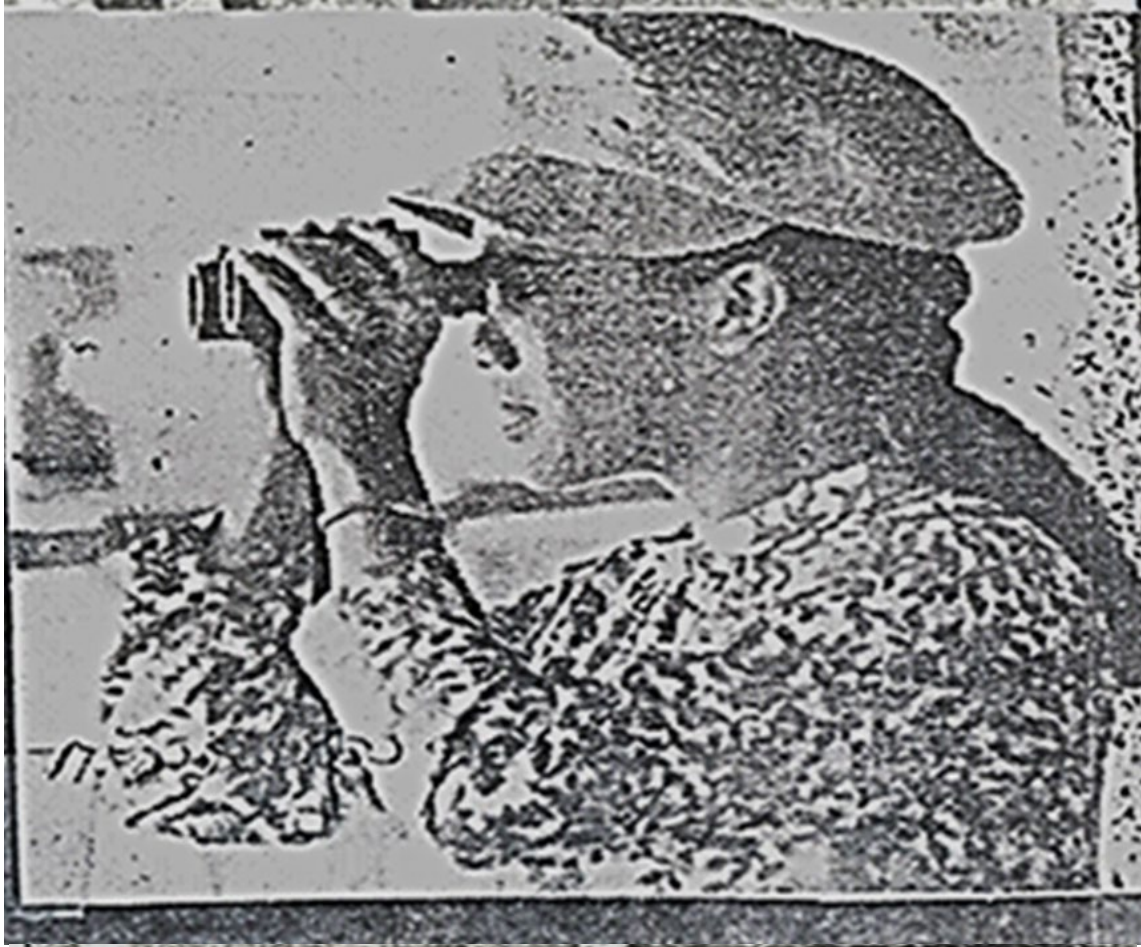
ทรงประทับตึกสโมสรเรือใบที่พัทยา

(ภาพขณะทรงประทับทอดพระเนตรการแข่งขันเรือใบ เมื่อวันที่ 25 ก.ค. 2510)

คุณหญิงอารี จุลละทรัพย์ (ภรรยาพลอากาศเอกทวี จุลละทรัพย์) หลังสมเด็จพระนางเจ้าฯ
คุณหญิงจอมศรี กระจ่างเนตร(ภรรยาพลเรือเอกศิริ กระจ่างเนตร) หม่อมหลวงท่านผู้หญิงเมี้ยน อนุชา
เยาวลักษณ์ แห่งสภา

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 25 กค. 2510

ขณะที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ ทรงประทับอยู่อย่างยาก จะสื่อ งดสื่อ
ทางไกลดูพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเรือใบอยู่
กลางทะเล ผู้ติดตามเห็นเยาวลักษณ์ถือกล้องอยู่จึงขอ
ยิ้มถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ คุณไสวจึงและเยาวลักษณ์มีบุญมาก
ที่ได้มีโอกาสรับใช้ พระองค์เพียงเล็กน้อยถือว่า
เป็นมงคลชีวิตต่อเราทั้งสองปลื้มใจหาที่สุดมิได้
พระองค์ท่านประทับอยู่ดีกสิโมสรเรือใบที่พืทยา คุณ
ไสวจึงออกแบบเมื่อ พ.ศ. 25 10 คุณหลวงชาติดิตร ราชการ
โกศล ท่านอยู่ในตำแหน่งที่รับผิดชอบขอให้คุณ
ไสวจึงออกแบบดีกนี้ติดริมทะเล เวลาที่ทุกๆพระองค์
เสด็จทรงเรือใบ ไว้เป็นที่พักชั่วคราวสำหรับพระองค์
และผู้ติดตาม ปัจจุบันได้เรือไปหมดแล้ว

คุณไสว์ออกแบบตึกสโมสรเรือใบ พัทยา เมื่อ พ.ศ. 2510
ปัจจุบันสโมสรเรือใบได้รื้อไปแล้ว

ด้านล่างเป็นภาพปัจจุบัน

พืชมยุโก โทตุ มหาราช
 ก้าวเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
 ข้าพระพุทธเจ้า

B. GRIMM TRAVEL CENTER CO., LTD.
 1643/3 New Petchburi Road, Phyathai, Bangkok 10310 Thailand.
 Tel : 2533198, 2539641 Fax : (662) 2539867, 2560474

เขาวลัษณ์เป็นผู้อำนวยการบริษัท B. Grimm Travel Center Co., Ltd. ถ้ามีโอกาสถวายพระพรต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร) จะนำลงในหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ด้วยความจงรักภักดี เริ่มทำงาน FRANK'S OF BEVERLY HILLS 326. S. BEVERLY DR. CA 54421 CAL. U.S.A. เมื่อ พ.ศ. 2499 (ค.ศ. 1956) เจ้าของขยายกิจการเปลี่ยนชื่อเป็น FLAMINCO. 1155 S. BEVERLY DR. CA. 41718 กลับกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2500 (ตลอดเวลาที่ทำงานมีเอกสารเสียหายชื่ออย่างถูกต้อง) เข้าทำงาน TWA เมื่อปี พ.ศ. 2500 (ค.ศ. 1957) สายการบิน TWA ขาดทุนหยุดบินเส้นทางกรุงเทพ (ดอนเมือง) (แต่ยังมีสำนักงานในเมืองเพื่อจัดการเกี่ยวกับเรื่องเอกสารและพนักงานทั้งหมดที่ทำงานใน

ประเทศไทย) พ.ศ. 2504 เยาวลักษณ์ได้เข้าทำงานบริษัท METROPOLE TRAVEL SERVICE ตั้งอยู่บนถนนราชวงศ์ และได้เริ่มลงทุน เป็นเจ้าของ บริษัทใช้ชื่อ EMPRESS TRAVEL SERVICE CO., LTD. ชื่อภาษาไทย บริษัท โชคดีบริการเดินทาง จำกัด ทะเบียนเลขที่ 1040-6086 วันที่ 9 พฤษภาคม 2510 คุณโสวัจ เป็นประธาน เยาวลักษณ์ เป็นผู้จัดการ หนังสือรับรองเลขที่ 208/2510 เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2510 ได้ขยาย กิจการและไม่เคยปิดกิจการ เพิ่มทุนเปลี่ยนชื่อบริษัทสุดท้าย พ.ศ. 2546 มีหุ้นไม่มากอยู่ที่บริษัท เจ็ท อินเตอร์เนชั่นแนล ทราเวล จำกัด (JET INTERNATIONAL TRAVEL CO., LTD.) ปัจจุบันหุ้นส่วนใหญ่คือ คุณพร ศรีและคุณนิภาพร วิศวชัยพันธ์ ความประสงค์ที่ลงทุนเปิดกิจการในอดีต เนื่องจากมีความคิดไปถึงอนาคต เพื่อสามี่ซึ่งรับราชการถึงเกษียณอายุจะ ได้เข้ามาเป็นประธานของบริษัททุกแห่งที่เปิดกิจการซึ่งเป็นเกียรติ ถ้า อยากรทำงานก็มีงานทำ และถ้าไม่ชอบก็ยังสามารถตำแหน่งประธานของ บริษัท ซึ่งมีเกียรติมีตำแหน่ง จะทำงานต่อทำไป หรือขายกิจการให้คนอื่น ได้ และในชีวิตไม่ประสงค์ที่จะอาศัยบ้านหลวงอยู่ เนื่องจากเป็นคนรัก ต้นไม้เป็นชีวิต ถ้าเป็นบ้านของเราจะได้ดูแลรักษาต้นไม้ให้อยู่ไปจนชั่ว ชีวิตถ้าเกษียณแล้ว มีกิจการก็เป็นผู้ที่มีความสะดวกในสังคมในหลายๆ ด้านตลอดชีวิตที่ดำเนินกิจการมา 66 ปี เต็ม ได้ปฏิบัติตนด้วยความไม่ ประมาทยึดมั่นในคุณธรรมเมตตาธรรมความซื่อสัตย์ต่อผู้ร่วมงานตลอด ให้ความอบอุ่นดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา ชีวิตประสบผลสำเร็จได้รับพรจากสิ่ง ศักดิ์สิทธิ์ทั่วโลกถือได้ว่าชีวิตสมความปรารถนา ในทุกๆ เรื่องตลอดชีวิต ได้มีโอกาสเดินทางไปทั่วโลกหลายครั้งโดยเดินทางอย่างสะดวกสบาย โดยได้นั่งชั้น 1 ตลอด ทั้งภายในและต่างประเทศเนื่องจากได้รับเชิญจาก สายการบินและโรงแรมทั่วโลก เพราะเป็นลูกค้า Top Ten ตามเป้าหมาย ของสายการบิน โรงแรม และกิจการท่องเที่ยวต่างๆ ด้วย

LUCKY TRAVEL SERVICE CO., LTD.

4/8 SOI 3 SUKHUMVIT ROAD, BANGKOK 10110 THAILAND
P. O. BOX 3 - 99 TELEX: 81096 TWINC TH
TEL. 2533198, 2536036

Thailand celebrates His Majesty the King's 60th Birthday in 1987

ON THIS OCCASION THE TRAVEL INDUSTRY
PLANS TO OFFER SPECIAL RATES FOR ALL
VISITORS TO THAILAND DURING THE
CALENDAR YEAR.

YOURS ALL CORDIALLY INVITED TO VISIT
AND CELEBRATES WITH US IN THAILAND

Owner by: **MRS. YAVALAKSANA PANGSAPA**

From: Lucky Travel Service Co. Ltd.

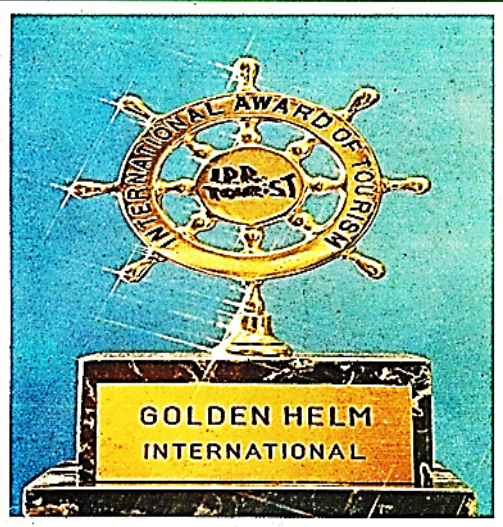
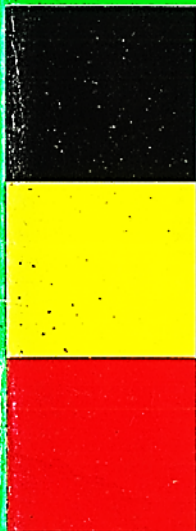
MARKETING

special number: ITB - BERLIN "86"
SUPPLEMENT: IATA TRAVEL AGENTS GUIDE

INTERNATIONAL TOURISM EXCHANGE

IPR-TOURIST Halle 25 Stand 25.48-3 - Tel. 302 17 06

IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB
IN BERLIN - ITB

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า

นางเยออดักษณ แพ่งสุภา

ขอถวายความจงรักภักดีและเทิดทูน กับพระองค์ตลอดกาล

มีบุญที่เกิดมาได้มีโอกาสถวายความจงรักภักดีถึง 4 รัชกาล

(พ.ศ. 2477-ปัจจุบัน พ.ศ. 2566)

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี เสด็จเป็นประธานในงาน Thai Night in
Tokyo ซึ่งจัดโดยสมาคมพาทาไทย ที่เซอรากัน เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม
คุณเขวลักษณ์ แห่งสภา ทนเกล้าฯ ถวายช่อดอกไม้ รายได้จากงานนี้ จะนำ
ไปเป็นค่าใช้จ่ายในงานเผยแพร่งานท่องเที่ยวเมืองไทย ที่กรุงโตเกียว ในหน้า
ร.ต.ท.ฉัตรชัย บุญยะอนันต์ พ.ศ. 2515 (1972)

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์

ฉบับที่ 8510 วันอาทิตย์ที่ 17 ธันวาคม พ.ศ.2515 ราคา 1 บาท

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7 เสด็จฯ มาเป็นประธานในงาน การกุศล พ.ศ.2519 ที่โรงแรมเชอราตัน กรุงเทพฯ เมื่อคืนวันที่ 15 ธันวาคม 2515 สมาคมพม่าไทย ได้จัดให้มีงาน Thai Night in Tokyo ขึ้น ในการนี้ ร.ต.ท.ฉัตรชัย บุญยะอนันต์ ประธานสมาคมพม่าไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการจัดงาน ได้กราบบังคมทูล เชิญสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7 เสด็จฯ มาเป็นประธานในงานด้วย นอกจากนี้ได้มีบุคคลสำคัญในวงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจโรงแรม สายการบิน ผู้ประกอบการขนส่ง ร้านขายสินค้าพื้นเมือง บริการภัตตาคาร และแขกผู้มีอุปการะคุณรวมทั้งผู้แทนสื่อมวลชน ไปร่วมประมาณ 700 คน งานนี้มีดนตรีและการแสดงจากโรงแรมต่าง ๆ และมีการแจกรางวัล สมนาคุณแก่ผู้ไปร่วมงานกว่า 200 รางวัล การจัดงาน Thai Night in Tokyo ขึ้นครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะหาเงินรายได้ไปเป็นค่าใช้จ่ายจัดงานเผยแพร่โฆษณาการท่องเที่ยวมาสู่เมืองไทยที่กรุงโตเกียว ระหว่างที่มีการประชุมใหญ่ประจำปี ครั้งที่ 22 ของสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคแปซิฟิก (พม่า) ในเดือนกุมภาพันธ์ ศกนี้ ซึ่งการประชุมดังกล่าวจะมีบุคคลสำคัญในวงการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจากประเทศในภาคพื้นแปซิฟิกและจากส่วนต่าง ๆ ของโลกมาร่วมประชุมเป็นจำนวนมาก

พระมหากษัตริย์คุณ
สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ
ทรงมีพระมหากษัตริย์เสด็จมาพระราชทานดอกไม้เยี่ยมศพ คุณหญิงสวาสดีฯ
ขณะตั้งบำเพ็ญกุศล ณ วัดมกุฏกษัตริยารามราชวรวิหาร
เมื่อวันพุธที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ.2514 วิญญาณของผู้ตายคงปีติยินดีและซาบซึ้ง
ในพระมหากษัตริย์คุณของใต้ฝ่าพระบาทเป็นที่ยิ่ง

• JAN 72 •

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 พระบรมราชินี และพระบรมราชโอรส
 ทุกพระองค์ทุกชั้น
 สยามชาติพระแม่เจ้า

ผู้บรรพชา
 ไต่ทศเร้า
 ผู้โตโย
 ผู้โตโย อามูร

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้จัดทำนิตยสาร ATTA's Talk

พ.ศ. 2538-2539

นางเยาวลักษณ์ แผงสภา

อดีตนายกสมาคมไทยธุรกิจท่องเที่ยว 2 สมัย (พ.ศ. 2518-2520) และ (พ.ศ. 2529-2531)

สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี "พระราชินี" ทรงเยี่ยมชม
ร้านค้าในพระราชดำริ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้ผลิตตุ๊กตาวานรทั้ง 18 มงกุฎ และ
ทอดพระเนตรการแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ชุตินุมา ณ โรงมหรสพหลวงศาลาเฉลิม
กรุง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

เมื่อวันที่ 25 ธ.ค.63 เวลา 17.28 น.สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราช
ดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ไปทอดพระเนตร ร้าน ๑๐๙ ณ ศูนย์การค้าดิโอลด์สยาม
พลาซ่า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร และทอดพระเนตรการแสดงโขน เรื่องรามเกียรติ์
ชุตินุมา ณ โรงมหรสพหลวงศาลาเฉลิมกรุง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ครั้งเสด็จพระราชดำเนินถึงศูนย์การค้าดิโอลด์สยาม พลาซ่า ทรงพระดำเนินเข้าภายใน
ศูนย์การค้าทรงเยี่ยมชมร้าน ๑๐๙ ซึ่งตั้งอยู่บนเลขที่ ๑๐๙/๒/๗๖ พระราชทานพระราช
วโรกาสให้นางนฤมล ล้อมทอง ผู้จัดการร้าน ๑๐๙ หนึ่งในศูนย์เก่า เข้าฝ้าทูลละอองธุลีพระ
บาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสินค้าของร้านและทอดพระเนตรสินค้าภายในร้าน โดย
ร้าน ๑๐๙ เปิดดำเนินการเมื่อ 28 กรกฎาคม พุทธศักราช 2563 เป็นร้านในพระราชดำริ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี โดยคณะกรรมการ

ร้านขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต เปิดร้านขึ้นภายในศูนย์การค้าดิโอลด์สยาม บนเลขที่ S ๑๐๘/๒/๗๖ อันเป็นที่มาของชื่อร้าน หนึ่งในศูนย์เก่า เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าจากร้านมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ร้านจิตรลดา ให้มีความหลากหลายและเข้าถึงกลุ่มบุคคลต่างๆ มากขึ้น จากนั้น ประทับรถไฟฟ้าเสด็จพระราชดำเนินไปยังศาลาเฉลิมกรุง ทอดพระเนตรการแสดงโขน เรื่องรามเกียรติ์ ชุดหนุมาน ระหว่างเส้นทางเสด็จพระราชดำเนินมีพสกนิกรในพื้นที่ใกล้เคียงต่างมาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จเป็นจำนวนมาก ทรงเยี่ยมพระสรวลโบทพระหัตถ์ทักทายราษฎร เมื่อเสด็จฯ ถึงศาลาเฉลิมกรุง นางเยาวลักษณ์ แพ่งสภา กรรมการบริษัท สหศินีมา จำกัด เฝ้าฯ รับเสด็จและถวายพวงมาลัย นางนฤมล ล้อมทอง กราบบังคมทูลประวัติของโรงมหรสพหลวงศาลาเฉลิมกรุง ต่อมาเสด็จฯ เข้าโรงมหรสพหลวง ทอดพระเนตรการแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ชุดหนุมาน ทั้งหมด 6 องก์ ประกอบด้วย องก์ที่ 1 วานรอ่อนแรงด้วยสาปพระอูมา องก์ที่ 2 ถวายตัวเป็นข้ารับอาสาสืบหนทาง องก์ที่ 3 ล้างสหัสกุมาร องก์ที่ 4 ขุนทหารถมศิลาจับมัจฉอรทัย องก์ที่ 5 กุมภภัณฑ์พ่ายแพ้หนุมาน และองก์ที่ 6 ขุนทหารครองพารา

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 19 มิถุนายน 2526

มูลนิธิสายใจไทย

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชทานพระวโรกาสให้คณะบุคคลเข้าเฝ้าฯ
ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ.2526

นางเยาวลักษณ์ แผงสภา
นายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว
กรรมการสมาคมฯ นายปีเตอร์ เซโก้
นายประภัทร สุทธาเวศ ผู้จัดการ
สมาคมฯ

ป้าเยาว์ปลาบปล้มมากที่ คุณชาติชาย โฆษะวิสุทธิ นำบุตรสาว น้องแพร
 เข้าเฝ้าพระองค์ท่าน เป็นมหามงคลที่สุดแห่งที่สุดในชีวิต
 ได้รับความเจริญรุ่งเรืองตลอดกาล

21 พฤษภาคม 2552

พระราชทานรางวัลบุคคลดีเด่นของชาติ ปี พ.ศ. 2552 ณ ศาลาดุสิตดาลัย สวนจิตรลดา

ภาพบน-แถวหลัง จากขวา ลำดับที่ห้า – เยาวลักษณ์ (ชุดสีเขียว)

ขอพระราชทานพระวโรกาส นำผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ และคณะกรรมการตัดสิน เพื่อรับพระราชทานรางวัลเกียรติบัตรและเข็มเชิดชูเกียรติ พระราชทานรางวัลบุคคลดีเด่นของชาติ พ.ศ. 2553 ณ อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา

แถวหลัง จากซ้าย ลำดับที่ห้า – เยาวลักษณ์ แห่งสภา

พระราชทานรางวัลบุคคลดีเด่นของชาติ พ.ศ. 2554 ณ ศาลาดุสิตดาลัย สวนจิตรลดา

ภาพบน - เยาวลักษณ์ แก้วหลังคนที่ 2 ขวามือ (เสื้อสีม่วง)

พระราชทานรางวัลบุคคลดีเด่นของชาติ พ.ศ.2555 ณ อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา

แก้วหลัง จากซ้าย ลำดับที่ห้า - เยาวลักษณ์ แห่งสภา

สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
พระราชทานพระวโรกาส ให้คณะกรรมการตัดสิน และนักร้องรางวัลชนะเลิศ
การประกวดขับร้องเพลงไทยประทับใจในอดีตโครงการ
"ศาลาเฉลิมกรุง สืบสานตำนานเพลง"
เข้าเฝ้าถวายเงินและรับถ้วยรางวัลพระราชทาน
เมื่อวันจันทร์ที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2555
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต

สมเด็จพระเจ้า้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
พระราชทานพระวโรกาส ให้คณะกรรมการตัดสิน และนักร้องรางวัลชนะเลิศการ
ประกวดขับร้องเพลงไทยประทับใจในอดีตโครงการ
“ศาลาเฉลิมกรุง สืบสานตำนานเพลง”
เข้าเฝ้าถวายเงินและรับถ้วยรางวัลพระราชทาน
เมื่อวันอาทิตย์ที่ 7 มิถุนายน 2558
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ WALAILAK UNIVERSITY

กรุงเทพมหานคร : อาคาร SM TOWER ชั้น 19 เลขที่ 979/45-46 ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร. (02) 298-0245-7, 298-0290-3 โทรสาร (02) 298-0289
นครศรีธรรมราช : ตำบลไทยบุรี อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช 80180
โทร. (075) 521-509 โทรสาร (075) 521-506

ที่ ทม 5222/15

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
กรุงเทพมหานคร

คำสั่งมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ที่ / 2540

เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรการโรงแรมและการท่องเที่ยว
สำนักวิชาวิทยาการจัดการ

เพื่อให้การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรการโรงแรมและการท่องเที่ยว สำนักวิชา
วิทยาการจัดการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเพื่อใช้ในปีการศึกษา 2541 ฉะนั้น อาศัยอำนาจ
ตามความในมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พ.ศ. 2535 จึงแต่งตั้ง
คณะกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรการโรงแรมและการท่องเที่ยว เพื่อทำหน้าที่จัดทำและ
พัฒนาหลักสูตรดังกล่าว ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เลิศพร ภาระลกุล	ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ ม.ร.ว. ไฉฉวี วัฒนาศาสตร์	กรรมการ
3. อาจารย์ นงคินุช ศรีธนาอนันต์	กรรมการ
4. อาจารย์ นุชนารถ รัตนสูงศักดิ์	กรรมการ
5. คุณเยาวลักษณ์ แห่งสภา	กรรมการ
6. คุณศุภฤกษ์ สุรางกูร	กรรมการ
7. คุณภราเดช พยัสมิเชียร	กรรมการ
8. อาจารย์ สุกานดา วรพันธุ์พงศ์	กรรมการและเลขานุการ
9. นางสาว วารุณี เบ็ญจศักดิ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2540

(ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอาน)

รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ
 เสด็จพระราชดำเนิน มาทรงเป็นประธาน ทรงเข้าร่วมพิธีไหว้ครูและครอบครู
 โขน-ละคร มุลนิธิศาลาเฉลิมกรุงและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ร่วมกันจัดพิธีไหว้
 ครูและครอบครูโขน-ละคร ขึ้นเมื่อวันพฤหัสบดี ที่ 2 กรกฎาคม 2552 โดยได้รับ
 พระกรุณาธิคุณจาก พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารี
 นาถเสด็จมาทรงเป็นประธาน และร่วมพิธีไหว้ครูและครอบครูโขน-ละคร โดยมี
 นายศุภชัย จันท์สุวรรณ ศิลปินแห่งชาติ เป็นประธานผู้ประกอบพิธีไหว้ครูและ
 ครอบครูในโอกาสดังกล่าวด้วย

คุณหญิงวรรณภา สิริวัฒนภักดี, ดร. สุวิทย์ เมษินทรีย์ อธิบดีรัฐมนตรีนว่าการ
 กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, อาจารย์จรรยา นง แสงวิเชียร ผู้เชี่ยวชาญ
 ด้านศิลปวัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, เยาวลักษณ์

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี
กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา
เสด็จฯ ทอดพระเนตรการแสดงโขน~ศาลาเฉลิมกรุง ชุดหนุมานชาญกำแหง
เป็นการส่วนพระองค์พร้อมพระสหาย
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2549 เวลา 20.30 น.

คุณวิชา วรมาลี, เยาวลักษณ์ แผงสภา และคุณนฤมล ล้อมทอง ถวายพวงมาลา

วันที่ 19 พฤษภาคม 2533

ที่ พิเศษอรท.104/2533

เรื่อง เรียนเชิญรับประทานรางวัลประกาศเกียรติคุณครูกิจทอง เทียวทีเคน
ครั้งที่ 1 ประจำปี 2532 (ประเภทรางวัลกิตติมศักดิ์)

เรียน คุณเยาวลักษณ์ แพ่งสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อผู้เข้ารับประทานรางวัลฯ

เนื่องจากในวันที่ 1 มิถุนายน 2533 เป็นวาระครบรอบ 3 ปี ของหนังสือพิมพ์
อินไซต์ครูกิจทอง เทียว ในโอกาสดังกล่าวคณะกรรมการโคจักษ์โครงการประทานรางวัล
ประกาศเกียรติคุณครูกิจทอง เทียวทีเคน ครั้งที่ 1 ประจำปี 2532 โดยขอประทานพระอนุญาต
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
เชิญพระนามย่อ ส.ส.จารึกลงบนโลรางวัล หูลเชิญเป็นองค์ประธานและประทาน
รางวัลประกาศเกียรติคุณครูกิจทอง เทียวทีเคน ครั้งที่ 1 ประจำปี 2532 ทรงประทานพระอนุญาต

พิธีประทานรางวัลประกาศเกียรติคุณครูกิจทอง เทียวทีเคน ครั้งที่ 1 ประจำปี
2532 กำหนดในวันที่ 1 มิถุนายน 2533 เวลา 17.00น. ณ โรงแรมเอเชีย หอราชเทวี-2
รางวัลกิตติมศักดิ์ 10 รางวัล รางวัลครูกิจทอง เทียวทีเคน 42 รางวัล

ด้วยคุณเยาวลักษณ์ แพ่งสภา เป็นบุคคลที่มีผลงานในการส่งเสริมการทองเทียว
ทีเคน คณะกรรมการจึงได้เสนอชื่อเข้ารับประทานรางวัลประเภทกิตติมศักดิ์ในโอกาสนี้
ดังนั้นจึงใคร่ขอเรียนเชิญเข้ารับประทานรางวัลประกาศเกียรติคุณครูกิจทอง เทียวทีเคน
ครั้งที่ 1 ประจำปี 2532 ตามหมายกำหนดการที่แจ้งให้ทราบในข้างต้นในกรณีที่ยินดีเข้า
รับประทานรางวัลหรือชั้ของประการใดกรณาแจ้งให้ทราบ ภายในวันที่ 24 พฤษภาคม 2533
จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ด้วยความเคารพอย่างสูง

(นายประพันธ์ ขวนอาษา)

ผู้อำนวยการ

ขออนุญาตเรียนชี้แจงประวัติย่อในหนังสือทั้ง 39 เล่ม ที่เยาวลักษณ์เกิดมา มีบุญได้มีโอกาสจัดทำหนังสือ 39 เล่มนี้เป็นความภูมิใจที่เกิดมามีบุญที่ได้รับ ความเมตตากรุณาจากท่านผู้ใหญ่ทั้งหลายให้ความรักความเอ็นดูและให้การ สนับสนุนจากเพื่อน ๆ ทั้งหมดที่ร่วมการศึกษาและร่วมงาน มาโดยตลอด เอกสาร นี้ คงจะเป็นเครื่องพิสูจน์ได้พอสมควรว่า เยาวลักษณ์ได้มีความตั้งใจ ในการ ประกอบกิจการงาน มาด้วยความสมบูรณ์แบบพอสมควร

เยาวลักษณ์ได้จัดทำหนังสือทั้งหมด 10 ชุด รวม 39 เล่ม ดังนี้

1. ประวัติคุณไสว็จ แพ่งสภา จัดทำรวม 5 เล่ม
2. ประวัติครอบครัวและตระกูล คุณเยาวลักษณ์ แพ่งสภา จัดทำรวม 5 เล่ม
3. สายการบิน-โรงแรม สมาคมต่าง ๆ ในเครือธุรกิจท่องเที่ยวของประเทศ จัดทำรวม 5 เล่ม
4. สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว Association of Thai travel agents (ATTA) จัดทำรวม 5 เล่ม
5. องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ.ส.ท.) ปัจจุบันเป็นการ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ททท. (Tourism Authority of Thailand) (TAT) จัดทำรวม 2 เล่ม
6. ร่วมงานเกี่ยวกับธุรกิจท่องเที่ยว ติดตามเดินทางไปกับคณะฯพณฯ ท่าน นายกรัฐมนตรีพลเอกเปรม ติณสูลานนท์, ทั้งในและต่างประเทศ (ตามเอกสารใน ชุดที่ 6) และ ฯพณฯ ท่านนายกรัฐมนตรี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ รวมทั้ง บุคคลสำคัญในรัฐบาลทุกสมัย จัดทำรวม 1 เล่ม
7. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) จัดทำรวม 1 เล่ม
8. งานต่าง ๆ ที่ได้รับการยกย่องและวุฒิบัตรต่าง ๆ ที่ได้รับร่วมงานกับภาครัฐและ ภาคเอกชน รวมถึงสมาคมต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ งานสำคัญ ระดับประเทศ จัดทำรวม 5 เล่ม
9. ตารางปี หลักฐานเอกสารที่นำมาลงท่านผู้อ่านสามารถนำไปเพิ่มทักษะ หรือ ใช้ประกอบกับงานต่าง ๆ ที่ดำเนินการอยู่ จัดทำรวม 5 เล่ม
10. วารสาร และนิตยสาร ต่าง ๆ ที่ได้ตีพิมพ์ เพื่อสามารถเสริมทักษะทั้งใน ปัจจุบันและอนาคต เพื่อชี้แนะแนวทางให้กับเยาวชนรุ่นต่อไป จัดทำรวม 5 เล่ม

การจัดทำหนังสือดังกล่าว มิได้รับกวนเงินของท่านผู้ใด ด้วยเหตุผล คือ กำเนิดอาชีพธุรกิจท่องเที่ยวทางภาคเอกชน เริ่มทำกิจการค้าอย่างจริงจัง เมื่อ พ.ศ. 2500 หลังจากนั้นทางรัฐบาลได้ให้ความสำคัญ จึงมี องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2502 โลกปัจจุบันคนสมัยใหม่อาจจะไม่ทราบว่าระบบการทำงานในอดีต ซึ่งต้องยอมรับว่าโลกนี้หากไม่มีคนเขียนหรือบันทึกในสิ่งที่สามารถดำเนินชีวิตประกอบอาชีพเพื่อความเจริญต่อไปในอนาคต คนรุ่นใหม่ก็คงไม่ทราบความเป็นมา เพราะไม่มีข้อมูลหรือนำมาดำเนินกิจการต่อไป โลกเรา นี้ เราต้องอยู่ด้วยการผสมผสานในทุก ๆ สิ่งที่ดี ควรจะนำมาประยุกต์ใช้ เอกสารที่จัดทำทั้ง 10 ชุด มิได้มอบให้บุคคลทั่วไป ตั้งใจที่จะมอบให้ห้องสมุด มหาวิทยาลัย และสถานศึกษาต่าง ๆ กระทรวงต่าง ๆ ที่อยู่ในการดูแลของรัฐบาล บริษัทใหญ่ ๆ ที่ประกอบการค้าเพื่อท่านผู้บริหารจะนำไปอ่านอย่างน้อยท่านอาจจะนำไปใช้ประโยชน์ได้บ้าง ผู้เขียนไม่ได้คิดว่าตัวเองเก่ง หรือมีความรอบรู้เกินกว่าท่านผู้ใด แต่มีความคิดที่ถ่ายทอดชีวิตที่ได้รับทำหน้าที่เกี่ยวกับธุรกิจต่าง ๆ นับเป็นเวลา 70 ปีบริบูรณ์ ในอดีตท่านผู้ใหญ่ของบ้านเมืองได้เขียนหนังสือต่าง ๆ แนะนำให้พวกเราได้มีโอกาสเรียนรู้ และสืบสานต่อ จึงทำให้ประเทศชาติเจริญมาทุกวันนี้ หนังสือ 39 เล่มนี้ข้อความส่วนใหญ่ นำมาจากเอกสารของจริงในทุกๆงานจากหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้ง เชื่อเชิญ ร่วมงานมาโดยตลอดเป็นเวลามากกว่า 70 ปี ตามเอกสารที่ทุก ๆ ท่านได้อ่านนำมาจากเรื่องจริงทุกเรื่องรวมทั้งภาพถ่ายต่าง ๆ ตามกาลเวลา เนื้อหาที่เป็นจริงทุกๆ หน้าทีลงในหนังสือที่จัดทำทุกเล่ม มีรายละเอียดอย่างชัดเจน

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้เกียรติและเข้าใจในเจตนา และขออภัยในความผิดพลาดบางอย่างในหนังสือทั้ง 39 เล่มนี้ เจตนารมณ์ของเนื้อหาในหนังสือทุกเล่มนี้ ให้ท่านผู้อ่านได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการประกอบธุรกิจต่าง ๆ เพื่อนำพาประเทศชาติอันเป็นที่รักยิ่ง เพื่อสร้างเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุ่งเรืองยั่งยืน ตลอดกาล “ท่านผู้มีเกียรติทุกท่านที่นำมาลงในหนังสือชุดนี้คือท่านผู้ได้ให้การสนับสนุน บางท่านก็ได้ดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวอย่างมั่นคง จึงถือได้ว่าประชาชนทั้งประเทศ มีส่วนส่งเสริม สร้างฐานรากให้กับประเทศ มั่นคงในกิจการธุรกิจท่องเที่ยว มาถึงทุกวันนี้ และเยาวลักษณ์มีความมั่นใจว่า ประเทศชาติจะมีความเจริญรุ่งเรืองไปตลอดกาล”

เมื่อ พ.ศ. 2507 ได้รับเชิญไปร่วมงานต้อนรับท่าน เลขาธิการ U.N.ท่านอุยฮุ่นที่
โรงแรมเอราวัณ ไม่เคยคาดคิดว่าหลังจากที่ได้พบท่านเลขาธิการเมื่อ พ.ศ. 2507 ใน
ปี พ.ศ. 2530 ได้มีโอกาสเข้าไปร่วมประชุมอยู่ในสถานที่ ที่มีเกียรติแห่งนี้ ที่ United
Nations, New York เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2530

THE BEARER IS REQUIRED TO SHOW THIS PASS ON DEMAND OF AN AUTHORIZED PERSON AT THE UNITED NATIONS HEADQUARTERS, SPECIALIZED AGENCIES, OR OTHER UNITED NATIONS OFFICES AND TO WEAR IT VISIBLY, WHILE ON THE PREMISES. IT MUST BE RETURNED TO THE PASS OFFICE ON EXPIRATION DATE OR ON THE BEARER'S DEPARTURE.

ITS LOSS MUST BE REPORTED IMMEDIATELY TO THE PASS OFFICE.

FINDER PLEASE RETURN TO:

UNITED NATIONS HEADQUARTERS
SECURITY AND SAFETY SERVICE
NEW YORK, NEW YORK, 10017

บัญชีเรื่อง-เล่ม

ลำดับที่ 1 วารสาร ค่ายพระรัศมี ปีที่ 4

ฉบับที่ 28 มีนาคม 2507

(มีบางส่วนจากปี พ.ศ. 2506 รวมอยู่ด้วย)

เรื่อง จดหมายสดจากปารีส หน้า 11-13

เขียนโดย Miss Unknown

ลำดับที่ 2 หนังสือมูลนิธิช่วยคนตาบอด

ปี 2511 วันศุกร์ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2511

เรื่อง การจัดงานประจำปี (ลีลาศ) กล่าวถึง

ประสบการณ์ในการเป็นเลขานุการให้กับ

คุณหญิงอารี จุลละทรัพย์

ลำดับที่ 3 นิตยสาร เจ้าสาว ปีที่ 2 เดือน

พฤศจิกายน 2525 เรื่อง เจ้าสาวคีนวาน หน้า

23-24 เขียนโดย เกษม จันทรน้อย

ลำดับที่ 4 หนังสือผู้นำธุรกิจ ฉบับ ปฐมฤกษ์ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2529

เรื่อง 50 กระรัตที่ไม่เคยสาย หน้า 82-83 คอลัมน์ มุมที่ 5

ลำดับที่ 5 หนังสือ ปีกองเทียวไทย พ.ศ.2530 ประจำปี พ.ศ. 2530เรื่อง

ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว หน้า 3

- ลำดับที่ 6 นิตยสาร กิณี ปีที่ 3 เดือน มกราคม พ.ศ. 2530
เรื่อง Kinnaree Exclusive (บทสัมภาษณ์) หน้า 40
- ลำดับที่ 7 นิตยสาร สตรีสาร ปีที่ 40 ฉบับที่ 11 วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2530
เรื่อง วุฒิสมาชิกสตรี หน้า 8-10 , 129 เขียนโดย ว.บ.
- ลำดับที่ 8 นิตยสาร นรี 87 ปีที่ 5 ฉบับที่ 83 เดือนเมษายน พ.ศ. 2530
เรื่อง สตรีผู้บุกเบิกตลาดทัวร์เมืองไทย หน้า 57-61
เขียนโดย ตรีนุสา
- ลำดับที่ 9 หนังสือ THAILAND ฉบับที่ 26 กันยายน – 13 ตุลาคม พ.ศ.2530
เรื่อง คำขวัญและตำแหน่งคณะที่ทำงาน หน้า 26
- ลำดับที่ 10 หนังสือ Association of Thailand Travel Agents
เรื่อง สารจากนายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว
คุณเยาวลักษณ์ แผงสภา หน้า 8-10ปี 1987 (พ.ศ. 2530)
- ลำดับที่ 11 นิตยสาร ธุรกิจท่องเที่ยว ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2531
เรื่อง แอดต้าเลือกคนหน้าเดิมเป็นนายก ฯ หน้า 102-103
- ลำดับที่ 12 หนังสือ ATTA (Association of Thailand Travel Agents)
ปี พ.ศ.2531-2532 เรื่อง Message from the President,
Board of Directors 1988-1989 หน้า 6-10
- ลำดับที่ 13 หนังสือ เอกสารวิจัยส่วนบุคคลลักษณะ วิชาเศรษฐกิจ
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) ปีการศึกษา 2532
เรื่อง การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
เขียนโดย คุณเยาวลักษณ์ แผงสภา
- ลำดับที่ 14 หนังสือ ASIA TRAVEL TRADE Vol.21 March 1989 (2532)
เรื่อง THAILAND HOTELS หน้า 26-27
- ลำดับที่ 15 หนังสือพิมพ์ อรุณสวัสดิ์ ปีที่2 ฉบับที่ 14 เดือนพฤษภาคม
พ.ศ. 2532 เรื่อง ปุ่มหลังนักธุรกิจ วปอ. หน้า 86-87
เขียนโดย อัจฉา ชูเกลี้ยง
- ลำดับที่ 16 วารสาร HOTEL INFORMATION NEWS (H.I.S) ปีที่ 1 ฉบับที่ 5
เดือน พฤษภาคม – มิถุนายน พ.ศ. 2532 เรื่อง ข่าวของคุณ หน้า 9
เรื่อง บทสัมภาษณ์พิเศษ คุณเยาวลักษณ์ แผงสภา หน้า 22-28

- ลำดับที่ 17 นิตยสาร ลลนา เล่มที่ 404 ปักษ์แรก เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2532 เรื่อง ธุรกิจการท่องเที่ยวคืองานใหญ่ หน้า 75-83 เขียนโดย ประดับฟ้า
- ลำดับที่ 18 นิตยสาร หญิงยุคใหม่ (Character'89) ฉบับพิเศษ ปี พ.ศ. 2532 (1989) เรื่อง รสนิยมสาวไฮโซ (อดีต) หน้า 74-75
- ลำดับที่ 19 นิตยสาร จันทร ปีที่ 3 ฉบับที่ 31 เดือนเมษายน พ.ศ. 2533 เรื่อง เพื่อชาติ หน้า 44-45 เขียนโดย ทิพย์หทัย
- ลำดับที่ 20 หนังสือ 5 ปี วิทยาการจัดการ สวนดุสิต ปี พ.ศ.2534 จัดพิมพ์ในโอกาส 5 ปี คณะวิทยาการจัดการ เรื่อง การแสดงความคิดเห็น หน้า 6 , 5 ปี กังงานบริการชุมชน หน้า 34 (รูปภาพ)
- ลำดับที่ 21 นิตยสาร เปรี้ยว ฉบับที่ 212 ประจำวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2534 เรื่อง ชีวิตที่ระเบียบแบบแผนของ เยาวลักษณ์ แห่งสภา หน้า 86-97 เขียนโดย คันทา
- ลำดับที่ 22 นิตยสาร ผู้หญิง ปีที่ 9 ฉบับที่ 153 ปักษ์หลัง เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2534 เรื่อง สุภาพสตรีผู้เป็นหนึ่ง หน้า 146 เขียนโดย อารัญญ
- ลำดับที่ 23 นิตยสาร แก้ว ปีที่ 6 ฉบับที่ 65 ปักษ์หลัง เดือนกันยายน พ.ศ. 2536 เรื่อง การทำตัวอย่างมีคุณค่า หน้า 174-182 เขียนโดย นัทธา
- ลำดับที่ 24 นิตยสาร เพื่อนเดินทาง ปีที่ 19 ฉบับที่ 211 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2540 เรื่อง ข่าวสารการบิน หน้า 34 , เปิดอกคนทำทัวร์ หน้า 98-102 เขียนโดย วดี
- ลำดับที่ 25 วารสาร สมาคมไทยบริการท่องเที่ยว ฉบับที่ 2 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2540 เรื่องกิจกรรม TTAA หน้า 5
- ลำดับที่ 26 นิตยสาร คุณหญิง ปีที่ 5 ฉบับที่ 118 ปักษ์หลัง เดือนเมษายน พ.ศ. 2543เรื่อง บ๊ะจ่างทรงเครื่อง สูตรคุณเยาวลักษณ์ แห่งสภา นักธุรกิจสตรีแห่งปี หน้า 88 เขียนโดย โภชารส

วารสารค่ายธนระชด์

ฉบับลงวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2506 (ค.ศ.1963) นำมาเพื่อให้เห็นรูปแบบ เล่มภาพประกอบ และชื่อของผู้บริหารท่านพันเอกอุดม สุจริตกุล ซึ่งเป็นบรรณาธิการอยู่ขณะนั้น ภาพนี้ถ่ายที่ บ้านพักใน Hollywood, California, U.S.A. เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2498 (ค.ศ. 1955)

ได้ขอให้ เยาวลักษณ์ แพ่งสภา นำข้อเขียนลงโดยใช้ นามปากกา “**MISS UNKNOWN**” ความจริงแล้วต้องการให้ผู้อ่าน ตื่นเต้น อยากทราบว่านามปากกานี้คือใคร ขณะที่เขียนเรื่องต่าง ๆ ลงในหนังสือเล่มนี้

คุณไสว จ และเยาวลักษณ์ กลับถึงกรุงเทพฯ แล้ว จึงเขียนเรื่อง ย้อนรำลึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เคยอยู่ในสหรัฐอเมริกาและยุโรป ซึ่ง ตลอดระยะเวลาในปี 2500 ได้ทำงานให้กับสายการบินและมี หุ้นส่วนบริษัทท่องเที่ยว เราทั้งสองจึงมีโอกาสได้รับเชิญจากสาย การบินต่าง ๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตลอดการเดินทางทุกครั้ง ได้ที่ นั้งชั้นหนึ่ง โรงแรมชั้นหนึ่ง ร้านอาหารดี ๆ และหรู ด้วยเหตุนี้จึง สามารถมีข้อมูลต่าง ๆ นำมาลงในวารสารค่ายธนะรัชต์ หลังจาก พ้นเอกอัครราชทูต ท่านจากโลกนี้ไปประมาณ

ปี พ.ศ.2507 เยาวลักษณ์ได้ยุติการเขียนตั้งแต่บัดนั้น ทั้งนี้ต้อง ขอบพระคุณพันเอกอัครราชทูต สุจริตกุล และท่านผู้อ่านทุกท่านที่ทำให้ “**MISS UNKNOWN**” มีความคิดริเริ่มในการเขียนหนังสือ ต่อเนื่อง มาถึงปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2566

ป้าและแม่ เลี้ยงลูกส่งเสริมให้ลูกทุก ๆ อย่างที่ดีที่สุด บันทึกชีวิตที่โดดเด่นเป็นหนึ่งในของเยาวลักษณ์

เยาวลักษณ์เป็นลูกโทนของป้าและแม่ เมื่อจำความได้เยาวลักษณ์จะรักป้ามากกว่าแม่ พออายุย่างเข้าเป็นสาว มีความรู้สึกไม่พอใจป้ามากที่มีผู้หญิงหลายคนเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงทำให้ชีวิตไม่ค่อยตรงกับความเป็นจริง แม่ไม่กล้าสะสมทรัพย์สินสมบัตินอกจากแอบเก็บเงินสด และเราสองคนก็ต้องหลอกป้าว่าเราขาดแคลน แต่ความเป็นจริงแม่เป็นคนหาเงินเก่งมาก ให้ลูกได้ใช้อย่างเสรี

ในอดีตสินค้าของซิงเกอร์มาทางเรือ ใช้เวลานานมาก แม่จะซื้ออุปกรณ์ตุ๋นไว้เพื่อขายในเวลา ที่สินค้าขาดแคลน และเป็นนายหน้าขายที่ดินด้วย จึงมีเงินใช้จากกำไรของที่เก็บไว้ แม่จึงมีเงินให้ลูกใช้ตลอดเวลาไม่ขาดแคลน ตลอดชีวิตถึงปัจจุบันเป็นชีวิตที่ไม่ร่ำรวยแต่ไม่ลำบาก สบายแบบธรรมดาๆ

ถ่ายที่ SANTA MONICA, LOS ANGELES, CAL., U.S.A.

ถ่ายเมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2498 (ค.ศ.1955)

ถ่ายที่ SANTA MONICA, LOS ANGELES, CAL., U.S.A.
วันที่ถ่ายเมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2498 (ค.ศ.1955)

ถ่ายที่ SANTA MONICA, LOS ANGELES, CAL., U.S.A.
วันที่ถ่ายเมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2498 (ค.ศ.1955)

ถ่ายที่ SANTA MONICA, LOS ANGELES, CAL., U.S.A.

ถ่ายเมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2498 (ค.ศ. 1955)

คุณกรรชิง โชติกเสถียร

จากซ้าย คุณสมศักดิ์ นฤมิตรเลขะการ, คุณกรรชิง โชติกเสถียร, คุณศิริพงษ์ ยมะสมิต, คุณสุจินต์ สุจิตรพานพิทยา ภาพถ่ายทั้งหมดคือนักศึกษาไทยที่ศึกษาอยู่ตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ คณะที่ไปรับที่สนามบิน LA. วันที่มาถึงและขณะนี้ก็ได้จัดหาสถาบันที่ศึกษาและสถานที่พักให้ก่อนที่จะเดินทางมาสหรัฐอเมริกา ทั้งสองท่านนี้ศึกษาอยู่ที่ออสเตรเลียก่อนที่จะไปศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ลอสแอนเจลิส แคลิฟอร์เนีย ประเทศ สหรัฐอเมริกา

ถ่ายที่ SANTA MONICA, LOS ANGELES, CAL., U.S.A.

เมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2498 (ค.ศ. 1955)

ถ่ายที่ SANTA MONICA, LOS ANGELES, CAL., U.S.A.

เมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2498 (ค.ศ. 1955)

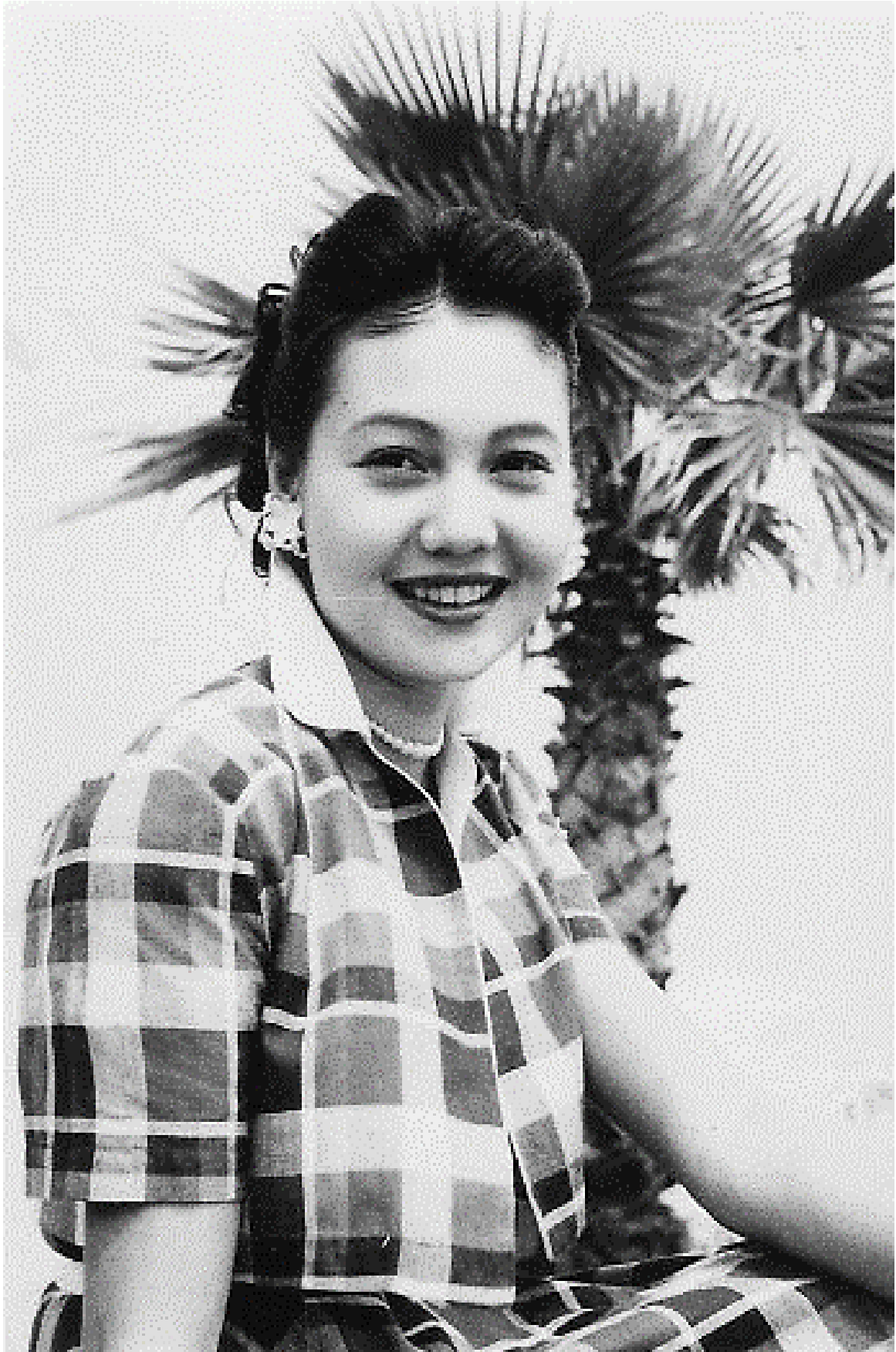
ถ่ายที่ SANTA MONICA, LOS ANGELES, CAL., U.S.A.

เมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2498 (ค.ศ. 1955)

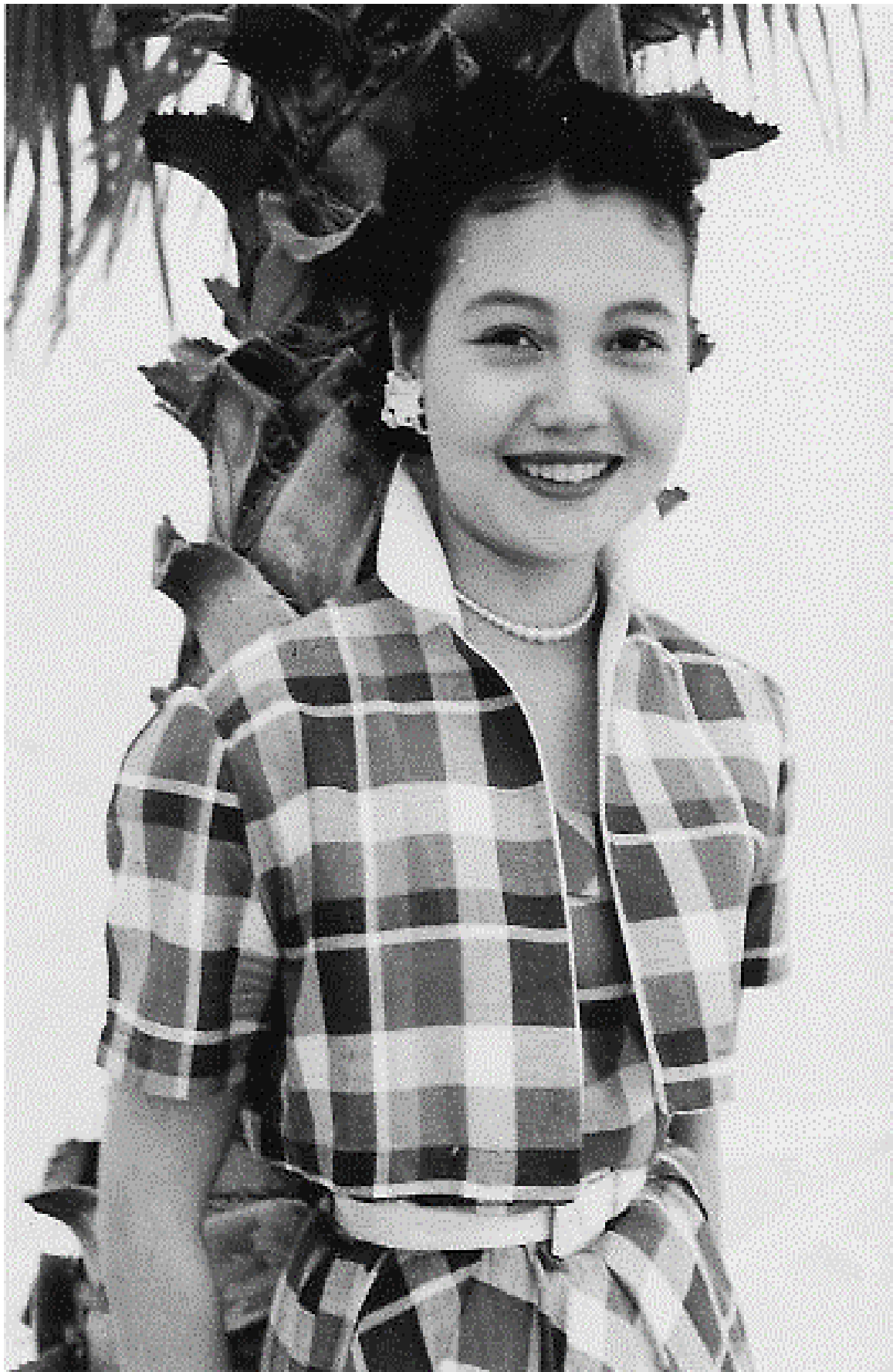
ถ่ายที่ SANTA MONICA, LOS ANGELES, CAL., U.S.A.

เมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2498 (ค.ศ.1955)

ถ่ายที่ SANTA MONICA, LOS ANGELES, CAL., U.S.A.

เมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2498 (ค.ศ. 1955)

ถ่ายที่ SANTA MONICA, LOS ANGELES, CAL., U.S.A.

เมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2498 (ค.ศ. 1955)

ถ่ายที่ SANTA MONICA, LOS ANGELES, CAL., U.S.A.

เมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2498 (ค.ศ. 1955)

ถ่ายที่ SANTA MONICA, LOS ANGELES, CAL., U.S.A.

เมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2498 (ค.ศ. 1955)

ถ่ายที่ **SANTA MONICA, LOS ANGELES, CAL., U.S.A.**

เมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2498 (ค.ศ. 1955)

บ้านอยู่บนถนน Hollywood เดินไปโรงเรียนใช้เวลา 15 นาที ถ้านั่งรถประจำทางเสีย 15 เซ็นต์ ไปกลับ 30 เซ็นต์ ซื้อแฮมเบอร์เกอร์ 1 ชิ้น นม 1 แก้ววันไหนประหยัดก็เดินไปโรงเรียน มีความสุขมาก เนื่องจากคนอเมริกันนิยมเดินบนทางเท้า เพื่อออกกำลังกายบ้าง ชมความสวยงามสองข้างถนนที่ตกแต่งร้านค้าทำให้ได้ความรู้ในการตกแต่งบ้านหรือที่ทำงาน ช่วงเวลาปลายปีถนนหนทางบ้านเรือน ร้านค้าจะตกแต่งทั้งไฟประดับสวยงามมาก อากาศเย็น เดินไปโรงเรียน ชาวต่างชาติเดินสวนมากก็ทักทายเพราะเห็นเราแต่งตัวดีจนเป็นที่รู้จักกันทั้งสองฟากถนนเป็นระยะเวลา 1 ปี มีความสุขมาก เพลิดเพลินกับเพื่อนฝูงเดินกลับมากันเป็นกลุ่ม ต้องขอขอบคุณทวดาฟ้าดินที่ประทานสิ่งต่าง ๆ มอบให้เยาว์ลักษณะมาโดยตลอด ขณะที่ศึกษาอยู่ในสหรัฐอเมริกา ทวดาคุ่มครองดูแล ได้แต่งตัวสวยงามมีเพื่อนฝูงให้ความรักให้เกียรติ ทำให้เหมือนอยู่บ้านกับครอบครัวที่อบอุ่น นี้แหละผู้หญิงไทยคนแรกที่แท้จริงที่ได้มาเดินบนถนน HOLLY WOOD ทุกเช้าและเย็น ตลอด 2 ปีเต็ม มีความสุขมาก ชาวHollywood ชื่นชมเยาว์ลักษณะในปี พ.ศ. 2498(1955)

จดหมายสื่อกจาก HOLLY WOOD

ปีที่ 3 ฉบับที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2506 (ค.ศ.1963)

6532 Holly Wood Boulevard

25 ม.ค. 06

คุณ บ.ก. วารสารคำขวัญ

หลังจากที่ได้พักอยู่ใน Los—Angels เป็นเวลานานแล้วก็ย้ายเข้ามาอยู่ใน Holly-wood ได้หลายเดือนแล้ว รู้สึกแปลกมากกับความเย็นชืดใน Los—Angels ฝึกกันอยู่มาก ถนนใน Holly d มี 2 สายที่สวยคือ Holly wood Boulevard, Sunset Boulevard แม้ Sunset เป็นถนนที่ยาวกว่า Holly wood มาก วันก่อนนั่งรถไปลงในเมือง Holly wood มีเพื่อนชวนไป Shopping สิ่งแรกที่เห็นคือว่ามีร้าน Department Store ที่ใหญ่คือ Broadway มีทั้งหมด 7 ชั้น อยู่ระหว่างถนน Vine Street กับ Holly d ชั้นล่างขายเครื่องสำอางค์, เสื้อผ้า คนขายหน้าร้านก็ ส่วนมากเป็นเด็กนักเรียนมาทำงานพิเศษ ตามในเมืองส่วนมากเป็นร้านขายของทั้งสองข้างทาง มีธนาคาร ห้างร้าน ขวัญที่ต่าง ๆ เกินไปของไปสังเกตได้ว่าร้านเครื่องสำอางค์มากมาย ร้านขายของแต่งตัว มีร้านอาหารจีนอยู่ 2 ร้าน ซึ่งทำอาหารก็ไม่ค่อยระอวยเหมือนบ้านเราเลย ใน Holly Wood มีร้านทำผมตัดผมและชายมาก แต่ที่น่าคือผู้ชายมาบิ๊จจำผมเสริมความงามของผู้หญิง ในร้านตัดผมผู้ชายจะเห็นได้ว่ามีผู้หญิงตัดผมแก่่งด้วย ของใน Holly d ก็ไม่แพงนักที่ขาย ถ้าผู้หญิงมาต้องขอจ่ายของแถม ๆ

ยังจำได้ว่าเมื่อเด็ก ๆ ใฝ่ฝันอยากมาชม Holly wood จะได้ดูโรงถ่ายและคาราหนัง เคยฝันอยู่เสมอว่าใน Holly wood คงจะมีพวกคาราเต็มไปหมด แต่พอมาอยู่แล้วทุกอย่างกลับตรงกันข้าม Holly wood มีโรงถ่ายหนังเพียงโรงเดียวชื่อ Paramount ซึ่งเคยเข้าไปชมก็ไม่เห็นจะมีคาราเดินเกลื่อน กลับตรงกันข้ามจะแต่ตัวประกอยมากมาย ส่วนคาราใหญ่ ๆ นั้นกว่าจะออกโรงเข้ากล้องได้ก็ต้องมีพิธีมาก เมื่อออกมาแสดงหน้ากล้องแล้วก็ต้องสำรวจ ซึ่งทำให้ความคึกคักที่อยากเห็นก็กลับชืดลงไป ความจริงแล้วใน Holly wood มีสถานีส่ง T.V. 3—4 แห่ง ซึ่งสนใจอยากเข้าดูชมก็ไปดูได้ บางรายการสนทพอใช้ การร้องเพลงก็มีศิลปะน่าดูมากทีเดียว ตลอดจนการจักฉลาก ให้เสียง คุยแล้วก็ได้รับความรู้ต่าง ๆ และความเพลิดเพลิน

(โปรดอ่านต่อหน้า ๑๐๒)

ทุก ๆ วันหลังจากเลิกงานเราจะไปทานอาหารตามร้านต่าง ๆ นอกเมือง เช่น VAN DE KAMP, HOLDDY อยู่ทางไป FOREST LAWN ชื่อของ DEPARTMENT J.C. PENNY, BROADWAY หรือทานในห้องอาหารของโรงแรมหรู ๆ ช่วงชีวิตใน U.S.A. มีความสุขทุกนาที สถานที่เรียน ที่ทำงาน เพื่อนๆของคุณไสว จ ยาวลักษณ์ ใน U.S.A. ให้ความรัก นั้บถือ ชื่นชมและสนับสนุนตลอดเวลาเดินทางไปรัฐ NEVADA ทุกครั้ง ได้รับความสะดวกทางด้านที่พัก อาหาร โรงแรม ได้ดูการแสดงต่าง ๆ สนุกมาก ๆ ขับรถจาก L.A. เพียง 5 ชั่วโมงก็ถึง LAS VEGAS ค่อยไป ดูวิวไป ภาพบน ถ่ายที่ ถนน HOLLYWOOD BOULEVARD จะเห็นห้าง BROADWAY

ภาพถ่ายที่ชายหาด SANTA MONICA

ใช้รถ FORD MERCURY HARD TOP MONTCLAIR

หมายเลขทะเบียน L.A. FZY 148

(จดหมายสดจากฮอลลีวูด ต่อจากหน้า ๗)

วันก่อนกลับจากเที่ยวทางไกลมา ความที่อยากจะได้มาดั่งบ้านเร็ว ๆ ก็ไม่ได้แวะ
ทานอาหารที่ไหน พอมาถึงบ้านนึกได้ว่ายังไม่เคยไปทานที่ Vine Market สักที ที่ VINE MARKET
นี่ เป็นชื่อร้านซึ่งอยู่ทางใต้ของถนน Holly wood เพียง 4 Blocks เท่านั้น พอเข้าไปก็ทำให้
หัวเราะเพราะที่ตลาด Vine นี้ มีแค่ตลอด 24 ชม. มีที่จอดรถสบายและเข้าไปเห็นที่ร้านอย่างไ้
กระดุกหมูย่าง กระดุกวัวย่าง ซึ่งคลุกกับเครื่องเทศแล้วย่างไฟ ซึ่งมารับประทานอร่อยมาก
ร้านนี้มีผลไม้ อาหารเครื่องกระป๋องทุกชนิดเป็นร้านใหญ่มาก เราเลยถึงบ้านด้วยความสนุก
ทานอาหารอร่อยและอิ่ม รุ่งเช้าก็เดินออกจากบ้านซึ่งอยู่ห่างจาก Holly wood นิดหน่อย เดินออก
จากบ้านตัดข้ามถนน Sunset Boulevard เดินตรงมาจนถึง Holly wood ถึงก็เห็นได้วาระหว่าง
ถนน 2 ถนนนี้ มี ร.ร. ในทางนาฏศิลป์ทั้งนั้น ระหว่างทางมีกระโถยเสียงเก้กหักักัก Piano,
Violin หรือร้องเพลงตลกออกมาจากโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนก็ไม่ใหญ่ โคะโรนิก มาอยู่ที่
นี่ก็เคยกันรู้สึกลัวกันสว่นกันกับคนที่ซ่าหน้ากันข้อย ๆ หนุ่รู้ว่าใครเป็นใคร

ความจริง Holly'd เป็นเมืองที่สงบสุขสภาพ อยู่กันอย่างเงียบ ๆ ผิดกันกับที่คิด
เอาไว้ แดมซ่าร้ายตั้งแต่มาไม่เคยเจอตำรวจสักคน มีแค่ตัวประกอยเดินกันเกลื่อนเห็น
ผู้ชายไว้ผมไว้หนวดกันปลาด ๆ เพื่อเตรียมตัวไว้สำหรับการแสดง เมื่อความคิดที่คิดไว้ว่าจะ
เจอพวกตำรวจมากมายทำให้ผิดหวัง จึงถามเพื่อน ๆ ว่า พวกตำรวจไปไหนกันหมด เพื่อน ๆ
ชาว Holly'd เล่าให้ฟังว่า นาน ๆ มีตำรวจใหญ่ ๆ มากก็มักจะไปรับทานอาหารค่ำที่ Hotel
Holly wood KNICKERBOCKER หรือ HOLLYWOOD ROOSEVELT HOTEL แต่พวกตำรวจ
มักจะมาตอนดึก ๆ เข้าทานใน Night Club ของ Hotel นี้ เป็นอันว่าหมดหวังที่จะมานั่งเส้าดู
พวกตำรวจ เผอิญมีเพื่อนเป็นนักแสดงหนังตัวประกอย ๑ คน ชื่อ Risa เขาสัญญาจะพาไปดู
ของตำรวจพวก

อีก ๒ วันเรานัดกันเพื่อไปดูตำรวจ เราออกจาก Holly'd เพียง ๑๐ นาทีก็เข้าเขต
Beverly Hills ระหว่างทาง Risa ก็ชี้ให้ดูบ้านของตำรวจต่าง ๆ ทั้งเล่าประวัติเกี่ยวกับบ้านนาย
แล้ว เพราะได้หย่ากันแล้ว บ้านนายแล้ว เพราะไปซื้อบ้านใหม่ Risa เล่าให้ฟังต่าง ๆ เรื่อง
ของตำรวจกระทรวงเราขึ้นไปบนเขาเรียกว่า Beverly Drive (DRIVE) ที่นั่นมีบ้านตำรวจเก่า ๆ
หลายหลัง แต่ละหลังใหญ่โตบริเวณกว้างขวาง และ View มองลงมาจากเขาน่าดูมาก แต่
ละบ้านทำสวนสวยงามมากแสดงให้เห็นว่า เจ้าของบ้านเป็นเศรษฐีมีค่นสวนและบ้านมีระฮาย
น่าเก๋ยทุกหลัง คุยบริเวณเหล่านี้แล้วสบายใจ ประกอบกับอากาศในเมืองนี้ไม่หนาวมากจนเกิน
ไปหรือร้อนจนเกินไปทำให้คนไม่ชินได้สวยงาม เราชมก็กวรรถมา ๒ ชม. ลงจาก Beverly
Drive เข้าไปในตัวเมืองของ Beverly Hill ที่นั่นทำให้คนเด่นมาก

ภาพถ่ายกับ ประมาจารย์การสร้างภาพยนตร์ ซี ซีล บี เดอร์มิลล์
ฉบับที่ 1531 ค.ศ. 1955 (พ.ศ.2498) ลงในหนังสือดาราทไทย

ถ่ายที่ SANTA MONICA, LOS ANGELES, CAL. ถ่ายบนเขา Beverly Hills บน Beverly Drive.

บ้านชายของคันทู ทำตอาก ซันที่ริงก็ไม่ใช่ใหญ่ โคะอะไร บริเวณก็กว้างขวาง
 ไม่มากนัก ขนาดกินทั้งหมกครึ่งวันก็หมด มีร้านขายอาหาร ร้านขายของพวกเสื้อผ้าสวย ๆ ทั้ง
 นั้น แต่ส่วนมากเขายึดประตูไว้ เราจะเข้าไปก็ต้องเบียดประตูเข้าไป นี่ก็อะพวกคาราหลาย
 คน ถ้าไปบ่อย ๆ ก็อะอะพวกคาราหนักมากเข้า พอเราไปบ่อย ๆ อะอะคาราไม่เข้าหน้ากัน
 เลย แต่ช่องแฉกหน้าต่าง แม้แต่อาหาร ของแคงตัวก็ทุกอย่างแพงหมด ถ้าอยากอะกรณ
 ยนต์ที่ออกใหม่ ก็ไปแฉกนี้ โชกเต็มมีทุกชนิดของอังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี สวย ๆ ทั้งนั้น
 แฉกนี้โคยมมากถ้าไม่ใช่การากเป็นเศษๆทั้งนั้น ผู้คนแคงตัวสวยงาม แต่ไม่ให้หมายถึงว่าแคง
 เรียบร้อย เขาแคงกันถ้าหน้าร้อนก็ชุกอายุนำมาขายของ ถ้าหนาวหน่อยก็กางเกงขายาว สำหรับ
 ผู้หญิง แต่สังเกตเห็นว่าผู้หญิงชอยนุ่งกางเกงกันแฉกนี้ ถ้าหน้าร้อนก็นุ่งขาสั้น ถ้าไม่ใช่ชุก
 อายุนำ หน้าตาสวย ๆ ทั้งนั้น รูปร่างดี ๆ แม้แต่คนที่อายุมากก็แคงตัวกันงาม ๆ พูดถึงผู้ชาย
 แคงตัวนัก คักสมกันประหลาด ๆ แต่พวกคาราส่วนมากพอเห็นตัวจริง ๆ แล้วสาวกว่าในหนัง,
 หนุ่มกว่าในหนังมาก และคาราใหญ่ ๆ ส่วนมากสภาพทั้งหญิง, ชาย ถ้าจะเทียบแฉกนี้กับ
 อะเคินเท่านั้น อะอะไรอะอะไรไม่เสียเงินมาก ดูความงามของทัศนียภาพ, ผู้คน แฉกนี้จริงกลับ
 มาทานข้าวแฉก Holly d หรือ Los-Angeles หรืออะอะไป Santa Monica Beach ก็ได้ เพง ๑๕
 ไมล์ เท่านั้น

สักสี่ห้าของเรามักจะใช้เวลาไปเที่ยวตามสถานที่ ๆ ต่าง เช่น บางอาทิตย์ไปชาย
 ทะเล หาด Santa Monica เป็นหาดที่มีผู้คนนิยมไปกันมาก อากาศทาง Los - Angeles หรือ Holly d
 ไม่ใช่หนาวมากนักในเวลาหน้าหนาว แต่หน้าร้อนมีอยู่ ๔ เดือน ผู้คนมักจะไปที่ Santa Monica
 กันมาก เพราะใกล้กับเมือง Los - Angeles ทางไปก็ ๒ ทาง คือ ถนน Wilshire Blvd และ
 Sunset Blvd ถิ่นทะเลมีภูเขาสูงชันมาลงสู่ชายฝั่งเหมาะสำหรับให้ผู้มาเที่ยวชม
 ข้างล่าง Park นี้นะ PALISADES PARK ภายถนนมีรถที่สร้างไว้เพื่อใช้ DOUGLAS
 COMPANY กลางวันมีคนมาเล่นน้ำทะเลพักผ่อนมากมายที่เกาะ น้ำทะเล, ทราย พอใช้ก็
 แคนยไม่ได้อยู่ในซันค ถ้าในกลางคืนจะมีรถเข็นขายหากมากมาย โคยมมากพวกหนุ่มสาว
 หรือคนแก่ก็มาคุยกัน ชมวิว ชมน้ำทะเล เสียงคลื่นซัด ซึ่งน่าดูมากก็เคย

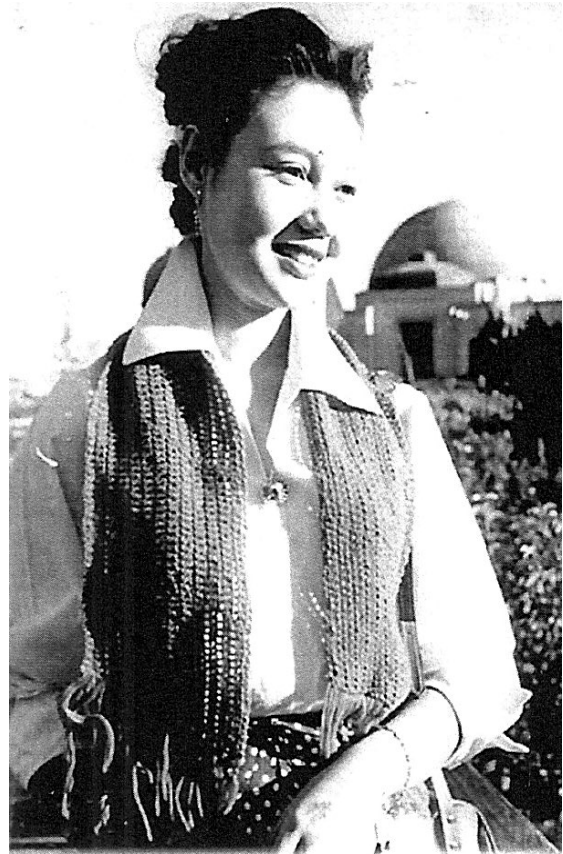
ะกัฒมาเสาดงเวง NIGHT TIME ใน Holly'd อีถ เราชวนกันไปเที่ยวที่
 MOULIX ROUGE NIGHT CLUB ขยับน SUNSET BLVD ซึ่งเขนที่รู้จักกันก็ใน Holly'd กำ
 ผ่านประตูไม้แดงนัถ ๑๐ เทรียญ แต่ถ้าจะไปทานอาหารก็ควรจะมีติดตัวไปสัก ๓๐ เทรียญ
 ประมาถ ๖๐๐ บาท ก่อคน ใน MOULIX ROUGE มีการแสดงก็มาก รวมเวลาการแสดงเป็น
 ๕ รอย รอยคำ รอยกักกินเวลา รอยละ ๑ ชม. โดยมากเด่นระฆ่า, รั่าต่าง ๆ ของแต่ละประเทศ
 แถ่ผู้หญิงทมาเล่นหน้าทาท ๆ ทงน นูปร่างก กนทวเจามถระจะอวางกนทวทมชอเสียงมาแสดง
 แลวกเข้ลยนไปกัยคำทกลงทามสัญญา NIGHT CLUB นมคนแน่นทก ๆ วัน ขุปรถในนไทย

มากเป็นสี่แถงทมก เกาช ไท: การทกแก่งสถานท แถงทมก กลางไค:มีตะเกียงทงกลางไค:
 เสอให้ยรชากาศเจ้ากัยสถานะการ แต่ยรเวลทคนเตนร่าเสถมาก ถ้าจะเตนร่ากนให้ส่นกละก
 ไม้แดงทวย วงกนทรมชอเสียงทวย ม็อกแดงชยทวงกนชามกัย MOULIX ROUGE กือ
 PALADIUM กำผ่านประตูเพียงคนละ ๒ เทรียญ เทานน สามารถชยทงคนไค แต่ส่วนมากมี
 แถ่ท่ม ๆ ส่าว ๆ เยอ: ถ้าอชากะไปให้ส่นก ๆ กนจิ่ง ๆ ชวนกันไปสัก ๓-๔ คู่ เตนร่า
 ไคทุกจิ่งทว: เพราะเขาเล่นเพลงทุกจิ่งทว แถมมีนักรองส่าวส่วย ๆ มวร้องเพลง Floor ก็ใหญ่
 กว้าง และมีคนเข้าไคเตนกันคน ๆ ละ ๓-๔ รอย ทว ถ้าเขนเส่ารละกั ไม่น่ากว่า ๕๐๐
 คน ในนน วงกนทรม Ray An Thony ทิววงกนทวทมชอทาง New York มาแสดงเพียง
 เกอนกัเข้ลยนไป

เราลึบมายังถนน Holly'd ในเวลากลางคืนคนออก อันที่จริงแล้วไม่มีอะไรมีแค่คนเดิน
 ไปเดินมา ร้านอาหารก็มีไม่กี่ร้าน โรงภาพยนตร์ก็มีไม่กี่โรง ร้านขายของก็มีแค่พวกคนเขตก
 ร้านขายยา, อาหาร ถ้าจะเดินเล่นดูวิวให้สวยงามก็จะต้องขึ้นไปบน Griffith Park (GRIFFITH)
 ซึ่งมีหอคอยและวิว View ของเมือง Los - Angels. Holly'd ความจริงบน Griffith ขึ้นไปอยู่กลาง
 วนก็ได้ เป็นสถานที่ควรจะไปดู ถ้ามีโอกาสผ่าน Holly'd บน Griffith Park มีหอคอยรวมมาก
 มาก ต้องขึ้นไป ทางขึ้นสะดวกสบาย ขึ้นได้ ๒ ทาง คือ Griffith Park Avenue หรือ
 Riverside Drive บน Park นมเนยประมาณ ๕๒๕๓ เซ็นเตอร์ ถ้าไปบน Park กลางวันเราเข้า
 ไปในข้างในคอกของหอคอย เขาจะมีการแสดงภาพจำลองของวงการโคจรของดาว, โลก และมี
 หนังสือประกอบ หรือมีวิทยุที่นำส่งเสียงลงมายังหอคอยไปโลกพระจันทร์ภายในเร็ววัน แสดงถึงการ
 วิวัฒนาการของการบิน แต่ที่ดูก็รู้สึกดี ออกมาจากคอกขึ้นไปชั้นหอคอยดู เขามีกล้องส่อง
 ทางไกลตั้งไว้ให้เข้าดูวิวกว้าง ๓ นาที ๕๐ เซ็นต์ เท่ากับ ๘ บาท ต่อ ๓ นาที ภาพที่เห็นมัน
 ก็หาที่ใคร หงุดกลางวันกลางคืน ในเวลากลางคืนจะมองเห็นไฟจากรถยนต์ที่แล่นตาม Free
 way ข้าง ๆ ใน Los - Angels & Holly'd ไฟรถแล่นเป็นสาย ๆ และไฟโฆษณาต่าง ๆ ไฟของ
 หอคอย ๆ สว่างดูสวยงาม ร้านที่ขายรถยนต์ เวลาที่เปลี่ยนรถขายใหม่เป็นวันรถก็ทางร้านจะ
 ออกขาย เขามักจะเข้าไปดูใหญ่ ๆ ขนาดหลายไกล (สำหรับหลายรถยนต์เวลาจะวิ่งเร็วขึ้นเข้าคอก)
 เขาเข้ามา ๔ - ๕ ครั้งมาหลาย ใช้สี่สี่สี่ต่าง ๆ กัน ซึ่งก็แล้วกลาย ๆ ทยอยเมืองนครินทร์ วิชาการ
 ยนต์หนาวหน่อย แต่ก็ได้เสียดใจกับแล้วก็พอ เรามักจะขึ้นไปดูวิวบนนี้ คุยไป นึกถึงความสุข
 อย่างหนึ่งที่เรา Holly'd Park นี้จะมีเวลา ๑๐.๓๐ น. (กลางวัน) เจ้าหน้าที่ Park จะ
 คอยไล่ให้รถกลับและถนน อย่างไรก็ตามก็ภาพที่เห็นเขากลางจาก Griffith Park นี้มันก็น่า
 ไม่ได้ออนไลน์ไปจากความทรงจำได้เลย

(จดหมายสดจากฮอลลีวูดของ Miss Unknow ยังไม่จบ โปรดอ่านต่อฉบับหน้า)

ภาพถ่ายที่ หอดูดาว Griffith Observatory
หอดูดาวแห่งฮอลลีวูด ในเดือน เมษายน พ.ศ.2498 (ค.ศ.1955)

จดหมายสื่อกจาก HOLLY WOOD

ปีที่ 3 ฉบับที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2506 (ค.ศ. 1963)

(ต่อจากฉบับก่อน)

ใน Holly' d มีโรงหนังอยู่โรงหนึ่งชื่อ Grow-man Chinese Theater หน้าโรงภาพยนตร์มรยชนวมว, เท่า ของพวกการภาพยนตร์เก๋ยทุก ๆ คน เวลาการภาพยนตร์คนไหนที่มีชื่อเสียงกึ่งหญิง, ชายเขาจะเชิญมาพิมพ์นวนิยาย คือ ใช้มือทองมือกลองไปอยู่กับซีเมนคทากาลงเขยกรวมทั้งเก๋ย, เช่นชื่อของตัวเองปล่อยไว้ให้แห้ง รวมทั้งหมกมีมากกว่า ๗๐ คนแล้ว และโรงหนังเช่นโรงที่มีชื่อเสียงที่สุดใน Holly' d ปรกติก็ดีกว่าโรงอื่น ๆ มาก แจมซ่าฉายเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น ราคาดีกว่า คนชายหัวกลองคนพนักงานเกินสองโหลแ่งแค่ชุกแ่งและคอแบยเงิน พรหมก็เกินเข้าไปอีก โส้สแ่ง เก๋ยงส้แ่ง

เมื่อครั้งมีการฉายหนังปฐมฤกษ์ จะมีพวกการมาหมก และผู้กำกับก็ด้วย รวมทั้งนักหนังสือพิมพ์ แต่หนังที่จะมีปฐมฤกษ์มักจะมีเลือกเอาหนังชนิดที่ที่ การากิ และเนื้อเรื่องก็วันนี้มีใครที่เจ้ามักจะมีเขียนหรือเขียนหรือชายแพ่งเพื่อทำบุญ วันนี้เขาจะมีที่ถนน Holly' d บริเวณที่รอดพวกการาและคนสำคัญผ่าน ผู้คนจะมาคอยดู ๒ ข้างทางถนน Holly' d และพอได้เวลาก่อนหนังฉาย พวกการาทั้งใหญ่, เล็ก ก็จะมาขอยกกันมาที่ละคน แต่การานำแสดงในเรื่องนั้นจะมาหลังเพื่อคน เพื่อจะได้ ให้เหมาะสมควรกับการที่อื่นมี เรื่องที่น่าชวนที่คือบางคนไปนั่งรอที่หน้าโรงจริง ๆ ก่อนพิธีถึง ๗-๘ ชม. เพื่อจะได้เห็นการาหนังตัวจริง วันนี้แหละถึงจะสมชื่อที่ว่า "Holly' d" ที่แท้จริง การารานี้จะมีคนขับผ่านมาจากถนน ทอดยเข้าไปหน้าโรงที่ละคน ๆ จะมีพวกการาที่มาก่อนคอยรับหน้ากันตาม ๆ วันนี้สนุกในการดูมาก พวกการาผู้หญิงแ่งตัวสวย ๆ ต่างแ่งกันใครจะงามกว่าใคร และพวกบรรดาแฟนทั้งหลายเวลาจรดของการาผ่านก็จะโยกมือร้องแสดงความชื่นกกันตาม และพอจรดหน้าโรงถ้าเป็นการาหญิงมักจะมีคนเข้าไปยื่นมือรับออกมาจรดและแสดงการาเธอกันแบบฝรั่งเศส เกินรุ่งมือเข้าไปในโรงภาพยนตร์ แต่ที่หน้าหนังคือ การาชายไม่เห็นมีใครกักกันแบบฝรั่งเศสสักคน บรรดาการาสาว ๆ วันนั้นก็ต้องแสดงกิริยาท่าทางแบบในหนัง จะใครก็ยื่นมือไปรับยืมถ้าเกิดถูกใจกันหรือก็จะแสดงความใกล้ชิดแบบการาในหนังเลย สรุปแล้วได้ความว่าเป็นภาพที่เรวิญดาขึงนัก พอใกล้เวลาหนังฉายเขาจะมีเชิญการาใหญ่ ๆ ขึ้นพูดถึงหนังที่จะฉาย บอกประวัติย่อ ๆ ในการถ่ายในการทำส่วนที่นี้ ถ้าแขกสำคัญนั่งแถวหน้าชั้นบน และแถวหน้าล่าง ๆ ก็แขกธรรมดา การฉายหนังแบบนี้เขาจะหยุดพัก ๑๕ นาที เพื่อูกหน้าูกากันข้างและก็จะเริ่มฉายหลังจากนั้น นับว่าสนุกพอใช้

(โปรดอ่านต่อหน้า ๘๑)

(จดหมายส่ ๗ ต่อจากหน้า ๗)

ระพุดกตเทยวแบบง่าย ๆ คือ สนามกอล์ฟ เล็ก บน Holly'd สถานทันทันนาเทยว
แต่ต้องมิงขประมาณไม่เกิน ๕ เทรยณู หรืออย่างน้อยกว่า ๓ เทรยณู เขามีสนามกอล์ฟเล็ก ๆ
ยิงอนู มีเฉพาะกลางคืน กลางวันไม่มี มีถายรูปแบบอัตโนมัติ คือหยอกเงินไป ๒๕ เซนค้ เท่า
กัย ๕ บาท แล้วทงท่าทางได้ สิท่า คือ ยมิให้ได้จิงหระ ความเครองจะออกเป็นเสียงแกรก พอ
แกรกทกก็เปลยันทนทาทตามแต่เราคิดว่าจรงาม สนามกอล์ฟเล็กนี้มีเครองจกรสำหรับระกโชค
ชทากได้ และมีโต๊ะมิงปองมีเครองเล่นอีกหลายอย่างแล้วแต่จะเล่นตามชอบใจ มีร้านเครองคุม
ชายในสนามนทวย

เรามายุทเงินทองก้ของประเทยกทนหนอย เมื่อเราอยากระกภาพยนต์มกัจะไปกู่
Huntley โรงหนังอยู่บนถนน Holly Wood Blvd. เป็นโรงหนังชั้นธรรมกา แต่ทกกรจะฉาย
หนัง ๒ เรองใหญ่ หนึ่งการตูน หนึ่งคตวชย และหนังชว แต่หนังทหลายเป็นหนังทเรียกว่าโรง
แพง ๆ เขาฉายมากอน แต่ราคาขึ้นากมาก ถ้าหลังจาก ๗ โมงกลางคืนแล้ว ค่ากจะเพียง ๕๐
เซนค้เท่านั้น (เท่ากับ ๑๐ บาท) แต่ถาเข้ากอน ๗ โมง เย็น จะเป็น ๖ โมงกว่าก้ได้ หนึ่งเริ่มท
ฉายเวลาชยโมงไปจนถึงเที่ยงคืนฉายไปเรื่อยเขามือไรก้ได้ ถาเข้ากอน ๗ โมง ทางโรงฉายจะ
คิกเพียง ๑๕ เซนค้ เท่านั้นเรามกัระยเข้ากอน ๗ โมง ทกทเพือระประเทยอีก ๑๕ เซนค้ และท
ให้เรารู้สึกสชยใจมากทเคยวทกทหนึ่งได้ถูกมาก ๒ เรอง เพียง ๓๕ เซนค้ มีหนงอน ๆ ประกอบค้วย

สำหรับหนาร้อนเขามกัคนคร์สำหรับประชชชน ซึ่งเป็นวงคนคร์เอกของโลก หรือ
บรรเลงแต่เพลงของนักแต่งเพลงเอกของโลก ทนคือ Holly Wood Bowl อยู่ใน Holly'd ถานภาพ
ไม่ออกกัระยกค้วยอย่างให้กล้าย ๆ ทกคร์วงกลมทส่วนลุม และข้างหน้าเวทมีสระ การบรรเลงมี
ในเทือนมิถุนายน กรกฎาคม สิงหาคม เป็นหนาร้อนของ Holly'd มีผู้คนเข้าชมวัน ๆ ไม่คากว่า
๖ พันคน และทงไม่คองจรงกอน สำหรับ Holly Wood Bowl นี้ แม้แต่พวกคาราหนงก
ทองไปค้คตวค้ แต่คตวชยแพง ๆ สำหรับคนคร์ท Holly'd Bowl มีชื่อเสียงมาก ขนาดคนทอยู่
แถวนิวยอร์ก หรือทางคระวันออกทางภาคใต้คองยอมเสยค่าเรือชนมาพัง จำได้ว่าไปทไรโรคคิก
มากเหลือเกินทาทจอรกล้ายาก ทองแต่งคตวค้ ๆ แต่ไม่คองถึงขนาดแต่งชค้ใหญ่ วอลทก้สัน
เคยออกแสดงครงทงผู้คนคิกใจกนมาก คนคร์เริ่มแต่ ๖ โมงเย็นไปหมคประมาณ ๕ โมง
กลางคืน แต่ผู้คนมกัจะไปกอนขนาด ๕ โมง ๕ โมง ไปกุนค่างคตวกันและมีพวก Hot Dog
Sandwich ขายมาก พวกเด็ก ๆ มากมายเจยวค้ สรปแล้วก้เท่ากับไปค้คนคิกกัน เพราะจระ
บรรเลงกัระยประทานอะไรค้ออะไรก้ค้ลลกรายการ มีรายชยของทระลค้ชยในงานค้วย

ใน Holly'd ผู้คนส่วนมากสุขภาพ และไม่ค่อยจะวุ่นวาย ต่างคนต่างทำงานและโดย
ข้อมารีย์ นิคกีใน Los - Angels ผู้คนมากมาย มีพวกผสมเสปญ กัยอิทาลีอันมากมายเดินกัน
สับสนไปมา

๕๑

ในฤดูกาลคริสต์มาสที่ ใน Holly'd บนถนนเขาจะประดับประดาโยเงินโยทอง
มีการตกแต่งต่าง ๆ สวยงามทำให้ดูแล้วชื่นชมมาก แต่ที่สนุกนไม่น่าสนนักก็มี คือ วันที่ ๓๑ ธ.ค.
ระชันย์ใหม่ บนถนนผู้คนมากมายใส่หน้ากากต่าง ๆ เมายังไม่เมายัง เดินเข้ายั้ง
กระดาษาใส่ หรือทำโมเมียมืออวูรัก ต่างร้องเพลงที่น่ากลัวคือเห็นผู้หญิงไม่ได้ทำเป็นไม่ถือ
ขางที่เดินผ่านหน้าคนเข้าถ้าผู้หญิงสวยงามในรถก็แลล้งขยัรถเล่น วันนั้นผู้ที่ทักขัสนักรายกรัทำ
หน้าท่หนักหน้อย และมีคนเมามากมาย แต่ใคร ๆ ก็อคไม่ไ้ท่ท้อยากจะออกมา ตามร้านก็ตก
แต่งไฟสวยงามมากและทำหุ่นแสดกต่าง ๆ และทำได้สวยงามมาก

อยู่ใน Holly'd ะหาของรยทานที่ร่อยหาอยากมาก เพราะคนไทยชอบทานอาหาร
รสจืด มีร้านอิทาลีอันอยู่ร้านหนึ่งใน Holly'd แต่ร้านนี้สำหรับหนุ่มสาวไปคุยกัน ฝ่ายโต๊ะ
เป็นคาหมากกรกแกงขาว อาหารร่อยมีเผ็ดแต่แพง สักอย่างกว่าจะมาเป็นชั่วโมง ๆ แต่เรามัก
จะทำอาหารทานเองเสมอ ๆ ขอให้พวกเครื่องเทศข้างอย่าง แต่บางครั้งเราก็สามารถหาพวก
เครื่องเทศจากร้าน Mexican ได้ และทำเอาเอง เราหามะเขือไค้ก็ซบไซ้ทอดทาน และทำน้ำพริก
โดยเอาปลากระป๋องแหมยเค็ม ๆ มาทำข้างกะขี้ ผักเราทหาซื้อไ้ และทำของกั ๆ ทาน เราซื้อ
เห็ดสดมาทำทานกัขเนออย กอดกล่ายปลัและผกอื่น ๆ มีหลายอย่าง สำหรับน้ำปลาก็ทำง่ายไป
ซื้อที่เมอซงจีนใน Los - Angels ถ้าเกิดอยากทานอาหารจีนจริง ๆ ก็ไปซื้อที่ในเมืองจีน Los -
Angels ไ้ ชีวิตที่อยู่ใน Holly'd มันแสนสุข ถ้าหากเรารู้จักเที่ยวและรู้ว่าเราควรจะทำอะไร
ให้มันมีความสำราญแก่ตัวเรา

วันนี้ขยแค้นกอน ะเล่มาทำให้ฟังใหม่ในฉบับหน้า.

คิดถึงเสมอ

Miss Unknown.

๕๒

จดหมายสดจาก HOLLY WOOD

6522 Holly Wood Boulevard

26 ก.พ. 06

เรียนคุณ บ.ก. วารสารคำขวัญรัชต์

วันก่อนส่ง จ.ม. มาฉบับคงได้รับแล้วนะคะ และฉบับนี้เป็นฉบับที่สอง ถ้าคุณ บ.ก. อ่านแล้วมีบางคำที่ไม่ค่อยจะเพราะกรุณาอย่าถือโทษนะคะ ด้วยใจจริงแล้วเวลาไปเที่ยวที่ไหน มากก็อยากจะบรรยายไว้โดยละเอียดเหมือนกับคุณ บ.ก. มาร่วมสนุกกับพวกเราด้วย.

วันอาทิตย์ที่ ๑๖ ก.พ. เพื่อนร่วม ร.ร. เกยวันชวนพวกเราไปเที่ยวที่ Ghost Town Holly d ไปประมาณ ๒๕ ไมล์ ระหว่างทางก่อนที่จะถึง Ghost Town ชมวิวสองข้างทางเพลินตามาก มีทั้งร้านค้า ตกแต่งหน้าร้านสวยงาม เห็นโรงงานต่าง ๆ และคฤหาสน์ใหญ่โต แต่ที่น่าทึ่งคือสวนส้ม ที่ส่งเข้ามาขายที่ในบ้านเราที่เรียกส้ม Sunkist ไร่ส้มที่น่าทึ่งมาก ปลูกเป็นระเบียบและเป็นจังหวะ, บนท้องร่อง และเวลาส้มกำลังออกผลเต็มต้นตกกับสีเขียวของใบส้ม มองสुकลูกคา ลำต้นไม้โตจนเกินขึ้นไปประมาณ ๓-๔ เมตร สังเกตเห็นได้ว่าคงไม่มีการชะโมยกันเลย เพราะส้มหล่นไต่ต้นแยะและไม่เห็นมีใครสนใจเก็บกัน ถ้าไม่กลัวข้อหาขโมยก็ควรจะไปเก็บไต่ต้นแน่ ๆ เพียงแต่เห็นความงามของต้นส้มก็ทำให้นึกอยากทานส้ม ความจริงซื้อส้มชนิดนี้ตามร้านก็ไม่ใคร่ถูกนัก เรานั่งรถไปเกือบถึง Ghost Town เจอะไร่องุ่น ครัววยิ่งแปลกใจใหญ่มองไปเห็นคอไม้ค้ำ ๆ มีก้านเต็มสูงไม่เกินเมตร แต่พอเข้าไปใกล้ก็ต้องแปลกใจใหญ่ ไร่องุ่น ลูกองุ่น มากของอยู่ยักกินเป็นข้อ ๆ ซ่อยาว ๆ บางซ่อยาวถึง ๒ นิ้ว ลูกค้ำ ๆ มีทั้งพันธุ์เขียวพันธุ์ดำ แต่ละต้นมีใบไม่เกินสิบใบมีผลลูกเต็มไปหมด เพื่อนเล่าให้ฟังว่า ถ้ามีใบองุ่นเต็มต้นลูกก็ระไม่งาม และการปลูกองุ่นฝึกกับบ้านเรา ของเราต้องทำรานให้เลอขย ทนเขาคัดหมกเหลือแต่คอ ใบก็ไม่มี เราแล่นผ่านไร่องุ่นประมาณ ๑๐ นาทีถึง Ghost Town.

ในบริเวณ Ghost Town นี้ ถ้าจะเล่าให้หมดทุกตอนเขียน ๑๐ หน้าก็ไม่จบ โดยปกติแล้ว พวกเรามักจะเป็นคนที่ชอบสังเกตและสนใจร่วมสนุกกับการท่องเที่ยวใน L.A. เสมอ เมื่อมีโอกาสมาพบหรือไปไหนมาใกล้ก็มักจะบรรยายให้คุณ บ.ก. ฟังให้ละเอียดไม่ได้ ที่ Ghost Town นี้ไม่ต้องเสียค่าผ่านประตูเลยคะ แม้แต่ Parking lot (ที่จอดรถ) โดยปกติแล้วการจอดรถที่เมืองอเมริกัน ส่วนมากต้องเสียค่าจอดรถกันเป็น

ประจำ ทางที่เข้า Ghost Town มี ๓ ทาง เมื่อใช้แล้วมีการละเล่นให้ชมหลายอย่าง ประกอบด้วยร้านขายของ มีทั้งของใช้ ของที่ระลึก ร้านอาหาร เครื่องดื่ม สิ่งแรกที่เรอะคนนั่งรถม้าที่เราเรียกกัน State Coach (เหมือนกับในหนังที่มีคนขับสองคนและม้าเทียม ๔-๖ ตัว และผู้โดยสารอยู่บนรถพร้อมทั้งสัมภาระอยู่บนหลังรถม้า) คนขับแต่ละคน Cow Boy มี ๒ คน ทั้งหมดมีรถม้าประมาณ ๕ คัน จึงมีผู้โดยสารส่วนไปส่วนมาใน Ghost Town สำหรับค่าโดยสารเที่ยวละ ๘๐ เซ็นต์ ประมาณ ๑๐ นาที เข้าไปตกใจเพราะมีคนแต่งตัวแบบชนบทมีผ้าผูกหน้าและใส่หมวกยักษ์ใหญ่เห็นแล้วตกใจ มีรถม้า ๒ กระบอก และยังมีเสียงโห่ร้องถึงความจริงทาง Ghost Town เขาจ้างคนมาแสดงการปล้นรถม้าและผู้โดยสารบนรถม้า เพื่อให้เขากลับความวิงวอนอย่างในหนังที่เคยเห็น ส่วนคนขี่รถม้าก็แสดงท่าล้มลงมาอย่างกับถูกยิงจริงๆ และคนขี่อีกคนก็แสดงท่าโยนถุงเงินให้พวกปล้น ความจริงถุงเงินเขาก็เตรียมไว้พร้อม สำหรับจะโยนลงมาจากรถให้คณะปล้นจอมปลอมแสดงให้เห็นจริงๆ.

ใน Ghost Town มีการแสดงการปล้นหลายชนิด ปล้นธนาคาร แต่ยังมีพวกอินเดียนแดงจริงๆ เกี่ยวกับปล้นตามหมู่บ้านอย่างที่เรเคยเห็นในหนังไม่มีผิด นั่นก็มีการปล้นกันจริงๆ กว่าจะทราบว่าพวกปล้นจริงหรือเกิดคงทบทวนไปก็หลายอัน สำหรับหมู่บ้านอินเดียนแดงมีต้นตระกูลของอินเดียนแดงจริงๆ ๑ คน และนอนกันประมาณ ๗-๘ คนก็ลูกหลานของแก๊งนั้น อินเดียนแดงกันแต่งเต็มตัวรายละเอียดก็เหมือนกับในหนัง แต่ไม่ให้ถามว่าเล่าอะไร แต่คงไม่ใช่เล่าชอว์กัน สำหรับคนทำงานในหมู่บ้านและผู้หญิงแต่งตัวแบบสมัยโบราณ ผู้หญิงแต่งกระโปรงยาวแบบฟองๆ เลื่อมขนยาวคอขี้ตูด มีลูกไม้ประดับความเลื่อมความกระโปรง.

เราเดินใกล้สักพักก็เห็นหวานหวานเห็นลูก apple ชวนาตาลมีขายมากมาย เลอะซอกลงมาจากตู้ อร่อยก็เหมือนกัน เราชวนาตาลเป็นสี่แกลงน้ำหนัก พอนั่งพักหาเห็นชอบออกเดินต่อไปเรอะเหมือนที่ซุกของซึ่งทำตาลงจนพร้อมแล้วก็เข้าไปข้างในได้ และแผลเห็นทองเป็นสายขี้ตูดก็พวกอิฐและกินความข้างฝาระหว่างทางเดินในถ้ำ และข้างนอกถ้าใครอยากกร้อนทองก็ร้อนได้ ง่ายกว่าเงินเพียงเซ็นต์ ๑ เท่านั้น ถ้าโชคร้ายก็ร้อนได้ทองคำ เขาเตรียมตะกรงไว้ให้สำหรับร้อนทอง มีอุปกรณ์การร้อนทองพร้อม มีหมู่บ้านชาวไร่ ส่วนที่อยู่ในหมู่บ้านร้อนทองมีทำจริง ๆ มากขึ้นประกอบ.

ก่อนจะกลับบ้านแวะซื้อวัน (Souvenir) ขายของที่ระลึก โดยมากมีของผู้หญิง สายสร้อยขี้ตูด, ผ้าห่ม, กล้วยตาก, เครื่องประดับของ Ghost Town ก็วางอยู่แถวร้าน Souvenir Shop ก็เกือบย้ายไปหมดเพราะร้านอาหารกลางวัน พวกเราสั่ง Chicken in the basket เป็นไก่ใส่ในกระเช้ามีมันฝรั่งทอดและขนมปังขิงผู้รังสรรค์ พวกเรากำลังหัวเราะก็เลยอวย แต่ความจริงแล้วผู้รังสรรค์บ้านเราไม่ได้เลย.

ที่บ้านพวกเราอยู่รวมกันจะทำอาหารทานเสมอ ๆ และเราก็พยายามหาเครื่องเทศของ Mexican มาผสมทำทาน สำหรับฝึกกันนารับทานมาก เห็นอกออกโต ๆ แบบเห็นกระป๋องบ้านเรา คชกโตกว่าและสด แต่ที่อร่อยคือต้นคาน่า ซึ่งชื่อนี้และมีคชกเป็นชื่อ ๆ ถ้าคนทำกับข้าวเก่ง ๆ รู้จักง่าย ได้ทานอาหารอร่อย ๆ แน่

โดยช่วงนี้ก็แล้วถ้าไม่มีเวลาทำอาหาร พวกเราก็จะไปทานอาหารตามร้านค้าต่าง ๆ ใน Holly'd มีร้านอาหารจีน สองร้าน ไม่ค่อยอร่อย แต่พวกฝรั่งคนไหน เวลาไปทานที่ไร เจอะพวกฝรั่งนั่งทานกันเต็ม อาหารก็แพงด้วย หลังจากกลัวยจาก Ghost Town แล้วแวะทานอาหารเย็นใน Holly'd เป็นร้านแบบ Cafeteria คือจะมีอาหารจัดให้เรากินพร้อมทั้งมีคนคอยคุม ถ้าอยากรับประทานอาหารอย่างไหน เราก็บอกให้เขาหยิบ ถ้าไม่ชอบพวัก ๆ ทำมีแบบภาษาไ้ เขาก็จะหยิบให้ แต่เราต้องถือถาด ๑ ข้าว แถง ตามคิว ไป ๑ ในเวลาหยิบถาด เขาก็มีช้อนและมีคชกอยู่ข้าง ๆ ถาดเตรียมไว้เสร็จ เมื่อเก็บเข้าไปเลือกแล้ว ก็ต้องเก็บหน้าเรือย มีฉนั้นคนข้างหลังคิวเขาก็คอยทักคิวเรา พอเลือกเสร็จ มีทงของหวานถ้วย และสุกท้ายก็กาแฟหรือหน้าชานมสดแล้วแต่ความพอใจของเรา แต่ก่อนจะรับประทาน (เรื่องสำคัญ) คือยกถาดผ่านคนคิดเงิน คนคิดเงิน จะ นั่ง อยู่พร้อมทั้งมีเครื่องคิดเลขอยู่ชั้นเบือเรอ และชำนาญในการบวกเลขด้วย เขาจะรวมเงินสำหรับอาหารทุก ๆ งานที่เราหยิบมาทาน เมื่อจ่ายอันแล้ว รายการนี้รับประทาน จะนั่งนานเท่าไรก็ได้ไม่มีใครว่า เพราะจ่ายก่อนรับประทาน

เราออกจาก Cafeteria ประมาณ ๑๘.๐๐ น. เล่นเล่นตามถนน Holly'd ตามหน้าโรงหนัง Glowman (GLOWMAN CHINESE THEATRE) ที่มีฉายพิมพ์มือและเท้าของพวกคาราหึงทั้งหมด และฉายเซ็นควัย ซนที่เริง เขาให้พวกคารามาตีพิมพ์มือและเท้า จดระที่ ยูนซีเส้นคียงไม่แห้ง พวงงไวแห้งก็ไล่ลายมือและเท้า ลายเซ็นถาวรของพวกคาราหน้าโรงหนังเต็มไปหมด แม้แต่ความข้างฝาที่มีลายนิ้วการาก็เต็มไปหมด พวกเรานักสนกัชมถนนรากโรงหนัง GLOWMAN ใน ROOSEVELT HOTEL เพื่อจะไปรับประทานของหวานและกาแฟ วันนั้นโชคก็โคะเห็นการาใหญ่ เขาไปไม่ทันไรเขา DORIS DAY. แต่ทงส์ก็ทางซุก ไล่ดูงมีเยก้ากระไปโรงตั้ง รุปร่างถ่าถักก็ ไม่ชวนไม่ชมหน้าทาสก็ใส่สวะกว่าในหนังมาก DORIS DAY มากับสุก้าพวขุย ทั้ง ๔ คน มารับประทานเครองกัม กุอย่างมีความสุขเพราะมีคนคอยเอาใจและกิดกาม ไม่ว่าจะสิ่งของทานหรือของทรวงระกุดกิดกิดคอยม้แต่คนรับใช้ แกนงเป็น Queen Bee โตะทักพวกเรานั่งตักกัที่ DORIS DAY นี้

ได้ยินเสียงพูดเพราะมาก น้ำเสียง เกรี้ยว พุกซี้ เสียงโสมแต่เสียงที่ออกมาคล้ายลูกกลิ้งซึก แต่หน้าฟังมาก
พวกเรานั่งฟังนี่เอง เวลาหัวเราะน่ารัก รู้สึกว่าเป็นคนอารมณ์ดีมาก พุทท์หัวเราะที่นั่นก็สวย กริยาน่ารัก
ตลอดเวลานั่งอยู่คู่หนึ่ง เซกัลลามา การหาหญิงเก่าเข้ามาอีก ๒ คน มาร่วมวงก็ใช้ชื่อ
DORIS DAY ความจริง เซกัลลามา สวยมากก็เกี้ยว สบายแบบคนๆ คู่ และผสมคำสนิท ผสมขำขันไว้เป็น
ระเบียบ แม้จะขำมากแต่ก็มีความ แต่ความงามขยับใบหน้าและผิวยังส่องใส แต่พวกควาราชอบแต่งชุดดำ
อีกสงสัยจะเกินเจ้ามาอีกนั่นเป็นแน่ เพราะพอฉันเข้าโบสถ์ก็เสีย อันที่จริงผู้ชายอเมริกันก็ช่างเอาใจเอาใจ
ผู้หญิงเก่งไม่เลวเลย พวกเรานั่งฟังเขาไม่ได้ทันอะไร ได้ยินเสียงโตะการวาคยแต่เรื่องหนึ่งเท่านั้น ก็คิดว่า
พวกที่มาด้วยคงต้องเป็นพวกที่เกี่ยวข้องกับอาชีพหนึ่งทั้งนั้น อันที่จริงพวกควารา เขาก็มีอะไรแปลกพิเศษในตัวของ
เหมือนกัน ไม่นึกก็ไม่ทราบเห็นการงานนะ ส่วนเซกัลลามาสวยมาก ถ้าเมื่อยังสาว ๆ คงต้องสวยแน่ ๆ รูปร่างก็ และ
ผิวสวย ส่วน DORIS DAY มีอะไรที่แปลก ๆ ขยับใบหน้า เสียงพูดและท่าทางของพวกนี้น่าดู การขำขันน่าดู
นี่ก็ควรจะไม่มีหลังโถงนะ วางมือบนโต๊ะก็วางโค้งงอ ทำให้ดูมือสวย และยิ่งกว่านั้นใส่ผ้าหอม หอมขมขี้ยัง

อาหารเลย พวกเราไถ่กลิ้งน้ำหอมตลอดเวลา พวกเรานั่งชมความงามอยู่ใต้วาถอบ ๒ ชม. ก็ออกจาก
ร้านในโรงแรม จ่ายค่าของหวานและเครื่องดื่มรวมแล้ว ๕.๐๐ ดอลลาร์ ก็ไม่แพงนัก

วันนั้ ไทวบี จ.ม. จากคุณ บ.ก. อีก ๑ ฉบับ ๒๘/๒/๖๓ เขียนมาให้พวกเราเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้
ฟัง นักขนิโตวบายไม่ได้เล่าเรื่องสนุกให้คุณ บ.ก. ฟังอีกเรื่องหนึ่ง คือ Rose Bowl ที่ Pasadena ซึ่งห่างจาก
Holly'd ราวประมาณ ๒๐ ไมล์ วันนั้นเป็นวันที่ ๓ ของ ม.ค. ๖๓ พวกเราชวนกันไปดู Rose Bowl เราเดิน
กันที่ ๔ ออกเดินทางไปราว ที่ ๕ กว่า กระทั่งถึงที่ Pasadena ให้ทัน ๖.๓๐ - แต่รถติดเหลือเกิน กว่า
ถึงเกือบ ๘ โมง นั่งหิวกาแฟอยู่ในรถ พอไปถึงต้องรีบประทานกาแฟ ท่าที่จอครถก็ยาก คนก็มากมายเหลือ
เกิน ขบวนแห่เริ่มตั้งแต่ ๘ โมงเช้า สำหรับ Rose Bowl นี้ ถ้าจะเรียกเป็นภาษาไทยก็คงจะแปลว่าขบวนแห่
ดอกไม้หลายและความจริงก็เช่นเช่นนั้น ขบวนแห่เริ่มกันจากใจกลางเมืองของ Pasadena (ในเมือง Pasadena
มีสนามแข่งม้าอย่างใหญ่ และมีการแข่งม้ากันเกือบทุกวันเสาร์) มีรถที่รวมขบวนแห่ราว ๕๐ กว่าคัน
ทำไมเขาจึงเรียกว่า Rose Bowl ก็เพราะขบวนแห่มีรถซึ่งตกแต่งมั่งคั่ง ขยับ และสวยงาม
และรถขบวนแห่ทุกคันตกแต่งด้วยดอกไม้สดคณา ๆ ชนิด แต่ส่วนใหญ่เป็นกุหลาบ บางคันตกแต่งดอก
กุหลาบเป็นพวก ๆ สีแดงรวมอยู่พวก สีเหลือง สีขาว ชมพู แสด คันรถหนึ่งมีดอกไม้เป็นพัน ๆ ดอก แม้
จะมีผู้คนไปเบียดดูขบวนแห่อย่างมากมาย แต่กลิ่นหอมของกุหลาบ ก็ยังส่งกลิ่นออกมาให้คนไถ่กลิ้ง และ
ขบวนแห่จะมีการเดินขบวนพาเรดด้วยซึ่ง parade โดยมากเป็นนักเรียน แต่งตัวกันสวย ๆ ออกมาเดิน ใน

รถขบวนแต่แต่ละคันมีเทพซึ่งทรงรถ คน สวยงามทงนั้น เป็นที่น่าแปลกใจอย่างหนึ่งที่กระบวนเห็นใช้คอก
ไม้สลักล้วน ส่วนมากเป็นคอกกกุหลาย เข้าใจว่าก่อนงานคงจะสังคอกกกุหลายทั่วทั้งสหรัฐเอามาประดับตามรถ
ต่าง ๆ เชื้อแน่นว่ากุหลายที่ประดับต่าง ๆ รวมทั้งหมอกแล้วต้องเป็นล้าน ๆ คอกแน่ อากาศเข้านั้นหนาว
แต่ไม่จืดนัก และผู้คนมาขึ้นรถชม กระบวนแต่เริ่มแค่ ๕ โมงเช้า และเลิกราว ๆเที่ยง ตามข้างถนน ๒
ข้าง มีผู้คนพร้อมทั้งรถพยาบาลคอยบริการคนเป็นลม ผู้คนมากมายจนกระทั่งอากาศที่หนาวจนกลายเป็นร้อน
อาจจะเป็นเพราะเขี่ยกเสียดกันอัดแอเสียดทำให้อากาศบริเวณงานร้อนก็ได้ สำหรับขบวนรถที่ตกแต่งอย่าง
สวยงามนั้น เล่าไม่ถูกเพราะทุกคันสวยงามพร้อมทั้งสังกลิ่นหอมไปทั่ว รวมทั้งความงามของคนในขบวนรถ
เลยบรรยายไม่ถูกว่าคันทไหนเป็นอย่างไร ขอให้ คุณ บ.ก. นึกภาพเอาเองก็แล้วกันว่า ที่เล่ามานี้ควรจะเป็น
ลักษณะอย่างไร เพราะบางอย่างที่เล่า คุณ บ.ก. ก็เคยเห็นมาแล้วจริงไหม ?

พวกเรากลับออกจาก Pasadena เวลาประมาณเที่ยงกว่า ระหว่างทางจะเข้า Holly d ผ่าน Los
Angeles down town (ผ่านตัวเมือง) เลยแคว้นอาหารจีนที่ China town เราพยายามชอกแซกหาบ้าน
อาหารที่เล็ก ๆ และไม่ทรูทรา และที่เจอร้านที่ถูกใจ คือ ร้านนี้เป็นร้านคหาเกี้ยว และมีโต๊ะราว ๕ ชุด
แต่มีบาร์ให้คนนั่งได้ราว ๗-๘ คน ร้านนี้อยู่ถนน San Pedro มีโจ๊ก, มีกวยจั๊ว มีก๋วยเตี้ยว ไม่ค่อยแพง
นัก ชามละ \$ 1.30 = 26 บาท แต่ถ้าจะทานกันให้อิ่มแล้วควรจะเป็น ๒ ชาม ก๋วยเตี้ยวผัดกิมมิงหมู เนื้อ
เส้นใหญ่เส้นเล็ก แต่ที่อร่อยก็คือไก่ทอดกระต่ายและทอดทั้งกระต่าย เวลาจะทานต้องคล้อออกทีละห่อ โภะมี

แต่เนื้อทงนั้น สำหรับอาหารจานนี้หนักหน่อย คง ๕ เหยี่ยว เท่ากับ ๑๐๐ บาท แต่อร่อย พวกเราตั้งใจ
ว่าคราวหลังจะทานอาหารจีนลกะจะมาทานที่ร้านนี้.

พวกเรากลับถึงบ้านพักใน Holly d ราวบ่าย ๓ โมง และเราตั้งใจว่าจะไปคูกหนึ่งคอนเย็นแต่
เป็นโรงหนัง Drive in Theatre ชื่อ Olympic ซึ่งตั้งกกับถนน Bundy Blvd. พอได้เวลา ๖ โมง เราไปซื้อ
Sandwich และ เครื่องดื่มพร้อมทั้งผลไม้หลายอย่างเตรียมใส่ตระกร้าไป สำหรับโรงหนัง Drive In นี้ ต้อง
มีรถยนต์ มิฉะนั้นจะไม่พาทง เป็นโรงหนังฉายกลางแจ้ง และรอยกขขึ้นไปสูงและใหญ่ เวลาเข้าไปชมรถไป
ที่ประตูเข้า และชอควเส็จแล้วชมรถเข้าไป ภายในบริเวณโรงหนังมีเนอทประมาณ ๑๐-๑๕ ไร่ แต่โรงหนัง
Drive In นี้นักจะอยู่นอกเมือง เพราะต้องใช้เนอทกววง เมื่อชมเขาไปในโรงฉายแล้ว เราก็นั่งทอเสอกเอา
จะคข้างหน้าหรือข้างหลังแล้วแต่เราส่มคใจ จะจอครถก เวลาจอครถกต้องจอควไว้ไกลกับเสาลำโพง ระยะ
จอครถกทุกคันจะมีเสาลำโพงขยายเสียง เราก้เอาลำโพงซึ่งเขาจกกับแขวนไว้ที่เสาลำโพงขนาด ๘x๖ นิ้ว

เอาเข้ามาไว้ในรถเพราะเขามีสาย สายโดยมากเขาแขวนไว้ตรงหน้ารถ อากาศนั้นหนาวเราเลยต้องเปิดเครื่องทำความร้อนในรถ มีคนนั่งหนาว เราเข้าไปนั่งเร็วมากแล้ว แต่เป็นหนังขาวกับหนังดำอย่าง สำหรับเครื่องขยายเสียงเราจะต้องให้คอยให้คงโตตามสะดวกเขามียี่สิบให้เราเปิด หนังทศมี ๒ เรื่อง เรื่องแรก The Manchurian Candidate ซึ่ง Frank Sinatra & Laurence Harvey แสดง และเรื่องที่สอง Beauty & The Beast เรื่องที่สองเกี่ยวกับเรื่องโลกหกเหลี่ยม ๆ สว่าง ๆ คำพูดทั้งสองเรื่องไม่ใคร่แพง ๗๕ เซนต์ ตรงกลางของโรงหนังมีร้านขายเครื่องคิม Hot Dog และ Sandwich ส่วนข้างหน้าโต๊ะหนัง เป็นสนามเด็กเล่น มีเครื่องเล่นของเด็กหลายอย่าง ถ้าพาเด็ก ๆ ไป หรือเด็กกวณักพาไปเล่นที่สนามเด็กเล่นได้ ถ้าจะกินไปอีกก็เท่ากับไป Picnic ก็ได้และได้หนังไปด้วย เวลานั่งกินจนถึง ๘ โมง ค่อยหยิบอาหารมารับทานทานไปคุยไป สนทนารักเพลินดี แต่นั่งดูในรถเสียงออกจากลำโพงอยู่ในโรงหนังไม่ได้ ที่ Los-Angeles มีโรงหนัง Drive In หลายแห่ง แต่หนังที่ออกฉายโดยมากเป็นหนังธรรมดาไม่ใช่หนังชั้นเยี่ยม แต่ก็ดูหนังเล็กประมาณเกือบเที่ยงคืน , พอตอนเล็กต่างคนต่างแยกกันออก บางคนขนากลโพงออกนอกโรงไม่คำนึงว่าลำโพงจะเสียหรือตกแตก แต่เจ้าของโรงหนังก็หวัดท่าลำโพงเหล็กทองขึ้น โดยปกติต้องเอาลำโพงแขวนกัน เพราะเขามีขอให้แขวน ออกจากโรงหนังกว่าจะถึง Holly a รู้สึกหิวเลยเลยวิ่งเข้าไปรับทานอาหารที่ Stand Drive in คือเราจะลงไปรับทานก็ได้ หรือจะนั่งรับทานบนรถก็ได้สักแต่เราสมัครใจ คนเสิร์ฟแต่งกางเกงขาวสั้นเต่งใส่เสื้อเชิ้ตสีขาวแขนยาวกม แขนสั้นกม โดยมากเป็นสาวกลางคนไม่มีคนแก่ หน้าตาบางคนสวย คล่องแคล่วท่าทางว่องไวมากชอบใช้ ส่วนร้านอาหารก็ทำเป็นวงกลม ซึ่งเข้าไปจอดรถได้ตามวงกลม อาหารส่วนมากธรรมดา คือ Hot Dog & Hamburger แล้วเครื่องคิมแบบธรรมดา นากัน กาแฟ ฯลฯ พอตานเสิร์ฟก็กลับมานอนจบบนคนละคน บ.ก.

ขอส่งความระลึกถึงมาด้วย

Miss Unknown.

จดหมายฝากจาก HOLLY WOOD

6522 Holly Wood Boulevard

27 เมษายน 2506

เรียนคุณ บ.ก. ที่เคารพ

ปีที่ 3 ฉบับที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2506

ก่อนอื่นต้องขออภัยแก่คุณ บ.ก. อย่างมากที่เกือบ เหนือจากคุณ บ.ก. โทสังหนังสือวารสาร ค่าย
 ธรรมชิต ฉบับที่ ๑๗ เมษายน มาที่ และเมื่ออ่านคุณแล้วผมเองก็เขียนผลพลากไป คือ Rose Bowl ที่ Pasadena
 นั้น การเร่ร่อนดอกกุหลาบ (TOURNAMENT OF ROSES) หรือ ROSE PARADE ที่โตเกียว เหมือนกัน
ไม่ใช่ ROSE BOWL ที่ (ROSE BOWL เป็นชื่อของสนามแข่งรถที่ขุดลึกลงไปในเมือง PASADENA) ที่ซึ่งขอ
 อภัยอย่างมากที่สุด คุณ บ.ก. คงไม่ตำหนิอะไรนะ เพราะเวลาเขียนจดหมายของคุณ บ.ก. บางทีเพราะสั่งให้
 กัน MAIL เลยมีจากตึกขุดลงไป และอีกอย่างเวลาเรียงพิมพ์นั้น เหนือกว่าครั้งไม่ครั้งนะ เลย
 เวลาอ่านทำให้ประโศกอ่านไม่รู้ใจ อย่างไรก็ตาม ทุก ๆ อย่างที่ขอพรของกองอำนวยการ

ขอเรียนเป็นเวลาทำงานร้านต่าง ๆ ในตัวของ Los Angeles เวลาว่างตามห้างร้าน หรือ นกบินตก
 ราคาของห้าง ๆ ตามร้าน บนถนน Hill Street เจ้าของห้าง ๆ เวลาว่างลงรถราคาค่านะไปทุกอย่าง
 เพราะอีก ๑ เดือนก็จะเข้า Summer แล้วนะ วันเสาร์แห่งไร้จะขางมาก มีรถขนาน้ำสำหรับหญิงและ
 ชาย เด็กและเครื่องเล่นต่าง ๆ สำหรับใช้ในเวลาเล่นน้ำทะเล เวลาคอนน้ำหญิงอย่างก็ของ (CATALINA)
 ราคาสุดละไม่ต่ำกว่า us. \$ 20.- เท่ากับ ๕๐๐ บาท แต่ผมเขียนแนะนำของขงนี้ส่วนมาก เรียบ ๆ ส่วน
 มากเวลาว่างหลังเลิกงาน ที่แปลกใจที่สุด ขณะเขานมัสสาวากา ซึ่งเวลานำมาคงที่ขางราคาไม่เหมาะนะ
 แต่ความว่างเครื่องแต่งกายขงสาวกา เก๋มากนะ ขางที่นำพามาขงสาวกา หรือขงที่นำขงสาวกา หรือขง
 ขงชก ซึ่งเมื่อแต่งแล้วเรียบร้อยนาคูก็เลย เคยจะขงขงการขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขง
 สัปดาห์ ๆ พวกหนุ่มเวลาว่างงาน Party ขงไร้หรือขงงานวันเกิดขงสาวกาไปก็มี เวลาขงขงขงขงขงขงขงขงขง

สีทาผนัง ถ้ากลบมา ก.ท. มาใช้เครื่องแต่งกายแบบที่ตามานคงไม่มีใครจะขาดสักคนแน่ แล้วมาหน้า
ร้อนกำลังลดราคา ทางเมืองนพพระเจ้าถูกกาลอะไร เขาก็จะมีการเอาเครื่องแต่งกายที่ใช้กันตามฤดูกาล
ออกมา Sale กันที่ เวลาที่ Sale นั้นก็ขายโดยฉวยหรือโดยฉวยตามหนังสือพิมพ์ วิทยุ เวลาที่เครื่องใช้
ของญี่ปุ่น และเครื่องสำอางกำลังตกต่ำ และขายถูกกว่าของอเมริกาด้วยนะ เคยลองใช้ก็เหมือนกัน
ไม่แพ้ของฝรั่ง ผู้คนตามถนนเดินเสื้อกันหนาวไปหมด คนสนใจในการที่ร้านต่าง ๆ ลดราคากัน การที่
แน่นไปหมด เสื้อผ้าและสากาขุรยโคบายมากซื้อใส่กันนั้น มีให้เลือกทุกแบบ แต่ถ้าคนที่มาซื้อจากไปหาช่วง
กศ. เสื้อออกขายและกศ. ใช้ ราคาค่าคศ. เสื้อที่ State แพงมาก ค่าคศ. อย่างเดียวชุดหนึ่งไม่ต่ำกว่า US. \$ 50-
\$ 60 หรือบางทีมากกว่านั้น ฉะนั้นคนไม่นิยมไปร้านคศ. เสื้อ ในเมือง Los Angeles ทางข้างคศ. เสื้อขายนอก
จากจะไปแถวพวกคาราวานที่อยู่ มีหลายร้านแค่แผงลอย การซื้อเสื้อตามร้านสะดวกและราคาพอสมควรด้วย
เลือกได้ทุกขนาด หลายแบบ

สังเกตเห็นพวกที่ Los Angeles ชอบนั่งกางเกงขาสั้น ส่วนมากใส่เสื้อปลั๊ย ไม่นิยมแต่งกาย
เป็นชุด ๆ แต่งกันตามสบาย แม้จะหน้าหนาวก็ชอบกางเกงและเสื้อหนาวคลุม แต่ทางตะวันออกแถว
New York, Washington D.C. ผู้คนแต่งกายเรียบร้อยมาก และเป็นระเบียบ มีดงเท้าและหมวกครยเครื่อง
ถ้าอยู่ Los Angeles ด้านแต่งครยเครื่องมักเป็นพวกคนแก่ หรือไปโยส้ววนอาทิตย์ หรืองานพิเศษ ถ้าแต่งกาย
แบบที่เล่าไปเดินตามร้านขายของใน Los Angeles ต้องกลายเป็นคาราวาน ๆ ถ้าหน้าตาสวยหน่อยละก็คงมีคน
เดินตามเป็นแน่

เท่าที่เคยผ่านมาหลาย ๆ ประเทศทางยุโรปแล้ว แม้จะไม่ได้อยุ่นาน ๆ ก็ตาม แต่สังเกตได้ว่าไม่มี
ที่ไหนจะสะดวกเท่าอเมริกา ไม่ว่าจะไปอยู่รัฐไหน ๆ ก็ตาม ความสะดวกสบายมีมากกว่าประเทศอื่น นอกจาก
อากาศเท่านั้น บาง State ของสหรัฐหนาวเกินไปที่จะไปอยู่ เพราะสหรัฐเป็นทวีปที่กว้างใหญ่ เราสามารถ
จะเลือกอยู่ได้ โดยให้เหมาะสมกับความเคยชินเกี่ยวกับอากาศ แต่ถ้าการแต่งกายนำสมัยต้องยกให้ฝรั่งเศส
หรือแม้แต่ของดุษก็ยิ่งสมัยกว่าสหรัฐมาก ของใช้พวกเครื่องไฟฟ้ามาใช้มากนะ ถ้าเรามีเบียร์ติดคงอะไร
สะดวกไปหมด เช่น เกาขรุบแชกกับแปลงเบนเตยงนอนไ้เวลาแชกกลับ มีเครื่องซักผ้าและเครื่องอบผ้าให้แห่ง
ล้างมือมาเขยง ๆ เขยคเครื่องเข้าให้มือแห้ง เครื่องขยคากอาหารให้ละเอียด แทนที่จะไปเทให้ล้ายาก มีครย
ทุกชนิด โดยที่ไม่ต้องจ้างคนรับใช้ ตลอดจนเครื่องล้างจาน ถ้าเกยล้างเพียงแค่ขยวางเขาในเครื่องก็
ใช้ได้

หลายวันมาแล้วเพื่อนนักเรียนด้วยกันพากันไปเที่ยว ร.ร. นื่องชายเขา ชื่อ Los Angeles High School
เป็นโรงเรียนใหญ่เป็นของรัฐบาล มีนักเรียนชั้นต้น ๆ คน มีนักเรียนทั้งแต่ชาย ๑๐ ขวบขึ้นไปถึง ๒๐ ขวบ
ทั้งหญิงและชายเรียนปนกันไปตาม grade เด็กนักเรียนกันแปลกอย่าง ถ้าเป็นโรงเรียนประจำหรือเก็บ
แก่ศาสนา พวกนักเรียนจะแต่งเครื่องแบบของโรงเรียน ถ้าไม่ใช่โรงเรียนตามที่เรียนอธิบายมาแล้ว
พวกนักเรียนจะแต่งตัวตามสบาย ใส่เสื้อโค้ทกลี และแก้มหน้าพอสวมคร ทาปาก ทาเล็บ แต่งผม ส่วนกระเป๋
หนังสือก็ไม่มี หอบกันเช่นแขนนักเรียน หอบกันเช่นกระบอก ๆ ไปเลย เรื่องที่บรรยายให้ฟัง น.ก. ฟังไม่ได้
มีเจ้าหน้าที่เดินเฝ้า ก็เห็นมาอย่างไรก็เล่ามาตามที่เห็นจริง ๆ ทั้งนั้น เช่นพอโรงเรียนเลิก พวกเด็กผู้หญิง
ก็วิ่งพรวดพราด ข้างก็อากรระกและหัวมาส่งกลางสนาม ห้วนฉวย กาย่ากข้าง ข้างที่เด็กผู้หญิงชาย ๑๓
หรือมากกว่านั้น เกินควงกันขึ้นคู่ ๆ ข้างก็เกนคยกัน ขึ้น kiss กันบ้างก็มี แต่แวมองดูแล้วไม่มีอะไรที่จะ
น่าเกลียด เพราะเขาทำท่าทางไม่เคอะเขินหรือประมา ซึ่งไม่ใช่แค่เที่ยวเกนควงกัน มีเป็นสี่ ๆ ร้อย ๆ
ตามแต่จำนวนมากน้อยของนักเรียน และยังกว่านั้นทางซี่ย่กครองของเด็ก ๆ ไม่รังเกียจทุก ๆ ที่จะมีแผ่น
กลยชนชม เคยไปเที่ยวที่บ้านของ MRS. WHITE ครัวของเขามียศ ๕ คน ธรรมดาทำอาหารอยู่กับ

MRS. WHITE แก้วเด็กพวกลูก ๆ ออกมาแนะนำให้รู้จัก ซึ่งคนโต ๑๗ และ ๑๕, ๑๔, ๑๓, ๑๐ ขวบ
ตามลำดับ แก้วเห็นว่าลูกชายคนโตอายุ ๑๗ ยังไม่เข้า High School มีแฟนแล้ว และแฟนของลูกชายแก้วสวย
ก็สวย อายุ ๑๕ ขวบ อยู่โรงเรียนเดียวกัน เป็นคนดีมาก และแกก็ชมท้อไปว่า ลูกสาวคนที่ ๒ อายุ ๑๕ มีแฟน
แล้ว อยู่ชั้นเดียวกับ โรงเรียนเดียวกัน แฟนของลูกสาวเป็นเด็กดีมาก มารับลูกสาวแกไปเที่ยวทุก ๆ เสาร์
หรือวันท.ร.ร. หยทุก แฟนเกนมาส่งลูกสาวแกถึงบ้านทุก ๆ วัน ส่วนลูกสาวอายุ ๑๔ กับ ๑๓ อีก ๒ คน
แกก็เล่าเรื่องทำนองเดียวกันกับลูกสาวคนที่อายุ ๑๕ ขวบ ส่วนลูกชายอายุ ๑๐ ขวบของแกยังเล็ก แกนั่งคุย
กับพวกเรายบรรยายถึงลูก ๆ แก เรื่องแฟนของลูก รู้สึกเกนความรักมากที่บรรยายออกมา สมชายแฟนของ
ลูกสาวลูกชาย ธรรมดาแกนั่งคุยมีโทรศัพท์เรียกมา ปรากฏเป็นบรรดาแฟนของลูก ๆ แก และยังกว่านั้น
บรรดาลูกแกคุยกันแฟนโทรศัพท์ไม่วางตลอด ๗ โมงถึง ๑๐ โมงกว่า เพราะลูกแกมีหลายคน และพักเวลา
พวกเราลากลับ

วันที่ ๑๓ เมษายน เป็นวันศุกร์ พวกเราทั้งขบวนก็ออกไป Las Vegas ออกจาก Los Angeles โดยรถยนต์ไป Las Vegas ออกจาก L.A. เวลา ๘ โมงเย็น ไปถึงที่ Las Vegas ก็พัก เกียงคืน บัญชี พวกเรา Book MOTEL ไว้เรียบร้อยแล้ว มีรถคนขับรถขับเที่ยว ในการหาที่พัก พวกเราพอลง MOTEL ก็รีบ แคนท์ ออกเที่ยวเลย ขณะนั้นรถเราเข้าไปในเมือง Las Vegas สังเกตเห็นว่าเมืองทะเลทรายทงนั้น และ มาคคนั่งกัวยไฟฟ้าอย่างโหล่หาวก็เที่ยวทุก ๆ Night Club มีการโฆษณาด้วยไฟฟ้าข้าง Night Club ก็คนมามากมาย และนิยมซื้อตั๋วการันตีของทมิซเสียงมารองเพลง หรือบางแห่งก็งานกรงทมิซเสียง มาของเป็นประจำ พร้อมกับมีการแสดง เช่น Night Club Sand หรือ FLAMINGO และ STAR DUST ว่างพวกทางยุโรปมาตั้งให้ดู เมือง Las Vegas เป็นเมืองไม่ใหญ่เกินจริง ๆ ไม้ถึง ๒ ซ.ม. ก็ขบ แค่วันวัน แม้จะเป็นร้านอาหารก็นิยมเล่นการพนัน เช่น สล็อต มาชชีน (SLOT MACHINE) ก็เป็นคู้เล็ก ๆ และ มีทมิซออกเงินเหรียญหลายชนิด เช่น ๕ เซ็นต์ ๑๐ เซ็นต์ ๒๕ เซ็นต์ และ ๕๐ เซ็นต์ เวลาเราหยอดเงินไป แล้ว ทมิซจะหล่นเป็นก้อนยาวขนาด ๑ ฟุต ขึ้นออกมาจากตัวเครื่อง เราก็งลงมาและถ้าโชคก็ถนัดก็จะได้ กิ่งทมิซ ซึ่งเรียกว่า (JACK POT) นั้นเงินที่หล่นลงมาเสียงกังสน เราก็คอยเก็บเอาคืนแล้วกัน บางทีถึง \$ 30 \$ 50 ถึง \$ 100 ก็มี ลงทุนเพียง 10 เซ็นต์ หรือ 50 เซ็นต์ เท่านั้น เห็นพวกนี้เข้าก่อนไปจ่ายตลาด โดยมากไปเล่น (SLOT MACHINE) ก่อน ก็จะไปจ่ายตลาด ทั้งเมืองทุกวันก็ยังมี (SLOT MACHINE) และถ้า Night Club ใหญ่ก็มีการเล่นต่าง ๆ คนตรี การแสดงและขบวนการพนันจนมากใหญ่เลย คนที่เข้าไป แข่งแข่งเพลงกรงทมิซก็เลย แต่ความริงแล้วเข้าไปใน Night Club ถ้าเข้าไปรับประทานอาหารก็ไม่แพง พอเข้าไปได้ ก็ Floor Show ข้าง เล่นการพนันข้าง หรือฟังเพลงเพราะ ๆ มีเบะเบะ Night Club & Hotel และ MOTEL มีเป็นร้อย ๆ แห่ง ไคร ๆ ขากเล่นการพนันก็ลงมาเล่นที่ Las Vegas หรือ RENO ซึ่งอยู่เหนือ California ขึ้นไปอีก แต่ไม่สั้นกว่า Las Vegas และ ๒ เมืองนี้ไปแข่งงานกันก็ง่าย และหยากันก็ง่าย ถ้าจะ แข่งงานใหญ่ยากมากเมือง ๒ เมืองนี้ หรือหยากัน เขามีการบริการแก่่งงานตลอด ๒๔ ชม. ทั้งบริการ หยากันด้วยตลอด ๒๔ ชม. เสียเงินไม่เกิน \$ 20 บางทีก็นอยกว่านควย เมืองอาหารแพง และมีคนตี ๑ ก็ ๒ ถึงก็ ๔ ก็ไม่นอนกัน นิยมนอนเข้ามาชมคนเที่ยววัน แต่ผู้คนแข่งกัวยกันหรือหามาก และรถยนต์คนงาน ๆ

แปลก ๆ ใหม่ ๆ อันที่จริงเรียกว่าเฉพาะเมืองคนรวยก็ได้ ของแพง และทุกอย่างเป็นเงินเป็นทองไปหมด
Hotel ก็อย่างนี้ มีสระฮายน่า ตกแต่งสวยงามทุกแห่ง ทำสวนกันสวย ๆ หน้าโรงแรม และแบบแปลนก็ดู
น่าสมัย คลอดก็ไปอยู่ ๒ วันเต็ม พวกเราไม่มีใครจะมีเวลานอนเท่าไรนัก เพราะใช้เวลามากกับ Night Club
บ้าง การพนันบ้าง เท่าที่สังเกตคร่าว ๆ พวกที่มาส่วนมากมีชายทงนง สังสัยคงจะพาแฟนมาคงเป็นแน่
เพราะไม่ว่าจะไปไหนมีแต่จะ คุยกัน KISS กันตลอดก็เลยทุกแห่ง เจอะทงนงไม่ว่าจะไปไหน แม้แต่
ในร้านอาหารก็นั่งคางคกตลอดกาล แต่เท่าที่เห็นเป็นคนมีชายมากแล้วทงนง ทงนงสาวจริง ๆ หาไม่ยากนัก

พูดถึงอากาศไม่หนาวนัก และตอนที่ไปอาจจะหาหนาวหนักได้ ย่านเมืองคูลิฟอร์เนีย ชอบที่สังเกต
เห็นได้ว่าเวลาขับรถจาก Las Vegas มา Calif. เขามีด่านตรวจเฉพาะผลไม้ ไม่ให้นำผลไม้จาก State
อื่นเข้า California เพราะกลัวเชื้อโรคจะติดต่อกับพวกคนไม่ทงผลไม้ใน Calif. วันหลังจะเล่าอะไรมาให้
คุณ บ.ก. อ่านอีกนะละ เกี่ยวกับจะเล่าให้คุณ บ.ก. ฟังถึงงานที่พวกเราทำและได้รายได้พอเลี้ยงตัวได้ ทง
วิชาเงินโดยไม่รู้ยกวนทางบ้าน พอเป็นค่าขนมได้สบายก็ทีเดียว.

ด้วยความระลึกถึง

Miss Unknown.

17 พฤษภาคม 2506

6522 Holly Wood Boulevard

เรียนคุณ บ.ก. ที่เคารพ

จ.ม. ฉบับหลังที่สุดได้สัญญาไว้กับคุณ บ.ก. ว่าจะเล่าเรื่องทาง Los-Angeles เกี่ยวกับการหา
งานทำที่มันรายได้พิเศษโดยไม่ต้องรบกวนทางบ้าน ถ้าเราจะต้องการใช้เงินเกินงบประมาณ พวกเรา
น.ร. ไทยมักจะมาเจอกันเดือนละหน ๒ หนไม่มากกว่านั้น เพราะต่างคนต่างมีงานทำกัน ตอนที่
โรงเรียนปิดเทอมเพื่อนคนหนึ่งไปหางานทำโดยทำอยู่ที่ห้องสมุด เป็นคนดูแลห้องสมุดของมหา
วิทยาลัย รายได้ชั่วโมงละไม่เกิน \$ 1.50 วัน ๆ หนึ่งก็ทำงานไม่เกิน ๘ ชม. ฉะนั้นรายได้ตลอดวัน
\$ 12.00 และอาทิตย์หนึ่งทำ ๕ วัน มีรายได้ \$ 60.- หักค่าภาษีออกเหลือราว ๆ \$ 45 กว่า นี้
เป็นรายได้อย่างต่ำ บางครั้งอาจจะมียาได้มากกว่านี้อีก และทุก ๆ สัปดาห์จ่ายเงินเดือนที่หนึ่ง จ่าย
เงินเดือนเป็นเช็ค โดยมากที่ state เขาจ่ายเงินเดือนเป็นเช็คกันทงนง

ถ้าคนที่ชั้น ๆ หน่อยและกล้า ทำงานทำไม่ยาก แต่การทำงานที่อเมริกาควรจะได้รับอนุญาต
 ทางกรมตรวจคนเข้าเมืองก่อนถึงระดับเรื่อง แต่ด้านนายจ้างเขายินยอมหรือชอบพอก็มีเราถ้าจะไม่ค่อยขอ
 อนุญาตทางกรมตรวจคนเข้าเมือง แต่ก่อนจะทำงานจะต้องมีบัตรซึ่งเรียกว่า (Social Security Card) ใน
 การวัดไต่เขาจะมีบัตรให้เรา ซึ่งเวลานายจ้างจะจ่ายค่าแรงให้เราเขาจะหักภาษีให้กับรัฐบาลของจ
 ความมีบัตรของการคน ซึ่งเกิดไว้ว่าแม่ทางกรมตรวจคนเข้าเมืองจะเข้มงวดการหางานทำของพวกนักเรียน
 ก็จริง แต่นายจ้างก็ไม่ค่อยจะวิตกเท่าไรในการที่จะจ้างเราทำงาน แต่สำหรับ Social Security Card นี้เขา
 เข้มงวดทุก ๆ ราย ไม่ยอมให้ค่าแรงงานเราโดยไม่หักค่าภาษีให้รัฐบาลเลย ส่วน Social Security Card
 ไปของง่ายมาก เขาขอคุณบัตรหนึ่งสี่ละกันทาง และรถเข็นรถสามล้อที่ขยับแต่ก็เป็นอันออกบัตรให้เราได้

การทำงานที่ state นั้น่าก็เที่ยวแต่สนุก หน้าที่ไหนก็ตามแต่หน้าที่นั้นไม่มีการวางกัน ทุกอย่าง
 คิดเป็นเงินเย็นทองไปหมด ทำเกินเวลาอีกก็ได้ โดยมากคนไทยเรามีนิสัยช่วยเหลือและเกรงใจ พอไป
 ทำงานที่ state แม้จะเกินเวลาหน่อย หรือเกินกว่าหน้าที่ที่จ้างมาเราก็คิดเป็นการช่วยเหลือ พวกนายจ้างชอบ
 นิสัยของพวกเรามาก และถ้าเราลาออกเขามักจะเสียบาย เราทำงานให้พวกเขา คุณแกล่ คลลคนช่วยประหยั
 ให้กับนายจ้างทุก ๆ ทาง และคุณแกล่ของของนายจ้างอย่างก็ พวกนักเรียนที่เรียนจบแล้วมีโอกาสฝึกงาน

ทางกรมตรวจคนเข้าเมืองอนุญาตให้ทำงานได้ระยะหนึ่งหรือ 2 ปี และระยะที่ได้นั้นมากกว่านั้นอีก มีงานอีก
 ชนิดหนึ่งที่น่าสนใจมาก คือเราไปขอเข้าบ้านเขาอยู่และแม่บ้านมีห้องโถงหลายห้อง และเจ้าของบ้านอยู่
 เองก็ช่วยซึ่งเราเรียกว่าแม่บ้าน แต่แม่บ้านส่วนมากอายุมากแล้ว โดยมากอยู่คนเดียวและชวนเพื่อนบ้านมา
 อาศัยอยู่ พออยู่ ๆ ไปไม่ต้องจ่ายค่าเช่าเพราะพวกมันจากโรงเรียนช่วยแก่กลางสามทำความสะอาดบ้านให้แ
 ช่วยคุณแกล่ งานที่เราช่วยแก่ทำแกล่เลยก็เงินให้เรา และหักภาษีค่าเช่าแกล่ซึ่งไปทานอาหารหรือชื้อ
 เพราะหักไปหักมา ถ้าเราได้ช่วยแก่ทำงานมาก เรายังได้ค่าจ้างจากแกล่ด้วย ซึ่งงานเหล่านี้ก็เป็นงาน
 รุกจกเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ใช้เวลาานหน่อย มีเพื่อนคนหนึ่งชื่อ Miss Wong มาจาก Hong Kong มาเรียน
 หนึ่งสี่ที่ Los Angeles. และมาได้แม่บ้านที่เขินเจ้าของบ้านด้วย อายุมาก Miss Wong แกล่เลยทำงานให้
 เจ้าของบ้านทุกอย่าง แต่เช้า 8 โมงก็ออกจากบ้านไปเรียนหนึ่งสี่ และ 5 โมงก็กลับบ้าน ในเวลาพักก็ไป
 ทำอาหารให้เจ้าของบ้านซึ่งไม่ยากอุปการะดีมาก และจ่ายของไปให้เสิร์ฟก่อนจะกลับบ้าน ย่างที่ Miss Wong
 แกล่จ่ายของให้เจ้าของบ้านตอนอาหารกลางวัน เพราะตลาดไม่ไกลจาก ร.ร. แกนนี้ (คำว่าตลาดของที่
 อเมริกา เขามีร้านขายของอย่างก็ สอาก ของทุกอย่างก็มีเป็นพวก ๆ จะซื้ออะไรก็ซื้อได้สูง แม่แกล่ก็

จักได้ดัง Plastic อย่างเรียบร้อย มีของขายครบทุกอย่าง เข้าไปร้านเคียวจ้อได้ครบตามที่ต้องการ แม้แต่
 ไข่ เนอ เขาก็แบ่งขายเป็นพวก ๆ ถ้าอยากกระทานชกโลกชอแคยกโลกโลก ถ้าอยากทานชาโลกมเฉพาะ หรือ
 ะปนกันก็ได้เป็นกล่อง และถุกที่ใส่อาหารเป็นถุงสีน้ำตาลขนาดใหญ่ หนา สวาก ถังออกมาไม่น่าเกลียดเลย
 ผลไม้มีขายครบ ของหวานกล้วย และชอเท่าวไรเขาออกมาอีกเงินกันหน้าร้านเป็นอันจ่ายกับข้าวเสิร์ฟ) สำหรัย
 กับข้าวไทยมาก เจ้าของบ้านทานเนอชอ หมอบ Sandwich ของหวานก็มีจำพวก Pie (คือขนมที่มแข็งกับผลไม้
 กวนใส่) จักได้ให้แม่ยกให้แก่รับประทาน ซงกวาแพหรือหน้าชา แกรียประทานเสิร์ฟกับ และจักกินช
 ุกแถกความสดชาก หนึ่ง ๘ โมงกลางคนเป็นอนเจบเรองกุแลชาน ก็กลับมากินชงลือคอบ หวีระเนอน แต่เจ้า
 ต้องคงได้ชอให้แก ทัมนาคาเครื่องขนมขบ้ง ลวกใช้หรือทอด แล้วแต่แกระสัง ส่วนเสิร์ฟชากศยโรงเรียน
 หยุค ก็ทำความสดชาก คุกลุ่น บัก เซ็กถุด อากศยลระทน เหตุที่ไม่ฝนเพราะชากศยหน้าว ไม่ฝนมากเขบัก
 หน้าทำงาน เมื่อกหน้าทำงานๆ หน่อยๆ เท่านั้น ก่อนหนึ่ง Miss Wong แถได้ (หักภาชชอกแล้ว) US \$ 200. —
 อยุ่ฟรี อาหารฟรี เงินที่ได้มากกใช้เป็นค่าเล่าเรียน และค่ารถหรือค่าใช้จ่ายไป ซึ่งทำให้ Miss Wong อยุ่ไป
 ใค้อย่างสบาย แต่ถ้ามีแผ่นดินคงไม่ในเวลาไปเจอะกันแน่ เพราะระคองมารยใช้เขาของบ้านทุกชิ้นและเสิร์ฟ
 กล้วย วันชากศยหยุคเคมวัน แต่การที่จะมากทำงานที่ state นี้ ไม่ใช่ความขบขทนที่โลกกันที่ อากศยภาษา
 กล้วย เราพุกเขาต้องเข้าใจและเขาพุกเราต้องเข้าใจกล้วย และอากศยคยเพอนฝูงชกขงกันใช่ทำกล้วยจะหาได้
 เพราะระคองอยุ่ให้คนกขยสดชานที่เสยก่อนระคองเคม เพอนฝูง อยุ่ทำงานถึงสามวันละ ๓ ชม. ใกรายได้
 ๓.๓๘.๘. \$ 1.50 ก็ไม่เลวเลย อันที่จริงจะทำงานอะไรไม่น่าขายเลย ขอให้เป็นงานที่สจริตดีแล้วกัน การ
 ว่างสามวันเขาสามวันเขาเครื่องเรียงเข้าไปในช่องของทวเครื่อง เรียงเสิร์ฟเขาเขาเครื่องขบเครื่องเขยคนารอน
 กับขบและเครื่องกระหม่น นารอนกับขบ ก็ระชงสาม พอสัก ๕ นาที ก็นารอนมาวางไว้กับขบขบสามวัน
 แห่งเอง หรือชอจะใส่ผ้าเช็ด ๆ ก็เสิร์ฟ แล้ววางเป็นพวก ๆ ตามขนาดของงานเท่านั้น แต่ทำงาน ๆ ก็คง

หมายเหตุเพราะจำเรื่องขบขบ เขาขบเรียง เขาขบรถจากเครื่อง แต่การทำงานทุก ๆ อย่างทำให้ได้ภาษาเพิ่ม
 ขึ้น แม้จะไม่ใช้ภาษาที่หลักกันแต่ก็ได้ความชำนาญในทุกด้าน

คุณ บ.ก. คงไม่ทราบว่าเวลานี้ฉันทำงานแล้ว ลงมือทำมาตั้งแต่เดือนกันยายนปีที่แล้ว ใจก็
 ง่ายไม่แกล้งเลยล่ะ แต่ที่ชอยที่สุดคือ Tip บางวันก็ถึง \$ 10 ส่วนค่า Tip นี้ไม่ต้องเอาไปแบ่งให้ใครหรือเสีย
 ภาษี แต่ไม่แน่ใจ งานที่ทำได้คือทำงานของสตรี แต่การทำงานนั้นเรามีการง้อไว้ก่อนและขอเวลา ก็ขอยก
 ส่วนหนึ่งหลาย ๆ วัน ในบริษัทจะมีคนวัยโหดหืด สำหรับลูกค้าที่จะมาทำงานในวันและเวลาไว้ก่อน ค่า
 ทำงานหรือค่าตอบแทนแพงมาก รวมทั้งค่าแท็กซี่ แท็กซี่ก็แพง บริษัทก็ทำเป็นบริษัทไม่ใช่ร้านและมีช่าง
 ทำงานผู้หญิงพร้อมทั้งเสิร์ฟด้วย 10 กว่าคน แต่ช่างทำงานผู้ชายมีถึง 15 คน อยู่บนถนน Beverly Drive ใน Beverly
 Hills เลย ค่าเช่าที่มันขึ้นเงินไทยถึง 200 บาท ส่วนค่าน้ำมันข้างเกือบ 140 บาท หรือมากกว่านั้น ถ้าเริ่มม
 หมายถึงซลิ้นนิก ๆ หนึ่งยี่ 100 บาท ถ้าตัดค่าน้ำมันรถอย่างต่ำ \$ 40=800 บาท มีไปจนถึง \$ 60.- แท้ง
 หนัก 400 บาท รวมทั้งนวดหน้าด้วย แต่ลูกค้าสำคัญคือพวกนักแสวงง เราไม่ให้กินเสริมความงามให้เขา
 หรอกคะ ยางที่ก็เรียกไปเป็นลูกมี๊ แต่คนธรรมดาที่มีโอกาสทำงานและแท้งหน้าให้ แต่พวกหม่อมชอยให้
 เขาออกเอาใจหรือพูดคุยเป็นกันเองก็ ถ้าตกใจเขาจะจ่ายค่า Tip มากที่เกือบ ที่ร้านที่ทำอยู่สะอาดมาก ผ้าเช็ด
 ผงหรือพวกหรือของใช้เขาส่งไปซื้อหรือใช้นายช่างเช็ดทันทีเลยคะ ทวีเขาทำให้หยาบโหดหนักก็เราต้องการและ
 สดากด้วยเป็นร้อย ๆ ผ้านวมเป็นพัน ๆ เลย และมีคนมาแก้ไขไปจัดการทำความสะอาดสดากทันทีเลย พวกลูกค้า
 ที่ไปทำผมบ่อยมากไม่ค่อยจะคุยเรื่องอะไรนอกจากรองลูก-สามี-หรือแฟน เจอะหม่อมช่างคุยก็สนุกเพราะ
 แกพูดไม่หยุดตลอดเวลาเลย แต่เวลาสระผมออกก็จะเข้าไม่ได้ เพราะเวลาสระผมพวกลูกค้าหูกเสียงก็ดัง
 คล้าย ๆ ระเบิด พวกเขานั่งว่าที่เขาพูดเราจะไม่ได้ยินกัน เพราะเสียงนั้นดังมากดังถึงหูข้างหู
 หม่อมช่างคนพูดตลอดเวลา ถ้าเราลูกค้าบางคนก็เรียกว่าชอนักคุย แต่พวกนี้เป็นประเภทแก่ Tip ลูกค้า
 บางคนเวลามาทำผมหรือของมาให้ก็มี เป็นของใช้หรือของทานก็มี เมื่อ X-mas ปีที่แล้วสนุกมาก ก่อนวัน X-
 mas มาทำผมกันเต็มร้านไม่มีเวลาพักเลยคะ แต่พวกลูกค้าประจำทุก ๆ คน นำของขวัญมาให้ทุกคน เลย
 เพิ่งทราบว่าสำหรับช่างทำผม ช่างเส็บ ถ้าที่ประจำแล้วถึงบเซาของผมของขวัญให้ ใ้รับของขวัญไม่น้อยกว่า
 70-80 ชิ้น ล้วนแล้วแต่เป็นของที่น่าดูทั้งนั้น เขาเริ่มให้ของขวัญตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคมเป็นต้นไป วันแรก
 ที่ลูกค้านำของขวัญมาให้ยังนั่งงง แต่นายอธิบายให้ฟังว่าทุก ๆ ปี พวกที่มาทำผมเป็นประจำเขาจะมีของ
 ขวัญให้ เท่าที่เขียของขวัญแก่แต่ละคนให้ของราคาไม่ต่ำกว่า ๒๕.- ชิ้นไป แต่ที่ชอยที่สุดทางบริษัทจ่าย
 ให้.ขึ้นเงินรางวัล \$ 100.- ที่ state โดยมากแก่ให้ Tip แม้แต่เราจะไปทานอาหารที่ไหนก็ไม่วายที่จะให้
 Tip เขา โดยมากให้ไม่ต่ำกว่า 10 เซ็นต์ ของเงินที่เขาคิด แต่ถ้าทานน้อย ๆ เช่น \$ 1.- ก็ให้ 25 เซ็นต์
 เพราะถ้าจะให้จริง ๆ 15 เซ็นต์ก็ได้ แต่รู้สึกจะน่าเกลียด

ที่ state ค่าเล่าเรียนแพงหมด นอกจาก ร.ร. วิทยาลัย ไม่ว่าจะเรียนวิชาอะไรค่าเล่าเรียนและค่า
หนังสือแพงทั้งนั้น ยิ่งค่ารักษาพยาบาลถ้าเจ็บไข้อะไรแพงแล้ว แม้แต่คอลอยคอร์กก็แพงเหมือนกัน พวกเราใช้
ประกันสุขภาพเอาไว้ เพราะถ้าเจ็บไข้อะไรเขาจ่ายให้ นอกจากค่านางพยาบาลดูแลพิเศษถึงตัวเอง ฉะนั้น
เมื่อพวกเราไม่มีเงินเดือนเราก็มีเงินที่จะจ่ายค่าประกันสุขภาพ ทุกเดือน การที่เราเจ็บไข้อะไร เราจะไปซื้อยามา

รักษาไม่ได้ ทางร้านจะไม่ขายยาให้เราโดยไม่มีใบสั่งของแพทย์เลย ฉะนั้นทางทศวรรษจะมีหมอประจำตัวไว้
เสียเลย ขณะที่อยู่ในอเมริกา และถ้าเรามีหมอประจำแล้ว เวลาเจ็บไข้อะไรหมอจะไม่คิดแพงเพราะเราเป็นลูก
ค้าประจำ แม้แต่เจ็บไข้บ่อยๆ เติบเข้าโรงพยาบาลก็ได้ ไม่มีใครรับ ต้องหมอประจำตัวของเราส่งไปหรือ
เขียนจดหมายแนะนำไปทางโรงพยาบาลถึงจะรับเราเป็นคนไข้ของโรงพยาบาล การที่มีหมอประจำตัวก็คล้าย
หนึ่ง ถ้าเราเจ็บไข้ หรือ ตาเจ็บ คอเจ็บ หูเจ็บ หมอประจำตัวของเราจะมีจดหมาย หรือพาไปแนะนำถึงหมอ
ที่มีความชำนาญทางโรคนั้นๆ รักษา แต่ถ้าเราไปประกันไว้ก็คอยสบายใจ เพราะถ้าเป็นอะไร ทางบ้านก็จะไม่
ลำบากจ่ายเงินค่ารักษาแพงๆ เมื่อสมัยที่ไปอเมริกาใหม่ๆ เข้า Apartment อยู่นั้นมีคนมาพาไปดู
ความที่ใจนึกกว่า เป็นบรู๊ชไปรษณีย์ รมเย็บ พอเข้ไปตกใจ มีฝรั่งเดินเข้ามาในห้อง และที่คอยดูแลเป็นละ
ยะ แยกขายตลอดตลอดสมัยก่อน ในกระเป๋ามีขนม ผัก นาคาล ของต่างๆ ยางกวาดเท้า ยาสีฟัน ของเบ็ดเตล็ด
รวมทั้งหนังสือพิมพ์ต่างๆ ด้วย แต่เราเป็นคนไทยไม่เคยเจอแบบนี้เลยตกใจ ที่จริงเขาให้ความสะดวกแก่
คนที่อยู่ Apartment เวลาที่อยู่ใน Apartment พวกเรามักจะซื้อของไว้หลายๆ อย่าง เวลาเขาจะได้ออก
ออกไปซื้อ คนที่มาขายของตาม Apartment นามาเป็นเวลา และทุกๆ วันเวลาเดียวกัน ยกเว้นวันอาทิตย์ แต่
ทุกๆ Apartment ไม่น่าว่าจะมีคนมาขายของแบบนี้ เช่นแต่อย่างแต่เท่านั้น

Apartment ที่ Los-Angeles นั้นราคาไม่แพง เช่น ถ้ามีห้องนอน 1 ห้อง และครัวกับห้องน้ำ
อาหาร และห้องนาคกราวๆ \$ 60-\$ 70 แต่ถ้ามีห้องรับแขก ห้องนอน ห้องอาหาร ครัว ห้องนาคประมาณ
\$ 80-\$ 90 ต่อเดือน แต่ถ้าอยู่แบบห้องรับแขกกับห้องนอน คือเวลามีแขกก็ใช้เช่นห้องรับแขก แต่พอ
แขกไป ใช้ทางเป็นห้องนอน และมีครัวเล็กๆ กับที่ทานอาหาร และห้องนาคประมาณ \$ 50-\$ 55 ทุกๆ
Apartment ส่วนมากมีเครื่องเรือน เครื่องครัวครบ มีโทรทัศน์ ทีวี เตายก เต่างาชั่ว ส่วนพวกฝ่ายที่
นอน ที่นอน หมอน เคียง ผ้าเช็ดตัวมีให้ครบ ยกเว้นมุ้ง ไม่เคยเห็นมุ้งเลยตั้งแต่ไป เพราะไม่มีมุ้ง เคยเข้าไป
บ้านเศรษฐี เคียงนอนสลักเป็นรูปแกะสลัก และมีม่านทำสวยๆ ระหว่างเสาเตียง ที่จริงไม่จำเป็นแต่
ทำให้หรูหราไปเอง เรื่อง Apartment นั้น ทางตะวันออกคือ แถบ New York แม้แต่ที่ Chicago ก็แพงกว่าทาง
ตะวันตกมาก ชาวของทางตะวันออกก็แพงกว่าทางตะวันตก รวมทั้งค่าครองชีพด้วย แต่เงินเดือนทางตะวัน
ออก ได้มากกว่าเงินเดือนทางตะวันตก ถ้าซอรถยนต์ แถบตะวันออกถูกกว่าทาง Los-Angeles เพราะมี

โรงงานก่อสร้างตึกกัน และจะต้องใช้รถใหญ่ ๆ บรรทุกรถเล็กมาขายที่ Los-Angeles เขาก็ค่าขนส่งเลย ทำ
 ให้ราคาแพงกว่าทาง New York จะกลับมาเขียนให้คุณ บ.ก. ทราบอีกครั้ง เรื่องที่ได้ทำงานใน Beverly
 Hill ทำไป ๆ นายเกิดถูกนิสัย เพราะกลัวว่าจะมาทำงานสาย มารถ เมล์ เลยมาก่อน มารอจนกว่าทางร้านจะ
 เย็นก็ราว 20 นาที นายเลยมอขกญแจให้เข็กร้านและดูแลจนทำความสะอาด ที่อเมริกาส่วนมาก เขาใช้พวก
 นิโกรทำความสะอาด เป็นหญิงทำความสะอาด แค่ 8 โมง ถึง 10 โมง ก็กลับบ้าน และกลับมาอีกทีหนึ่ง
 ก่อนที่ร้านจะเปิด เริ่มแค่ 4 โมง ถึง 6 โมง แต่พวกนิโกรส่วนมากก็นิสัย พวกอังกฤษได้ก็มาก แต่ถึงอย่างไ
 สำเนียงก็ชอบกลังเลย พวกช่างทำของร้าน ชอบบดเคี้ยวอาหาร เวลาพวกเขาทำอะไรแปลก ๆ ก็นำมา
 ให้ทาน รสอาหารของพวกเขาอร่อยดี แต่บางทีเขาก็พูดภาษาพื้นเมืองของเขา เก่าที่สังเกต ทำความยากในบริ
 ษัไม่มี ใครมีเรื่องกันเลย เพราะงานมีทำไม่หยุดมือ ทำงานทั้งวันจนกันขานและก็มีอะไรก็พูด ทุก ๆ คนไม่มี

เวลาว่าง เขะหนากัน Hello กันเท่านั้น นาน ๆ พยอกลกกันที เลยไม่มีเรื่องระหองระแหงกัน เวลาทานอา
 หารกลางวันโดยมาก กาแฟและ Sandwich พวกลูกค้าที่มาทานกลางวัน บางทีก็มาและชอบกินเป็นชั่วโมง
 เลย เกิดหิว ขอร้องให้สั่งของว่างให้ทาน เช่น Sandwich หรือ Hot Dog บางทีก็ Hamburger เวลาสั่ง
 ให้เขาคงโทรศัพทไปบอก ร้านก็ไม่ไกลนัก และมีเด็กฝรั่งมาสั่ง พอพวกลูกค้าทานหมด เขายจ่ายเงินให้เกินกว่า
 ราคาอาหารมาก เช่น ทาน \$1 ให้ไว้ \$2 สั่งให้เราก \$1 เต็ม ถ้าหิวเสื่อห้อย เวลาเขาเอาอาหารมาสั่ง
 เราก้อออกเงินของเราไปให้ก่อน พร้อมทั้งจ่าย Tip คนสั่งด้วย เวลาลูกค้าจ่ายเงินเราก้ไม่ต้องไปกังวลจ่ายให้
 กับร้านอาหารที่หลัง ในบริษัททำ เขามีกาแฟขายด้วยละ 10 เซนต์ แต่ลูกค้าใครทาน คนนั้นก็ต้องจัดการ
 ใจแจงให้ พวกลูกค้าส่วนมากชอบดื่มกาแฟมาก บางคนกาแฟดำไม่ได้ น้ำตาลหรือ Cream เลย พอทาน
 เสร็จเขามักจะจ่ายให้ 40 เซนต์หรือ 50 เซนต์ เราก้อเขาไปหยอดในหีบใส่เงินข้างกาต้มน้ำกาแฟ เหลือนั้นเรา
 ก้ใส่กระเป๋เรา สังเกตเห็นได้ว่า ทุก ๆ คนเวลามารินกาแฟจากกาต้มน้ำเราไว้ไม่มี ใครโกง ทุก ๆ คนจะใส่
 เงิน 10 เซนต์ ลงไปในหีบหรือบางที 25 เซนต์ และเขามาเทกาแฟคอกที่หลัง บางทีหนึ่งสัปดาห์พมพรายวัน เขา
 ไม่ค่อยมีคนขาย เขาเอาหนึ่งสัปดาห์ของไว้ข้างมมถนน พร้อมกับหยอดเงิน 10 เซนต์เอาไว้ ใครมาหยอด
 ไปก็หยอดเงินทุกที อาจจะมีมาขึ้นอ่าน ตรงนั้นแล้วใส่ที่เก่าใหม่ ถ้ามีการขโมยหรือโกงกัน เขาคงไม่ทำเป็น
 ประจําเลย การมาทำงานอยู่กันสันทัดและเพลิน แต่บางครั้งรู้สึกเหนื่อย มีพวกเพื่อนแนะนำให้มมมมม
 เพราะพวกเขาดีมนมสด เขากกลางวัน เย็น กอนนอน เป็นอาหารซึ่งขาดไม่ได้ และนมสดทนมชายเกลือน ใส

กล่องกระดาษไขมันห่ออย่างสะอาดเรียบร้อย ถ้าอยากซื้อของถูก ๆ หมายถึงอาหารที่ยังไม่สำเร็จรูปหรือสำเร็จรูป ต้องไปที่ Los Angeles Market แต่อย่าแต่งตัวให้หรูๆ ของชายมีการซื้อของแถมกันได้อีก ในตลาดดีกว่าตลาดบ้านเราหน่อย แต่สิ่งแวดล้อมโกลนพื้นแฉะ โดยมากพวก Mexican ชอบไปน้ก ตลาดนี้ของถูกมากและน่าซื้อ พวกเครื่องในไก่พวกฝรั่งขายกันไม่เป็น ประเภทพวกเครื่องในเนื้อไม่ทานเลย พวกเราไปซื้อกันมาทำอาหารทาน อร่อยและถูกมากเหมือนโคเปล่า ผักในตลาดนี้ถูกมาก แต่ไม่อร่อยเหมือนตลาดอื่น ๆ ถ้าจะพกกันจริงๆ แล้ว คนที่ค่อนข้างจะไม่ค่อยมีเงิน เขาไปน้กตลาดนี้ สังเกตได้ว่าภาษาที่พูดก็เช่นศัพท์สแลง และผู้คนแต่งตัวไปขายเสื้อก็เก่าๆ อะไรแบบนี้ ผลไม้ก็ถูก พอเดินเข้าไปในตลาดก็เหมือนเวลาเราเข้าไปตลาดบ้านเรา บางแห่งก็เรียกเจ๊ๆ มาทางโซนใน โซนใหม่ อะไรประเภทนั้น ที่ Los Angeles Market ก็เรียก Lady กววมอให้ซื้อของร้านเขา แข่งกันเรียกกม๊ พวกที่ขาย ฝรั่งกม๊ หม่อมกม๊ แต่ฝรั่งที่ขายใส่เสื้อยอกม๊ และเสื้อเชคกม๊ ซึ่งจะไม่เจอะเลยแต่งตัวแบบนี้ตามถนน หน้าตลาดทางเข้ามีของเหลือทิ้งเยอะแยะ เช่น รองเท้า และพวกเครื่องครัว ถ้าเก๋หน่อยก็โต๊ะของถูกด้วยก็ด้วย และต้องแย่งกันๆ แต่ก็ไม่แย่งกันจนหน้าเกลียดอะไรน้ก คอกไม้งามๆ แผลกๆ ที่บ้านเราไม่มี วางขายเกลื่อน เวลาไปตลาดน้กที่เวคต้องซื้อคอกไม้งามๆ กลับมาทพกเสมอ และคอกไม้ที่มากับแจกันไม่ค่อยจะเหี่ยวเลย เป็นเพราะอากาศไม่ร้อนจัด คอกไม้เลยทนอยู่นาน เพื่อนที่นั่นเวลาจะไปรับทานอะไร ถ้าเขาร้านไม่มีการออกเงินให้กัน ใครทานเท่าไรก็ออกเงินเท่านั้นและรวมกันแล้วจ่ายให้คนเก็บเงิน ไม่ว่าจะไปไหนแม้แต่ซนรด หรือเจ้าของรถยนต์จะไปไหนชวนไปเราต้องเป็นฝ่ายจ่ายค่าน้ำมัน นอกจากจะมีกรณีพิเศษ เช่น วันเกิดหรืองานทำอะไรให้จงจะมีกรจ่ายเงินค่าเลี้ยงกัน นอกนั้นทำอะไรก็ต้องหารเท่ากันหมด ที่จริงก็เพราะต่างคนไม่ต้องเสียเปรียบให้กัน และ

คบกันได้นานไม่มีเรื่องขาดหวังใจหรือมาพุดทหลังไควว่า เราถกคนอื่นเอาเปรียบ แม้แต่เป็นแฟนกัน ไปไหนก็ต้องช่วยกันออกเงิน แต่คงไม่ใช่ทุกรายสำหรับกรณีนี้ เท่าที่เพื่อนคุยให้ฟังนั้น ส่วนมากเป็นแฟนก็ต้องช่วยกันออกเงินเวลาไปเที่ยว การที่หนุ่มสาวออกไปเที่ยวกัน นั้นไม่ใช่ของสำคัญอะไร เพราะฝ่ายชายมักจะเป็นฝ่ายชวนไม่จำเป็นจะต้องขอยพอ เป็นเพียงเพื่อนก็ได้ และอย่างนอຍพวกผู้ชายมักจะชวนผู้หญิงไปทานอาหารกลางวัน-เย็น แล้วแต่ผู้หญิงจะตอบรับหรือปฏิเสธ แต่ถ้าเราปฏิเสธ เขาก็ไม่ว่าอะไรเราเลย

เท่าที่สังเกตเห็นเวลาผู้หญิงที่นั่นใครรับเชิญไปไหน ๆ กับหนุ่ม เขามักจะคอยรับเสมอ ไม่จำเป็นต้องมีคนคอย
คุมหรือติดตามไป ชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขาทำงานที่ยังไม่มึนคอบหรือง่ายก็ เคยมีพวกเพื่อนชายมาชวน
ออกไปเที่ยว และคอยปฏิเสธเขาว่า เราเป็นคนที่มีสัญชาติผิดแปลกไปจากเขา และถ้าไปเที่ยวกับเขากลางคืน
คงไม่สบายใจนัก และเราถูกเลี้ยงมาอย่างที่ไม่ให้เขานักเที่ยวกลางคืน เล่าให้เขาฟังจริงๆว่า เราไม่รู้สึกล
สบายใจ ถ้าทำอะไรที่คิดว่าเราทำไปแล้วไม่ค่อยจะถูกต้อง พวกเขาก็เข้าใจและมักจะกระซำเสมอ
แต่พอรู้ว่าเราไม่ออกไปเที่ยวกับใคร ๆ เหมือนกับเขา เขาก็ไม่มาทักหรือมาชวนอีกเลย เป็นอันรู้กัน และ
มีอะไรเขาก็ช่วยเหลือเราดี แยกที่เขาคิดว่าเราจากบ้านเมืองมาไกล และต้องการความช่วยเหลือและความ
อบอุ่นจากคนที่เราไปอยู่ด้วย พอเข้าใจกันดี เราก็มักจะคุยกันอย่างดีและสบายใจด้วย แม้แต่พูดภาษา
ผิด ๆ เขาก็สอนให้ทันที อะไรไม่รู้ก็สอนหรือบอกให้ เคยทำข้าวผัดไปเลี้ยง พวกเขาคิดใจกันใหญ่ทานกัน
คนละเยอะ ๆ และทวงเสมอเมื่อไรจะทำมาอีก บางทีก็ทำสะดุดไก่อแต่ทำให้รู้สึก ๆ พวกอเมริกันทานอา
หารส่วนมากไม่รู้จัก พอทำอะไรพิเศษไปให้พวกเขาที่บ้าน ชอบ และบางคนอดค่าให้เอาเงินมาให้ บาง
ทีก็ขอร้องให้ไปทำกับข้าวให้ทาน เวลาเขามีนงานวันเกิดกัน อันที่จริงชาวอเมริกันทำอาหารไม่ค่อยอร่อย
นัก นั่นละ เราทานอาหารรสจัด เราก็มักจะทำไม่อร่อย แต่อาจจะเป็นเพราะว่าพวกเขาไม่ค่อยมีเวลามาก
มายที่จะใช้เวลานานในการทำอาหารพิศดารทาน ไม่ว่าจะทำอะไรไปทานที่บริษัทเป็นอร่อยหมด เคยทำผัดทอง
เพราะทำไม่ยาก เลขคนเต็มกันใหญ่ ส่วนไข่ขาวที่เหลือก็เอามาทำข้าวผัด Apartment ที่อยู่รู้สึกอึด ๆ ไป
หน่อย เวลาทำอะไรที่ทานต้องระวังกลิ่นจะออกเคี้ยวเต็มกันใหญ่ ถ้าคนข้างทำกับข้าวมาเขี่ยร้านอาหาร
ก็ได้อย่างสบาย แต่ต้องคอยเปลี่ยนให้รสคล้าย ๆ พวกเขา เคยไปรับประทานอาหาร ร้านฟิลาดีเฟียส์ อาหารคล้าย ๆ
บ้านเราไม่ผิด แง่จืดของเขาคล้าย ๆ แง่ส้มบ้านเรา ข้าวผัด มีอะไรคล้ายบ้านเรา แต่รสสู้ไม่ได้ แม้แต่อา
หารก็ไม่นำมารับทาน แต่มีคนเขาร้านเต็มร้านไม่ว่างเลยสักโต๊ะ ขนาดอาหารรสแหม่ง ๆ ตามกำลังทรัพย์
คงจะลองทำดูแน่ ๆ ร้านขายอาหารที่อเมริกาทุก ๆ ร้าน ต้องมีใบอนุญาตของกระทรวงสาธารณสุขก่อน
เพื่อเป็นหลักประกัน ให้ผู้มารับทานอาหารปลอดภัย และถ้ามีใครมารับทานอาหารที่ร้านนั้นออกไปแล้ว
เกิดมีอาการท้องเสีย หมอพิสูจน์ ได้ว่า ทานอาหารร้านนั้นแน่แล้วไม่สบาย ร้านนั้นจะต้องถูกปิด จนกว่าจะได้
รับอนุญาตใหม่ให้เขี่ย จึงจะเขี่ยขายใหม่ได้ .ร้านอาหารที่อเมริกาทุกร้านส่วนมากสะอาด ฟินหรือโต๊ะ
ซ้อน ถ้วยน้ำสะอาดทุกอย่าง อย่าง สดากพอใช้ได้ ไม่มีกลิ่นคาวเลย คนที่เสิร์ฟอาหารส่วนมากแต่งเครื่องแบบ
ฟอรั่มของเขา เป็นสีขาวหรือชมพูอ่อน บางทีก็ฟ้าอ่อน ☆

จดหมายสดจาก HOLLY WOOD

ปีที่ 3 ฉบับที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2506 (ค.ศ. 1963)

(ต่อจากฉบับก่อน)

ที่อเมริกา เรามีบริษัทบริการเช็กระเบกตามบ้าน ตามตึกใหญ่ ๆ หลายสิบชั้น บริษัทที่รับ
 จ้างเช็กระเบก จะมีคนไปเช็คให้ตามแต่จะตกลงกันได้ แต่ถ้าเป็นตามบ้านเกินละหนหรือสองหน และคนที่
 เช็คไม่ทำความเสียหายแก่สิ่งของในบ้าน หรือค่าละแอะ เช็คนั้นอย่างสะอาดโดยใช้น้ำยา และจะมาเห็น
 ประจำตรงกันวันทีตกลงกันได้ ส่วนตึกใหญ่ ๆ ก็จะใช้คนนั่งบนชิงช้าเช็กรอบ ๆ ตึกทีละชั้น ๆ ไป ถ้าตึก
 ใหญ่ ๆ เช็คนั้นเป็นก้อน ๆ ึ่งจะหมด สังเกตเห็นได้ว่าอย่างตึกใหญ่คนที่มาทำความสะอาดเช็กระเบก เขาก็
 เช็กรู้ไม่มางั้นสนใจคนทำงานข้างในหรือคอยรังคางลม เขาระบาย ๆ เช็กรู้ การที่ออกไปเช็กรู้ข้างนอก สังเกต
 เห็นได้ว่า เขามีรางวัลสำหรับให้คนที่นั่งและเดินไปได้อะไรสัก อย่างก็เห็นส่วนมากเป็นนิโค และเช็คนั้น
 แต่ถ้าเป็นเราคงขมขื่นเพราะนั่งเช็กรู้วันไม่ทำอะไร แต่ค่าแรงไม่ถูกแต่อย่างค่ากว่า \$ 1.25 แต่ถ้า
 เป็นร้านขายของ เจ้า ๆ จะเห็นคนมาเช็กระเบกแต่เจ้า เป็นบริษัทเขาส่งคนมาและมีรถมานำมีกระถางมี
 อุปกรณ์ในการเช็ครบาย ลงมือเช็คนั้นเจ้ามีค ร โมงเจ้า แต่ก็เห็นส่วนมากเป็นนิโค และเช็คนั้น
 หมด พอ 9 โมงก็เช็กระเบกหมด หรือเริ่มอีกก็ตอน 19.00-23.00 น. ส่วนตามถนนมีผู้ทำความสะอาด
 โดยใช้รถเข็นรถกับเพลิงบ้านเรา แต่ไม่ใช่สีแดง และมีรางวัลบ้างไว้ทั้งสองข้างวิ่งไปน้ำที่ไหลออกมา
 ข้าง ๆ เป็นขี้ก ล้างถนนใช้เสร็จ โดยมากทำตอนเจ้ามีค และผลเมืองไม่ค่อยมีใครทิ้งผงออกนอกบ้าน ถนน
 ไม่มีใครล้างผงอะไรนอกจากกันขี้หรือ เศษกระดาษเล็ก ๆ น้อย ๆ ึ่งแลดูสะอาด

แม้บ้านที่อเมริกาเลยบุตรภรรยาไม่หนักเหมือนบ้านเรา และเวลาผู้ตรวจไม่ทำอะไร
 หรือคอยดูแลก็แค่กระตกรรโกหรือวิ่งไปในนั้น ทุกบ้านหมายถึงบ้านสามัญ เขาระเบกคล้าย ๆ เบล
 แต่ใจไม่ได้คงอยู่ในห้อง มีลูกทรงสี่ด้าน มีเขาของเล่นอยู่ในนั้นเสร็จ ถ้าเด็กขนาด 4 เดือนเขาจะปล่อย
 ไว้พอเด็กที่หนักเปลี่ยนผ้าให้ครึ่งหนึ่งหรือดูเวลาพอโตเวลาก็เอานมมาให้ทาน แต่ทานเป็นเวลา และนมซึ่งเขาจะ
 ึ่งเตรียมเอาไว้ เด็กส่วนมากถ้าให้ทานเป็นเวลาไม่คอยระวังก่อนเวลาระทาน สังเกตเห็นเด็กวิ่งไม่
 ค่อยระวังจนมากมาอะไร และพอโตก็เล่นอยู่ใน (คอก) ไม่ทราบว่าเรียกอย่างไร เด็กเล่นอยู่ในนี้
 ึ่งวิ่งก็หลับไป ไม่กว นาน ๆ พอมันขี้ก็ใจใหญ่ เคยเข้าไปบ้านคนรู้จัก ไปอ้อมเด็กก็เดิน แต่ใจใหญ่
 หัวเราะ พอขี้วางเท่านั้นร้องไห้เลย แม้บ้านที่อเมริกา ถ้าไม่ได้เอากางนที่ทำงานบ้านทุกอย่าง ถ้ามา
 เลียงดูวิ่งตามทางวันก็ไม่มีเวลาทำอย่างอื่นแน่นอน ที่น่ารักก็สักมีเด็กคนหนึ่งอายุ ๒ ขวบพ่อแม่ไปทำงานหมด
 แม่ก็สั่งให้หมกแม่กระทั้งถ้าเกิดไฟไหม้ให้ทำอย่างไร แต่กระถูกพิทา พอโตเวลาทานแม่ก็หีบชวคนมาก

ก็ยื่นออกมา แม่ก็จะชงเอาไว้หลาย ๆ ขวด ปริมาณเท่ากัน สายก็หยิบขวด กลางวัน บ่าย เช่น ทำตาม คำสั่งหมด อยู่กับสันซ 1 ตัว และช่วยเอาอาหารให้สุนัขด้วย ถ้ามีอะไรก็รู้จักหมุนโทรศัพท์ไปที่ทำงานของ พ่อของแม่ ความจำเป็นที่จะต้องอยู่คนเดียวเลยทำให้เด็กคนนั้นต้องฝึกตนเป็นคนช่วยตัวเองแต่เด็ก ๆ อยู่บ้าน ทว่าวันก็เล่นกับสุนัขไปหลักไปข้างตามภาษาเด็ก สำหรับคนที่ออกไปทำงานข้างนอก เขามีสถานที่รับเลี้ยง เด็กเฉพาะกลางวัน คือเข้าไปฝากครอกก็นำมาส่ง เย็นก็มารอกลับ สถานเลี้ยงเด็กนั้นก็ทำหน้าที่ดูแลให้อาหารเด็กให้เด็กนอน แต่ไม่ใกล้ชิดจนห้องส้อมเครื่องเล่นให้เด็กไว้เล่นมากมาย เท่าที่ทราบเขาคิดค่าเลี้ยง ูกเดือนละ \$ 100.- ไม่รวมอาหาร ส่วนอาหารทางผู้ปกครองจัดหา แต่ทางสถานเลี้ยงเด็กเขาก็เลี้ยงนมให้เด็กกิน หรือเขาสำหรับอาหารเช้า เคยเห็นเด็ก 3-4 ขวบ รวมโต๊ะอาหารก็ผู้ใหญ่ทานเป็นระเบียบไม่เลอะเทอะเลย อาจจะเป็นเพราะพ่อแม่ก็เห็นอ้อมมาจากงานเวลาลูกกวนก็คงไม่สนใจ หรือหัดไม่ให้เด็กกวน เด็กเลยต้องช่วยตัวเอง และทำทุกอย่างไม่ให้พ่อแม่ลำบาก ความจริงเด็ก ๆ ที่อเมริกาน่ารักพอใช้ เด็กบางคนก็ช่างพูด

ร้านซักรีดของทนนเช่นร้านใหญ่ (ร้านเล็ก ๆ) ก็มี แต่จะเล่าให้คุณ ข.ก. ฟังถึงร้านที่พวกเรา ไปซักรีดผ้า) เรานำเสื้อผ้าในเครื่องจักรผ้าเช็ดตัวของใช้ ในยานที่จำเป็นต้องซัก เอาไปทิ้งไว้แล้วไปย้าย กั้นขาว กลับมาให้พ่อซักผ้าแห้งราว 2 ชั่วโมง ผ้าที่เอาไปก็แห้งเขาพามาให้เรียบร้อย ทางร้านใช้เครื่อง ซักและเฝ้า จนผ้าแห้ง ส่วนผ้าที่จะต้องรอกทั้งเอาไว้วันเดียวก็เสร็จและราคาไม่แพงด้วย เราจึงนิยมส่ง เสื้อผ้าไปซักวันเสาร์เป็นประจำวันว่าสะดวกมากก็เลย

การอยู่ที่อเมริกานับว่าสะดวกสบายมาก แต่ถ้าจะใช้เงินลำบากเพราะจะหาคนมานั่งเฝ้าหรือ ช่วยเหลือก็ต้องจ่ายอีกนั่นเป็น ซ.ม. แม้จะสบายก็จริงแต่ความอบอุ่นบ้านเราไม่ได้ เรายังมีญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงคอยช่วยเหลืออยู่เป็นประจำ การมาอยู่ที่นี่ก็ต้องทำตัวให้เข้าไปกับพวกเขา เพราะชาวอเมริกันเห็น พวกที่คบหาสมาคมได้ง่ายไม่ถือตัว หรือเอาเปรียบเพื่อนมนุษย์ ความจริงแล้วมีอะไรพวกเขาช่วยแนะนำด้วย ใจจริง และช่วยเหลือก็ขอให้เรากล้าเอ่ยปากพุดก็แล้วกันว่าเรามีความประสงค์อย่างไร ถ้าเขาช่วยเหลือเรา ได้เขาก็ช่วย ริงอยู่คนที่ไม่ถูกชกก็มีข้างแค้นเรื่องเล็ก และอีกอย่างถ้าเราทำงานเก่งไม่เห็นอ ยู่ได้ แต่ถ้าวันไหนไม่สบาย หยุไป ทางบริษัทไม่จ่ายเป็นแชนทุกแห่ง วันไหนหยุดเขาหักเงิน ฉะนั้นต้องทำงานแข่ง กับเงินและเวลา ทุกคนเท่าที่รู้จักเป็นคนทำงานและไม่ใคร่จะคุยอวด ต่างคนก็ยกกันตามตรงว่ามีเงินกี่กั ทั่วไปไม่มาก ซึ่งเป็นความจริง แม้แต่พวกเราที่อยู่กันก็มีความสุขสบายก็ตาม มีรถยนต์คันใหญ่ ๆ และ ใหม่อีกด้วยขีหรือหรร่า แต่ทั้งนี้ทั้งนี้ เงินเก็บไม่ค่อยจะมีมากนัก ฉะนั้นเวลาเราคบหาสมาคมกันก็ไม่ มีการคุยอวดตัวเป็นเครื่อง เราคุยกันแบบซนก็ชวนหมก มีอีกอย่างหนึ่งคืออยากจะได้คุณ ข.ก. ทรา ยว่าที่อเมริกาต้องมีรางวัลหรือเรื่องหนึ่งคือที่เรียกกันว่า (SUE) เช่นเวลาเราขับรถไปตามนอกเมือง และมี คนโยกมือตามข้างทางจะขออาศัยไปลงทางที่เราจะไป ถ้าเราไปรับเขาให้อาศัยรถไปกับพวกเราและถ้ายังเฉื่อย รดเราเกิดอุบัติเหตุชนหรือจะเป็นอะไรก็ตามคนที่อาศัยเรามาด้วยก็ยกขาให้เขา จะ SUE เรา หมายถึงเรียก ค่าเสียหายจากเราได้ โดยที่เรารับเขาจนรถมาเราก็ต้องให้ความปลอดภัยแก่เขา ถ้าตามธรรมเนียมของเรา ถ้าเราเห็นที่พึ่งของคนอื่นก็มักเห็นการคตงโคยบุญ หรือเป็นการเมตตา แต่อย่างนั้นถ้าเป็นอะไรแก่กันที่เราช่วย เหลือเขามีสติหรือร้องเรียกค่าเสียหายแก่เราได้ หรือเราเชิญแขกมารับทานอาหารหรือเข้ามาบ้านเราก็

ทกล้มยากเข็ญเขาก็มีสิทธิ see เราคิดว่าเราไม่ได้ให้ความช่วยเหลือแก่เขา และอีกอย่างเรื่องก็ค่อนข้างรุนแรงเช่น
เราไปทะเลาะเล็ก ๆ ความทางหรือที่ช่วงบ้านหรือที่ไหนก็ตาม ถ้าเราเกิดส่งสารเราจนหรือผลไม่ ให้หรือไปอ้อม
ถ้าเกิดเป็นอะไรแก่เด็กคนนั้นเขาจะฟ้องเรียกค่าเสียหายแก่เราแน่เลย ฉะนั้นต้องใจแข็ง บ้านเราเวลาไปตาม
หัวเมืองทะเลาะเด็กเรามักจะให้เงินบ้าง ให้ขนมบ้าง เด็กก็วิ่งจากเราอีก เรายังหรือตัวเราเองก็สยบใจให้เรามาให้เด็ก
อีกใจ แต่คนที่ทำแบบบ้านเราไม่ใช่อย่างเด็กซาด แม้แต่เรามีรถยนต์ยี่ห้อของประเทจีนเราจน เราจนเขา
หรือรถชนคน ควรจะทำให้พร้อมเพื่อเวลาเมื่อเราจะได้ไม่ลำบาก เพราะการเรียกค่าเสียหายจากคนที่ตก
อุบัติเหตุที่นั่นเขาเรียกกันแพง แม้ศาลจะตัดสินลดหย่อน แต่ก็ยังแพงเสีย ซึ่งถ้าเราทำประกันไว้เสียแต่แรกก็
ต้องกันไว้ไม่ให้ลำบากในเวลาที่เกิดเหตุอะไรขึ้น เรื่องนี้คุณ บ.ก. คงทราบก็ เพราะคุณ บ.ก. เคยขับรถทาง
Washington D.C. มาคนเคยวิ่ง San Francisco เลย แต่เมื่อก่อนมีคนอาศัยมาตลอดทาง มีเรื่องขายเรื่อง
หนึ่ง คือพวกอเมริกันส่วนมากนั้นแข็ง เวลาที่คนเข้าตัวเขาทำไม่ได้เพราะนั้นแข็ง พอเราทำให้ก็เสียใจ
กันใหญ่ และบางทีนั้น ๆ แกลงหักข้อข้อนั้นเสียคง เข่า เข่า พวกนี้ร้องกันใหญ่ และถามว่าไม่เจ็บ
หรือ เวลาอยู่ในโรงเรียนเล่นกับพวกเพื่อน ๆ พอทำแบบนี้ให้ครูร้องไปหมด และถ้าพวกเขาเกิดเป็นแผล
หรือถูกอะไรหน่อย เรื่องใหญ่คือหาหมอประจำตัวข้างท้องชะแผลอย่าง ก็กลายเป็นเรื่องใหญ่ ไม่เหมือน
พวกเราเขาถึงเจอรักษาและพันผ้าเป็นเสร็จเรื่อง รู้สึกว่าเขาปลอกันมากเวลาขึ้นอะไรและไม่ใคร่ระอกกน
แต่ที่หมายถึงเฉพาะหมู่พวกนักเรียนที่รู้จักกันเท่านั้นละ เวลาที่อยู่ในที่ทำงานทุก ๆ วัน ทุกคนจะเอาเงิน
หยอกในกระเป๋อง 50 เซนต์ และถึงวันเสาร์ก็หยอกตัวเลข มีเพียง 2 ตัวเท่านั้น และเขาใช้หมอนกลองให้
รอยและหลักคำขวัญมา 1 อัน ใครจะหยอกไปหยอกมากก็ได้ แต่มีฝ่ายขวา และถ้าหยอกมาตรงที่เลขที่ใคร
ก็ไปก็ไปเงินจำนวนนั้นทั้งหมด เช่นเงินราว \$ 50=หนึ่งพันหกร้อยกว่าบาท เคยหยอกได้ 1 พันแต่ก็เสียไปไม่
น้อยเหมือนกัน ครอยครวพวกอเมริกันเห็นมาหลายสิบแล้ว มีข้อแตกต่างกับของทางบ้านเรามาก คือลูก ๆ
ที่อยู่ในบ้านพ่อแม่เมื่อเกิดไปแล้วก็มักจะแยกกันอยู่กับบิดามารดา หรือถ้าจะอยู่รวมกับกันก็ต่างคน
ต่างจ่ายค่าอาหาร หรือให้ค่าอยู่แก่พ่อแม่เป็นรายเดือน ๆ ไป ไม่เหมือนที่บ้านเรา กินอยู่กันจนโตถึงลูก
ถึงหลาน อันที่จริงถ้าบิดามารดาไม่มีรายได้อีกควรให้ แคนนี่บิดามารดาที่ยังมีรายได้อยู่ และลูก ๆ จะทำอะไร
ทางบ้านก็คิดกันขึ้นเงินเป็นทองไป ยิ่งมีครอยครวยิ่งไม่เอามาเกี่ยวข้องกับเลข แต่ถ่อออกไป มีหนึ่งระมาหา
กันเห็นและเอาของมาฝากกันนิด ๆ หน่อย ๆ หรือ X-mas ส่งมาให้ที่ พ่อแม่ก็เห็นแค่นั้นก็ไร ส่วนลูกๆหรือลูก
สะโง็กไม่เกี่ยวข้องกับทางครอยครวของแต่ละฝ่ายเลยแม้แต่ช่วยเหลื่อคิดต่อกัน ต่างคนต่างอยู่และช่วย
ตัวเอง นาน ๆ ไรจะกันที่และไม่เกี่ยวข้องกับ อันที่จริงก็ยังไม่เป็นเช่นนี้ทั้งหมดทุกครอยครว แต่ส่วนใหญ่
ที่เห็นเป็นดังที่เล่า ความใกล้ชิดกับครอยครวหลังจากที่บรรดาลูก ๆ ทั้งตัวออกจากบ้านไปแล้ว เห็นห่างกัน
มาก เราอยู่บ้านเรามีแค่พ่อแม่เคยเก็บเงินหรือเคยมีมรดกไว้ให้ลูกหลาน และลูก ๆ มาอาศัยอยู่ หรือมี
หลานมาให้เลี้ยงก็อยู่ปลงกับกำชูลูกหลานโตก็ หรืออีกก็ไปแล้วก็ยังมีสนับสนุนให้ก็ยังจน มาพิจารณาดูแล้วรู้สึก

ทางโน้นครอมครัว พอลูก ๆ โตก็ขังห่างออกไป และลูก ๆ ก็ไม่ต้องมหนาทเลียงคูหรือช่วยเหลืลมากมาย
แก่บิดามารดา ส่วนบิดามารดาก็ได้เงินจากรัฐบาลคืนภาษีให้ทุก ๆ เดือนเป็นประจำ เพราะเมื่อตอนหนุ่ม ๆ
สาว ๆ เสียภาษีไว้มาก พอชราารัฐบาลก็คืนให้ไ้ครบไปจนกระทั่งตายไป ขณะที่มีอายุมาก ๆ ก็อยู่กับคนเฝ้า
หรือถ้าสามีภรรยาจะมีชีวิตอยู่ด้วยกัน ส่วนลูก ๆ ก็ไม่เห็นมาปรนนิบัติบิดามารดาเกินจากจะรับใช้ ถ้า
อับได้ก็มา แต่ถ้าอยู่ไกล ๆ ก็จ้างนางพยาบาลหรือคนเฝ้าคอยดูแล กว่าลูก ๆ จะมาก็คงเจ็บหนัก การที่
เป็นเช่นนี้เพราะชาวอเมริกันส่วนมาก (คนชั้นกลางโดยทั่ว ๆ ไป) ต้องทำงานแข่งกับเวลา และงานถ้าหยุดก็
โดนหักเงิน แม้การเป็นอยู่จะดีแต่เงินเดือนที่ได้มากก็มีเหลือเก็บกันไม่มากมายอะไร ดังนั้นถ้าไม่มีเหตุจำเป็น
จริง ๆ เขาจะไม่หยุดงานเลย

เรื่องการขับรถที่นั่นกระตุกมาก ะไรนั้นก็แถมตัวอะไรหน้อยก็แถมตัว บางครั้งยังจับผิดจับตัก
แล้วแต่อารมณ์ของตำรวจจราจรเกือบทุก ๆ สัปดาห์ถนน จะมีตำรวจมอเตอร์ไซค์คอยจับ ถ้าเกิดขับผ่านไฟ
แดง หรือบางทีพอไฟเขียวมีคและเราออกรถไปทันทีก็จับ หรือเวลาหยุดรถไฟแดงถ้าไม่เข้าเกียร์หนึ่งไว้ก็
จับ ผ่านไฟเหลืองซึ่งถ้าถึงไฟแดงก็จับ และยังกว่านั้นคือ Free Way มีพวกตำรวจมอเตอร์ไซค์คอยจับ
ถ้าเขาให้ขับแค่ Speed 45 miles ก็ต้องคำนึงถ้าเกินกว่า เขาจะ วดตำรวจบีทีไอเรนให้สัญญาณให้รถหยุด
การวิ่งก็มีแถมตัว แถมตัวหลายประเภท ประเภทปานกลางก็จ่าย \$ 10.- ถ้าหนักก็สัก \$ 50-100.- ถ้าหนัก
ภายในหนึ่งชั่วโมงเกินกว่า 3 ไร่ ก็ต้องไปฟังการอบรมในการขับรถ แต่ถ้าใช้รถสาธารณะก็จับชั่วโมงราว 3
เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี แล้วแต่พิจารณา การขับรถที่นั่นต้องระวังมากจะเลี้ยวจะหยุดก็ต้องทำเครื่องหมาย
ทิ้งนั้น แม้กระทั่งการจอดรถก็ต้องถูกกฎจราจร มีถนนแถมตัว แต่ถ้าจอดรถไม่ถูกหรือหยุดเงินใน
มิเตอร์และเวลาหมดไม่หยุดต่อตัวพวกนี้ไม่สำคัญอะไรเลยเสียค่าปรับแล้วก็หมดเรื่อง ค่าปรับก็ \$ 5.- แต่
ถ้าเวลาขับและตำรวจเรียกก็เสียไม่ต่ำกว่า \$ 10.- ถ้าเราจะไม่เสียก็ได้ โขยขออุดหนุนศาลว่าเราไม่ได้ผิด
ความที่ตำรวจจับแต่เรื่องกันเสียเวลา สิ่งตกพวกที่ขับรถส่วนมากโดนตัวทิ้งนั้น ถ้าเดือนไหนพวกตำรวจ
ไม่ได้แถมตัวให้ ใครคงหงุดหงิดกันแน่ บางครั้งตามซอยเล็กๆ ซึ่งไม่คิดว่าตำรวจจะคอยจับก็เจอ และคอย
จับคุมอยู่ตามซอยจับได้มากคือเรื่อง Stop sign. แล้วไม่หยุดกันเป็นจ่าย \$ 5.- แน่ ๆ และพวกที่ขับรถมัก
จะขี้เกียจหยุดและคิดว่าตำรวจไม่มาจับแน่ แต่ที่ไหนได้พอผ่านไปมีคไอเรนเสียงกึ่งสั้น เคยเห็นพวก
ฝรั่ง โคนจับและไม่ยอมแพ้คนเดียวกับตำรวจน้อย ๆ หรือถ้าเกิดไปจับใครๆ เจ้าเขาถึงส่งนายไปเรจากก็มี
ทำให้ตำรวจปวดหัวไปนาน พวกตำรวจเลขหัวแหลมมองก่อนจับมองแต่หน้าเหลืองๆ ยาง หรือครูดทลลลจะ
ไปเถียง คือไม่จับโดยที่ไม่ได้ตรองเสียก่อน แต่บางครั้งไปเจอตำรวจอารมณ์ดี ๆ ก็มีไม่แถมตัวแต่สั่ง
สอนก็คืนถ้าเจอแบบนี้ก็คอยน่ารักหน่อย การขับรถที่นั่นต้องระวังอยู่ตลอดเวลา แต่ก็เป็นเหมือนกันของกัน
ไม่ให้เกิดอุบัติเหตุได้

ขอส่งความระลึกถึงมายังคุณ บก. ในโอกาสนี้ด้วย

Miss Unkuown.

จดหมายสดจาก HOLLY WOOD

6522 Holly Wood Boulevard

25 สิงหาคม 2506

เรียน คุณ บ.ก. ที่เคารพ

วันที่ 4 กรกฎาคม เป็นวันชาติ ของอเมริกา. วันหยุดราชการ 1 วัน แม้แต่ร้านเล็ก ๆ ก็หยุด นอกจากร้านอาหารและร้านค้าขายแห่งเท่านั้นที่ไม่หยุด วันนั้นผู้คนออกจากบ้านไปพักผ่อนคลายความเครียด ความโรงภาพยนต์บ้าง แล้วแต่จะกระโปรแกรมนั้น บ้างก็ไป Picnic บ้าง สำหรับพวกเราเด็กกันมาร่วมทำอาหารทานตอนกลางวัน และดู T.V. กัน พักถึง ๓ T.V. ที่ L.A. น่าดู มีสถานีส่ง ตั้ง 14-15 สถานี และโปรแกรมน่าดูทั้งนั้น อยู่ L.A. ให้ดูบ้านทั้งวันดู T.V. ก็เพลินแล้ว ไม่ชอบก็เลือกสถานีที่ส่งได้ตั้ง 14 แห่ง พวกเราทานข้าวเสร็จนั่งดู T.V. คุยกันบ้าง เล่นไฟไปบ้าง เพราะเรานัดกันจะไปสนามกีฬาของ L.A. เพราะวันนั้น เจมมีการแสดงต่าง ๆ ซึ่งน่าดู เราออกจากบ้านไป 5 โมงเย็น พอไปถึงเห็นผู้คนมากมายเต็มไปหมด ผู้ปกครองพาเด็กมา Picnic กัน ร้านชั่วคราวขายน้ำหวาน ข้าวไอศกรีม Ice cream. แค่นี้ก็เต็มแล้วเป็นพวกที่อยู่นอกสนามกีฬา เพราะข้างนอกสนามกีฬา เป็นที่พักผ่อนอย่างสบายเป็นที่โล่ง และกว้าง สนามหญ้าก็สวยงาม แต่การที่เราเข้าไปในสนามต้องซื้อตั๋วเข้าไป เสียค่าตั๋วใหญ่ \$ 1.50 ถ้าเด็ก ๆ ก็ 50 เซ็นต์ เท่านั้นพวกเราไปเล่นนอกสนามกีฬาก่อน วันนั้นอากาศไม่หนาวนักและก็ไม่ร้อน คนจึงออกมาพักผ่อนกันอย่างสบาย พอราว 7 โมง เราได้ซื้อตั๋วเข้าไปชมข้างใน ซึ่งที่นั่งที่ได้ไม่ไกลกับเวทีการแสดงนัก ตลอดรายการมีการร่ายรำ เพลงและละครออกมาด้วยมาก เป็นของชาติอเมริกันก็มี ส่วนการแสดงมีพวกนักเรีบนแสดงมาก มีนักกายกรรมแสดงกายกรรมต่าง ๆ และมีการแสดงฉากโมบายหลังม้า มีการเล่นกลแบบตลก ๆ ส่วนมากเป็นเด็กนักเรียนแสดง มีการเดินสวนสนามแบบต่าง ๆ อันที่จริง ๆ การแสดงเหล่านี้ส่วนมากเราเคยดูมาแล้ว แต่ที่คนไปชมกันแน่นสนามกีฬา ก็เพราะว่า พวกลูก ๆ หลาน ๆ คงเข้าแสดงกัน ผู้ปกครองก็เลยเข้าไปชมลูก ๆ เล่น การแสดงที่ชมรู้สึกว่ามีอะไรประพิศดาร แต่การที่กระเชียบเขาเก่งมาก ไม่ให้คนชม ปล่อยให้ควงควายให้ว่างเปล่าเลย ถึงแม้การแสดงที่เป็นนักเรียนแสดงแต่ความคิดที่จัดออกมาให้คนชมน่ามากทีเดียว เราไม่ได้เข้าชมจนตลอดเพราะรู้สึกง่วงแล้ว เราจึงออกมาจากสนามกีฬา ครึ่งไปทาง Santa - Monica Beach ไปทานอาหาร ซึ่งมีอยู่ร้านติดกับทะเลพอดี และอาหารที่ขายก็เหมือนอาหารทะเลส่วนมาก ของทะเลมีทุกอย่าง ร้านนี้ไปถึงทะเลและเป็นกระโจมกลม ๆ กระจกเป็นสีเขียวอ่อน หนาร้านเจ้าของร้านออกสำรับเอาเมวน้ำสี 6-7 ตัวมาเลี้ยงไว้ให้คนชม สังเกตได้ว่าแม้จะกลางคืนและอากาศเย็นก็จริง แต่ดวงจันทร์เมวน้ำมาแข่งกันใหญ่ ได้ความว่าเจ้าของร้านตั้ง

้วยค่าน้ำแข็ง เกือบหนึ่งหลายเหรียญพอเข้าไปชิมใกล้ ๆ ครัวมีกลิ่นสาบ ๆ อันที่จริงร้านนี้เขาถมทะเล
 ก้าเข็นเข็นกันน่าไว พวกเราเข้าไปในร้าน ก็สวยงามมากและเข็ท H H เพลงเพราะ ๆ ออกมา
 ความดำโพง พร้อมทั้งเสียงกลั่นซัด เจ้าของร้านรักใจในวันไม่ให้สว่างหรือมีกลิ่นก็เลยเลิกกิน Night Club
 อาหารที่พวกเรากินเป็นอาหาร ฟู กุ้ง หอยนางรมพวกดังหอยนางรม อร่อยมาก ทีวีโคและไม้เห็นขว วันนั้นพอ
 มากมีขวไวล้างมือด้วย ซึ่งขณะที่เรากินเราก็บอกไปและคิดว่าทางร้านคงจะคิดราคาอาหารแพงแน่ ๆ เพราะ
 เป็นร้านชั้นดี Service ดีดี พอทานเสร็จก็คิดเงินไม่แพงเลยแค่คนหนึ่งไม่เกิน \$ 3 = 60 บาทเท่านั้น จากนั้นก็
 ออกมาเราแวะเที่ยวสนาม golf เล็ก สำหรับสนาม golf เล็ก ที่อเมริกาแบ่งตอนและคิดว่าเข้าไปเล่นก็ไม่แพง
 แต่ golf ใหญ่ แพงมากคนเล่นควรจะเข้าชั้นเรียนอยู่จะเล่นกับเขาได้ วันนั้นกลับถึงบ้านก็ยังมี T.V.
 คุยต่อไปจนถึงหนึ่ง สำหรับ T.V. นั้น เขาเริ่มส่งตั้งแต่ 6 โมงเช้าแต่เป็นขงสถานีเท่านั้น ถ้ารายการเข้า
 โทษมากเป็นรายการเก๋ ๆ และเมื่อย่าง มีเรื่องที่เขาอยู่เรื่องหนึ่ง คือเขาทำอาหารทานกันตอนกลางวัน โทษมาก
 เข้า Apartment อยู่ มีที่ระคนมาเกาะประค รื้อไรเงินทำบุญโรงเรียนบ้าง อะไรที่อะไรมีเสมอ หรือมา
 ขอร้องให้เป็นสมาชิกสมาคมต่าง ๆ บ้าง หรือรับหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ บ้าง ขณะที่เรากำลังนั่งรับประทานอาหารก็อยู่
 บรรดาพวกเหล่านี้ก็มาเกาะประคและขอเข้ามา การที่เราไม่ให้เขาเข้ามาก็น่าเกลียดมาก เพราะเขาแต่งตัว
 มากี สีกาฬ เราจึงจำเข็นก็ขงกับรับความสมควร นายคนที่เข้ามาจะพยายามให้เราทำบุญให้กับวัดแค่นายคน
 ก็ขงรับลากลับขณะที่ขงขวยอะไรยังไม่ทันจบ เพราะกลิ่นอาหารของเรามีกลิ่นหรือ อาหารไม่ถูกกับขง นายคน
 นั้นก็โธ่ แก่เลยรับลากลับโดยที่ไม่คิดจะออกนอกรายเรื่องวัดกันและรื้อไรเงินไปสร้างอุถเลข เราได้เลขรถคว
 ไป ไม่นั่งถึงขงก็โธ่ที่ระต้องโถนโถย้าง

เมื่ออาทิตย์ก่อน เรานักกันไปภูเขาสูงกวที่ใหญ่ที่สุดในโลก ชื่อ Mount Palomar. ระยะทาง
 ที่ไปขงขงเขววกไปวนมาหลายชั้นหลายเชิง และไกลจาก L.A. ประมาณสองร้อยกว่าไมล์ หอกุขาว
 น้อยบนยอดเขาอีกที ทางที่ขงไปหลายเลี้ยว จนจำไม่ได้ แต่ถนนกว้างรถ ๒ คันสวนกันได้อย่างสบายเลข
 ถนนก็ เว็บบ อากาศก็เย็นเขา และยอดเขาอีกก็มาก ขึ้นไปบนยอดเขาหนาวมาก แลเห็น snow แต่ไม่หนา
 นัก ตอนที่จะขึ้นมาแรก ๆ ไม่หนาวเลย แต่พอเกือบถึง หนาว และอากาศก็วิสุทจจิ่ง ๆ เห็นก้อนเมฆลอย
 ลมแรง พอสมควร ระหว่างทางเห็นกระรอก ไ้ตามกันไม้เขอะแยะ และตามหุเขาเห็นกระต่าย วิ่งไปมา
 มาก กระต่ายเป็นสัตว์ที่น่ารักก็เกือบเวลาขงขงอยู่เฉย ๆ มีสีต่าง ๆ กัน วิวแถมขงมากกันไม้ไชเฉียว
 ขงขง ระหว่างขงขงทางที่จะถึงหอกุขาว เราหยุดเพื่อจะพักรถที่ร้านขายของ ร้านนี้เป็นร้านเล็ก ๆ มีของขาย
 ส่วนมาก Sandwich เคีรขงคิม คนที่ขายออกจะเป็นชาวบ้านนัก ๆ คือ ไม่สมัยเลย แต่ขงก็ตามสบาย ไม่
 กระหัยกระแงขงขงกับคนในขง ขงขงขงขง โคนขงขงทำขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขง
 มารับทานได้เลข ลขงขงขงขงขงขงขง เวลาจะทานก็หอกุเงินและเคีรขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขงขง
 ขง
 ขง
 ขง

จดหมายสดจากโรม

ในเครื่องบิน

๑๔ ก.ย. ๐๖

เรียน คุณ บก. ที่เคารพอย่างสูง

เราออกเดินทางจาก L.A. โดยเครื่องบิน Jet ครึ่งมา New York จาก New York มาที่เครื่องบิน
ตรงไป Rome เลยความตั้งใจของเราจะแวะ New York จากลัน เราจึงตรงไป Rome เครื่องบินแวะ Lon don
Paris และ Rome สังเกตเห็นได้ว่า การรียูนิชั่นเครื่องบินระหว่าง L.A. มา New York คึกคัก อาหารและ
การปฏิบัติที่อยู่ที่โดยสารคิดว่าสาวยนต่างประเทศ เครื่องบินมาถึง Rome ตอนเช้าพอดี รู้สึกอ่อนเพลีย สันามบิน
ที่ Rome ชลมน่วนวายคี่ เคี้ยวลำโหนดเข้าลำออกให้วุ่นไปหมด ทางบริษัทเครื่องบินจัดรถ Bus สำหรับจะ
เข้าในเมืองเพื่อจะไปที่พัก ระหว่างทางจากสนามบินมาในเมือง สองข้างทางมีทั้งวิวสวยและไม่สวย แต่
สังเกตได้ว่า ทราดสลักหักพังครั้งโบราณมีมากทีเดียว ประกอบกับที่สร้างแบบใหม่ก็มากมาย ส่วนถนน
หนทางกว้างสะดวกแต่รถยนต์ที่ใช้ส่วนมาก Fiat ทั้งหมด แต่ที่เห็นมากคือ Fiat ๖๐๐ และ TAXI ก็มี Fiat
เป็นส่วนมาก อยู่ท่าอเมริกาเห็นแต่รถคันใหญ่ ๆ ทั้งนี้ พอมา Rome นิยมใช้รถเล็ก แต่พวกนี้ขับรถกันเร็ว
มากน่ากลัวเวลาข้ามถนน ส่วนผู้หญิงหน้าท้าวไม่เลวเลย แต่รูปร่างใหญ่ ส่วนผู้ชายหน้าท้าวก็ แต่ส่วนมาก
ค่อนข้างดำและแคบ เรามาถึงโฮเต็ลชื่อ Aurica ก่อน ๑๑ โมงเช้า เราตกลงราคากับผู้จัดการเรียบร้อยแล้ว
ก็ขึ้นไปพักผ่อน การเดินทางแบบนี้ต้องเตรียมอะไรสำหรับพวกยกกระเป๋าอะไรที่อะไร โรงแรมที่พักไม่แพงนัก
แต่ก็ไม่ถูก วันละ ๘.-๑๖๐ บาท เขามีอาหารเช้าเข้ามา ๑ มื้อ ส่วนสภาพห้องก็ไม่ดีไม่เลวนักพอสมควร
ที่แรกนั้นก็ย้ายแล้วเพราะไม่ค่อยสะอาดนักเนื่องจาก Life เล็กมากทางเข้าห้องก็เล็ก อะไรก็แคบไปหมด
พอนอนลงมาอยู่ ๓ วันเท่านั้นก็เลยคิดว่าจะทนอยู่ไป เราพักผ่อนพอสมควร จึงออกนอกโฮเต็ลเพื่อจะไปดูบ้าน
เมือง ขณะที่เราเดินเล่นสังเกตได้ว่าที่ Rome มีซอยเยอะแยะคึกเก่า ๆ ทั้งนี้แต่คงสร้างแข็งแรงถึงไหน เดิน
ไปไหนมันไม่ค่อยเล็กซอยน้อย แม้แต่โฮเต็ลข้างหลังก็มีการเข้าซอยไป ส่วนนี้คนสังเกตได้ว่ามีความสุข
ในการออกเดินเที่ยวชมบ้าน อาคารที่ค่อนข้างสูงสยายมาก ส่วนเงินที่เข้าไซกันเป็นลิ หงพันลิเท่ากับ
เงินไทย ๑๕ บาท เวลาซื้อของกันก็เห็นพัน ๆ ลิเลย ถ้าอย่างซื้อเสื้อหนึ่งเห็นหลาย ๆ พันลิ การมาเที่ยว

๒๖

อย่างน่าประหลาดใจอะไรก็ช่างเถอะ คอชกก็เป็นเงินไทยและมาเป็นเงินลี บางคราวเลิกนั่งงงท้องก็ก็เป็นเงินเหรียญอเมริกันก่อนแล้วกลับมาเป็นเงินไทย และกลับเป็นเงินลี ซึ่งความจริงก็สนุกก็

วันนี้เราทานอาหารตอนบ่ายกว่า เราสั่ง Spaghetti และ Ravioli ซึ่งเป็นอาหารขึ้นหน้าขึ้นตาของเราเลยและที่อภัย Pizza ส่วน Pizza มีหลายอย่างเช่นแป้งนุ่มแป้งทำขนม Pie แต่ที่อร่อยและแซ่บกว่าและใน Pizza นี้จะใส่หอยแมลงภู่เครืองเทศ หรือเห็ด หรือเนื้อไก่-หมู แล้วแต่จะประพิศูเอา แต่ที่อร่อยขณะกินงานเห็นคนก็เข้ามาทานส่วนมากสั่ง Spaghetti ข้าวสวยก็มักทานกับเนยและเนื้อซึ่งผสมกันมา Sauce และมี Cheese กินเป็นมากรูปร่างที่อร่อย Salami หรือ Sausages Salami ก็คือใส่กรอกแต่คำอันโตและผสมเครื่องเทศมากซึ่งกลิ่นแรง และรสจัด ที่โรม อาหารอร่อยกว่าอเมริกามาก คนทำช่างพลิกแพลงทำ และผสมโน่นผสมนี่ แต่ที่พวกเราหาทานกันที่นั่นกล้วย ทานกันจานโต ๆ และทานกันหลาย ๆ งาน ก่อนทานก็มีเหล้าองุ่นขาวหรือแดง ถูกมากใส่เหยือกมา เขาให้ทานค่างน้ำเลย แซ่เย็นแล้วแต่เราจะสั่งทานเหล้าองุ่นขาวหรือแดง ไม่ว่าอะไรก็ช่างเราจะต้องให้ขนมขมขี้ใส่กระจากมา มีหลายชนิดเราทานอาหารด้วยความสนุก และเจ้าของร้านพอรู้ว่าเราเป็นนักท่องเที่ยว แก่ก็หาเหล้าอย่างดีใส่ถ้วยมาให้ และบอกว่ามีแถมในร้านเราเป็นนักท่องเที่ยวนะ เราสั่งของหวานมากมี Pie และ Ristacchio แหม แต่ที่ร้านมีนมมากมายก็เหลือเกิน ซึ่งทานกันแล้วอิ่มจนเกินไป ค่าอาหารไม่แพงเลย ๓ พันกว่าลี และ Tip ซิดิ ซึ่งเรียกกว่าบาท

เรามาแวะเที่ยวเพียง ๓ วันขณะนี้เราจึงต้องรีบไปดูความสถานที่ต่าง ๆ เราออกมาจากร้านอาหารก็เรียก Taxi เพื่อที่จะไป Coliseum เพราะที่ Rome ถ้ามาควรจะมาดู Coliseum, St.Peter และ Opera ดังนั้นเราจึงรีบออกไป Coliseum ก่อน อ้อชาวอิตาลีพูดภาษาอังกฤษก็พอสมควรคือเข้าใจใช้แต่ไอทีที่เข้าใจ และแก๊งทำเขินไม่เข้าใจก็มี เราแปลกใจมากที่นักท่องเที่ยวยังไม่ถึง Coliseum เลย เราเลยสักคนชิมเค็มมัน ไอศกรีมมันยวนพาเราอ้อม อันที่จริงไม่ไกลจากที่เราออกมาจากร้านอาหารเท่าไร พอเวลาเราจ่ายอัฐิลูกขวาง คนขับ Taxi เลยให้ค่ารถเท่ากับราคา Meter ที่ขึ้น ไม่เพิ่ม tip ให้เลย เพราะรู้สึกขวางมาก ที่มันพาอ้อม พอถึง Coliseum เราก้เข้าไปดู ในนั้นมันนักท่องเที่ยวมาดูพอสมควร ขณะที่เราเดินดูอะไรเล่นซนล่างก็มีหน่วยหน้าทอมายบอกว่า ถ้าเราอยากถ่ายรูปแบบพิเศษก็อ เข้าไปดูที่หน้าของสมัยที่สนามกีฬาตั้งอยู่ในสภาพที่เราก้เลยขอมเพราะคิกเป็นเงินไทยแล้วคนไม่เกิน ๑๐ บาท ขณะที่เข้าไปเราก้ก็ขึ้นคนนำทางอธิบายว่าห้องนั้นเป็นที่ประทับของจักรพรรดิ และห้องนั้นไว้สักดิ์ สนามกีฬาแห่งนี้มีประวัติมาก ถ้าจะเล่าความที่เล่าให้ฟังเขียน ๑๐ หน้าก็ไม่พอ แต่ได้ความว่า ประวัติศาสตร์ของสนามกีฬานี้มีแต่ความวิปริต มีแต่การดูสัตว์ และคนส่วนคนดูมีความสุขในการที่เห็นกีฬาแบบนี้เป็นของสนุก สนามกีฬานี้เป็นรูปกลมและใหญ่ (ไม่ใช่ Olympic Stadium ซึ่งมีการแข่งขันกันในปี ค.ศ. ๑๙๖๐ นะคะ) ที่เล่ามานี้เป็นสนามกีฬาของประวัติศาสตร์ มี ๔ ชั้นชั้นช้อกกันเห็นตกลงมายังเพราะเวลาลมพัดแรงก็พัดเอาอันกันมา ส่วนกันเห็นเห็นกันใหญ่ ๆ ซึ่งสร้างด้วยหินทองแดงใหญ่ ๆ เราเดินกันเป็นเวลาสมควรก็ออกจากสนามกีฬา เพื่อจะเข้าเมือง ระหว่างทางเขทกรากสลักหักพังซึ่งสร้างจนสมัยเดียวกัน เหลือแต่เสา แต่ทางราชการก็ยังกันเชกและรักษากรากหักพังไว้ อย่างก็ มีป้ายอธิบายให้คนชมทราบด้วย เราเดินมาได้ประมาณ ๑๕ นาทีถึงพระราชวังหินอ่อนที่เรียกกัน

ว่า (Altare Della Patria) (ซึ่งภาษาไทยเรียกว่า วิคเตอรัมาตุเอลล) สำหรับพระราชวังนั้นคนจีนไปก็ไม่ได้ ใต้
 แต่ที่รอบนอก แต่เป็นพระราชวังที่สว่างมากทำด้วยหินอ่อนทั้งวัง มีถาวรประภัสสรด้วยรูปปั้นฝีมือปราณีต ส่วนตัว
 พระราชวังยกขึ้นไปสูงและกว้างออกไปมีเสาสูงตระหง่านอยู่ประมาณ ๒๐ เสา พระราชวังแต่กลางตาม
 เพราะถาวรระดั้วตัวพระราชวังจริง ๆ ะต้องขึ้นบรรได ซึ่งทำด้วยหินอ่อน และกว้างแต่ออกไปประมาณ ๑๐๐
 กว่าชั้นและบนยอดหลังคาก็ยังมียุทธ์ล่อประภัสสร สำหรับพระราชวังนี้เขารักษาไว้ ในสภาพดีและชาวสอาก
 พระราชวังนี้อยู่ใกล้ ๆ กับตัวเมืองและสนามกีฬา ถนนใน Rome ไม่ว่าจะไปไหนมาหาพวงนาก็ดีก็ไม่ได้ไปประภัสสร
 แม้ขานำพระเก้าอี้เก้าอี้เหล็กทุกถนนระดั้วมีนาฟ ซึ่งติดกับอเมริกามากที่สุดก็เลย ตามถนนมีตำรวจ
 ยืนอยู่ทุกมุม ตำรวจแต่งตัวชาวฝรั่งเศสให้หมดกระไร สำหรับเครื่องแบบของตำรวจอาจจะไม่ fix ลงไป
 ว่าจะต้องแต่งตัวอยู่ตลอด คงสัยว่าหน้าหนาวจะแต่งอีกแบบ ข้อที่แปลกก็คือ ทัวไมตำรวจยืนตามถนน
 มากมายเหลือเกิน ถนนหนึ่งมีตำรวจยืนทุกกระยะ ๒๐ เมตร ถนนที่ Rome ในเมืองบางแห่งก็กว้าง บางแห่ง
 ก็แคบ ตำรวจจรวางไว้ระดั้ว ขี่ม้ากันคนเวลาข้ามถนน นาน ๆ จะเห็นรถม้าขึ้นปะกั้วยรถยนต์ทำให้รู้สึก
 Rome มีทั้งธรรมเนียมนเก่าและใหม่

ผู้หญิง Italian ถ้าสาว ๆ สวยและรูปร่างดีมาก คือไม่อ้วนหรืออมไปแต่มองแล้วแสดงให้เห็น
 ว่าสุขภาพดีกินกินดี และผู้หญิงที่มีอายุมากหน่อยก่อนข้างท้วมหรืออ้วนไปเลย ผู้หญิง Italian แต่งตัวกัน
 น่ารักและแต่งกันตามสบาย เราเดินเล่นกันตามถนนตั้งแต่ออกจากโฮเตลยังไม่ได้อ่านไปเลย ร้านโรงตาม
 ถนนเริ่มแต่ ๕ โมงเช้าหรือ ๑๐ โมงเช้า เลิกขายโมง และจากย้ายเข้ามาถึงร้านพักนอนจนถึง ๔ โมงเย็น
 ค่อยเริ่มทำงานกันจนถึง ๘ โมงตอนเย็นหรือ ๑๐ โมงกลางคืนแล้วแต่ความเหมาะสมของเหตุการณ์ เรา
 เดินไปจนถึงโฮเตล สำหรับวันนั้นเราเข้าอนคักมากเพราะเที่ยวตระเวนตามถนน อันที่จริงเรากลับมาร่วมกัน
 สองแล้ว แต่ความรู้สึกอย่างกขว่าเพิ่งหัดทำ เพราะผู้คนใน Rome รักสนุกมากเดินเตร่กันทั้งคืน และพวกผู้
 ชายก็มันส์เปลี่ยนแปลง ๆ คือรักสนุก เห็นผู้หญิงก็ทำหุ่หาค่า หรือเข้าไปทัก ทำความรู้จักกันง่าย ผู้ชายแต่งตัวก็
 สดกส่วนมาก หรือใส่เสื้อนอกแบบปล่อย ๆ ตามสบายแค่นั้นแล้วเรียบร้อยก็ คนนั้นเราอนคักขบถตอนฉาย
 ไม่รู้สึกอะไรเลยเพราะนั่งเรอขบถมากก็เลย พอมาถึงกระแวงถึงสอง

เราคืนนอนมาอีกที่ตอนเช้า ๑๐ โมงเช้า เราลงไปทานอาหารเช้าที่โรงแรม มีอาหารธรรมดา
 ห้องอาหารก็ไม่ใหญ่ โคะอะไรเลย พอทานเสร็จเราออกไปชม St. Peter's Cathedral เรายัง Taxi ไปประ
 มาณ ๔๕ นาทีจากที่พัก แต่สังเกตได้ว่า Taxi คนนั้นเป็นคนดีเพราะคุณแทนที่เขาขับไปตามเส้นทาง เมื่อ
 ไปถึงบริเวณนอก St. Peter ต้องเดินไปอีกครึ่งไกลกว่าจะถึง St. Peter แต่ระหว่างทางสองข้างก็เดินไปงาม
 มากมี Font Path ทั้งสองข้างและตรงกลางถนนกว้างมากมีคนมากมาย ชาว Italian นิยมถือศาสนา
 Catholic กันมาก พอถึง St. Peter ก็รู้สึกว่ามีคนมากทีเดียว รูปปั้นเป็นแบบคนขึ้นและธำมณสองข้างคอยรับ
 หรือเท่ากับครึ่งวงกลมและมีเสาอยู่รอบ ๆ เราเข้าไปดูข้างในเขาไม่ให้เอากล้องถ่ายรูปเข้าไป ส่วนมากใน
 โยสถ์มีรูปวาดหรือศิลปะต่างคกต่างขัน ทางวาก หรือแกะสลักซึ่งสวยงามมาก และมีของพิวักก็ใช้
 เครื่องประภัสสรพิวักของท่านสันคปาปา ตลอดจนศาลคณนล และบาทหลวง มีเครื่องใช้ให้ดูตามตำแหน่ง

ซึ่งทำให้รู้สึกสบายใจ และโบสถ์ก็งามมาก ตกอย่างใช้ฝีมือ และหินอ่อนทั้งนั้น มีพวกนักบวชทั้งชายและหญิงเดินสวนไปสวนมาเต็มไปหมด แต่ที่แปลกให้คนดูเขินบางส่วนเท่านั้น เขามีส่วนที่สงวนไว้สำหรับพวกนักบวชอยู่ แต่ถ้าจะให้เดินกันจริง ๆ วันหนึ่งเต็ม ๆ ไม่หมด และถ้าจะดูให้ละเอียดกันจริง ๆ ก็ไม่มีอนุญาตจะจำไว้หมด แต่เท่าที่เห็นรู้สึก ว่า โบสถ์นั้นคงได้ถูกสักขีจริง ๆ คือไม่ปะปนกับบริเวณบ้านอยู่หรือสถานที่ต่าง ๆ ในบริเวณโบสถ์มีของที่ระลึกขายหลายอย่าง เราเลยออกมาประมาณบ่าย ๓ โมงก็ได้ Taxi พาไปที่ที่เรียกว่า (Catacombs) ที่ซึ่งสมัยโบราณพวกที่นับถือศาสนา Catholic แอบซ่อนตัวอยู่ใต้ดินและภายหลังเขาขุดได้. สืบเสาะการขุดกันขึ้นมาเลยเห็นที่ซึ่ง เขาก็ให้ประชาชนชมเก็บเอาไว้เป็นพิพิธภัณฑ์ แม้แต่พวกที่อยู่ใต้ดินนี้ใช้เช่าของอย่างไรเขาก็เก็บเอาไว้เป็นที่ระลึกหมด ซึ่งลงไปคือ ๆ แต่น่าดูและเห็นการที่คนสมัยโบราณเขาต้องทรมาณกันอย่างไร เราออกจากบริเวณ Catacombs ก็นั่งรถตรงมาฝั่ง Fountain of Trevi ก็เห็นน้ำพุที่ใคร ๆ ไปก็จะต้องไปหยอดเงิน (หมายถึงโยนเศษสตางค์ลงไป แล้วก็อธิษฐานอะไรก็ได้) และความหมายก็คือโยนเงินเศษสตางค์ลงไปก็จะได้กลับมาที่ Rome อีก ที่นั่นที่ Trevi นั้นมีคนท่องเที่ยวไปชมมาก และนอกจากนั้นก็มันก็เข้าสำราญไปนั่งหลับนอนที่ข้างกำแพงต่าง ๆ หรือไปนั่งวางกรูบนที่วางที่ไว้ที่หน้าวงวัง ผู้คนไปโยนเงินลงไปใต้น้ำพุมาก ส่วนผู้ชายใหญ่มักนำพวกกลางมาหลายชั้น ถ้าคุณ ยก. เศรษฐาพยนตร์ Three coins in the fountain ล่ะก็คงได้เห็นน้ำพุแน่ ถ้าจะเขินนักก็อาจจะคิดว่าผิดหวัง เพราะน้ำพุก็ไม่สาด ผู้คนไปชมมากมายก็จริงไม่ทำความสะอาดให้สัมผัสกับน้ำแล้วแต่ยิ่งกว่านั้นน้ำก็ดันออกมาชอยอย่างน้ำพุที่นั่นก็ไม่ได้สาด พอที่ระงับ แต่มีคนไปนั่งชมเยอะแยะ โดยมากถ้าไม่ไปนั่งที่ช่องก็มักจะเขินนักก็เขินเงยหน้าไปมองอยู่ข้างบน หน้าน้ำ Trevi มีร้านขายของมาก พุดถึงของที่ Rome ของสวย ๆ มาก แต่ขี้ไม่ลงและแพง มีที่ กวาดหินอ่อนที่หน้าซอกแล้วเอาอะไรที่อุดหนุนคิดว่ามันไม่ก็มันคนของก็ กวาดต้องหักเป็นแน่ ลูกกระพืดก็สวย และทำสวยงามมาก รองเท้าหญิงและชายสวยงามมาก สำหรับ Fashion ของ Europe คอนนรองเท้าผู้หญิงหัวคึกและข้างหลังไปรมมีเส้นหรือสายคาดมานักก็เขิน รองเท้าหัวแหลมใช้ไม่ได้เลย เขาคิดข้างหน้าประมาณ ๕ นิ้ว ข้างหลังโค้งเขี้ยวหมด และมีสายคาดนัก ๆ ส่วนของผู้ชายก็หัวคึกนัก ๆ เห็นว่าแบบของผู้ชายรองเท้าควรจะเขินแบบเก๋น่าดูก็คิดว่า กระโปรงผู้หญิงก็สั้น และปลายบานนัก ๆ ส่วนหน้าก็แต่งตัวทาดูและแก้ม ปากไม่ทาหรือทาสีอ่อนที่สุด ส่วนเล็บนิ่มทาสีแสงก็ขยับเหลืออง สำหรับผมไม่คึกเลยแต่กลางและทำผมต่างหลังหรือปล่อยชดหมด แสกกลางก็ทรง ๆ แขนขรรมชาติ สำหรับเสื้อนิ่มปล่อย ๆ ตัวหลวม กระเป๋าดอกก็ไซ้แบบยาว ๆ ใบใหญ่หน้อย ๆ ใช้ใส่คากผมหมดสมัยแล้วนิ่มคึกคอกไม่เอา เวลาไปงานจะคึกคึกตรงกลางก็ให้ หมายถึงแสกกลาง แสกก็ปล่อยไปทางสี่เขินหรือไม่กี่อันไปก็ยังไม่นิ่มสัก ๆ ผู้หญิงชอบแต่งตัวสีคึกกันแปลก ๆ เช่นสีน้ำเงินคึกคึกม่วงอ่อนสีแสดก็คึกคึกน้ำตาล สีฟ้าคึกคึกสีกระซิบ แต่ก็แล้วน้ำคึก คอนนนิ่มกระเป๋าสางกัน แต่ไปในทางบาง ๆ และแขน ๆ ส่วนเครื่องสำอางนี่ผมพวกแต่งตัวกันคึกและนาค้อม

เที่ยว Italy ต้องระวังที่จะทานอะไรไม่ก็อย่า ดามเลยเท่าไร แม้แต่ Taxi ก็ต้องคึกแค้นเขาหรือดามจำนวนเงินเลย ชื่อของอะไรก็คึกดามเลยว่ามีเพิ่มภายหลังหรือยัง เพราะการซื้อของต่างประเทศ

คอกไม้ไผ่ ซื้อมาแล้วมีภาชนะเพิ่มอีก ซึ่งต้องถามให้เรียบร้อย แม้กระทั่งไป Tour เราไป Tour (นำ
เที่ยว) ไปพร้อมกันเหมือนกันหมด แต่ราคาไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับการต่อรองของเรา และการเล่นตัว
ด้วย Rome จึงเป็นเมืองที่ควรศึกษาเสียก่อนที่จะไป เวลาที่ซื้อของต้องเอาสมุดพกออกมาดูหาราคา
เงินกันเสีย จึงจะเรียกว่าถูกต้อง เราเข้าไปดูผ้าซึ่งเป็นร้านใหญ่ใน Italy ผ้าไหม Italy สวยมากมอง
ไกล ๆ คล้ายผ้าไหมไทย แต่มันกว่าและใช้ได้สองด้าน ด้านหนึ่งมัน ด้านหนึ่งมันกว่า และมีสายัก ผ้าสำ
หรับใช้ในเวลากลางคืน ทอสวยมาก แต่ก็แพงสมกับความงามที่เดียว ขณะที่ยืนดูผ้าอยู่ก็มีนางแบบเดิน
แสดง Fashion เดินไปเดินมาหลายคน ซึ่งแต่งตัวสวยและหน้าตาก็สวย เราเข้าไปดูแต่ไม้ไผ่ซออะไรเลย
เพราะแต่ละอย่างเป็นหมื่น ๆ ถึงหมื่นหลาย ๆ เลยกองกู่แก่กา ที่แรกคงใจจะซื้อผ้าคลุมผมสักผืนแต่ถาม
ราคาแล้วใจก็กลัวว่าสิ้นละ ๔ พันสี่เท่ากับ ๑๕๐ บาท ซึ่งแพงมาก ในอเมริกาสิ้นละ ๑๐ บาทก็หุ ถ้า
ให้สัก ๒๐-๓๐ บาทก็งามพอแล้ว แต่ไหม้อิตาลีสวย ๆ ington

เราออกจากร้านผ้าก็เดินไปตามถนนโดยที่ไม่ได้กะว่าจะไปไหนกันแน่ แต่เดินไปเดินมาก็ได้เห็น
Plaza di Spagna ซึ่งเป็นจัตุรัสกว้าง และเป็นบรรไดขึ้นไปหลายสิบชั้น สองข้างปลูกดอกไม้ไว้งามมาก
หลายสีสดใสนัก มีคนคนตรีบรรเลงเพลงเย็น ๆ เดินไปมาตามข้างทางขึ้น กอปรกับมีชอทานคอยขอเงินตาม
ธรรมเนียม เราขึ้นไปหลายชั้นหลายชั้นซึ่งเต็มไปด้วยสวนดอกไม้ทั้งสองข้าง สังเกตได้ว่าชาวอิตาลีนั้น
ชอบความงามมากเพราะความหน้าตาดี เกือบทุกบ้านจะต้องปลูกต้นไม้ดอกไม้ และแม้แต่บ้านดอกไม้ก็มี
มาก ดอกไม้ต่าง ๆ สวยงามมาก ที่ขึ้นไปนั้นเป็นโบลด์ โดยมากพวกที่เข้าโบลด์คลุมผ้าสีค่าส่วนมากหรือสี
ขาวและบางคนก็คลุมยี่หน้าเลยใช้ผ้ามุงโปร่งบาง ๆ ผู้คนรู้สึกเครื่องคำสนามาก เราออกจากที่นั้นค่อนข้าง
ออกไปทานน้ำชาที่ Rome มีร้านขายขนมมาก จนมีที่ทำนารีทานและซื้อไปทานน้ำชารวย แต่ส่วนมาก
เช่นข้างถนน ร้านอาหารก็กินาชาาก็มีกระมีคนนั่งเต็มไปหมด ถ้าออกนอกเมืองไป หา Taxi กลัยยาก
เพราะ Taxi จะจอดเป็นแห่ง ๆ เดินหาแทบเป็นลม เดินจากสถานีรถไฟไทยคง ๒ กิโลเมตรจึงจะเจอ Taxi
พอเจอไม่คำนึงว่าเขาจะพาอ้อมหรือไม่อ้อมรีบขึ้นเพราะเดินกันไม่หยุดตั้งแต่มา แต่ Taxi ราคาคงไปตรง
มาเพราะแกขับรถอย่างคึกคัก ไรลส์รอยท์ ของอังกฤษ

ที่ Rome Opera มีชื่อเสียงมากทีเดียว เรามาเที่ยว Rome ไม้ไผ่เราคนไทยเลย เพราะเรามา
เพียง ๔ วันเท่านั้นกะว่าจะเที่ยวโดยไม่รบกวนใคร โรง Opera ที่ไปชื่อ Teatro dell' opera เข้าใจว่า
Opera เขามีกันเฉพาะหนาร้อนอากาศเย็นได้ เพราะที่นั่งอยู่กลางแจ้ง ส่วนการแสดงเขาทำเวทีและอยู่บนเนิน
ฉนวน คนก็ดูมีโอกาสดูการแสดงได้ดี การเข้าไปชมสวดก ย์ไม่คิดว่าใครแสดงเพราะเล่นนอกชอ
ภษาอิตาลีกัน และสู้ยิบตัวก็ไม้ไผ่ซอมาก เราคงไปมาก Opera เพื่อเป็นพื่อเท่านั้น พุดถึง Rome
ถามเวลาเที่ยววิ่ง ๆ มีที่จะไปชมมาก และมีที่สำหรับให้ความสำราญแก่นักท่องเที่ยวมาก พร้อมทั้งมี
โรงงานทำรถยนต์ให้ชม มีสนาม Golf อย่างที่ มีที่ตกปลา Ice hockey ถามถึง Rome วันอาทิตย์ละก็แยก ผู้คน

(โปรดอ่านต่อหน้า ๑๐๑)

สายการบิน T.W.A. นำโดยผู้จัดการฝ่ายขายคือคุณสมชาย ฐโนดม
 ได้ดูแลคณะเป็นอย่างดี เรียกว่ายอดเยี่ยมไม่มีที่ติแม้แต่น้อย
 ต้องขอบคุณ คุณสมชาย ฐโนดม เป็นอย่างยิ่ง
 ที่สละร่างกายแรงใจเพื่อเอาใจผู้ร่วมเดินทาง
 ขอขอบคุณเพื่อนร่วมเดินทางที่ให้ความเป็นกันเองได้รับความสุขตลอดทาง

(จดหมายสดจากโรม ต่อจากหน้า ๓๐)

ไปไหนหมดไม่ทราบ วันอาทิตย์ทราบว่าไปวัดกันตอนเช้า แต่โดยทั่วๆ ไปวันอาทิตย์เจ็ยมากทีเดียว สรุปรอยู่ที่ Rome ได้ทานอาหารดีมากไม่แพง และบ้านเมืองสวยงามน่าอยู่ เวลาจะออกจากโฮเต็ลไปขึ้นเครื่องบินต้อง ลังเลกับคนเก็บเงินค่าที่พักเป็นการใหญ่ คือตอนเช้าอยู่รีบปากว่าอาหารเช้ารวมอยู่ใน \$ ๘. และรวม ค่า Service ทั่วๆ ไปแต่พอจะออกจากโฮเต็ลคิดค่าบริการให้วันไปหมด คิดแล้วคิดอีก เพิ่มอาหารเช้าอีก ต่างหาก เพิ่มค่าบริการอีก พยายามจะเพิ่มโน่นเพิ่มนี่ เลยได้กินนานค่อย ๆ ลทราคาลงไปที่ละนิก ๆ จน กระทั่งเป็นวันละ \$ ๑๐ ซึ่งขี้เกียจเขาเรื่องมากแต่บอกผู้จัดการว่ามาเที่ยวหน้าจะเอาเครื่องอดเสียมาสำหรับ ตกลงราคากันก่อนที่จะเข้าอยู่ เราออกจากโฮเต็ลไปสนามบิน บินตรงไป Geneva ซึ่งกำลังเขียนจดหมาย อยู่ขณะนี้ ขอจบเพียงเท่านี้ก่อนนะค่ะ จะเล่ามาใหม่อีก

ด้วยความระลึกถึง

Miss Unknown

จดหมายสกัดจากเจนีวา

ปีที่ 3 ฉบับที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2506 (ค.ศ. 1963)

เจนีวา

๑ ก.ค. ๖๖

เรจิน คูณ บก. ที่เคารพอย่างสูง

เราถึง Geneva ตอนบ่ายพอที่เราได้ของ Hotel Desfamilles จากสนามบินเข้ามาเมืองเพียง ๒๐ นาทีเท่านั้นไม่ไกลนัก สนามบินก็สร้างแบบเรียบร้อยดี ที่สนามบินมีนาฬิกาขายมากมาย และเหล่า แต่เราไม่ได้ซื้ออะไรเพราะเราอยู่ที่ Geneva ๓ วัน Hotel ที่มาพักก็ก๊อปปี้สถานีรถไฟเป็น Hotel ที่หรู แต่ไม่ใช่ Hotel ที่สร้างใหม่ ๆ ในห้องมีเตียงและที่เคลือบไม้ทั้งไว้เต็มไปหมด ส่วนห้องและเครื่องประดับหรูหราพอใช้ การบริการเยี่ยมยกดี คนวัยใช้ก็เรียบร้อยเพียงแค่นั่งอยู่ที่เคลือบ Hotel ก็เพลิน เพราะเห็นผู้คนออกจากสถานีรถไฟ สถานีรถไฟนี้เป็นสถานีใหญ่คือสามารถเห็นรถไฟ ระบายจากไหนก็ตามจะต้องมาลงที่นี้ ถ้าจะมา Geneva และถนนที่อยู่หน้าสถานีรถไฟชื่อ Ue De Lagare ผู้ที่ขายใน Hotel สุภาพไม่มีการสนทนากับแขกที่มาพักเกินกว่าขอขาย Hotel ต่างประเทศทุกแห่งเขาไปรวมกันกันเกินสหายดี นอกจาก Hotel ที่เชื่อมหน้าอยู่ก็ไปรวมแต่เฉพาะทางเค้นเท่านั้น

ภาษาที่ใช้กันทางราชการมี ๔ ภาษาเช่น เยอรมัน, ฝรั่งเศส, อิตาลี และ Romansch ประเทศสวิสเป็นประเทศที่อยู่ใจกลางของยุโรป ทางเหนือจรดเยอรมัน ทางใต้จรดอิตาลี ตะวันออกจรดออสเตรีย และตะวันตกจรดฝรั่งเศส

เราออกจาก Hotel เค้นความฉูดฉาด ส่องข้างทางมีนาฬิกาขายเกลื่อนมีหลายแบบ และหลายยี่ห้อ จาก Hotel เกินไป ๑๕ นาทีก็ถึงสถาน Mont Blanc สถานันคือสถานทิวเขาทะเลสาบ Geneva สถานไม่ยาวจนเกินไป แต่ก็ดีบรรยากาศดีมาก ขึ้นอยู่ตรงกลางสถานและมองไปทั้งสถานงามหมด ระหว่างทางจาก Hotel มาถึงสถาน Mont Blanc สังเกตได้ว่าเมืองนี้เป็นเมืองที่สวยงาม ผู้คนรักความสงบมาก เค้นกันเรียบร้อย และถนน ตลอดจนอาคารเข็นระเหยเย็นมาก ความสกปรกเมืองนี้เป็นเมืองที่สงบ เวลาเราเดินหรือคนอื่น ๆ เค้นได้ยืนเสียงรบกวน เราเห็นมองวิวอยู่ซึ่งทั้งสองฝั่งเห็นตึกทำงานของรัฐบาล และองค์การต่างๆ ไต่อยู่ไต่มา และ Apartment ใหญ่ ๆ มาก ข้างหน้าทางซ้ายของสถานมีนาฬิกาขึ้นไปสู่อยู่ริมทะเลสาบ

๒๗

ภาพถ่ายหน้าโรงแรมที่ น้ำพุจรวด เจ็ทโต้ JET D'EAU
ใน GENEVA สวิตเซอร์แลนด์
ตรงหน้าทะเลสาบที่มีน้ำพุตลอดเวลา เมื่อ พ.ศ. 2503 (ค.ศ.1960)

นำพนักสูบลมมาวางทะเลสายสูบลมไปสูงมาก และอีกกลางทะเลสาย ส่วนกลางคืนใส่ไฟสีขี้ผึ้งใหญ่ มี
ย้ายโฆษณาแผ่นใหญ่ กลางคืนก็ใส่ไฟเห็นสวยงาม ทั่วประเทศประชาชนกันที่สุด วันแรกเราไม่กล้าซื้ออะไร
นอกจากนี้ เท่านั้น การแต่งร้านก็ทำกันแยชอรรมาไม่เหมือนที่ Rome ตกแต่งได้สวย และแปลก เรา
เดินจนรู้สึกสับสน และข้ามถนนไปเป็นร้านขายนาฬิกาเกือบทุกร้าน มีทั้งถูกและแพง มีร้านขายของทุกอย่าง
ตลอดจนร้านอาหาร เราแวะเข้าร้านอาหารร้านหนึ่งเป็นร้านซนค มีผู้คนนั่งทานมากมาย แต่ที่แปลกคือ
แม้จะร้านใหญ่เขานิยมใช้โต๊ะเล็กๆ และเก้าอี้ไม้ไค้กันมาก แม้เราจะนั่งติดกันก็พอมีคนที่มา
รับประทานอาหาร แต่เราไม่ได้ยินเสียงเขาคุยกันเลย ทั้งคนข้างคุยกันเสียง ๆ และไม่ส่งเสียงอะระเร่เลย เราสั่ง
อาหารมาทาน เวลาจ่ายรู้สึกว่าแพงพอๆที่เคี้ยว เราออกจากร้านอาหารเดินชมของ คงใจว่าซื้อเสื้อ
สักตัว ทัศนใจซื้อไม่ลง แพงเหลือเกิน แต่ผ้าแพรงามมาก และนิยมการใส่เสื้อยักกัน กระเป๋าถือผู้หญิง
แม้แต่รองเท้าก็แพง เราเดินกันจนทั่วในเมืองครึ่งวันก็จบ เราแวะเข้าไปซื้อนาฬิกาข้อมือเป็นของขวัญบริษัท
โอเมก้า เขาลดให้ ๑๕% สำหรับวันที่ท่องเที่ยว โดยปกติการซื้อของทางยุโรปไม่มีการลดราคาเลย แต่ถ้าเป็น
ร้านตัวแทนลดได้ สำหรับนักท่องเที่ยว ซึ่งเคยไปว่าที่ Geneva ตามร้านขายของมีนาฬิกาแบบ Cuckoo Clock
คือเวลาถึง ซ.ม. มีนกออกมาร้องหรือแล้วแต่เขาจะ Design มีร้านขาย Chocolate มากมายและทำน้ำจืดมากและ
มีนยแข็งชนิดต่างๆ ขายกันเป็นถาดเป็นงานไปเลย แต่ของพวกนี้ขำขมความอ้วนทั้งนั้น เราเลยไม่กล้าซื้อมา
รับประทาน รุ่งขึ้นอีกวันเรานั่งรถโดยสารไทยคนหนึ่งไว้ เขาพาเราไปเที่ยวใน Lausanne โดยทางเรือ เราไปขึ้นเรือ
ที่ข้างสะพาน Mont Blanc ซึ่งเรือออกทุก ๒ ซ.ม. เฉพาะหน้าร้อน เท่านั้นให้เราไปเที่ยวชม ทราบก็ไม่แน่ใจว่าจะถูก
ต้องเพราะนักเรียนคนพาไปเที่ยวที่ Lausanne เป็นคนอธิบายให้เราฟัง เรือก็ไปเที่ยวที่ Lausanne เป็นเรือสอง
ชั้นใหญ่พอประมาณ ชั้นบนมีห้องขายเครื่องดื่ม มีน้ำชา ขนมแล้วแต่เราจะสั่ง ส่วนคอนท้ายของเรือเป็นที่นั่ง
โล่ง มีที่นั่งติดกันเป็นแถวยาว ๆ สำหรับนั่งข้างนอกท่าลมหรือซีกเรือก็ได้ ส่วนวิวระหว่างทางงามมาก
บ้านเมืองน่าอยู่เป็นบ้านเล็กๆ แต่ตกแต่งน่ารัก บนเรือเขายัง เราอยู่บนเรือถึง ๓ ซ.ม. จึงถึง Lausanne พอขึ้น
ท่าที่ Lausanne เราก็นั่งรถไฟเล็ก ๆ เข้าไปในเมืองของ Lausanne ในเมืองนี้น่ารัก มีร้านขายของตกแต่งเต็ม
ไปหมด ส่วนร้านขายนาฬิกาไม่ต้องพูดถึงมีเกือบทุกร้าน ถ้ามาเที่ยวแบบนั่งรถโดยสารรถเก่าแบบที่ใส่แล้ว
เรียบร้อย สันไม่สูงนักหรือเสี้ยนนัก แต่รองเท้าก็เหมือนรองเท้าที่ใส่ถุงเท้า Nylon ได้เพราะเราเป็นช่างชาติ
เข้าไปย่านเขาก็ควรแต่งตัวไว้น่าดู หรือเรียบร้อย ฉะนั้นถุงเท้าควรใส่ประจำเวลาออกนอกบ้าน อันที่จริง
รองเท้า Nylon ที่พวกเขานิยมใส่กันไม่มีอะไรมากมายกันหนาวได้เท่านั้น และเมื่อซื้อใส่ให้เข้ากับรองเท้า
ก็จะทำให้มันเย็นสบาย และดูเรียบร้อย ถนนหนทางที่นั่นเป็นเนินเขาบ้าง สูง ๆ ค่ำ ๆ ฉะนั้นรองเท้า
จึงเป็นสิ่งที่สำคัญซึ่งมีฉะนั้นเราควรเดินขึ้นเนินเขาบ้าง หรือซื้อของไม้สักพวกเลย เราเดินชมของพอประมาณก็ได้
คนที่พาเราขึ้นรถไฟกลับไป Geneva เรานั่งรถไฟเพียงครึ่ง ซ.ม. ถึง Geneva วิวเหลือเกินมีคนมา
ข้าง ๓ ซ.ม. ทางเรือ สถานีที่เราลงจากรถไฟมาตั้งหน้าโรงแรมพอๆ ฉะนั้นจึงเป็นการสะดวกมากที่มาอยู่
Hotel นี้ สบายแล้วเมือง Geneva แม้จะใกล้มาพักเพียง ๓ วันเราก็ชอบมาก และได้เห็นสิ่งต่างๆ ที่แปลกจาก
เมืองอื่น ๆ หลายอย่าง แม้จะไม่ค่อยเที่ยวคามหัวเมืองข้างก็ตาม เพราะเราจะออกเดินจาก Geneva โดยทาง

รถไฟไป Frank Furt ฉะนั้นเราคงจะได้ดูบ้านเมืองแคว้นอกระหว่างสองข้างทางที่รถไฟแล่นไปเป็นแน่ เพราะจาก Geneva ไป Frank Furt กินเวลาเพียง ๕ ชม. เท่านั้น เราขึ้นรถไฟที่สถานีหน้าโรงแรม ค่าโดยสารคนละ \$๗ เท่ากับ ๑๕๐ บาท เท่านั้นเป็นรถชั้นสอง ความแตกต่างระหว่างชั้น ๑ และชั้น ๒ ฝักกัน นิดหน่อย ถ้าชั้นหนึ่งแพงกว่าอีกเท่า แต่นั่งตรงไปเลยถึง Frank Furt แต่ชั้น ๒ ต้องไปลงที่ Basel และหิ้วกระเป๋าขึ้นไปที่อรรถอีกขบวนหนึ่ง ส่วนชั้นหนึ่งไม่ต้องลงไปต่อรถเลย เขาจะเอาหัวจักร ปรมาต่ออกัน รถโดยสารเอง โดยที่เราไม่ต้องลงเลย เราออกจากสถานี ๕ โมงเข้าไปรถวิ่งธรรมดาไม่เร็วนัก แต่ข้อที่แตกต่างกันคือรถไฟในอเมริกาขายเบ็ดหมกเป็น Air Condition แต่ที่นี่ไม่มีที่ไว้กระเป๋า กระเป๋าจะต้องยกเองและไว้ที่ตัวเอง และนั่งประปนไปกับผู้โดยสารเบียดกัน ยังมีที่ขายนอกด้วย และช่องที่เดินก็แคบ ผู้โดยสารเตรียมเอา Sandwich มารับทานกัน ผู้คนพูดภาษา Swiss Germany บ้าง ฝรั่งเศสบ้างอังกฤษน้อย ขณะที่นั่งไปวิวสองข้างทางรถไฟสวยงามมาก ผ่านเมืองต่าง ๆ ของประเทศ Swiss มีไร่่องุ่น ไร่น้ำ ผ่านสวนผลไม้ บางคราวก็เข้าถ้ำ บางครั้งก็แล่นอยู่บนหลังคาของบ้าน บางทีก็แล่นอยู่ติดกับรั้วของคนอยู่ สังเกตได้ว่าชาวสวิสรักสงบมาก แม้กระทั่งผ่านไปเป็นร้อย ๆ หลังก็ไม่ค่อยจะเจอผู้คนออกมาเดินขึ้นบ้าน คามหน้าบ้าน และถ้ามองไปที่ไร่อะไรจะเห็นผู้คนไม่เคยว่างเปล่าเลย คือจะต้องมีงานทำกันตลอด พวกที่นั่งรถ มาติด ๆ กับเราส่วนมากเป็นยายแก่ รู้สึกแถมอยากจะทำกายเราเหลือเกิน พยายามยิ้มมาอยากจะทำ เราว่าเป็นชาติโต แต่เชื่อนี้วันนี้เราต้องการพักผ่อนเลยไม่เข็ดโอกาสให้ใคร ๆ ใ้มาพูดกับเรา เพราะถ้าเราคุยกับใคร คนที่นั่งเรียงกันอีก ๖ คนก็จะรู้เรื่องไปหมดเพราะนั่งติด ๆ กัน นั่งไปก็ครึ่งทางมีนายตรวจ มาตรวจตั๋ว คล้าย ๆ บ้านเรา แต่หัวแหลมนิดหน่อยก็พยายามจะให้เราเพิ่มเงินค่าตั๋วเป็นชั้นหนึ่ง เพื่อที่เวลาไปถึง Basel แล้วเราจะไม่ต้องเปลี่ยนรถ เราก็ไม่ยอม พูดไปพูดมาก็ไม่ค่อยจะรู้เรื่อง เพราะนายตรวจเล่นพูดภาษาเยอรมัน ปรนกับภาษาอังกฤษเสียด้วย [ยังมีต่อ]

จดหมายสดจากเจนีวา

ปีที่ 3 ฉบับที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2506 (ค.ศ. 1963)

★ ล้อจากฉบับก่อน ★

มาถึง Frankfurt ขบวนรถไฟเทียบสถานีเวลา ๑๐.๕๕ นาที เราที่อรุณจาก Geneva และ Basel แล้วจึงจะมาถึง Frankfurt พอรอดเทียบขบวนรถแล้วมีพวกที่ขอยุ่ในสถานีบริการเยี่ยมมาก จึงเข้ามาช่วยแบกกระดุมกระเบื้อง และพาไปทอด Taxi ซึ่งมีแค่ Mercedes Benz และ Volkswagen แบบ 1500. ทั้งนี้ แต่ส่วนมากใช้ Benz เราจ่ายค่า Tip แล้วก็ขึ้นรถ คนรถก็สุภาพ ถนนที่ระไป Hotel เป็น One Way คนขับรถก็อธิบายให้ทราบว่า เขาไม่ให้ โกงเราเลย เป็น One Way เราต้องอดใจมากกฎจราจร มองดูที่ถนนมีรถ Taxi มากมาย ใช้ Benz หมด นี้ก็ไปเลย รถแบกขบวนไม่มีใครไต่ผ่านสายตาเลย นอกจากรถของเยอรมัน

เรามาถึง Hotel Gloria ซึ่งอยู่บนถนน Munchener Str. ใกล้กับเมืองมาก ราคอนนอนเพียง Block เดียวเท่านั้นถนัด ถนน Kaiserstrasse ซึ่งเป็นถนนที่อยู่ใจกลางเมือง เป็นที่ตั้งของร้านค้า และบริษัทเรือน อาคารวิจิตรวิเศษงามเช่นมากทีเดียว ตั้งแต่มาถึงกัน เรามีความรูสึกชอบคนเยอรมันมาก ก้าวแรกเข้า Frankfurt มาได้รับการบริการอย่างดี จากสถานีรถไฟ ตลอดจนที่กรับใช้ ใน Hotel การทำงานของเขาก็น่าดู รู้สึกทึ่งใจ และขยันและงานใหญ่ก็ไม่ทอดทิ้ง ซึ่งเราเป็นนักศึนสาร เขาชื่นชมกับมากไม่ให้เราไปก็เขาได้เลยว่าจะคอยจะคั้นเรา หรือคอยทรมานจากเรา ซึ่งการต้อนรับแบบนี้ทำให้บรรยากาศ ของ Frankfurt น่าอยู่มากทีเดียว และที่กรับใช้ชั้น Hotel ก็เรียบร้อย ภายในห้องก็เรียบร้อยมาก และ สบายตา ความจริง Hotel ใน Frankfurt ไม่แพงเลย มีราคาขนาด DM 11 ถึง DM 20 (DM หรือ D-Mark) = ประมาณ DM 1 = 5 บาท บาง Hotel รวมอาหารเช้าด้วยมีว่า ถูกมาก ในยุโรปก็เยอรมันเท่านั้นที่ Hotel ถูกและค่าครองชีพด้วย—ไม่แพงเลยนะ เราให้ค่า Tip เด็กคนละ ๑ มาร์ก = ๕ บาท ก็ใจกันใหญ่ แต่ถ้าคุณ บก. ได้มาล่ะก็แนะนำให้อยู่ที่ Hotel Savoy หรือ National ถูกกว่าเป็นกองทีเดียว ยิ่งห้องก็สวยยิ่งถูกกว่ามากนะ Hotel ที่มืองก็สด และ ใหญ่ กิ่ง Frankfurter Hof ราคาค่าห้อง DM 25 เท่านั้นล่ะ = 125 บาท ต่อวัน

เราเลยของไว้เป็นระเบียบแล้ว ลงมานั่งในห้องรับแขกของโรงแรมสั่งกาแฟมาทานและขนม ชาวเยอรมันชอบทานขนมกันมาก เห็นเขากินขนมยังเห็นถาด ๆ มาวางไว้และไปคาบม้านโตน ๆ ก็เห็นมีถาด

ชมยังแยกต่าง ๆ เต็มร้านไปหมด แต่สำหรับเมืองอื่น ๆ ในเยอรมันเราไม่ทราบนะค่ะ เพราะเรายังใจ
 อยู่ที่ Frankfurt แห่งเดียว ฉะนั้นอะไรที่เขียนให้คุณ ข.ก. อ่านก็เฉพาะใน Frankfurt เท่านั้น เราสังเกต
 มา—ซึ่ง คนเสรี—เก็บเงิน และ ซึ่งก็ใช้คนเก็บเงิน แต่บริการก็ เรียบร้อย ตั้งแต่เข้าเขต Frankfurt มาเห็น
 แต่ผู้คนทั้งหญิงและชาย ทั่วไปใหญ่ ๆ ทั้งนั้นเลย ใหญ่กว่าพวกเรามาก การแต่งตัวก็เรียบร้อย ไม่โลกโสมมอะไร
 คุยเรียบร้อย เราได้นั่งพักอยู่ใน Coffee Shop สัก ๑ ชั่วโมง จึงชวนกันเดินออกไปดูบ้านเมือง ขณะอากาศ
 ทหนาวพอที่เก็บเงิน ถนนแต่ละแห่งที่กว้างและสะอาด แต่คามทางเท้าที่เดินเขามักจะมีตะแครงเหล็กเป็นรู ๆ
 วางอยู่ตามทางที่รถเข้าไปในร้าน ซึ่งถ้าใส่รองเท้าสันสูงแบบสันเล็ก ๆ ต้องย่องเข้าไปแน่ ระหว่างที่เก็บ
 ทางยุโรปนี้ของใส่รองเท้าสันโต ๆ ไม่มันเดินลำบากมาก ยิ่งทาง Frankfurt นี้ ยิ่งลำบากใหญ่ถ้าสวมรองเท้า
 แบบสมัยใหม่ อาจจะเป็นเพราะเยอรมันโคนโหม่มากก่อนสงครามครั้งที่ ๒ ฉะนั้นบ้านเมืองที่สร้างขึ้น
 ใหม่ ๆ ไม่ค่อยจะให้เห็นอาคารเก่า ๆ ส่วนมากเป็นอาคารใหม่ ๆ ทั้งนั้น เลยทำให้ผลที่สวยงามไปหมด
 และร้านขายของก็ไว้ระเบียบ เรามกินชมของ ของที่ขายโคยมากก็ ๆ ทั้งนั้น เป็นหนึ่งก็หนึ่งแท้ และ
 ไม่ใคร่แพง ราคาพอสมควร และของก็น่าซื้อ เราเข้าไปซื้อช็อคชอมซึ่งเป็นเงินแท้ ๑ ชก ก็กินแล้ว ถูกกว่า
 อเมริกามากชกละประมาณ ๓๕ Mark เป็นเงินไทยประมาณ ๑๗๐ กว่าบาท พวกเครื่องเงินใน Frankfurt
 สวยมากและราคาไม่แพง ระหว่างสองข้างทางของถนน Kaiserstrasse มีร้านขายของ ขายอาหาร และ
 โรงหนัง รวมทั้ง Night Club ด้วย เราเดินดู Window Show ทุกวัน จะต้องแลเห็นต้นไม้ประดับอยู่ใน
 ร้านส่วนมากเป็นคันข้าง หรือไฮโซ ซึ่งราคาเสียไม่ได้ ส่วนโขนขกเสียมันทั้งคันน้ำหนักมากแสดงให้เห็น
 ว่าคันไม้มีความสำคัญมาก ยิ่งบริษัทสายการบินต่าง ๆ ตกแต่งกันงาม และรู้สึกแข่งกันด้วย แต่ก็ต้อง
 มีต้นไม้โขนมาประดับ ยิ่งร้านขายรถยนต์ มีไม้งาม ๆ ประดับในร้านที่แรก ๆ ไป นึกว่าเขาขายคันไม้กันอีก
 ที่เห็นขายรถยนต์ ใน Frankfurt นิยม แต่งสวนแบบญี่ปุ่น มีหิน และกรวดต่าง ๆ มาประดับให้สวยงาม
 เราเดินดูของกันจนเหนื่อยเลยแวะเข้าไปในร้านที่ขายเบียร์ Beer สัก และ Hot Dog เท่านั้น Beer สักกับ
 ไข่ทอดมาจากถังไม้ทานเลย ถูกกว่าน้ำหวานจวกอีก แต่ปลาที่ไม่มีเกลือ ยันทาน มีเฉพาะ
 ไต่ซึ่งก็ปลาและหันหน้าเข้าปลาและยันทาน แต่มี ไต่ซึ่งสูงเป็นแถวยาวสำหรับ วาง Hot Dog และด้วย
 Beer กันเขาทาน Beer สัก กันต่างน้ำเลย ขึ้นสังน้ำหวานทานเย็นเรื่องปลาแน่ ๆ นอกจากจะมี Hot Dog
 แล้วยังมีพวกเครื่องในวัวทำสาคและเสียบโขนขกด้วย ซึ่งก็อเมริกาพวกเครื่องในวัวก็เครื่องในหมู
 ทานกันไม่เย็นหรือคนที่เอาไปทานก็คงเป็นคนจน แต่ความจริงแล้ว พวกเราทำคือชวนทานกันไม่เย็น
 เรารู้สึกกระดากมากก็มายันทาน แต่เสียบต่างคนเขากันยันทาน และทานกันคำโต ๆ เราถือเลยหลายกระดาก
 ไปบ้าง แต่รู้สึกอีกเหมือนกันเพราะเราเป็นนักท่องเที่ยวนึกอยากจะทำให้พวกเขาเพิ่งเส็งเราไว้ เราจึงระวัง
 มารยาท เราทาน Beer สัก คนละ ๒ ถ้วย และ Hot Dog คนละ-หือ-ไม่ถึง ๒ Mark เราเดินกันจนเมื่อย
 เลยกลับเข้าไปพักผ่อนบน Hotel ตั้งใจว่าคอนเย็นจะออกไปทานอาหาร. ยืนให้สบาย ร้านที่ ๆ ไม่นทานเหมือน
 คอนขยับ อันที่จริง เรามาเที่ยวอย่างนี้ เราก็ไม่อยากจะเสียเงินมากมายอะไรที่ประหยกได้เราก็ประหยก
 เพราะยังมีอีก ๓ ประเทศที่เราจะต้องเที่ยว

เรากลับเข้าไปใน Hotel ประมาณ ๕ โมงเย็น ซึ่ง Hotel ใน Frankfurt ส่วนมากปลายคมีอ่าง
 อาบน้ำ และอ่างล้างหน้า แต่ไม่มีที่สำหรับถ่าย ส่วนห้องสำหรับถ่ายนั้นอยู่ข้างนอกใช้ร่วมกันแต่ละชั้นไป
 หน้าห้องก็มีอักษร H- และ D ซึ่ง H. หมายถึง Herren สำหรับชาย ส่วน D. หมายถึง Damen สำหรับหญิง
 เรายืนงงไปหมดไม่แน่ใจว่าจะเข้าห้องไหนกันดีในที่สุดจึงตกลงใจเอาเข้าห้องซึ่งมีอักษร H. ซึ่งต่อมา
 ภายหลังทราบว่าเข้าห้องผิดเพราะอักษร H. เป็นห้องสำหรับชาย Hotel ใน Frankfurt ถูกมาก ถึงได้มีเครื่อง
 ห้องน้ำไม่ครบ แต่ความจริงใน Frankfurt นั้นตาม Hotel ส่วนมากก็แบบนี้ นอกจาก Hotel ชั้น ๑ เท่านั้น
 นั้น ถึงจะสะดวก ในเรื่อง ห้องน้ำ เพราะ Hotel ส่วนมากแม้จะเป็น Hotel ชั้น ๒ ก็ไม่ค่อยจะมีที่สำหรับ
 ถ่าย เราพักนอนอยู่ใน Hotel จนกระทั่ง ๗ โมงเย็นจึงออกไปหาอะไรรับประทาน เราตั้งใจว่าจะต้อง
 หาร้านที่คึกและอร่อย เพราะตอนกลางวันเราเห็นร้าน Hot Dog กัน เราไม่ได้กะการเลือกว่าจะไปวันไหนกันก็
 เราเดิน ตามถนน Kaiserstrasse เราเดินสักสิบนาที เจอร้านอาหารชื่อ Kaiserkeller เรายืนมองดูข้างนอก
 แลเห็น มีคนคึก และอาหารทานกลางสนาม มีนักดนตรีมาตีไวโอลินใกล้คนทานตามโต๊ะต่างๆ เรามองเข้าไป
 รู้สึกบรรยากาศข้างในน่าชมมาก เราจึงได้เดินเข้าไป พอเข้าไปนั้นก็ใจว่าจะอาหารแพงมาก เพราะคน
 คอยรับใช้เต็มไปหมดแต่งตัวดีมาก และเรียบร้อย เรานั่งทานกันสองคน มีคนยื่นคอยรับใช้ตั้ง ๓ คน เราสั่ง
 Wine มาทานก่อนอาหาร ซึ่งทำในเยอรมันอร่อยดีแต่รู้สึกที่ Rome ไม่ได้เลยล่ะ หรืออาจจะเป็นเพราะเรา
 ไม่ได้สั่งอย่างถูกต้อง หลังจาก Wine แล้ว เราสั่ง Crisply Cooked Pork Sausages และ (Rippchen Mit Kraut
 สำหรับ งานนี้เป็น ซี ไทรงหมูต้มและมีผัก) และเนยแข็ง ขนมปัง อาหารที่สั่ง เขาใส่ งานเงินและมีฝาเงิน
 ครอบมา ส่วนไส้กรอกเขาเอามาทอดและผสมรสต่าง ๆ ต่อหน้าเราเลย ก่อนที่เราจะสั่งอาหารจาน เราสั่ง
 Soup มาทาน ซึ่งเขาเอามาผสมผักต่าง ๆ ให้เราดู มีคนเข็นรถซึ่งมีเตาและเครื่องปรุงพร้อม เราสั่ง Soup
 ทานก่อน ทานอาหาร แต่ ๓ อย่าง กินเวลาเกือบ ๒ ชม. แม้แต่เราจะกระดกกระตึกมองดูการตกแต่งภายใน
 พวกคนรับใช้คอยมอง เถรว่ว่าเราจะต้องการอะไร พอหยิบยืมหรือออกมา เขาก็ไม่ซิกไฟมาถึงตัวแล้ว น้ำ
 ทานพอพร้อมด้วยแก้ว หนึ่งยี่สิบแก้ว กับมีมาเทให้แล้ว ทางร้านอาหารไม่มีการทวงพวงน้ำชาอ้อเลยล่ะ ★

จดหมายสื่อกจากเจนีวา

ปีที่ 4 ฉบับที่ 26 มกราคม พ.ศ.2507 (ค.ศ.1964)

☆ Miss Unknown ☆

★ ต่อจากฉบับก่อน ★

เมื่อเราสั่งแล้ว อาหารถูกนำมาวางบนโต๊ะตั้ง ๑๐ กว่าอย่าง ขณะที่ทานในใจก็คิดว่าคงจะราคาแพงแล้ว เราก็มักจะกลัวว่าจะอะไรให้พิศดารนัก ร้านมีโต๊ะสำหรับให้แขกนั่งประมาณ ๑๐๐ โต๊ะ มีทั้งภายในห้องอาหารและภายนอก ขณะนั่งทานอยู่มีคนมาเล่นดนตรีไวโอลิน ๆ เราคิดว่าทานเสร็จเราคงคิดอย่างน้อย ไม่น้อยกว่า ๒๐๐-๓๐๐ บาท แต่พอเอาใบเสร็จมาให้ เราก็งงไปนานไม่เชื่อสายตาเพราะราคาเพียง DM 20 = ๑๐๐ บาท เท่านั้น เราก็งงว่า เราจะมาทานที่ร้านนี้ทุก ๆ เช่นจนกว่าจะกลับ และเราจะสั่งอาหารให้ดีกว่าที่สั่งเพราะทราบราคาอาหารไม่แพงเลยนะ เราเดินกลับ Hotel และพักผ่อนเพราะรุ่งเช้ารายการซอของ & ชมเมืองอีก เรามาเที่ยวแบบนี้ไม่มีใครชอบที่จะไปกับพวกที่กินจาวรเพราะคิดว่าคงการมาคุยของและเที่ยวแบบสัปดาห์ ความสบาย ๆ ถ้าเราไปร่วมกับพวกที่กินจาวร เราต้องทำทุกอย่างตามรายการที่เขากำหนดไว้ ซึ่งเราจะต้องทนตามเวลา ถึงเวลาเดินก็เดินดูเขียนชวอนแม็กการะเดินอะไรก็มีการจำกัดเวลา เราเลยไม่ไปร่วมกับพวกนั้น

เราคืนเงินและรับประทานอาหารเช้าใน Hotel อย่างเคย พอสายหน่อยเราออกจาก Hotel ไป Shopping เราไปรับคำแนะนำจากพวกเขาให้ไป Shopping ระหว่าง Main Railroad Station และ Hauptwache และคามถนน Kaiserstrasse กับ Zeil ร้านจิวเวลรี่ใน Frankfurt มีร้านขายกลองด้ายรูปและกลองฉายหนังเต็มไปหมด ความจริงราคาของถนนไม่มีการต่อรองกัน ดึกไว้เท่าไหน เท่านั้น แต่สำหรับของใหญ่ ๆ เช่น กลองด้ายรูป เราซื้อไว้ราคาสูงถึงมาก ส่วนร้านขายของบางร้านเราลงไปชั้นล่างหมายถึงอยู่ข้างใต้ถนนที่เราเดิน กลองด้ายรูปมีหลายชนิด ราคาไม่แพงนักแต่ทำในเยอรมันนี่ มีอุปกรณ์เครื่องด้ายรูป ร้านขายของส่วนมากเวลาเข้าไปไม่ค่อยมีเสียงอะอะกันต่างคนต่างพากันค่อย ๆ ไม่เหมือนที่ Rome หนวกหู

และร้านแต่ละร้านคนแน่น และคนขายก็คอยต้อนรับเราทักใจไม่ทันพอจะมีอะไรเข้าก็รีบขี้นขายถึงภาร
เป็นมาของของที่เราขาย เลยไม่กล้าเข้าร้านขายของที่ Rome ต้องเดินทวิตรงไม่กล้าเคลื่อนไหว ไม่งั้นคนขาย
มาล้อมหน้าล้อมหลังจะให้อะไรได้ ร้านขายของเป็นพวกเครื่องเงินก็มีมาก ไม่แพง นาฬิกาที่มีเต็มไปหมด
เครื่องหนัง, พวกเสื้อขนสัตว์, ตุ๊กตา, นาฬิกา และเครื่องสำอางค์ ร้านค้าใน Frankfurt มีของน่าซื้อมาก
ก็เที่ยวไม่แพงด้วยค่ะ และของที่มาวางขายส่วนมากเป็นของคทงงานนำสมัยด้วย เราซื้อกระเป๋าถือกันคนละ
ใบเป็นหนึ่งแต่แยกกันราคาใบละไม่เกิน ๑๕๐ บาท = DM. 30- ส่วนรองเท้าหนังก็ ๓ คู่ ราคาไม่แพง
ถ้าคุณ ยก. มากงโกมี โชภาสเลือกให้แม่ ๆ คุณ ยก. คงรำคาญเพราะเวลาเขียนเล่มมาให้คุณ ยก. พังที่ไร
ต้องเขียนเรื่องเครื่องแต่งตัวหญิงทุกที แต่คทงงานเขียนไม่ได้ค่ะ เพราะของน่าซื้อมากก็เที่ยว และสวย ๆ
ทงนิน นำสมัย ส่วนลูกขี้กทงหอยคอด้วยมาก และแปลก ๆ ด้วย

เราได้รู้จักเพื่อนเยอรมันคนหนึ่งซึ่งเขาแนะนำให้เราใช้เวลาสำหรับคุณภาพนครของเยอรมันถ่าย
ทำบ้างเพราะใน Frankfurt มีโรงฉายภาพยนตร์ ๕๐-๖๐ โรง และส่วนมากเป็นหนังเยอรมันทงนิน เรา
จึงให้เขาแนะนำเราและเขียนแผนที่สำหรับจะไปได้เห็นหาถูก ในที่สุดเราก็เข้าไปดูภาพยนตร์ซึ่งอ่านไม่ออก
ว่าเรื่องอะไร เรารู้สึกเห็นชอบของหนังเห็นชอบและอยากจะนั่งพักมากกว่า และโรงภาพยนตร์ โรงฉายทงวัน พอ
เข้าไปชมต้องแปลกใจเพราะหนังในเยอรมัน ไม่มีการ (Censor) เลยค่ะ สำหรับภาพยนตร์ที่ฉายผู้หญิงความ
แน่เรื่องถ่วงว้างขานไม่ได้ ใส่เสื้อเสีย ส่วนนางเอกก็หน้าตาดีรูปร่างค่อนข้างใหญ่และท้วน แต่สวยไม่มีนาง
Censor เลย แต่เป็นหนังขาวดำ หนังที่ถ่ายทำในเยอรมันส่วนมากเป็นหนังขาวดำทงนิน และก่อนฉายหนัง
เรื่องเป็นหนังการ์ตูนซึ่งทำในเยอรมันและใช้ภาษาเยอรมันด้วย เราเลยฟังไม่รู้เรื่อง สำหรับหนังเรื่อง ข้างล่าง
มีบรรยายภาษาอังกฤษ พูดถึงบ้านเราสิ่งหนังเยอรมันมาฉายบ้างก็ แต่ถ้าโดน Censor ละก็ไม่สนกัน
เพราะคุณแล้วคงไม่เข้าใจว่าเรื่องราวเป็นอย่างไรกัน เพราะตลอดเรื่องเลย มีแต่ภาพศิลปะทงเรื่อง หนัง
เล็กเกือบมีก็เราออกจากโรงหนังกลับเข้า Hotel ใช้พักผ่อน ระหว่างที่พักก็หยิบหนังสือพิมพ์มาอ่านซึ่งเป็นภาษา
อังกฤษ และดูรายการหนังตามหน้าหนังสือพิมพ์นั้น ถึงเกิดใจว่าถ้าเป็นหนังเยอรมันละก็ถ่ายทำในเยอรมันเป็น
หนังประเภทเปลือยทงนิน

ถ้าเขียนเล่มให้คุณ ยก. พังว่าเราเข้ามาเที่ยวในเมือง Frankfurt นี้สะดวกมาก ทางกรมตรวจคน
เข้าเมืองและศุลกากรด้วย ยังพอเห็นเป็นคนไทยยังสะดวกมาก วิชาที่ไม่ต้องทำ ทางก้านตรวจทางภาษีและเข้า
เมืองก่อนรับคและยื่นกันเองมากก็เที่ยว

เราพักผ่อนพอหายเหนื่อยออกจาก Hotel ไปเพื่อจะดูร้านค้า ๆ สำหรับอาหารเย็น ก่อนจะออกจาก
Hotel พวกที่ค่อนข้างขี้ใน Hotel อธิบายให้ฟังว่าถ้าอยากจะใช้เวลาเดินเพียง จ.ม. ก็เที่ยวและดูการแต่งร้าน
และร้านอาหารให้ไปตามที่เขาบอก เขาเขียนแผนที่ให้ดูซึ่งคนใน Hotel เออมีข้อดีมากโดยไม่ได้คิดอะไร เรา
เลยทดลองใจเรเดินเล่นไปตามที่เขาแนะนำให้ เพราะไม่ค่อยหิว เราออกจาก Hotel เดินริมถนนจาก Main
Station เดินขึ้นไปยังถนน Kaiserstrasse อีก (ซึ่งถนนนี้เดินมากที่ตึกตึกตั้งแต่มา) แต่ไม่เขยเลยคะ เดินไป

และร้านแต่ละร้านคนแน่น และคนขายก็คอยต้อนรับคนซื้อจนเราหายใจไม่ทันพอจะอะไรเข้าก็รีบอธิบายถึงการเป็นมาของของที่เรารับ เลยไม่กล้าเข้าร้านขายของที่ Rome ต้องเดินตัวตรงไม่กล้าเคลื่อนไหว ไม่งั้นคนขายมาล้อมหน้าล้อมหลังจะให้ซื้อให้ได้ ร้านขายของเป็นพวกเครื่องเงินก็มีมาก ไม่แพง นาฬิกาก็มีเต็มไปหมด เครื่องหนัง, พวกเสื้อขนสัตว์, ตุ๊กตา, นาฬิกา และเครื่องสำอางค์ ร้านค้าใน Frankfurt มีของน่าซื้อมากทีเดียวไม่แพงด้วย และของที่มาวางขายส่วนมากเป็นของคันทรงคุณค่าสมัยด้วย เราซื้อกระเป๋าเดินทางกันคนละใบเป็นหนังแท้แบบที่เก็บราคาใบละไม่เกิน ๑๕๐ บาท = DM. 30- ส่วนรองเท้าหนังก็ ๗ คู่กันราคาไม่แพง ถ้าคุณ ยก. มาคงได้มีโอกาสเลือกให้แน่ ๆ คุณ ยก. คงว่าคาญเพราะเวลาเขียนเล่มมาให้คุณ ยก. ฟังที่ไรก็ต้องเขียนเรื่องเครื่องแต่งตัวผู้หญิงทุกที แต่ข้อที่จะเขียนไม่ได้ค่ะ เพราะของน่าซื้อมากทีเดียว และสวย ๆ ทรงน น่านสมัย ส่วนลูกบ๊องก็ห้อยคอสวยมาก และแปลก ๆ ด้วย

เราได้รู้จักเพื่อนเยอรมันคนหนึ่งซึ่งเขาแนะนำให้เราใช้เวลาสำหรับภาพยนตร์ของเยอรมันถ่ายทำข้างเพราะใน Frankfurt มีโรงฉายภาพยนตร์ ๕๐-๖๐ โรง และส่วนมากเป็นหนังเยอรมันทั้งนั้น เราจึงให้เขาแนะนำเราและเขียนแผนที่สำหรับจะไปกินหาถูก ในที่สุดเราก็เข้าไปดูภาพยนตร์ซึ่งอ่านไม่ออกว่าเรื่องอะไร เรารู้สึกเห็นชอบของเงินเหน่อยและอยากจะนั่งพักมากกว่า และโรงภาพยนตร์ โรงฉายหนังวัน พอเข้าไปชมต้องแปลกใจเพราะหนังในเยอรมัน ไม่มีการ (Censor) เลยค่ะ สำหรับภาพยนตร์ที่ฉายผู้หญิงตามเนื้อเรื่องกำลังว่าน่าไม่ได้ใส่เสื้อเลย ส่วนนางเอกก็หน้าตาดีรูปร่างค่อนข้างใหญ่และท้วม แต่สวยไม่มีการ Censor เลย แต่เป็นหนังขาวดำ หนังที่ถ่ายทำในเยอรมันส่วนมากเป็นหนังขาวดำทั้งนั้น และก่อนฉายหนังเรื่องเป็นหนังการ์ตูนซึ่งทำในเยอรมันและใช้ภาษาเยอรมันด้วย เราเลยฟังไม่รู้เรื่อง สำหรับหนังเรื่อง ข้างล่างมีบรรยายภาษาอังกฤษ ฟุคถึงถ้าบ้านเราสั่งหนังเยอรมันมาฉายถ้าคงดี แต่ถ้าโดน Censor ล่ะก็ไม่สนุกแน่ เพราะคุณแล้วคงไม่เข้าใจว่าเรื่องราวเป็นอย่างไรกัน เพราะตลอดเรื่องเลย มีแต่ภาพศิลปะที่ทงเรื่อง หนังเล็กเกือบมีกรเราออกจากโรงหนังกลับเข้า Hotel ไปพักผ่อน ระหว่างที่พักหีบหนังสี่พิมพ์มาอ่านซึ่งเป็นภาษาอังกฤษ และดูรายการหนังตามหน้าที่โฆษณาอัน สักเกตได้ว่าถ้าเป็นหนังเยอรมันก็จะถ่ายทำในเยอรมันเป็นหนังประเภทเปลือยทรงน

ลืมเขียนเล่าให้คุณ ยก. ฟังว่าการเข้ามาเที่ยวในเมือง Frankfurt นี้สะดวกมาก ทางกรมตำรวจคนเข้าเมืองและศุลกากรด้วย ยังพอเห็นเป็นคนไทยยังสะดวกมาก วิชาที่ไม่ต้องทำ ทางด้านตรวจทางภาษีและเข้าเมืองค่อนข้างดีและเป็นกันเองมากทีเดียว

เราพักผ่อนพอหายเหนื่อยออกจาก Hotel ไปเพื่อจะดูร้านที่ ๆ สำหรับอาหารเย็น ก่อนจะออกจาก Hotel พวกที่ต้อนรับอยู่ใน Hotel อธิบายให้ฟังว่าถ้าอยากจะใช้เวลาเดินเพียง ๑๖.๐๐. เคียวและการแต่งร้าน และร้านอาหารให้ไปตามที่เขาบอก เขาเขียนแผนที่ให้ดูซึ่งคนใน Hotel เอื้อเฟื้อดีมากโดยไม่ได้คิดอะไร เราเลยตกลงใจจะเดินเล่นไปตามที่เขาแนะนำ เพราะไม่ค่อยหิว เราออกจาก Hotel เดินเริ่มต้นจาก Main Station เดินขึ้นไปถนน Kaiserstrasse อีก (ซึ่งถนนนี้เดินมากที่ลุดดิงแต่มา) แต่ไม่เขื่อยเลยล่ะ เดินไป

เรียบ ๆ เราแฉเห็นประตูลึก ๆ ทางเข้าก็แคบแต่ความเรียงเป็นร้านขายเครื่องคัม ซึ่งเรียกว่า บาร์ ถ้ามองให้
 ก็ผ่านกระรอกที่นอนอยู่เห็นคนนั่งมั่งเหล่านี้นะ เป็นบาร์เก๋อสัง นอกจากนี้มีร้านอาหารทั้งเล็กและใหญ่
 บ้างกลางคืนถนนเขาใส่ไฟตกแต่งหน้าร้านงดงามมากก็เก๋ว ร้านอาหารตามแคว้นเป็นร้านเล็ก ๆ เก้าอี้ &
 โต๊ะเล็ก ๆ แคบ ๆ เราเดินจนไปจนถึงถนน Hauptwache และเลี้ยวขวาเดินผ่านโบสถ์ Paulskirche และ
 Romercity Hall เลยไปถึงแม่น้ำ และเลี้ยวขวาตาม Mainkai เดินเรื่อยไปถึง Nizza Anlage พอถึงถนน
 Friedenbrücke เลี้ยวขวาเดินอีกก็ถึง Main Station ที่เริ่มต้นตอนเช้าไปเป็นชื่อสถานีชื่อ Hauptbahnhof
 พอที่ ๑ ชม. เติมเราเลี้ยวร้านอาหารตามหน้าสถานีรถไฟ หน้าสถานีรถไฟมีส่วนคอกไม้ และน้ำพุคน
 ไปนั่งพักผ่อนเต็ม ๆ หนาวอากาศหนาวแล้วก็ยังนั่งกัน ร้านอาหารที่เข้าไปทานเป็นร้านไม่ใหญ่นัก แต่มีของ
 ทานมากมาย เราทานเสร็จคนมาเก็บเงิน ก่อนที่จะเก็บเงินเขาจะให้ดูความไฮเสรีทั้งหมดทุกอย่างว่าจะไรเป็น
 อะไร สังเกตได้จากกรรไกรเงินหรือจะก็หื้อหรือค่าอาหาร ก็ที่ คนที่รับเงินจะยื่นให้ดูเป็นอย่าง ๆ เลย
 ทำให้รู้สึกสบายใจที่ชาวเยอรมันเป็นคนที่ตรงไปตรงมาไม่มีเล่ห์เหลี่ยมอะไรเลย และยังพวกเขาเห็นเราเป็น
 นักศึกษาระยะว่างมากไม่ว่าจะชื่ออะไรเรียกเราไปคุยต่อหน้าเวลาต่อของ ผักกอกที่ Rotde ไปทานอาหารก็
 เข็มย่นยิบ ๆ แยก ๆ ชานไม่ออกสรุป และพอเราชกัว่าไอนั้น □ = ยังมีคือ =

จดหมายสดจากปารีส

☆ Miss Unknown ☆

ต่อจากฉบับก่อน

ATLA HOTEL, PARIS

8 ก.พ. 2507

พอเราชกัว่า ไอนั้นเท่าไร ทำเป็นท้อไม่เข้าใจ แลมคอบภาษา Italian ออกมาด้วย แม้แต่
 เวลาที่เราเข้าไปซื้อของในร้านก็เหมือนกัน ไม่ค่อยจะแสดงออกตรงไปตรงมาเหมือนประเทศอื่น ห้อไปหัน
 มาดูหน้าเราทำท่าทางซอซกกล ทำให้เราสงสัยไม่ไว้ว่าห้อของให้ครบตามจำนวนที่เราซื้อไว้หรือเปล่า แต่
 ความเรียงเขาไม่โกงอะไรหรือยกเว้นที่นิสัยเช่นนั้นเอง

ถนนในเยอรมันมีที่เรียกว่า Free way หลายแห่งแยกใน States เยอรมันหลังสงครามเจริญ
 ก้าวหน้าเร็วมาก ทั้งแต่มาไม่ให้เห็นภาพสลักหักพังจากภัยสงครามเลย แม้แต่คืนก็เก๋ว เราต้องเตรียมตัว
 ออก Check out จาก Hotel และจะต้องขึ้นรถ Bus ของบริษัทการบิน เราขอให้ทาง Hotel ที่อยู่ที่อาศัยไว้ พอ
 เราลงมาเขาจับค่าง้าห้อให้เรานั่ง คิดไปคิดมากค่าเช่าห้อรวมอาหารเข้าด้วยคนละเพียง ๔๐ บาท เท่านั้น
 รถ Bus ที่มารยก็สะดวก ซากี่มาถึง Frankfurt มาโดยทางรถไฟจึงไม่เคยเห็นทางไปสนามบินเลย สนาม
 ยินไกลจากตัวเมืองประมาณ ๔๐ นาที เรามาถึงสนามบิน Rhein-Main ทางบริษัทเรือบินแรกขี้นสำหรับ
 ทานเครื่องคัม Free ในร้านอาหาร ที่สนามบินมีร้านขายของ ไม่ค้องเสียภาษีเลย กล้องถ่ายรูปก็ถูก นาฬิกา
 พวกเครื่องประภักขี้นมี ตุ๊กตาสวย ไม่แพงเลย พอได้เวลาเราเตรียมตัวขึ้นเครื่องบิน แต่การจาก Frankfurt
 จากกับความคึกคัก และทั้งใจเขาไว้ว่าวันหนึ่งจะกลยี่มาที่ขี้นเยอรมันอีกให้หลาย ๆ เมือง

เรามาถึงสนามบิน Orly สนามบิน Paris ใหญ่มากมี ๒ แห่งก็กั กักัน อีกแห่งชื่อ Le Bourget
อากาศขณะถึงจากเครื่องบินหนาวพอคึกก็เคียว พอลงมาเห็นเครื่องหมายของ Air France ก็ขี้ตกทำงานของ
Air France ใหญ่มาก และที่ลานจอดเครื่องบิน มีเครื่องบินจอดเต็มหลายบริษัท รถ Bus มารับเราถึงเครื่องบินเลยค้ะ
เรานั่งรถ Bus เข้าไปในห้องคนตรวจคนเข้าเมืองและ Check กระเป๋าด้วย เพียงแต่ลงมาจากเครื่องบินเท่านั้น
ก็ชอขบรยากาศของ Paris เสียแล้ว สิ่งแรกที่จากหน้าตาชาว Paris ทุ้มจืดแต่ผู้หญิงไม่ได้แต่งหน้า
ก็น่ารักพวก Ground Hostess ทำงานคล่อง และว่องไวมาก ผู้หญิงฝรั่งเศสพูดเพราะมาก คือเสียงออกมา
จากลำคอไม่ดังและไม่ค่อยจนเกินไป ผู้หญิงหน้าตาส่วนมากไปทางรูปไข่ ทางศัลยกรรมไม่ได้ศรวของมาก
มานัก เราจับรถ Bus จาก Orly Air port เข้าเมืองไปเราได้ขอให้ทางบริษัทการบิน Book Hotel ให้ชื่อ Atala
อยู่บนถนน Rue De Chateaubriand ซึ่งห่างจากสนามบินประมาณ ๔๕ นาที รถ Bus ถึง Hotel และเด็กก็ได้
นำกระเป๋าของเราขึ้น ที่ Paris เรือง Life ปลาคึกเพราะที่ States เป็นแบบสมัยใหญ่มาก แต่ทันทหลังจากที่
ได้ออกเที่ยวหลาย ๆ Hotel สิ่งแรกที่ไว้เกือบทุกแห่งใช้ Life แบบโบราณ คือกอกปุ่มพอ Life ขึ้นมาต้องเปิด
ประตูเหล็กออกก่อน และเราเข้าไปได้เพียง อย่างมาก ๓ คนเท่านั้น ตัว Life ก็โล่งซึ่งมองเห็นทุกชั้น และ
คนที่อยู่แต่ละชั้นก็มองเห็น เป็นช่องโล่ง เราได้ห้องชั้น ๔ Hotel ใน Paris ส่วนมากเป็นแบบโบราณ ห้อง
พออยู่ได้ไม่คึกแต่ก็ไม่เลวจนเกินไป เราแจ้งพนักงานเห็นชอบแผนที่พัก ปรากฏว่า Hotel ที่เราอยู่ อยู่ใ
กลางเมืองเลย ออกไปประมาณ ๑๐๐ เมตร ก็ถึง ถนน Champs Elysees ซึ่งถนนนี้เป็นถนนที่มโหฬารเสียงมาก
ในนคร Paris

เราแต่งตัวออกจาก Hotel เพื่อไปทานอาหารกลางวัน พอเดินออกมาถึงถนน Champs Elysees ก็
ชื่นใจ นครปารีส สวยงามจริง ๆ สองข้างถนนนี้มีร้านอาหาร ร้านกาแฟ ออกมาตั้งแถวชายกันตามทาง
เท้าเลย ส่วนถนนก็กว้าง ถนนทำด้วยหินก้อนไม่ใหญ่นักเรียงกัน ไม่ได้ลาดยาง หรือ คอนกรีต ถนน
กว้างมาก เราเดินไปไม่ไกลนักเข้าไปนั่งในร้านอาหารร้านหนึ่ง ซึ่งหน้าร้านเขาทำอาหารไว้ให้ชม ภายใน
ร้านไม่กว้างขวางอะไรเลย โต๊ะที่นั่งทานก็เล็ก ๆ เก้าอี้เล็ก ๆ ผู้คนนั่งทานก็งก ๆ กัน แต่คุยกันค้อย ๆ
เราสังเกตมาตลอดทาง ชาว Paris แม้จะอยู่ไกลประเทศอังกฤษที่สุดแต่ไม่ยอมพูดภาษาอังกฤษ ถ้าไปเที่ยว
ที่ฝรั่งเศส พูดภาษาฝรั่งเศสไม่เป็นที่ชลกขลิกหน่อยพวกที่ยอมพูดอังกฤษก็เป็นพวกที่ทำงานร้านอาหารแต่
ก็ยังพูดกันไม่ค่อยจะชัดหรือรู้อะไรกันนัก อาหารน่าทานมากกว่านั้น ที่ฝรั่งเศสทำขนมที่น่าทาน อาหารที่น่าทาน
มาก พวกฝรั่งเศสนิยมทานเหล้า Vine ก่อนอาหาร และเหล้า Vine แะเย็นใส่เหยือกมาน่าดื่มมาก เราดูตาม
รายการอาหารก็ทราบว่าอาหารที่ Paris ไม่ถูกเลย อาหารแพงทีเดียว ขณะที่เรานั่งทานอาหารในร้าน เรา
นั่งมองผู้คน คนที่นั่งกันแต่ตัวกันสะอากและรู้สึกก่อนข้างจะชไอ้สักหน่อย และร้านอาหารก็สะอาก คนเสิร์ฟ
แต่งตัวน่ารัก

ผู้หญิงฝรั่งเศสชอบแต่งหน้าทาผิวและทาทาแต่ไม่ใคร่จะทาปาก รูปร่าง ๆ ทั้งนั้นนั่งกระโปรง
สั้น ๆ เสื้อผ้าเข้าชุดกัน ใส่รองเท้าหัวคึกข้างหลังเขี้ยวมีสายรัดเพื่อไม่ให้หลุดสั้นเล็ก ๆ เสื้อผ้าใช้ขนสัตว์
แต่งแบบง่าย ๆ ทรงผมสูงไม่ค้อยมีทราวยหลังว่าเขายกเลิกทรงผมสูงแล้ว เวลาใกล้ถึงนยผมผมแขยหัว

เรียบ ๆ และแปลกกลางหรือทำผมม้า หัวคอดงมาที่แก้ม ๒ ข้างและทำหลอกทรงปลายโพรงเข้าหรือ บัดได้
งอชอกไม่มีการติดปีกขี้นสีระเลข ผู้หญิง Paris มีข้าวและปลั่งปลั่ง ส่วนมากหน้าตาที่

เราทานอาหารเสร็จออกจากร้านอาหารเป็นเวลาบ่าย เราเลยเดินเพื่อชอก Shopping Window
ชาว Paris ชอบนั่งคาบร้านกาแฟ ข้างนอกร้านบนทางเท้า อ่างหนึ่งสี่พิมพ์ข้าง—คู่หนึ่งนั่งกันผ่านไปข้างและ
นั่งกันนาน ๆ ร้านขายกาแฟก็ขยับเขยื้อน มีทั้งสีของฟ้ากตเคย แต่ราคาไม่ถูกเลย ราคาจะ แม้แต่กาแฟถ้วยเล็ก ๆ
ก็ประมาณ ๑๐ กว่าบาท ถ้ามาเที่ยว Paris อย่าพยายามทำให้ท้องเสียเพราะเวลาไปนั่งทานอะไรก็ไม่ต่ำกว่า
๔๐-๕๐ ซากก็คว่าแลกเปลี่ยน Franc ๔.๕๕ = US พยายามอะไรที่ก็เอา ๕ คน เพราะ ๑ Franc ประ
มาณ ๕ บาท เราเดินตามถนน Champs Elysees ขึ้นไปจนถึงประตูชัย (Arc De Triomphe) ที่ประตูชัยมี
นาฬิกาให้ขึ้นก็ขึ้นขึ้นไปข้างบนก็ ที่ฝรั่งเศสมีกิจกรรมแยะไปราวมากแต่ก็ดูแล้วไม่น่าเกลียดหรือสกปรก
เพราะเขารักสะอาดสะอาดสะอาดก็มากทางถนนที่เราจะไปประตูชัย เราผ่านร้านต่าง ๆ หรือผ่านหน้าร้านฉายนา
หอมก็ใกล้กันหอม แต่ร้านพยายามตกแต่งกับคอลไม้สัก กันไว้สักว่าต้นไม้และดอกไม้เป็นชีวิตจิตใจ
เลย ส่วนร้านขาย Fur ก็ตกแต่งดีแล้วให้คน ยก หวังว่าที่ Arc de Triomphe เขามองหวั่นด้วยงามวาง
ไว้ และมีคนเดินชมกัน ทั่วตลอด เวลาคน เป็นที่เอา ขาวก็ นามของทหาร ที่ตายระหว่าง สงครามที่ ไม่ระอ
ระหว่างเราขึ้นอยู่เพียงครึ่ง ชม. มีคนนำพวงหรีดมาวางลงหลายพวง ขณะเรายืนอยู่ก็มีคนมาถามที่
ถามว่าเราเป็นชาติอะไร พอเราบอกเป็นคนไทยก็ขอยกให้ชวนคุยเพราะข้าง ๆ นั้นมีนาฬิกาแสดงออก
๒ ข้างทางแยกระหว่างที่เราเดินมาถ้าเมื่อยกหีบยกนี้ก็ได้ ภาณก็กับแถมชวนคุยแต่แล้วว่า เมื่อประมาณ ๒๐
กว่าปีมาแล้ว เคยมีนักไทยขอยกเครื่องเงินจนมากแสดงออกประตูชัยที่นั่นด้วย หรือเปล่านั้นก็ได้ที่ขายแลกแล้ว
ได้ฟังก็ฟังนไป

ถนน Champs Elysees มีร้านค้าที่มีร้านขายของทุกชนิดแล้วยังมีบริษัทสายการบินใหญ่ ๆ อีก
หลายบริษัทไปตั้งและคนก็เดินมาก แต่ที่ทำการเห็นว่าสวยและสะอาดก็ทำงานและขายก็ของบริษัท Air
France เราพยายามที่จะถามทางแก่ตำรวจที่ไม่สามารถเพราะพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ แม้แต่พูดไปเรื่อย ๆ ก็
เห็นกัน พูดไม่ได้ จากนั้นก็เดินคนละฝั่งคล้าย ๆ กัน เราเห็นมีเวลาว่างประดอขกับเมือขด้วยเลยเข้าไป
หนึ่งชั่วโมง ชม. โรงหนังในลานทั้งวันเลย ขณะที่เราไม่มีผู้หญิงถือไฟฉายสำหรับส่องทางเดิน พอส่องไฟถึงที่
นั่งเรานั่งกันเรียบร้อยแล้ว เขาก็แยะของซื้อที่ค่า ๒๐ เราไม่เคยเรียนรู้อะไรอย่างหนึ่งว่าจะต้องจ่ายค่า ๒๐ เวลาเข้า
โรงหนังให้กับคนส่องไฟ และยิ่งกว่านั้นคือว่าจะต้องแลกเงินก็กระเป๋าก็ใส่ตลอดเวลาไม่แก้ที่ States เลย
1984 Trip

เราคนหนึ่งช่วงทางโรงหนังเขาได้นำหอมออกมาทางช่องลมหอมไปทั่วโรงหนังเลยก็ ตอนที่เราคุย
นำหอมกลิ่นจึงขึ้นมาเมื่อที่ข่งนำหอมไว้เอง นอกจากนั้นมีร้านขายนำหอมมากมายแล้วก็มีร้านขายเครื่อง
แต่งตัวซึ่งแยะเหลือที่ show หน้าร้านสี่มีที่ถนน แต่ของในนคร Paris อย่าไปจับเล่นทุกอย่างแพงหมก เป็น
ของก็แยะแพงด้วย

เราออกจากโรงแรมและเดินกลับ Hotel ระหว่างทางก่อนจะถึง Hotel เราเลยแวะนั่งที่ Coffee Shop บนทางเท้า นั่งชมมา เขามันรถเข็นขนมมาให้เลือก ๆ ราว ๒๐ กว่าชนิด ขนมที่น่าทานทั้งนั้นเลย ระหว่างที่ทานอยู่มีหญิงแก่คนหนึ่งมาคุยด้วย เรานั่งคุยกับแกสนกก็ แกพูดภาษาอังกฤษได้ดีเพราะแกเป็นชาวอังกฤษ แกคุยให้ฟังแกมาเที่ยวที่ฝรั่งเศสทุกปี มาทางเครื่องบินบ้าง ข้ามช่องแคบมาทางเรือบ้าง แกเล่าว่าชาว Paris เขานิยมกินสาย ๆ มาก ก่อนเที่ยงตอนเช้า ๆ ไม่ค่อยมีคนยิงตกก็ยังมีผู้คนมากมายแกแนะนำเราให้ไปเที่ยวตาม Night Club ต่าง ๆ ทั้งดีและไม่แพง เราตั้งใจจะไปตามที่แกพูดเพราะเราก็นิยมดู Show แปลก ๆ ตาม Night Club เหมือนกัน เรานั่งคุยกับแก และคุยกับคนขับรถวิ่งไปมาบนถนน Champs Elysees สังเกตได้ว่าชาวฝรั่งเศสขับรถกันเร็วมาก และทำอะไรคล่องแคล่วผู้หญิงใส่รองเท้าส้นสูงเดินกันเร็ว ขาดคนมาลงในร้านกาแฟไม่ทำอะไรดูคนเดินกันเป็นชั่วโมง ยิ่งผู้หญิงแกนั่งรวมกลุ่มแต่งตัวเรียบร้อย ใส่หมวกถุงมือแต่งหน้าสวยแม้จะอายุมากก็แต่งหน้าได้ ๆ กัน นั่งคุยกันไม่หยุดปาก นั่งกันเป็นพวก ๆ แขนงักมาชุมนุมกันเลย

เรากลับเข้ามา Hotel ตอน ๔ โมงกว่า และจะเขียนมาเขียนให้คุณ บก. ทราบใหม่ เรื่องเที่ยว Night Club เพราะคนตั้งใจไว้ จะไปตะลุย Night Club ต่าง ๆ ให้สนุก เรามาอยู่แค่ ๕ วันเท่านั้น จะต้องรีบเที่ยวให้คุ้มเลยละ อีก ๒-๓ วัน จะเล่ามาใหม่ละคะ

● ยังมีต่อ ●

ปีที่ 4 ฉบับที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2507

จดหมายสื่อกจากปารีส

Miss Unknown

* ต่อจากฉบับก่อน *

เราตั้งใจไว้จะต้องเล่าเรื่องที่เราไปเที่ยว Night Club ให้คุณ บก. ฟังโดยละเอียด เราได้ซื้อตั๋วเพื่อเที่ยว Night Club กับ Tour เพราะถ้าไปกันเองเวลาไม่พอและไม่มีเวลาพอที่จะไปด้วย นอกจากจะถูกกว่าไปเองแล้ว เรายังได้มีเพื่อนฝูง รวมกันเป็นกลุ่ม ไปกันด้วย

รถ Tour ของเราเวลา ๑๕.๓๐ น. และ รถ Tour นี้ก็ตระเวนไปรับนักท่องเที่ยวอีกหลายแห่ง รถที่มารับเป็นรถแอมบรูด Bus นั่งได้ ๓๐ คน ทางบริษัทเขาจองรถให้รถมารับตามเส้นทาง โดยที่ไม่ให้รถย้อนไปมาแน่ เราก็ดูเห็นถนนหนทางของนคร Paris อีก สังเกตได้ว่า โรงแรมที่อยู่ที่นี่ อยู่ตามถนนตรอกซอยเข้าไป เลี้ยวโน้นเลี้ยวนี้ รถแล่นไปตามถนน-ซอย ตามถนนเลียบ นาน ๆ จะมีคนเดินออกมาสักที แต่อาคารส่วนมากไม่ต่ำกว่า ๕ ชั้น ๖ ชั้น เป็นพวก Apartment โรงแรมบ้าง ผู้คนอยู่ในบ้านกันและเจียบ ที่เจียบเพราะอากาศหนาวจัด แต่ตรงข้ามกับถนน Champs-Elysee มีคนเดินตลอดวันตลอดคืน รถก็ตระเวนไปรับผู้คนที่ไปจนครบ พวกที่ท่องเที่ยวในนั้นส่วนมากมาจาก States ทั้งนั้น แต่งตัวกันเรียบร้อย และส่วนมากเป็นสตรีค่าที่ชุดพร้อมด้วยเสื้อ Top Coat ก็เป็นสตรี ใส่ถุงมือเรียบร้อย ส่วนมากเป็นผู้ที่มีอายุแล้วทั้งนั้น เราเลยร่วมสนุกไปกับเขาด้วย คุยทำทางทุกคนมีความสนุกสนานกันดี

เราไปถึง Night Club ชื่อ Moulin Rouge ก่อน ซึ่งขณะนั้นเป็นเวลาที่ยังมีการแสดงเพียง ๑๐ นาที เราสบายอย่างไม่ต้องไปซื้อตั๋วเขา เพราะเราเข้าไปเป็น Group เขาก็ที่นั่งไว้เสร็จเลยข้างหน้า พอเข้าไป คนเสริฟก็ส่งด้วย Champagne คนละถ้วย ซึ่งทาง Tour คงนัดแนะกันไว้ ไม่ปล่อยให้โอกาสให้เราได้สั่งอย่างอื่นเลย สถานที่กว้างและมีเวทีใหญ่มาก ตกแต่งสวยงาม แต่ใช้ไฟแสงสลัว ๆ ส่วนมากเป็นสี่แฉงกับคำ ส่วนผู้ชายได้ระสีขาว คนเต็มหมด รุคนได้สัก ๓๐๐-๔๐๐ ได้ ผู้คน

ที่ไปแต่งตัวมาก คนสวีทแต่งอย่างคัสตัวก็แต่ง ที่ขายใส่กินทองอย่างกับขนิกรขนิเยียม ทางแต่งตัว
 แดงแดง เวลานั่งอยู่พัก Show รายการ Show ประมาณ ๓๐ นาที มีการแสดงต่าง ๆ ฉากแรก
 พวกเล่นกล และร้องเพลงและระบำ พวกเล่นกล เล่นไม้ค้ำวิ่ง ๆ และนักร้องเพลงร้องได้เก่งมาก เขาคง
 คักเลือกแล้วแต่คนเก่ง ๆ ทั้งนั้นมาแสดง ฉากระบำใช้คนไม่ต่ำกว่า ๖๐ คน มีทั้งใส่เสื้อและถอดเสื้อยืน
 กันไปหมด แต่พวกที่แสดงหน้าฉาก ๆ ทั้งนั้น รูปร่างดี พวกนี้สวยกว่าคนเดินถนนอีก การแสดงดูไม่
 ทันเพราะชดเชยที่แสดงตัวแสดงออกมาขึ้น Group และไปกันใหม่หมด บางที่ก็ตาย คนที่ไม่ใส่เสื้อออกมา
 ความที่ตายเลยดูเห็นว่า เขาใส่เสื้อออกมา การให้ลิ้นจี่ถึงกงงามมาก ตัวแสดงแต่งหน้า ความแคบที่
 แสดง ระหว่างการแสดง มีการฉายไฟสีต่าง ๆ แสงงามมาก การแสดงส่วนมากก็ไปทางเปลือย พอ
 Show หมดคนเจ้าก็ช่วยพวกเราให้ออกไปทันที ไปขึ้นรถ Bus ครัววนพาเราไปที่ Club le Dezay พอ
 พวกเราไปถึงซึ่งอยู่ไม่ไกลจาก Night Club Moulin Rouge พอถึงก็ Champagne ๑ ถ้วยตามระเบียบ แต่
 ถ้วย Champagne ร้านนี้ไม่มีชา เป็นถ้วยธรรมดาเหมือนถ้วยทานชา เรายังไม่ทันจะสั่งเครื่องดื่มที่
 เลขโต๊ะ มีผู้ชายซึ่งนั่งข้างโต๊ะที่ร้านลูกชกยหน้าผู้หญิงซึ่งอยู่โต๊ะเดียวกับเขา คอยช่วย-คอยขวากระ
 กระจายจากสมอออกไปกลางเวที ข้างผู้หญิงก็สู้ คอยกันไปคอยกันมา กว่าจะรู้เรื่องว่าคนก็การแสดง เรา
 ก็นั่งงง นั่งว่าเขามาทะเลาะกันนั้น ระหว่างการแสดงก็กระจายเสื้อออกจากผู้หญิงที่ละชั้น เตะข้าง
 แสดงกันทั้งสองคนตั้ง ๕ นาที คนศรีก็คอยขวาวลง พอคนศรีขวาว ฝ่ายชายก็ดึงเสื้อฝ่ายผู้หญิงออกหมด หัวหน้า
 นานักก็บอกให้เรารับออกจาก Night Club นั้น ขึ้นรถไปอีกแห่งซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กัน (จะเล่าให้คณ บ.ก.
 ฟังถึงสถานที่นั้นนะละ เข้าชอกไปแคบ ๆ และระหว่างชอกผ่าน Apartment ที่พวกเขาอยู่ ฉากเสื้อผากัน
 กระจายกันวิระเลขะ และเกาะในนั้นก็เก่า ภายในก็เก่า และไม่ใหญ่โตอะไร ธรรมดาที่สก แต่การ
 แสดงเป็นไปแบบขิ้นคำ ๆ มีแค่ขยเคะ อะไรที่อะไรผู้หญิงไว้มขยาว และไม่หัว เสื้อผ้าที่ใส่ก็เก่าขาด
 กระรุ่งกระวัง)

เขาพาพวกเรามาถึง Night Club Quartier Latin, Night Club นี้แต่งแบบพวกอเมริกาใต้และการ
 ร้องประสานเสียงเพลงแบบ Maxican เพราะ ๆ นานักนำฟังด้วยโต๊ะ ที่สั่งเครื่องดื่ม พวกนั่งลงบนโต๊ะ
 ถ้วย Champagne มา ครัววนเป็นถ้วยแบบเคลือบ ๆ ให้ละเพาะถ้วยเคียวเท่านั้น หมดแล้วก็แล้วกัน มี
 การแสดงบนเวทีแบบ Spain ทั้งหญิงและชายเต้นได้เก่งมาก ฉากสุดท้ายเป็นพวกนโกร มีการแสดง
 ถอดเสื้อกันอีก Night Club ที่มาทั้งหมด ๒ แล้วละ พอตอนจบระดองลงเหยด้วยการถอดเสื้อทั้งนั้น และ
 ที่ Night Club ที่นั้นมีคนเต็มไปหมด ถ้าไม่ของโต๊ะไว้สั่งสียเข้าไปจะไม่มก โดนงเป็นแน่ เพราะทุกแห่ง
 แน่นหมก ทางบริษัท Tour เขาคะเวลาไว้พัก พวกไปตั้งสัก ๕-๑๐ นาที ก็เริ่มการแสดงเลขะ พอ
 ออกจาก Night Club Quartier Latin ก็ขึ้นรถอีก ครัววนพาเราไปที่ Schocking Night Club ที่นั่นไกล
 จากตัวเมืองหนักหนขิ้นขงรถไฟประมาณ ๑๕ นาทีก็ถึง สดวนที่ธรรมดา ที่ค่อนข้างจะเก่า เขาไปถึงก็ถึงโต๊ะ
 ที่เขาเตรียมไว้ ใต้งั้น เวลานั่ง ๖ คน โต๊ะทั้งหมดมี ๕ โต๊ะ นะเพาะพวกเรา แต่ภายในร้านมี
 ประมาณ ๕๐-๕๐ โต๊ะ และยังมี Bar อีกด้วย คนยืนก็เต็มไปหมดเลขะ พอเข้ามาจนถึงประมาณเที่ยง
 คึกกว่าแล้วละ พวกนั่งก็ Champagne ๑ ถ้วย ไม่ต้องสั่งอะไรที่หรือหรือบริกรของเครื่องคณอย่างอื่น Night

Club นี้ ถ้าใครนั่งใกล้ ๆ หน่อยแยะหน่อย เพราะผู้แสดงมาเล่นกับคนดู พอ Show เริ่ม คนแสดงออกมาและขอรับให้คนที่นั่งดูออกเสียงให้ พอออกให้ก็เอาเสียงให้ขยับจนหัวคนดู รอบ ๆ โตะ ถ้าจะดีระยะคนข้างก็กล้าเล่นได้ ๆ ถ้าเป็นผู้ชายไทยใส่พระทองรับนั่งข้างหลัง ให้ออกเสียงให้ ไม่พอมายังขยับให้ขยับกระโปรงอีก และก็เที่ยวขยับคนต่อไปให้ออกกระโปรง ออกได้ก็แกว่งกระโปรงรอบโตะ เดินทั่วก็โยนกระโปรงเข้าเวทีไป ก็หันมาเล่นกับคนดูอีก จนกระทั่งขยับคนดูให้ถอยเกือบหมด จึงจะเข้าโรงไป

สังเกตไว้ว่า การแสดงคล้าย ๆ กัน แต่หน้าคารูปร่างที่ต่างกันเท่านั้น การแสดงแบบนี้มีคนชาก็ และมีถึง ๓ ชุด เราวิ่งวงเพราะคิดหนึ่งแล้วแต่ก็ออกไม่ได้เพราะเราไปกับ Tour เขาเราต้องรออยู่ ทางเพื่อน ๆ ที่ ถ.ท. เซียน ร.ม. เอาให้ฟังก่อนจะมาเที่ยวยุโรป ทราบดีว่า บ้านเราเวลานั้นหนึ่งพวก Tour Night Club มาหลายข้อย ๆ ถ้าคุณ บ.ก. ชมก็เก่งนักออกคล้าย ๆ กันไป ทาง Tour เขาให้เราออกจาก Shocking Night Club เกือบที่ ๒ แล้วนะ แต่ยังไม่หมด แห่งสุดท้ายที่ Lido เราเข้าไปใน Lido นี้ ราวที่ ๒ กว่าหน่อย ๆ พอเข้าไปรู้สึกว่าเป็นสถานที่สวยกว่า Moulin Rouge และใหญ่กว่า Tour Conductor เขาเอาให้ฟังว่า ที่ Lido เป็น Night Club ใหญ่ที่สุดใน Paris ที่นั้นมีเวทียกออกมากกว้างมาก ขนาดที่ ๒ กว่ายังมีคนเต็มหมกเลยนะ เขาของโตะให้เราไว้อย่างที่เลยนะพอนั่งก็มี Champagne ให้กิน ๑ ถ้วย ใส่ถ้วยแก้วจาวนัยอย่างนี้ คนมาเสิร์ฟแข่งตัวไต่มาอีก เสือขาวกางเกงดำ และถ้าเป็นหัวหน้าคนเสิร์ฟแข่งอีก แยกเสิร์ฟกลางวงค้ำขาคนทองเต็มไปหมด กินเลย Champagne ๒ ถ้วย พอเริ่ม Show เริ่มไฟส่องไปที่เวทีสวยงาม เป็น Show แบบ Mexican ก่อน และก็มี Show ใหญ่ ใช้คนส่งเสียงเป็นร้อย ๆ เครื่องแข่งตัวสวย มีทั้งใส่เสื้อออกเสียง รวมทั้งมีคนขับเพราะดี และร้องประสานเสียงเป็นขบวน ขณะที่ยังประมาณเกือบที่ ๔ แล้ว คือนั่นทั้งคนขับไปหมด รวมทั้งหมก & Night Club ในคืนเดียวกันพอมายัง Lido ก็ไม่ค่อยรู้เรื่องแล้ว เพราะการแข่งให้ไต่ ไม่ทราบว่าเพราะเห็นขยับหรืออะไร พวกผู้หญิงที่มาด้วยก็ขยับวงบนถนน ในที่สุดก็ขายการมาขึ้นรถกลับ Hotel ทางรถก็ต้องส่งคนที่ไต่ก่อน และคนที่ไต่กลับก็หลัง คือนั่นขึ้นรถ Tour ๑๐ กว่าเที่ยว ปกติยังไม่ไปหมดไม่ทราบว่าที่ไต่ไปอย่างไร เราถึง Hotel - ที่ ๕ แล้วยังมีคนเดินตามถนน Champselysees กันเต็ม ยังไม่ได้เอาให้คุณ บ.ก. ฟังเลยนะว่าระหว่างที่เรเข้าไปดูตาม Night Club มีแต่พวกเด็กผู้หญิง เด็กผู้ชายอายุน้อย ๆ เล่นเล่นกับแข่งตัวกันปลาด ๆ ก็ และเด็กบางคนหน้าตาอ่อนมาก เล่นควงกันไปเป็นกลุ่ม ๆ เสียงให้เจียวไปหมด ยิ่งก่อนก่อนเที่ยงคนเต็มไปหมด ทุกแห่งไปเที่ยว Paris ไม่ออกเที่ยงกลางคืนกับแขกเป็นแน่ ผู้คนตามถนนเต็มไปหมดกระทั่งที่ ๒ ก็ยังเต็มคนที่ ๔ ค่อยเขาลงไปบ้าง แต่ถึงอย่างนั้นก็ยังมีคนแต่จำไว้ว่าวันแรกที่ไปออกไปเดินตามถนน ๕ โมง ไม่เห็นค้อมมีคนเท่าไรเลยนะ ค่อยย้าย ๆ ไปแล้ว เรากลับมาถึงโรงแรม่วงมาก เรามาคืนอีกที่ประมาณ ๑๒ โมงของวันรุ่งขึ้น วิวแข่งตัวไปทานอาหาร

ขอจบเพียงแค่นี้ก่อน จะเขียนถึงคุณ บ.ก. อีกในไม่ช้าวันข้างหน้า

ขอส่งความรักถึงมาพร้อม จ.น. นศ.ว

Miss Unknown

การจัดงานประจำปี (งานลีลาศ)

หนังสือ: มูลนิธิช่วยคนตาบอด ประจำปี พ.ศ. 2511 (ค.ศ.1968)

วันศุกร์ที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2511

ลำดับที่ : 2

แม่กอบกุล หนูได้รับเกียรติจาก คุณหญิง อารี จุลละทรัพย์ ประธานแผนกหาเงินทุน สมทบช่วยเหลือมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย เป็นเลขาส่วนตัวของท่าน มีหน้าที่บันทึกและทำรายงานประชุมเป็นภาษาอังกฤษ มูลนิธิ มีแต่ชาวต่างชาติ และ ภริยาท่านทูตต่างประเทศที่สามี่เข้ามามีตำแหน่งสำคัญ ๆ ในประเทศไทย ตามหนังสือเล่มนี้หน้า 74

เยาวลักษณ์ , คุณหญิงอารี จุลละทรัพย์ , เจ้าอาภรณ์ สุวรรณสิงห์ ณ เชียงใหม่

คำกราบบังคมทูล

ของ

ประธานคณะกรรมการจัดงานลีลาศ

หารายได้สมทบทุนมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์
เนื่องในวันจัดงานลีลาศของมูลนิธิ ฯ วันศุกร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

ณ เวทีลีลาศสวนอัมพร

ขอเดชะ ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า คุณหญิงอารี จุลละทรัพย์ ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส
กราบบังคมทูลพระกรุณาในนามของคณะกรรมการจัดงานลีลาศ เพื่อหารายได้สมทบทุน
มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้ทรงทราบใต้ฝ่าละออง
ธุลีพระบาท

อันงานลีลาศเพื่อทุนมูลนิธิ ฯ นี้ ได้ยึดถือปฏิบัติกันมาเป็นเวลากว่า ๑๐ ปีแล้ว
โดยจัดงานลีลาศปีเว้นปี เพื่อหารายได้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์การศึกษาของโรงเรียน
สอนคนตาบอดพระนคร และศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดนนทบุรี สำหรับรายได้ในปีนั้น นอก
จากจะใช้เป็นค่าใช้จ่าย ของสถานศึกษาทั้งสองแห่งนั้นแล้ว จะได้แบ่งส่วนหนึ่งไว้เพิ่ม
งบประมาณค่าอาหารบำรุงสุขภาพของนักเรียนตาบอดด้วย

ด้วยเดชะพระบารมีของใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท การดำเนินงาน ของข้าพระ-
พุทธเจ้าทั้งหลายได้รับความร่วมมือช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากรัฐบาล, องค์กร, บริษัท,
ห้างร้าน, คณะทูตานุทูต, ชาวต่างประเทศและประชาชนทั่วไป

อนึ่ง การที่ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทได้พระราชทานรางวัลกัลปพฤกษ์ เพื่องานนี้
ทรงพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้า ฯ ให้ใช้สวนอัมพรเป็นสถานที่จัดงาน กับทั้งยังได้ทรง
พระเมตตาเสด็จมาทรงเป็นประธานในงานนี้ ยังให้เกิดความปีติยินดี และเป็นกำลังใจอัน
ยิ่งใหญ่แก่ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายอย่างหาที่สุดมิได้ พระมหากรุณาธิคุณทั้งนี้จะจารึกอยู่ใน
ความทรงจำของข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายทั้งปวงตลอดไป จนกว่าชีวิตจะหาไม่ และจะเป็น
นิมิตอันประเสริฐคอยเตือนใจข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ให้อยู่ในความสามัคคี และความ

ซื่อสัตย์สุจริตในใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท เป็นกำลังใจอันสูงสุดที่จะบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่
ประเทศชาติสืบไป

ข้าพระพุทธเจ้า ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสอันเชิญคุณพระศรีรัตนตรัย
และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั่วสากลโลก จงพร้อมกันถวายพระพร ให้ทรงพระเจริญยิ่งยืนนานเป็น
มิ่งขวัญแก่พสกนิกรชาวไทยทั้งผอง

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า คุณหญิงอารี จุลละทรัพย์

ประธานกรรมการจัดงานลีลาศ

คณะกรรมการจัดงานนิทรรศการ ปี ๒๕๑๑

คุณหญิงอารี จุฬะทรัพย์	ประธานจัดงานและประธานหาทุนสร้างมูลนิธิศุภนิคมคาบอศ
คุณหญิงโฉมศรี กระจ่างเนตร	รองประธาน
คุณหญิงกระจ่างศรี กิริยบุตร	กรรมการ
คุณหญิงสมานใจ ทำรงแพทยาคุณ	"
นาง เจน แจนเซน	"
นาย ที.เอ็ม.เซ็ง	"
คุณหญิงเลขา อภัยวงศ์	"
คุณหญิงถนอมศรี บุคตะเสวี	"
คุณหญิงประภาพรรณ วิจิตรวาทการ	"
นาง เฟื่อง ชลิตยาภรณ์	"
นาง ฮันนา	"
นาง มากาเร็ก ชมิคท์	"
นาง เมอเต แมกทาวน์	"
นาง เอ็ม. ไวเกเลอร์	"
นาง ชครวิเนียร์	"
หม่อมหลวงพร้อมศรี พิบุตสงคราม	"
คุณวีระขงค์ จุฬะทรัพย์	"

พ.ต.ท. วิทยา สุทธิการนฤนัย	กรรมการ
พ.ต.ต. ไกรสิงห์ พิมลศรี	”
พ.ต.ต. ปรีชา ขวัญบุญจันทร์	”
ร.ต.อ. สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์	”

อนุกรรมการแผนกการเงิน

นาย ที.เอ็ม. เซ็ง	เหรัญญิก
อาจารย์ประพิศ กุวานนท์	ผู้ช่วยเหรัญญิก

แผนกเลขานุการ

นาง บุญชวน หงสไกร
นาง ครุณ ศิวะศรียานนท์
นาง เยาวลักษณ์ แพงสภา

การให้การศึกษาและวิชาชีพแก่คนตาบอดในประเทศไทย

คุณหญิงสมานใจ ดำรงแพทยาคณ

ประธานกรรมการโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ ฯ และ ศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดนนทบุรี
มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย

บรรยายในที่ชุมนุมสมาชิกสโมสรไลออนส์ ณ โรงแรมเอราวัณ

เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๑๑

ท่านประธาน ท่านกรรมการ ท่านสมาชิก และท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ

ดิฉันรู้สึกเป็นเกียรติอย่างสูงที่สโมสรไลออนส์กรุงเทพฯ ได้เชิญให้ดิฉันมาบรรยายเรื่อง “การให้การศึกษาและวิชาชีพแก่คนตาบอดในประเทศไทย” ซึ่งมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนี้

ก่อนอื่น ดิฉันในนามของมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ขอขอบพระคุณ สโมสรไลออนส์ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ ฯ ทั้งใน ด้านวัตถุ ด้านสวัสดิการ ด้านการรักษาพยาบาลและด้านกำลังใจ สำหรับด้านวัตถุ สวัสดิการ และการรักษาพยาบาลนั้น ดิฉันเชื่อว่าทุกท่านคงจะทราบความหมายแล้วเพราะเป็น ศัพท์โดยตรง แต่สำหรับด้านกำลังใจหรือที่เรียกว่า Moral support นั้น ดิฉันใคร่ขอเรียน สักหน่อยเพื่อมิให้ท่านฉงนว่าช่วยอย่างไร ในด้านกำลังใจนี้ดิฉันหมายถึงว่าเมื่อดิฉันพบกับ ท่านกรรมการของสโมสรไลออนส์แห่งต่าง ๆ เช่น สโมสรไลออนส์กรุงเทพฯ ไลออนส์ดุสิต ฯลฯ อาทิ หม่อมเจ้าอาชวทิศ ศิริกุล คุณเล็ก วานิชชองกูร และคุณเปล่งศักดิ์ ประกาศเกสซ์ และท่านอื่น ๆ อีกหลายท่าน ทุกท่านได้ให้คำพูดไว้ว่าสโมสรไลออนส์มีโครงการช่วยเหลือ โรงเรียนสอนคนตาบอด นี้แหละคือการช่วยเหลือทางด้านกำลังใจ ทำให้ทางโรงเรียน สอนคนตาบอดมีหวังว่า ถ้าหากต้องการความช่วยเหลือในบางอย่าง ก็ยังมีสโมสรไลออนส์ ที่ให้ความหวังไว้ และก็ได้ประจักษ์มาแล้วว่าสโมสรไลออนส์ ได้ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนตาบอดเป็นอย่างดีในหลายด้านด้วยกัน และดิฉันก็มีความตั้งใจว่าในปี ๒๕๑๑ และ ๒๕๑๒ นี้ คุณเล็ก วานิชชองกูร อุปนายกสโมสรไลออนส์กรุงเทพฯ ก็ได้ให้เกียรติรับเป็น

กรรมการอำนวยการของมูลนิธิช่วยคนตาบอดด้วยผู้หนึ่งซึ่งจะได้เป็นทัพหนุนให้แก่มูลนิธิฯ
อีกกำลังหนึ่งด้วย.

การที่สโมสรไลออนส์ได้ให้ความเมตตาช่วยเหลือโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ
ในการให้แพทย์ตรวจรักษาตา รักษาฟัน บริจาคไม้เท้า เลี้ยงอาหารประจำเดือน เหล่านี้
นับว่าเป็นพระคุณอย่างสูงแก่ทางโรงเรียน และหวังว่าโครงการช่วยเหลือเหล่านี้คงจะคำ-
เนินต่อไปและขยายในวงกว้างขึ้น และในวันหนึ่งการที่ได้ให้เกียรติแก่ฉันมาพูดเรื่อง “การ
ให้การศึกษาและวิชาชีพแก่คนตาบอดในประเทศไทย” ถึงแม้ว่าฉันจะไม่ใช่นักพูดและ
ไม่มีใครจะชอบพูดในที่ท่ามกลางผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านผู้อำนวยการในตำแหน่งต่าง ๆ ที่ร่วมกันเป็น
สมาชิกของสโมสรไลออนส์ แต่ในฐานะที่ได้เคยเป็นนายกของมูลนิธิช่วยคนตาบอดก็ยังคง
ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ และประธานกรรมการ
ศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดถนนทศบุรีอยู่ จึงใคร่ถือโอกาสนี้ได้มาขอบคุณท่านผู้มีส่วนร่วมช่วย
เหลือผู้ฝึกอาชีพซึ่งอยู่ในขอบข่ายที่ผู้สนใจบุญจะได้ช่วยให้ความอุปการะด้วยตนเอง

ต่อไปนี้ฉันขอเรียนโดยย่อถึงการให้การศึกษาและให้วิชาชีพแก่คนตาบอด ที่มูล-
นิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยปฏิบัติ

- ๑ การศึกษาของเด็กตาบอดในประเทศไทยนี้ได้เริ่มมาแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๒ แต่ระหว่าง
สงครามโลกก็มิได้เรียนกันอย่างจริงจัง และจำนวนก็มีเพียง ๑๐ คน ๒๐ คน จนกระทั่งปี
๒๕๐๐ โรงเรียนได้ย้ายมาอยู่ที่ถนนราชวิถีคือที่ตั้งโรงเรียนปัจจุบัน เริ่มด้วยนักเรียน ๔๐
คน จนกระทั่งบัดนี้มีอยู่ระหว่าง ๑๓๐-๑๕๐ คน จำนวนไม่แน่นอนเข้าบ้างออกบ้าง แต่
ที่พักนักเรียนได้ ๑๕๐ คน เป็นสหศึกษารับนักเรียนแต่อายุ ๖-๑๔ ปี มีทั้งอนุบาลประ-
ถมศึกษาและมัธยมศึกษา พอจบประถมศึกษามีการคัดนักเรียนที่เรียนดีได้คะแนนเกิน ๗๐%
ขึ้นไปให้เรียนต่อชั้นมัธยม อาจให้เรียนในโรงเรียนหรือส่งไปเรียนข้างนอกรวมกับนัก-
เรียนตาดี ที่เรียนไม่สู้ดีก็ให้เรียนการฝีมือ นักเรียนหญิงสอนทำนิตติ้ง ถักโครเช ทอผ้า
นักเรียนชายสอนทำเครื่องหยาบ และถ้าเขาสมัครก็ส่งไปเรียนวิชาชีพที่ศูนย์ฝึกอาชีพคน
ตาบอด นอกจากนั้นที่โรงเรียนยังสอนดนตรีไทยและสากล พิมพ์ตดทั้งไทยและอังกฤษ วิชา
พิเศษมี นวด ซึ่งต้องจบ ม.ศ. ๓ และเรียนอีก ๒ ปี สอนให้เป็นพนักงานโทรศัพท์ พนักงาน
งานรับรองที่เรียกว่า Receptionist นักเรียนบางคนเรียนจบแล้วยังได้มีโอกาสไปเรียนต่อ

ต่างประเทศ เช่นนักเรียนหญิง ๑ คนไปเรียนที่ Overbrook School for the Blind, U.S.A. นักเรียนตาบอดชาย ๑ คนไปเรียน Piano tuning ที่ Perkins School for the Blind, U.S.A. และได้มา tune piano ในประเทศไทย สร้างตนเองได้เป็นหลักฐาน นักเรียนตาบอดชาย ๑ คนไปเรียนต่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ปริญญาตรี แล้วไปเรียนวิชาครูต่อที่ Perkins Institute for the Blind เวลานั้นกลับมาทำงานรับเงินเดือนกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียนชาย ๑ คนไปเรียนนวดที่ญี่ปุ่น และอีก ๑ คนไปเรียนวิชาเลขานุการที่อังกฤษ นักเรียนหญิง ๒ คนและชาย ๒ คนไปเรียนที่ออสเตรเลีย และอีกคนหนึ่งไปเรียนวิชาครูที่อินเดีย และยังมีคนอื่น ๆ อีก

ศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดคนทาบรี ได้ตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ ด้วยความช่วยเหลือร่วมมือของกรมประชาสงเคราะห์ มูลนิธิอเมริกันช่วยคนตาบอดโพ้นทะเล สำนักงานประมาณ และกระทรวงศึกษาธิการ กับคณะกรรมการมูลนิธิฯ ซึ่งได้จัดงานลีลาศ แข่งม้า บริจาคเป็นคณหรือเป็นรายบุคคล มีที่รับนักเรียนเข้าฝึกวิชาชีพได้ปีละ ๓๐ คน จุดประสงค์ครั้งแรกที่ได้จัดตั้งศูนย์ฯ นี้เพื่อรับนักเรียนชายจากโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ มาเรียน แต่ปรากฏว่ามีจำนวนน้อยที่สมัครมาเรียน จึงเปิดรับจากสถานสงเคราะห์ที่คนพิการ และทุพพลภาพของกรมประชาสงเคราะห์ และผู้ใหญ่ตาบอดที่มีอายุระหว่าง ๑๕-๓๐ ปีที่มีลักษณะที่ถูกต้องตามระเบียบที่วางไว้ วิชาชีพที่สอนมีช่างไม้ ช่างหวาย ช่างโลหะ ช่างหนัง และเมื่อ ๒ ปีแรกได้สอนช่างปูนและการเกษตร แต่ปรากฏว่าคนตาบอดไม่สมัครเรียนวิชานี้จึงงด หลักสูตรการสอน ๒ ปีโดยต้องสอนวิชาสามัญทั่วไป และพวกที่มาจากที่อื่นต้องสอนหนังสือเบรลล์ให้ด้วย ซึ่งกินเวลาประมาณ ๓-๖ เดือน สอนการไปไหนมาไหน (Mobility) โดยตนเอง การวางตัว การเข้ากับคนธรรมดาและอื่น ๆ แล้วให้ทดลองเรียนวิชาช่างทุกวิชา ๆ ละ ๒ สัปดาห์ว่าจะชอบอย่างไรที่จะยึดเป็นอาชีพ แล้วจึงให้เรียนวิชานั้นต่อไปจนจบหลักสูตรที่วางไว้ เวลานั้นนักเรียนจบแล้ว ๓ รุ่น สองรุ่นแรกที่จบมานอกจากจะส่งให้ไปประจำอยู่ที่โรงเรียนสอนคนตาบอด และให้ทำงานอยู่กับศูนย์ฯ ช่วยสอนคนตาบอดต่อไปแล้วหางานให้ทำตามโรงงานและสถานที่ต่างๆ ไม่ได้ คณะกรรมการจึงจำเป็นต้องตั้ง Sheltered Workshop ขึ้น ศูนย์ฯ จึงได้ขอเงินจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งกรุณาอนุมัติให้ ๔ แสนบาทสร้างโรงงานและบ้านพักคนตาบอดเล็กๆ จุคน

ได้ ๘-๑๐ คน ขณะนี้ได้เริ่มรับทำสิ่งต่าง ๆ ช่างไม้ได้ทำเฟอร์นิเจอร์เช่น ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ ช่างหนังรับทำกระเป๋า ช่างหวายรับทำเครื่องจักสาน โดยทางศูนย์หางานบ่อนคนงานตาบอด และจากราคาของที่ขายได้จ่ายให้ผู้ทำ ๘๐% ทางศูนย์หักค่าเลี้ยงดู ค่าที่พัก อุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ ๒๐% สำหรับนักเรียนที่เรียนและฝึกงานอีก ๓๐ คน ศูนย์ต้องจ่ายให้ทุกอย่าง แม้แต่เสื้อผ้าของตนเองบางคนก็ติดตัวมาเพียงชุดเดียว บินนักเรียนจากต่างจังหวัดมี ๑๘ คน ซึ่งมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนที่รับไว้

ศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดนี้มาก รัฐบาลจ่ายเงินให้มูลนิธิฯ ๑ แสน บาท, ๗ หมื่น ให้กับโรงเรียน ๓ หมื่น ให้กับศูนย์ฯ อุปกรณ์การฝึกมีราคาแพง ครูที่มาสอนก็ต้องจ้างด้วยราคาแพงกว่าสอนโรงเรียนธรรมดา เพราะเป็นวิชาช่างและเป็นโรงเรียนพิเศษ การขาดแคลนทุนจึงเป็นปัญหาใหญ่

ปัญหาของศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดขณะนี้ นอกจาก ปัญหาขาดเงินจะดำเนินงานและขยายงานแล้ว ยังมีปัญหาเรื่อง การขาดครูช่างที่จะมาสอนและมาคุมงาน อุปกรณ์การฝึกซึ่งมีราคาสูง นักเรียนตาบอดบางคนมีฝีมือดีแต่จะให้ทำงานเอง ๑๐๐% ไม่ได้ ต้องมีคนตาดีทำบางอย่าง และเมื่อเสร็จก็ต้องมีผู้ตรวจก่อนจะส่งออกไปให้ลูกค้า การหางานให้คนตาบอดทำตามโรงงาน สถานที่ต่าง ๆ เป็นปัญหานั้นยิ่งใหญ่มากที่ทางศูนย์ฯ เผชิญอยู่

การให้การศึกษแก่คนตาบอดทั้งสามัญศึกษาและวิชาชีพ ถ้าไม่สามารถจะช่วยให้เลี้ยงตนเองได้แล้วประโยชน์ในการช่วยคนตาบอดก็น้อยเต็มทีและก็ไม่บรรลุดังวัตถุประสงค์เป้าหมายของการช่วยเหลือคนตาบอดก็คือ ให้การศึกษาและวิชาชีพที่จะช่วยให้เขาสามารถทำงานหาเลี้ยงชีพช่วยตนเองได้

ดิฉันเพิ่งกลับจากการประชุมที่มนิลาและฮ่องกง ที่มนิลาเป็นการประชุมเพื่อช่วยเหลือคนตาบอดในภาคพื้นเอเชียครั้งที่ ๓ ที่เรียกว่า Third Asian Conference on Work for the Blind ซึ่งได้มีตั้งแต่วันที่ ๒๕-๓๑ สิงหาคม และฮ่องกงได้มีการประชุม Pan Pacific Rehabilitation of the Disabled วันที่ ๑-๗ กันยายน เป็นการประชุมช่วยเหลือคนพิการทุกแขนง ซึ่งมีแขนงตาบอดรวมอยู่ในพิการต่าง ๆ เช่นหูหนวกเป็นใบ้ โรคเรื้อน พิกัดทางแขนขา ปัญญาอ่อน Cerebral Palsy, Paraplegia และอื่น ๆ อีก ผู้มาร่วมประชุม ๑๒๐๐ กว่าคน มีผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ มาบรรยายและนำอภิปรายข้อข้องของ

การช่วยเหลือความพิการต่าง ๆ และประเด็นสำคัญที่สุดของทั้งสองประชุมก็คือ การฟื้นฟูสมรรถภาพและส่งเสริมอาชีพคนพิการ การหางานให้คนพิการทำภายหลังที่ได้รับการฝึกมาแล้ว และได้ชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลของประเทศหนึ่ง ๆ ควรต้องรับผิดชอบช่วยเหลือคนพิการและสนับสนุนให้องค์การเอกชนได้รับความสะดวกในการปฏิบัติงาน ให้ความร่วมมือตลอดจนให้เงินอุดหนุน และหลายประเทศการศึกษาของคนพิการรัฐบาลจัดทำเอง องค์กรเอกชนช่วยในด้านสวัสดิการหรือด้านวิชาชีพ บางประเทศก็มีกฎหมายคุ้มครองและกันอาชีพให้ด้วย สำหรับประเทศไทยอาชีพของคนพิการที่จะได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลก็ช่างเข้าสู่อุบัติการณ์สว่างขึ้นบ้าง พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนมีไว้ว่า ผู้ที่เข้ารับราชการต้องเป็นผู้มีร่างกายสมบูรณ์ กฎหมายข้อนักสิทธิคนพิการ แต่ภายหลังที่ได้เสนอขอร้องให้แก้กฎหมาย ขอให้คนพิการที่ได้รับการศึกษา การฝึกวิชาชีพและมีความสามารถได้มีโอกาสเข้าทำงานของรัฐบาลเพราะบริษัท ห้าง ร้าน องค์กร เมื่อไปหางานให้คนตาบอดทำเขามักจะบอกว่าถ้ารัฐบาลจ้างเขาก็จ้าง ในปีนี้เองที่รัฐบาลอนุญาตให้สถานที่ราชการรับคนพิการที่มีความสามารถเข้าทำงานได้ แต่เป็นข้าราชการไม่ได้ เป็นได้แต่ลูกจ้าง อย่างไรก็ตามกิจการช่วยเหลือคนพิการได้ก้าวขึ้นบันไดขั้นหนึ่งพอเห็นแสงสว่างได้บ้าง เวลานี้กระทรวงศึกษาธิการ กรมประชาสงเคราะห์ กรมแรงงานก็ได้จ้างคนตาบอดไว้ทำงาน และปรากฏว่าคนตาบอดทำงานได้ผลดี จะเป็นตัวอย่างให้องค์การอื่น ๆ โรงงานต่าง ๆ รับคนตาบอดไว้ทำงาน ดิฉันจึงขอเรียนวิงวอนในที่นี้ต่อท่านผู้เกี่ยวข้องว่าถ้าท่านมีงานประเภทที่คนตาบอดทำได้แล้ว โปรดลองจ้างดูบ้าง ให้โอกาสเขาได้มีอาชีพเลี้ยงตัวเขาเองได้อย่างที่ประเทศอื่น ๆ เขาทำกัน ที่ฮ่องกงโรงงานอุตสาหกรรมของคนตาบอดมีคนตาบอดทำงาน ๒๘๐ คน ทำงานได้ดีส่งสินค้าให้รัฐบาล ต่อลงน้ำอัดลมส่งให้โรงงาน เย็บเสื้อโหลส่งร้านค้าที่มาเลเซีย โรงงานพลาสติกกรรมตาจ้างคนตาบอดทำงานร่วมกับคนตาดี และประเทศอื่น ๆ อีกมากที่ได้ไปเห็นมา ประเทศอังกฤษมีกฎหมายสงวนอาชีพคนตาบอด ใต้หวัน ญี่ปุ่น หมอนวดเป็นคนตาบอด

คนตาบอดเดินทางไปไหนได้ทั่วโลก ไปโดยตนเองคนเดียวก็ได้ บางแห่งเขาไม่มีใครจ้าง แต่เขามีเพื่อนเดินทาง สมัยก่อนที่อเมริกายุโรป เขาใช้สุนัขเรียกว่า Seeing-eye dog แต่การเลี้ยงสุนัขต้องสิ้นเปลือง ลำบากหลายประการ สมัยนี้จึงใช้ไม้เท้าขาว (White

cane) แทน แต่โดยเหตุที่การใช้ไม้เท้าชาวเป็นสากลอยู่ ทางโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุง—
เทพฯ และศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดนนทบุรีจึงต้องหัดให้นักเรียนใช้ พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวได้เคยพระราชทานไม้เท้าชาว ๕๐ อันให้แก่โรงเรียนเมื่อทรงทราบถึงความต้องการ
ซึ่งเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่งแก่นักเรียนตาบอด และคณะกรรมการสโมสรไลออนส์
คูลิตเมื่อเร็ว ๆ นี้ก็ได้บริจาคเงิน ๓ พันบาท ซึ่งดิฉันได้สั่งซื้อไม้เท้าชาวที่ทำจาก Nation-
al Institute for the Blind, England มาให้ และต่อไปทำนกรรมการสโมสรไลออนส์คูลิต
ผู้หนึ่งรับว่าจะให้โรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งทำไม้เท้าชาวให้ดิฉันดิฉันจึงหวังว่าจะ
ได้มีผู้บริจาคให้อีก เพราะทางศูนย์ต้องการให้นักเรียนได้มีไม้เท้าประจำตัวกันทุกคนเวลา
ออกจากศูนย์ไปไหนมาไหน ปัจจุบันนี้เราเอาไว้เป็นศูนย์กลาง ใครจะออกข้างนอกมายืม
ไปใช้ เพราะมีไม้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

คุณประโยชน์ของการใช้ไม้เท้าชาวนี้ เป็นสัญลักษณ์ให้ประชาชนทราบว่าผู้ถือคา
พิการมองไม่เห็นทางคนเดินถนนจะได้ช่วยพาข้ามถนน รถจะหยุดให้ข้างไปโดยไม่วังตัก
หน้า ไม้เท้าสำหรับนำทางคนตาบอด โดยใช้เชือกทำให้รู้ว่าทางที่จะก้าวต่อไปจะขรุขระ
หรือสูงต่ำอย่างไร และคงมีประโยชน์อย่างอื่น ๆ อีก.

ทำนกรรมการและทำนสมาชิกสโมสรไลออนส์ผู้ใจบุญ ดิฉันได้ทราบว่าสโมสรไล-
ออนส์กำลังจะขยาย project การช่วยเหลือคนตาบอด ดิฉันไปฮ่องกงคราวนี้ได้ไปเห็น
Vocational Training Center ของคนตาบอดซึ่ง sponsor โดย Rotary Club ของฮ่องกง
จึงทำให้ดิฉันมาคิดว่าถ้าสโมสรไลออนส์จะกรุณา sponsor Vocational Training Center
หรือเฉพาะ Productive Workshop ของเราได้ ท่านจะได้ชื่อเสียงมากกว่าเป็นการช่วยเหลือ
อันยิ่งใหญ่ในการช่วยให้คนตาบอดมีงานทำ จะเป็นอันแรกที่ International Club sponsor
ให้กับองค์การกุศลในประเทศไทย เป็นการช่วยเหลือมนุษยชนโดยช่วยให้แสงสว่างในชีวิต
แก่บุคคลจักขุพิการ ช่วยคนตาบอดให้ช่วยตนเองได้ ซึ่งเป็นความปรารถนาอันยิ่งใหญ่และ
เป็นเป้าหมายปลายทางของการช่วยเหลือหรือให้การสงเคราะห์แก่คนตาบอด เพื่อมิให้ต้อง
เป็นภาระแก่ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

ดิฉันได้พูดมาเป็นเวลาอันสมควรแล้ว ขอขอบพระคุณท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายที่ได้
ฟังอยู่ และขอขอบพระคุณสโมสรไลออนส์คูลิตอีกครั้งหนึ่ง ที่ให้เกียรติแก่ดิฉันในวันนี้

ดิฉันขอภาวนาว่าขอให้ความหวังของดิฉันได้เป็นความจริง และขอฝากไว้แต่ทำนกรรมการ
จะเป็นสโมสรไลออนส์แห่งใดก็ตาม เพราะนี่ก็เป็นส่วนหนึ่งของการช่วยเหลือคนตาบอด
และเป็นสิ่งที่จะเป็นคุณค่ามากที่สุดเพราะเป็น need หรือความต้องการในขณะนี้

ในสุดท้ายนี้ ดิฉันขออัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยและอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายใน
สากลโลกจงบันดาลให้ท่านผู้มีจิตเมตตา มีกุศลเจตนาที่จะช่วยเหลือผู้ที่อยู่ในความมีภยัน
ขอให้ท่านมีดวงตาอันแจ่มใส ได้มองเห็นโลกและสิ่งต่าง ๆ ด้วยความสดสวย ความชื่นบาน
มีความสุข ปราศจากโรคาพยาธิ และขอให้สโมสรไลออนส์จงเจริญก้าวหน้าไปด้วยดีทุกวิถี
ทาง เพื่อจะได้บำเพ็ญประโยชน์อันยิ่งใหญ่ให้แก่ชุมชนและประเทศชาติต่อไป

ขอขอบพระคุณ

จากซ้าย ลำดับที่สอง - คุณหญิงอารี จุลละทรัพย์ และ
พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ อดีต ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

เจ้าสาวคีนวาน

โดย : เกษม จันทรน้อย

นิตยสาร: เจ้าสาว ปีที่ 2 ฉบับเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2525

หน้า 23-24

ลำดับที่ : 3

ขอขอบคุณผู้สร้างเจ้าสาว และ คุณเกษม จันทรน้อย ที่กรุณา
พิมพ์ภาพที่บ้าน และ ได้วางแม่พิมพ์เอง ทำให้ผู้แต่งไม่ลืมใจหาย

เจ้าสาวคีนวาน

กมลวิมล

23

เจ้าสาวคีนวานซุบซิบกันในงานพิธีแต่งงานคนหนุ่มสาวคู่หนึ่งที่มีญาติหอบลูกจูงหลานไปในงานดูสดใสไปหมด ทำให้มีคนเปรยขึ้นมาถึงเจ้าสาวที่หน้าตาละม้ายกับสาวใหญ่รายหนึ่ง ที่ชื่อ **เยาวลักษณ์ แพ่งสภา** ซึ่งยังสวยไม่สร้าง แต่น่าเสียดายที่เธอไม่มีบุตรไว้เชยชมแม้วันที่สวมชุด **เจ้าสาว** จะเนิ่นนานมา 25 ปีแล้วก็ตาม **เจ้าสาว** วานนี้ ของวันนี้ เป็นคนระดับสังคมชั้นสูงของฟ้าเมืองไทย เอ่ยชื่อในหมู่นักท่องเที่ยวต้องรู้จักกันหมด เพราะเธอเคยเป็นคนคุมบังเหียนธุรกิจการท่องเที่ยวภาคเอกชนสำคัญคนหนึ่งที่เรต่างคุยกันหนาหูว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนำรายได้เข้าประเทศเป็นอันดับสองรองจากข้าว ซึ่งประเทศไทยของเราเป็นประเทศกสิกรรม และการท่องเที่ยว นั้นดึงดูดเงินตราต่างประเทศเข้ามา มาก นับแต่นักท่องเที่ยวก้าวเท้าเหยียบแผ่นดินของเราก็ดังแต่ค่าที่พัก **ค่าเดินทาง อาหาร** สถานที่ท่องเที่ยว ของที่ระลึก หลับตาก็นึกถึงเงินทองไหลมาเทมาธุรกิจท่องเที่ยว จากการท่องเที่ยวพัฒนาเศรษฐกิจของชาติรุดหน้าไปมาก

ภาพถ่ายที่บ้านคุณพ่อคุณแม่คุณโสวัจ และคุณโสวัจเกิดที่นี่ บางกระบือ คนที่สวมมงคลคือ พลโท พระยาภาณุโพธิ์ราชเสนหา บ้านอยู่ตรงข้ามบ้านพระยาสุจริตธรรมพิศาลและคุณหญิงสวาท (คุณแม่คุณโสวัจ) ถ่ายเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2500

ตามมาดูชีวิตของเจ้าสาวผู้นี้ดูสักนิด อายุ 46 ปี เกิดวันที่ 10 ตุลาคม 2479 เป็นชาวกรุงเทพฯ บุตร นายจำเริญ ศรีคัมภีร์ ชาวยุโรป และ นางกอบกุล (บุญยวงค์) เป็นบุตรโทนเสียด้วย เรียนจบจากโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย แล้วไปศึกษาต่อที่ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา ด้านเลขานุการ เมื่อจบกลับมาเข้าทำงานในสายการบิน ที.ดับบลิว.เอ.อยู่ 3 ปี จึงลาออกมาตั้งธุรกิจการท่องเที่ยวของตนเอง สมรสเมื่อ 4 มีนาคม 2500 กับ **พลตรี โสวัจ แห่งสภา**

นายทหารสถาปนิกชื่อดัง แห่งงานยุทธโยธา และ สำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด และนักศึกษา ว.ป.อ. รุ่น 17 และเป็นคู่สร้างคู่สมที่อีกหลายคู่อิงฉาที่ความรักไม่เคยจืดจางเลย

ธุรกิจส่วนตัวคือ **ห้างหุ้นส่วน ชื่อ บริษัทเมโทรโพลแพนเวลเซอร์วิส จำกัด** อยู่สยามสแควร์นี้เอง อาศัยเป็นลูกสาวคนเดียวและมีอันจะกิน ประกอบกับฐานะฝ่ายสามีมีมั่งคั่งจากดั้งเดิมอยู่แล้ว ชีวิตรักของครอบครัวนี้จึงสุขอย่างที่เรียกว่า รักหวานวิมานสี่ชมพู ที่เดียว แบบนี้จะไม่ให้ใครอิงฉาได้อย่างไรกัน

ธุรกิจการท่องเที่ยวเอกชน เธอเคยเป็น

ระหว่างนั่งคุยกับคุณโสวัจ หนูตึกตาชื่อของสุนัขก็นั่งฟังอยู่ข้างเยวาลักษณ์อย่าง
เรียบร้อย น่ารักมาก

นายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทยของค์ประกอบสำคัญทางธุรกิจด้านนี้คือบริการนักท่องเที่ยวให้ใช้บริการท่องเที่ยวอยู่ไทยนานที่สุด เมื่อปี 2523 รัฐบาลไทยกำหนดให้เป็นปีแห่งการท่องเที่ยว แม้ว่าสถานการณ์รอบบ้านเราจะคุ่เดือดด้วยสงคราม นักท่องเที่ยวจะลดลงบ้าง แต่เราก็โหมการโฆษณาประชาสัมพันธ์ได้เยี่ยมยอด สถิติตัวเลขรายได้ด้านนี้ไม่ลดลงมากนักด้านเอกชนต้องประสานงานกับส่วนราชการอำนวยความสะดวกให้มาก ลดขั้นตอนหุยมหิม และให้ความปลอดภัยสูงสุด การต้อนรับ การพักผ่อน อาหารการกิน ให้แขกอาคันตุกะของเราพึงพอใจ ประทับใจ เขาจะกลับไปชวนใครๆ มาเที่ยวอีก ธุรกิจด้านนี้ส่งผลให้มีผู้ประกอบการตั้งแต่มีคฤเทศก์ผู้นำเที่ยว โรงแรมที่พักสถานที่ท่องเที่ยว การขนส่ง สถานเริงรมย์ แม้แต่ร้านขายน้ำตามน้ำตก ชายทะเล ชายของพื้นบ้านของที่ระลึก ช่วยให้ฐานะการเงินเดินสะดวก แต่ก็อดเสียตายที่คนไทยมักง่ายทำลายทัศนียภาพชายทะเล น้ำตกไปมาก เพราะการมักง่ายขายของ ขายอาหาร เลอะเทอะ เป็นมลพิษหรือมลภาวะทั้งทางกายภาพคือกรงรังและทางสายตาที่เกิดความไม่ประทับใจ ก็ต้องอาศัยกฎหมายเข้าช่วย แต่หากเรายังขาดวินัย ขาดความเคารพและผลประโยชน์ของส่วนรวมก็ยากจะหาความประทับใจ ได้ เพราะมันบ่งบอกถึงวัฒนธรรมไทย ไม่หลุดกั้มต้นทำร้ายร่างกาย

จิตใจเขา ทำให้เสียภาพพจน์คนไทยหมด ยิ่งธุรกิจการท่องเที่ยวเดี๋ยวนีเราแข่งขันกันระดับภูมิภาคของทวีปแล้ว

เขียนถึงเจ้าสาวคืนวานอยู่ดีๆ เลยโผล่มาเขียนถึงวินัยในวัฒนธรรมไทย การเป็นอยู่ของคนไทยได้อย่างไรก็ไม่ทราบ ก็ขอกันมาบอกต่อๆ กันไป อยากให้นักท่องเที่ยวทั้งไทยและเทศพึงใจกับวิวทะเล น้ำตกสถานที่สำคัญๆ จะได้มีเงินหมุนเวียนในท้องถิ่นมาก ก็อย่าไปสร้างความรำคาญ ทำร้ายนักท่องเที่ยว “เงิน” เป็นเป้าประสงค์การเผยแพร่ธุรกิจการท่องเที่ยวในบ้านเรา นับแต่คนและสถานที่ต้องพร้อมสวยทั้งรูปและต้องจูบหอมด้วย เมื่อเจ้าสาววันวานคนนี้ เธอทั้งสวย และจูบแล้วหอม เพราะเธอทำแต่ความดี....เพื่อนฝูงรักใคร่และจริงใจ อ่อนหวาน เสมอต้น เสมอปลาย...

การแต่งกายก็เกือบจะเรียกได้ว่าหากเอาสุขภาพสตรีรสนิยมสูงมาวัดแล้ว เธอต้องติดอันดับ 1 ใน 10 แน่ๆ แม้วัยจะเกือบ 50 ปีแล้ว ก็ยังสวยโดยไม่ได้เสริมแต่งแต่อย่างใด เขาเรียกว่าสวยตามธรรมชาติ สวยเพราะจิตใจสวย ภายก็สวยด้วยและกริยาวาจาที่สวยสมกับเจ้าสาววานนี้จริง..ๆ

เกษม จันทรน้อย

TTG ASIA MARCH 30, 1984 (พ.ศ. 2527)

ASEANTA headed by Yavalaksana

The newly-elected president of ASEANTA for 1984-85 is Mrs. Yavalaksana Pangsapa of the Association of Thai Travel Agents. Mrs. Yavalaksana, who was elected at the Association's Annual General Meeting, in her acceptance speech suggested that ASEANTA could mount promotions on a joint basis in major markets such as Europe. The AGM also decided that ASEANTA's secretariat should follow the presidency and Mrs. Yavalaksana will appoint ATTA's executive director to that role. A permanent secretariat possibility had earlier been suggested but the idea was turned down for practical reasons. ATTA has also decided to absorb ASEANTA's expenses for 1984-85.

50 กระรอกที่ไม่เคยสาย

โดย : มุมที่ 5 หนังสือ: ผู้นำธุรกิจ ฉบับปฐมฤกษ์ ธันวาคม พ.ศ. 2529
หน้า 82-83

ลำดับที่ : 4

เยาวลักษณ์ แพ่งสภา

50 กระรัตที่ไม่เคยสาย

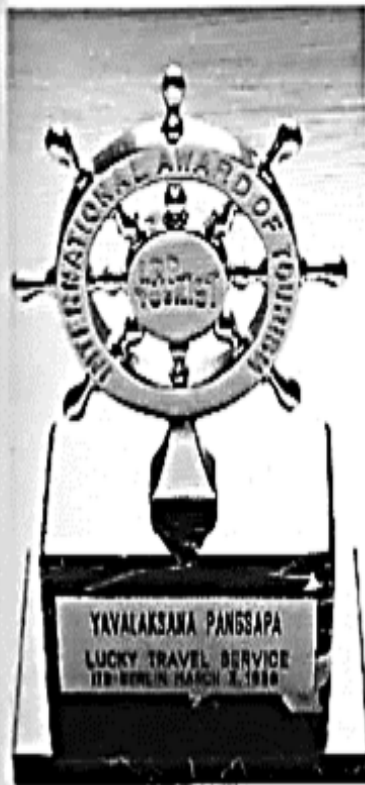
คุณเยาวลักษณ์ แพ่งสภา หรือ “พี่เขี้ยว” นายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว(แอ็ดต้า) นับเป็นสตรีอีกคนของเมืองไทยที่ก้าวขึ้นสู่ความเป็นผู้นำได้อย่างเคียงบ่าเคียงไหล่ผู้ชายทั้งหลาย ในวันนี้เมื่อสู่วัยห้าสิบกระรัต คุณเยาวลักษณ์ยังคงพริ้งและกระฉับกระเฉงเป็นอย่างดี “พี่นะนอนตอนเที่ยงคืน ตื่นตอนหกโมงเช้า เพราะมีงานค็อกเทล คนเชิญไปงานโน้นงานนี้ หรือว่าต้องไปพบชาวต่างประเทศ ถ้าเป็นค็อกเทลมันก็จะสั้นหน่อย ถ้าเป็นดินเนอร์ก็ยาว พี่กับสามีส่วนมาก

จะทานอาหารตึก ๆ ค่ะ ถ้าเป็นงานค็อกเทลก็จะกลับมาทานที่บ้าน เสร็จแล้วก็มีห้อง ๆ หนึ่ง ห้องนี้มี ที.วี. ตาคูที.วี. พลาสมาอ่านหนังสือ พลาสมา”

คุณสามีของพี่เขี้ยว คือ พลตรีไสรวิจ แพ่งสภา ซึ่งปัจจุบันใช้ชีวิตสงบ ๆ หลังวันที่ปลดเกษียณ เป็นกำลังใจและให้ความเข้าใจพี่เขี้ยวเป็นอย่างดี ปัจจุบันคุณเยาวลักษณ์เป็นประธานบริษัท ลัคกี้แควเวล จำกัด ซึ่งถือเป็นบริษัทท่องเที่ยวระดับมาตรฐานของเมืองไทย มีหุ้นส่วนของฝ่ายบริษัท บักริมส์ อยู่ถึง 51 %

บุต 5

หอจดหมายเหตุฯ พิเศษกิจกรรมนำธงชาติ
 มีมทุก 1 มีท 1 เดือนธันวาคม 2529 ทักกรหา
 ทำเรื่องดีมีพลังใหม่แล้ว ด้วยความปรารถนาดี

นอกนั้นยังมีตำแหน่งและ
 เกียรติยศบางอย่างซึ่งเป็นที่น่า
 ภาคภูมิใจมากสำหรับประเทศ
 ไทย เธอเคยดำรงตำแหน่ง

นายกสมาคมอาเซียนตำแหน่ง
 ชาติ(เป็นสมาคมบริษัทท่องเที่ยว
 เซีย โรงเรมภัตตาคาร สาขา
 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
 ในภาคพื้นอาเซียน) กับเคย
 เป็นนายกพาต้าแห่งประเทศไทย(กลุ่ม
 บริษัทขายตั๋วเครื่องบินทั้ง
 6 ชาติ) จนเกียรติคุณล้ำสุด
 ที่ได้รับมาเมื่อต้นปีคือ ได้รับ
 รางวัลโกลเด้น เฮอร์ม (Gol-
 den Helm) ซึ่งเป็นการมอบ
 ให้จากรัฐสภาเยอรมันตะวัน
 ตกกับสื่อมวลชนของอิตาลี
 นับว่าเป็นคนไทยคนแรกที่ได้รับ
 รางวัลนี้

“พี่ไม่มีลูก ก็เลยเลี้ยง
 สุนัขขะเลย มีชื่อเพราะ ๆ
 ทั้งนั้น นั้นแก้วใจ ขวัญตา
 พานเงิน คอลดาร์ ก็รักมัน
 เหมือนลูกเลยทีเดียวกะ” ว่า
 พลังก็จับเจ้าแก้วใจขึ้นมาอุ้ม

“เหมือนก่อนที่ว่าง ๆ ก็เล่น
 ออร์แกน เล่นแบบคริสต์มาส
 อะไรนี้แหละคะ เดียวนี้ไม่ค่อย
 ได้ขยับเลย วันเสาร์อาทิตย์
 ส่วนใหญ่จะอยู่บ้านอะ แต่
 บางทีเราก็กออกไปหาอาหาร
 ดิจ ๆ ทานกันข้างนอก หรือไม่
 ไปดูร้านใหม่ ๆ เราดูเราก็มี
 ความรู้ขึ้น เออ..ร้านใหม่นี้
 มันเจ๋งแน่ ร้านนั้นไม่เจ๋งแน่
 ร้านนี้สกปรกนะเพราะฉะนั้น
 อย่าเอาทัวร์มาลงเลย”

นี่คือชีวิตในมุมเงียบ ๆ
 อีกมุมหนึ่งของ “คุณยายลักษณ์
 แห่งสภา” สุภาพสตรีวัยที่ไม่
 ลายสำหรับการก้าวไปข้างหน้า
 มีความรarinดีทั้งงานสังคม
 ส่วนรวม ธุรกิจส่วนตัวและ
 ชีวิตครอบครัวที่ปกคิสุขขนน่า
 อิงฉา..

ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยวปี 30
หนังสือ: ปีท่องเที่ยวไทย 2530 ประจำปี พ.ศ.2530 ลำดับที่ : 5

1987

VISIT THAILAND YEAR

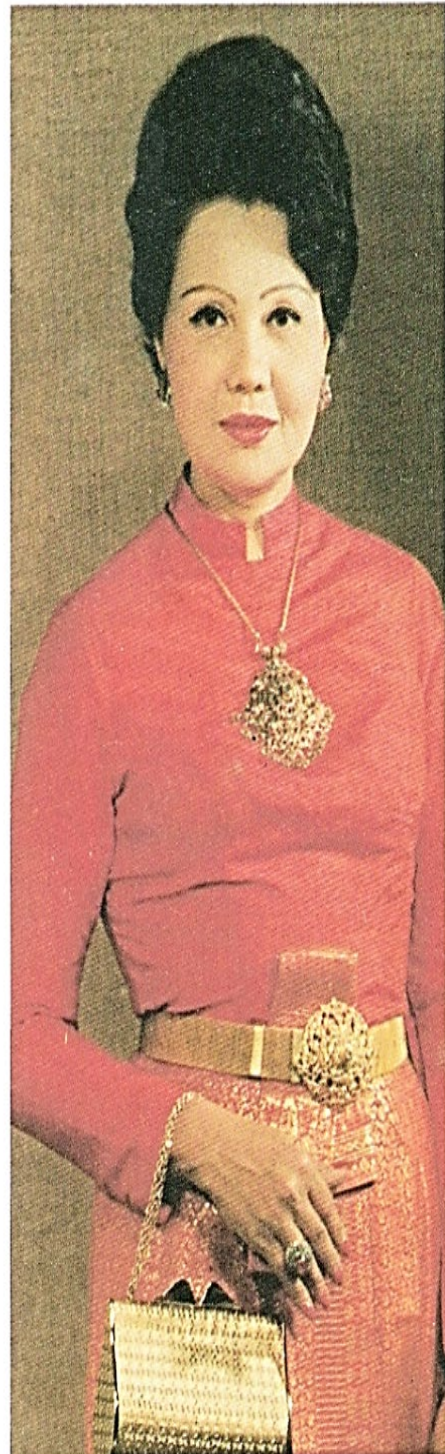
**Message from
President
Association of Thai Travel Agents**

Thailand, literally means "Land of the Free". The belief, attitude and culture of Thai people have been molded by a long history of more than 700 years of cherished independence. This accounts for its unique character.

Thais are generous and cordial in receiving guests. Buddhism, the predominant Thai religion, has also inspired that love brings one happiness and well-being. To make other happy is therefore giving true satisfaction to the Thai people.

A steady growth in number of foreign visitors to Thailand is undoubtedly a reflection of Thai hospitality which is based on sincerity rather than commercial returns. Through my 30 years of working experience, I sincerely believe that tourism industry is an international undertaking with global connections. It brings a lot of income and benefits to the country. It gives me great pride and honour to have served in this tourism industry until today.

I earnestly appeal to all to help safeguarding this tourism industry and continue to make it more beneficial to people of the world and especially to younger generations. Let us try to correct, improve and strengthen this industry, and protect it from all exploitation which would eventually destroy the pride and confidence of both buyers and sellers. Tourism industry has contributed a lot to the well-being of those who render the service as well as those who receive. Our hope is that one day in future, we shall develop this tourism industry not only on earth but expand it into the universe.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Yavalaksana Pangsapa', written in a fluid, cursive style.

Yavalaksana Pangsapa

OUR PEOPLE MAKE THAILAND A BETTER PLACE TO VISIT EVERY YEAR

Mrs. Yavalaksana Pangsapa
President
Association of Thai Travel Agents

Mr. Chalermchai Manojewhan
1st Vice President

Mr. Manob Song-Im
2nd Vice President

Mr. Poj Vongpatanasin
Hon. Secretary General

Miss Rewadee Suwanawej
Hon. Treasurer

Mr. Peter Sei Ko
Co-ordinator

Mr. Oukrit Ummarichot
Registrar

Mr. Thana Thanapawat
Committee Member

Mr. Pisanu Waiyavud
Public Relations

Board of Directors of Association of Thai Travel Agents along with Governor of Tourism Authority of Thailand, Mr. Dharmnoon Prachuabmoh (seated second from left in blue suit)

หนังสือ ปีท่งเที่ยวไทย 2530 ประจำปี พ.ศ.2530

โครงการและกิจกรรมปีท่งเที่ยวไทย พ.ศ.2530

Projects and Activities 1987 – Visit Thailand Year

มีคณะกรรมการดำเนินงานปีท่งเที่ยวไทย พ.ศ.2530 1987

Visit Thailand Year Organizing Committee

คุณเยาวลักษณ์ แผงสภา ในฐานะนายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว
ร่วมเป็นกรรมการดำเนินงานด้วย ดังมีโครงการดังต่อไปนี้

ปีท่งเที่ยวไทย พ.ศ.2530

ความเป็นมา

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้อนุมัติโครงการปีท่งเที่ยวไทย พ.ศ.2530 เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ และพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก และคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติประกาศปี พ.ศ.2530 เป็นปีท่งเที่ยวไทยตามที่ ททท. เสนอ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ วันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ.2530 และพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2531
2. เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพระราชพิธีต่าง ๆ อย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. เพื่อขยายกิจกรรมการพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและแสวงหาความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อให้มีการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้น

นโยบาย

1. ดำเนินกิจกรรมในปีท่องเที่ยวไทยให้เป็นการสนับสนุนและสอดคล้องกับการจัดงานพระราชพิธีและงานเฉลิมพระเกียรติ เพื่อส่งเสริมการเดินทางภายในประเทศของชาวไทยและชักจูงนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศให้มาเยือนประเทศไทยมากขึ้น
2. เสริมสร้างกิจกรรมและโครงการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวขึ้นในปี พ.ศ.2529-2530 อย่างต่อเนื่องกันตลอดทั้งปี โดยร่วมมือกับหน่วยงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
3. ริเริ่มกิจกรรมและโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระยะยาว

ระยะเวลา 7 มกราคม พ.ศ.2529 – 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2531

คณะกรรมการดำเนินงาน

คณะรัฐมนตรีได้มติแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานปีท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2530 และคณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 3 คณะดังนี้

คณะกรรมการดำเนินงานปีท่องเที่ยวไทย พ.ศ.2530

1. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นายจिरายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา ประธานกรรมการ
2. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รองประธานกรรมการ
3. ปลัดกระทรวงมหาดไทย กรรมการ
4. ปลัดกระทรวงคมนาคม กรรมการ
5. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กรรมการ
6. ปลัดกระทรวงเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ กรรมการ
7. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรรมการ
8. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ กรรมการ
9. ปลัดกระทรวงพาณิชย์ กรรมการ

10. ผู้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรรมการ
11. อธิบดีกรมตำรวจ กรรมการ
12. อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ กรรมการ
13. อธิบดีกรมศิลปากร กรรมการ
14. อธิบดีกรมศุลกากร กรรมการ
15. อธิบดีกรมป่าไม้ กรรมการ
16. ผู้อำนวยการสำนักงานประมง กรรมการ
17. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรรมการ
18. เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรรมการ
19. เลขาธิการพระราชวัง กรรมการ
20. ผู้บังคับการกองตรวจคนเข้าเมือง กรรมการ
21. ผู้ว่าการการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย กรรมการ
22. ผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทย กรรมการ
23. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กรรมการ
24. กก.ผอ.บริษัทการบินไทย จำกัด กรรมการ
25. กรรมการผู้จัดการ บริษัทเดินอากาศไทย จำกัด กรรมการ
26. กรรมการผู้จัดการบริษัทขนส่ง จำกัด กรรมการ
27. รองผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ฝ่ายการตลาด กรรมการ
28. รองผู้ว่าการการททท.ฝ่ายบริหาร กรรมการ
29. ประธานสภาหอการค้าไทย กรรมการ
30. นายกสมาคมอุตสาหกรรมขนาดย่อม กรรมการ
31. นายกสมาคมนักวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรรมการ
32. ประธานสมาพันธ์นักนสพ.แห่งประเทศไทย กรรมการ
33. ประธานชมรมนักจัดรายการข่าววิทยุ กรรมการ
34. นายกสมาคมโรงแรมไทย กรรมการ

35. นายกสสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว

นางเยาวลักษณ์ แพ่งสภา กรรมการ

36. นายกสสมาคมมัคคุเทศก์อาชีพ กรรมการ

37. นายกสสมาพันธ์ธุรกิจการท่องเที่ยวส่วน

ภูมิภาคแห่งประเทศไทย กรรมการ

38. นายกชมรมผู้ประกอบการท่องเที่ยว

ในประเทศไทย กรรมการ

39. นายบุญถึง ผลพานิช กรรมการ

40. พล.อ.อ.บัญญัติ สุขานุศาสตร์ กรรมการ

41. นายอนันต์ สิริสันต์ กก.ผจก.บ.อีสต์เวสต์ทัวร์ จำกัด กรรมการ

42. รองผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

กรรมการและเลขานุการ

43. ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

44. ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการฯ มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานปีท่องเที่ยวไทย พ.ศ 2530

2. มอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงานแก่ผู้เกี่ยวข้อง

3. ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งรัฐบาลและเอกชน

เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างสูงสุด

4. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน

เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการ

หนังสือ ปีทองเที่ยวไทย 2530 ประจำปี พ.ศ.2530

Kinnaree Exclusive นิตยสาร: กิรินทร์ ปีที่ 3

เดือน มกราคม พ.ศ.2530 หน้า 40 ลำดับที่ : 6

Kinnaree Exclusive

11/85

หลากหลายความเห็น...จาก..บุคคลชั้นนำ

จักษุเพื่อส่งสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย

"กิรินทร์" ฉบับครบรอบ 3 ปีย่างเข้าสู่ปีที่ 4 ซึ่งเป็นปีท่องเที่ยวไทยและฉบับสวัสดิปีใหม่ 2530 ในโอกาสเดียวกัน ขอนำท่านผู้อ่านมาสัมผัสกับบุคคลชั้นนำ ผู้เป็นกำลังสำคัญต่อวงการท่องเที่ยวไทย เขาและเธอเหล่านั้นรู้สึกอย่างไรต่อการท่องเที่ยวไทย ซึ่งกำลังเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนารายได้มาสู่ประเทศชาติ ลองติดตามอ่านดู คุณคงภูมิใจและรักเมืองไทย สนับสนุนการท่องเที่ยวไทยให้บรรลุเป้าหมาย "เที่ยวแผ่นดินทอง ฉลองปีท่องเที่ยวไทย"

ดร.จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา
ประธานกรรมการ
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

พลอากาศโทณรงค์ ตีติเพ็ง
กรรมการผู้จัดการ
บริษัทเดินอากาศไทย จำกัด

พลอากาศเอกประหยัด ดิษยะศริน
กรรมการผู้จัดการ
การบินไทย

พลอากาศโทบัณฑิตย์ ศุภิลวรณ์
ผู้อำนวยการท่าอากาศยาน
แห่งประเทศไทย

คุณกำพล เตชะหุทธิจิต
นายกสมาคมโรงแรมไทย

คุณเขาวลัษณ์ แห่งสภา
นายกสมาคม
ไทยธุรกิจการท่องเที่ยว

ร.ต.ท.นัตถชัย บุญยอนันต์
รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
ฝ่ายการตลาด การบินไทย

คุณกมลลา สุโกศล
นายกสมาคมโรงแรมไทย
ภาคพหุยา

คุณวิทิต ธรรมนง
นายกสมาคมการท่องเที่ยว
ส่วนภูมิภาค
นายกสมาคมท่องเที่ยวภูเก็ต

คุณสถาพร สิทธิสิงห์
กรรมการบริหาร
สมาคมส่งเสริมการประชุม
นานาชาติ

คุณสุทธิเกียรติ จิธาธิวัฒน์
นายกสมาคมผู้ค้าปลีก
(ห้างสรรพสินค้า)

คุณมนัส จันทร์เพ็ญ
ผู้จัดการ
เอ็ม ดี ทัวร์ แอนด์ แทรเวล

คุณมีชัย วิระไวทยะ
โฆษกรัฐบาล ประธานคณะกรรมการ
ประสานงานการท่องเที่ยว
ประธานคณะกรรมการด้านการตลาด
การท่องเที่ยว

TAN 1987

พ.ศ. 2530

11

Kinnaree Exclusive

เงินที่โหนดมาจ่ายเงินเดือน แล้วเราจะไปจ่ายแทนเขา
ได้หรือเปล่า”

- จำนวนห้องพักของโรงแรมในกรุงเทพฯ และต่าง
จังหวัดขณะนี้เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว

หรือไม่

“เฉลี่ยทั้งปีแล้วเรายังมีห้องเหลือเศษหนึ่งส่วน
สามถึงเศษหนึ่งส่วนสี่ของจำนวนห้องทั้งหมด ปีนี้
กะกันว่าคงจะมีแขกประมาณ 66-70% เศษ เพราะ

ฉะนั้นจะมีห้องเหลืออีกประมาณ 30-35% ซึ่งถ้าเป็น
อย่างนี้ก็พออยู่ได้”

เขาวลัทธิพงษ์เสภา

นายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA)

- ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบเสียเปรียบทางการ
ท่องเที่ยวอะไรบ้าง

“ดิฉันว่าไม่มีข้อเสียเปรียบ มีแต่ข้อได้เปรียบ
ตลอดเวลา เว้นแต่พวกเราทุกคนจะต้องทำงานมาก
ขึ้น จะต้องมีความเข้าใจซึ่งกันและกันและกันและปรับปรุง
ในสิ่งที่จะทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวเจริญขึ้น จะมีก็ใน
เรื่องข้อป้บั้ง รัฐบาลควรจะไปเปิดร้านปลอดภาษีให้
เร็วที่สุด อย่าลืมนักทัศนศาสตร์ส่วนใหญ่ อย่างชาว
ญี่ปุ่นเขาจะปลุกฝังในสมองเลยว่าต้องซื้อของปลอด
ภาษี การเสียเปรียบนี้ยังไม่หนักหนาแต่ควรระวัง
จังหวะเหมาะในขณะนี้ เพื่อชักจูงนักท่องเที่ยวที่จะ
เข้ามา”

- สมาคมไทยธุรกิจท่องเที่ยวทำโปรโมชั่นอะไร
ออกไปบ้างแล้ว

“เราจะมีโปรแกรมนอกไปยังบริษัทท่องเที่ยว
ที่เราติดต่อยู่ เอเยนต์ต่าง ๆ โดยจะต้องวิเคราะห์
ว่านักทัศนศาสตร์ชาติไหนเขาชอบอะไร อันนี้ต้องแยก
ออกมาว่าคณะไหนใช้เงินมาก คณะไหนใช้เงินประหยัด
บริษัทท่องเที่ยวต้องมีไหวพริบและพร้อมจะรับทราบ
จากลูกค้าว่าชาตินั้น ๆ อยากจะไปที่ไหน แล้วถึง
เสนอแนะ แคมเปญนี้หน้อยต้องเป็นนักการค้าที่
คล่องตัว”

- ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานรัฐบาลเป็นอย่างดี
แล้ว

“เราต้องยอมรับอย่างหนึ่งว่า อุตสาหกรรม
ท่องเที่ยวโตเร็วมาก แล้วมาระยะ 5 ปีหลังนี้ เรา
ได้ร่วมกับการท่องเที่ยว การบินไทย เราเดินออกไปหา
ลูกค้า หลังจากนั้นก็ทำกันมาเรื่อย ๆ โดยการท่องเที่ยว
ได้จัดโปรแกรมนวมทั้งเราภาคเอกชนด้วย
ออกไปขายพยายามเต็มที่ นอกเสียจากว่า ททท.
ยังได้งานจากรัฐบาลน้อยมาก เดียวนี้การโฆษณา
ต้องเจาะถึงผู้ซื้อก็ต้องโฆษณาทาง ที.วี. ซึ่งแพงมาก
แต่ในระยะยาวแล้วมันได้ผลมาก การท่องเที่ยว
ได้เชิญสื่อมวลชนจากประเทศต่าง ๆ มา เรื่องนี้ดิฉัน

คิดว่าควรใช้เวลา เพราะก็ทำกันมาแล้ว เวลานี้
รัฐบาลให้การสนับสนุน 100% เราถือว่าเป็นปีเริ่มต้น
ของการสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างจริงจังแล้ว
ก็ระยะยาวต่อไปเรื่อย ๆ แต่สิ่งที่ดิฉันต้องการที่สุด
คือ ขอให้คนไทยเป็นผู้ต้อนรับนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะ
จะเป็นชาติใดให้เขาประทับใจ อย่าไปทำร้ายเขา
อย่าไปโก่งราคาสินค้าให้เขาผิดหวัง เมื่อกลับไป
แล้วให้เขาอยากมาเที่ยวอีก”

- สมาคมฯ ทำการส่งเสริมการท่องเที่ยวล่วงหน้า
เพื่อต้อนรับปีท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง

“สมาคมฯ เราไม่ทราบว่ารัฐบาลจะประกาศ
เป็นปีท่องเที่ยวไทย แต่เราทราบว่าปี 30 จะเป็นปี
ครบ 60 พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
จะต้องเป็นปีที่ใหญ่ยิ่งในราชพิธีการ เราจึงเตรียม
ล่วงหน้า 1 ปี นี้โดยสามัญสำนึกเลย ก็ขายทัวร์ออก
ไปแต่ไม่ได้ไปเจาะจงโปรแกรม แล้วเรายังคิดล่วงหน้า
อีกว่าถ้ารัฐบาลไม่ช่วยอะไร เราก็จะลดพิเศษ
ให้เขา แต่เราบอกเขาเลยว่าเป็นปีที่พิเศษสุด เราได้
ลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ต่างประเทศหมดเลย

เชื่อเชิญเขาหมด แต่เราจะทำอะไรเองโดยที่ไม่ผ่านรัฐบาลเลยมันก็น่าเกลียด แล้วเราก็ไม่มีเงินขนาดนั้น แต่เราสามารถที่จะดึงดูดสมาชิกของเราซึ่งมีอยู่ 495 บริษัทให้มารวมกัน ถ้ารัฐบาลไม่ช่วยก็จะต่างคนต่างโฆษณาไปล่วงหน้าเป็นหม้อข้าวหม้อน้ำเรานี่เราต้องหาข้าวมาใส่ เมืองไทยเรานี่ถ้าจะทำอะไรที่เกี่ยวข้องกับราชการ ต้องนายกรัฐมนตรีท่านลงมาเล่นด้วยถึงจะวิ่งไปด้วยกันได้หมด อยากให้รัฐบาลช่วยจัดอะไรที่เป็นพื้นฐานเช่น แหล่งท่องเที่ยว ถนนหนทางให้มันอยู่ในระดับมาตรฐานเสียก่อน แล้วเมื่อนั้นทุกคนก็พร้อม ร้านอาหารต้องสะอาด ห้องน้ำต้องมี ส่งเสริมให้ครูประจำบาลสอนเรื่องความสะอาด รักสวยรักงาม รักความประหยัด”

- จำนวนนักท่องเที่ยวไทยที่ออกไปเที่ยวต่างประเทศเทียบกับนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เข้ามาเที่ยวไทยเป็นอย่างไร

“ที่ออกนอกประเทศเทียบกันไม่ได้เลย สิบต่อร้อยมั้ง ของเราต้องยอมรับนะว่าที่เขาไปกันมีทั้งไปเยี่ยมลูกเยี่ยมหลาน ไปหาประสบการณ์ออกไปซ้ำ ๆ ออกไปเพราะจำเป็นจริง ทวีร์ออกตอนนี้ก็มีอยู่ 4-5 บริษัท ยิ่งภาณีขาออกพันบาท ยิ่งตายเข้าไปใหญ่ อย่างที่ออกไปประชุมเดือนละสิบครั้งก็หมื่นหนึ่งเข้าไปแล้ว มันเสียความรู้สึก คนที่เขาออกไปเที่ยว ไปติดต่อลูกค้า ไปขายของ ใครจะอยากไปเมืองนอกประจำ แพงก็แพง ความสะดวกสบายก็ไม่มี พี่ว่ามันไม่คุ้มกันภาณีเดินทางที่รัฐบาลได้มากับความรู้สึกของคนที่จะไปทำมาหากิน หากความรู้ ประสบการณ์ มาสู่ประเทศชาติ”

- คาดว่านักท่องเที่ยวจะมาตามเป้าหมายที่รัฐบาลตั้งไว้หรือไม่

“พี่ว่าใกล้เคียงนะเพราะปีนี้เป็นปีที่เศรษฐกิจทั่วโลกค่อนข้างดีขึ้น ท่านโฆษกมีชัย และ รมต. จิรายุ ก็ลงมาลุยเองแล้ว การบินไทยและเอกชนก็มาร่วมโฆษณากัน คิดว่าใกล้เคียงแน่นอน ตอนนีบริษัท ทวีร์ต่าง ๆ ก็ช่วยเสริม ออกโปรแกรมท่องเที่ยวไปถึงแม้จะช้าก็ยังใช้ได้ เราอาจจะได้ผลเต็มที่ปี 1988”

คุณฉัตรชัย บุญยอนันต์
รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท การบินไทย
จำกัด

“ถ้าเปรียบเทียบกับเมืองเราทั่วประเทศ บ้านใกล้เรือนเคียง ประเทศเรานี่มีสิ่งที่น่าสนใจมากและบรรยากาศการเมืองก็เรียบร้อย ไม่มีปัญหา

เรื่องความปลอดภัยที่เราให้นักท่องเที่ยว โรงแรม อยู่ในระดับซึ่งดีมากในโลกราคาก็ดีเพราะฉะนั้นก็เป็นบรรยากาศที่เหมาะสมที่จะปูพื้นฐาน

Mr. Tuggener ชื่อไทย คุณธนา ธนปวัฒน์ ผู้จัดการบริษัท Diethelm

สว.เดวาลักษณ์ แห่งสภา กับผู้แทนต่างชาติมาเข้าประชุมเรื่องการท่องเที่ยวที่กรุงเทพฯ
พิธีกรสารเคมีที่ 5 วันที่ 8 มกราคม 2530

ประเทศอาเซียน นับเป็นที่เชิดชู
ทองคำสำหรับเมืองไทยเรา

คติประจำใจที่เธอขม่นในการ
ทำธุรกิจและบริหารงาน อาจสรุปได้
สั้นๆเพียงว่า "มีคุณธรรม ไม่โลภ
และไม่กลัวจน" การที่เธอไม่มีลูก
ให้คอยเป็นภาระ เธอจึงสามารถ
อุทิศตัวให้กับงานอย่างเต็มที่ ยิ่ง
การท่องเที่ยวเป็นงานบริการลูกค้า
จำเป็นต้องทำให้ใจเป็นสุขอยู่เสมอ

"ชีวิต ๓๐ ปีไม่เคยมีอะไรหอม
หวานสักวัน" วุฒิสมาชิกหน้าใหม่
วัย ๕๐ เล่าถึงชีวิตส่วนตัวตอนหนึ่ง
ซึ่งเธอหมายถึงปัญหาหรืออุปสรรคที่จะ
ต้องเข้าแก้ไข โดยใช้วิจารณญาณ
และความรอบคอบเป็นเกราะมือ
สำคัญ เธอผ่านมาแล้วทั้งความ
สำเร็จ และความเจ็บปวด โดยเฉพาะ
ประการหลังที่เกิดจากคนนับหน้า

ถือตา หรือแม่คนใกล้ชิดซึ่งมักเป็น
เรื่องเงินๆทองๆ แล่นก็ถือเป็น
บทเรียนราคาแพง

ทันทีที่เข้าประชุมวุฒิสภาครั้ง
แรก เธอได้รับแต่งตั้งให้เป็นสมาชิก
คนหนึ่งในคณะกรรมการเศรษฐกิจ-
กิจ-อุตสาหกรรม จึงมีงานใหม่เพิ่ม
เข้ามาในการศึกษาเรียนรู้ระเบียบ
ข้อบังคับต่างๆของรัฐสภา ธรรมเนียม
ราชการและสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ
ตำแหน่งใหม่

"เท่าที่ได้อ่านจากเอกสารที่
ได้รับ ก็รู้สึกว่าทุกฝ่ายที่เข้ามา(เป็น
วุฒิสมาชิก) ต่างพยายามทำเพื่อ
อนาคตของชาติบ้านเมือง วางกฎ-
เกณฑ์ที่ถูกต้องเพื่อประชาชนอยู่รอด
เป็นสุข" จากสายตามองโลกในแง่
ดีเป็นเบื้องหลังของเธอออกให้รู้ ขณะ
เดียวกันก็ปฏิเสธข้อกล่าวหาที่ว่า

วุฒิสภาเป็นเพียงตรายางให้รัฐบาล
เธอเห็นว่า ตำแหน่งนี้ทำหน้าที่กลั่น-
กรอง โดยส่วนตัวก็ถือเป็นตัวแทน
ของอาชีพด้านการท่องเที่ยว ดังนั้น
หากมีอุปสรรคปัญหาเกิดขึ้น ก็เชื่อ
ว่ามีความรู้จะชี้แจงให้คนอื่นเข้าใจได้

นโยบายการท่องเที่ยวของรัฐบาล
ก็เช่นกัน คุณเดวาลักษณ์เห็นว่าทุก
อย่างดำเนินไปด้วยดี โดยที่รัฐบาล
ให้ความสะดวกแก่ภาคเอกชนอย่าง
ดียิ่ง เวลาเกิดปัญหาขัดข้อง รัฐ-
มนตรีจรัส อิศรางกูร ณ อยุธยา ผู้
รับผิดชอบโดยตรงจะโคดลงมา 'ลุย
เอง' ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่เอกชน
สามารถติดต่อกับรัฐมนตรีได้โดย
ตรง

ส่วนความตั้งใจจะทำอะไรให้
กับวงการในฐานะวุฒิสมาชิกนั้น
(อ่านต่อหน้า ๑๒๕)

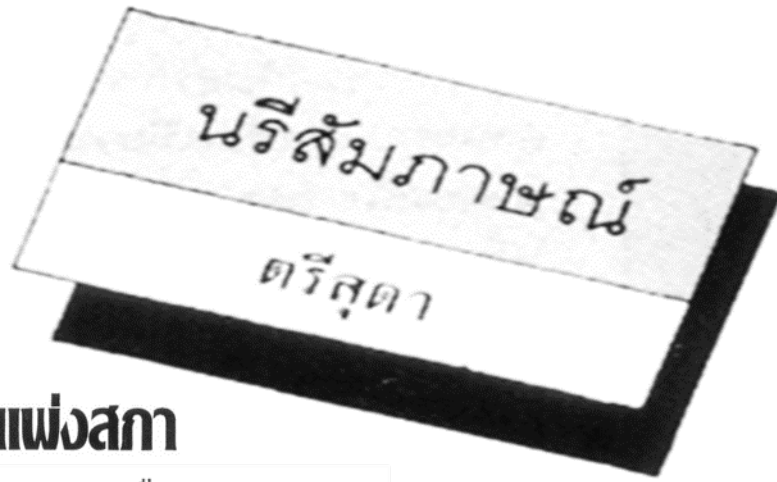
นิตยสารรายเดือน นริ'87 ปีที่ 5 ฉบับที่ 83

วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2530

เรื่อง สตรีผู้บุกเบิกตลาดทัวร์เมืองไทย

หน้า 57-61 โดย ตรีสุดา ลำดับที่ 7

เขาวลัษณ์ แผงสกา

นิตยสารรายเดือน

วันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2530 (ค.ศ.1987)

สตรีผู้บุกเบิก ตลาดทัวร์ เมืองไทย

เดี๋ยวนี้ใครๆก็พูดถึงการท่องเที่ยว

พูดกันว่า นำเงินตราต่างประเทศ
เข้าสู่บ้านเรามากมายมหาศาล

พูดกันว่า เป็นอุตสาหกรรมที่ไม่
มีปล่องไฟ ไม่มีโรงงาน และคนงาน

พูดกันว่า เป็นการขายทัศนียภาพ
วัฒนธรรมที่ผู้ซื้อนำติดตัวกลับไป
ได้เพียงแค่ว่าภาพถ่าย และความ
ทรงจำ

ลงทุนน้อย สินค้าหรือวัตถุดิบยัง

คงอยู่ตลอดกาลนาน เพื่อขายให้กับ
นักท่องเที่ยว นักทัศนจาร คนแล้ว
คนเล่า

ซ้ำยังสร้างให้เกิดวงจรรธุรกิจ
ต่างๆมากมาย โรงแรม ร้านอาหาร
สินค้าพื้นเมือง บริษัทท่องเที่ยว

แม้แต่ตราสารขาดแท้ก็ ย้ายมา
ขายพวงมาลัย ก็ยังพลอยได้รับประ
โยชน์กระเด็นกระสายให้หน้าขึ้นตา
บาน

และก็เพราะเรื่องนี่เอง เรื่องที่รัฐบาล

และประชาชนไทยตื่นตัวให้ความสนใจต่อ
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว กำหนดในปีพุทธ
ศักราช 2530 เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวไทย เรา
จึงทะลักเยี่ยมเยียน สมาคมไทยธุรกิจการ
ท่องเที่ยว หรือที่เรียกกันสั้นๆเป็นที่รู้จักดีว่า
ATTA เปล่า...ไม่ได้มาติดต่อขอวีซ่าไปไหน
หรอก แต่ว่าอะลัมภาษณ์คุณเขาวลัษณ์
แผงสกา นายภสภคคมฯ ซึ่งอยู่ในวงการท่อง
เที่ยว ยกย่องให้เป็นผู้ ผู้บุกเบิก เปิดตลาด
การท่องเที่ยวเมืองไทย ที่สำคัญที่สุดคนหนึ่ง

เราไปพบเธอตามเวลานัดหมาย ณ
อาคารที่ทำการสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว
บนถนนพหลโยธิน เธอกำลังยุ่ง กำลังรุ่น กับ

ขอขอบคุณคุณตรีสุตา และนิตยสาร ที่กรุณามาสัมภาษณ์ถึงข้อความในหนังสือเพื่อคนรุ่นต่อๆ ไปได้นำไปเป็นข้อคิดและ
การให้ข้อมูลนี้ผู้ที่มาสัมภาษณ์มิได้รับผลประโยชน์ใดๆ น่ารักมาก มาด้วยกริยาอ่อนน้อมแบบคนที่ได้รับการอบรมมาอย่างดี
ถ้าถาม ถ้าพูดน่ารักน่่าเอ็นดูทำให้มีกำลังใจที่จะพูดคุยด้วยอย่างสบายใจ

เขาวลัษณ์ แผงสกา

จาก ที่เขาวลัษณ์

การอัดเทปรายการโทรทัศน์รายการหนึ่ง ก่อนหน้าที่เราจะไปพบเธอ เคยได้ยินคนพูดว่า เธอเป็นผู้หญิงเก่งชนิดหาตัวจับยาก เป็นนายกหญิงคนเดียวของ ATTA นับแต่ก่อตั้งสมาคมฯ ชื่อเสียงนั้นเล่าก็เป็นที่รู้จักดีในวงการธุรกิจท่องเที่ยวทั้งในเอเชีย และยุโรป และเธอนี่เองเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงสำคัญให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยรุ่งเรืองดังปัจจุบัน

เมื่อเห็นว่าเธอกำลังยุ่ง สิ่งการโน้มน้าวจึงนั่งรอ รออย่างใจเย็น แม้เวลาจะล่วงเลยไปเรื่อยๆก็ไม่มีรู้สึกเดือดร้อนอะไร เพราะขณะที่รอคอยและเฝ้าดูอยู่นี้ เป็นช่วงเวลาที่เราค้นพบว่า คำกล่าวเหล่านั้นหาได้เกินยอจนเกินจริงไม่ เธอรอบรู้ ฉลาดลึกล้ำ และปราดเปรียว แม้วัยจะย่างเข้าเลข 5 แล้วก็ตาม เธอก็ยังคงมีบุคลิกที่คล่องแคล่วเปี่ยมด้วยความมั่นใจ แต่คงความอ่อนหวานแบบหญิงไทยไว้ได้อย่างสมบูรณ์

“พี่ต้องขอโทษด้วยนะน้อง ที่ให้คอย ไม่นึกว่าอัดเทปโทรทัศน์จะช้า...เอาล่ะว่ามาเลย”

เธอเปิดจากการสนทนาอย่างเป็นกันเอง รุกเร้าจนแทบตั้งตัวไม่ติด น้ำเสียงของเธออ่อนหวานคนเองงานเอากการ แต่ก็นุ่มนวล ไม่ห้วนจัด มีจังหวะการพูดค่อนข้างเร็ว แวดตานั้นเล่า... สุขุม นิ่ง ลึกซึ้ง เพียบพร้อมตามลักษณะของผู้บริหาร

“อ้อ...จะมากุญเรื่องปีการท่องเที่ยว...ก่อนอื่นพี่อยากจะบอกว่าดีใจจริงๆ ที่รัฐบาลรวมทั้งประชาชนทั่วไปเล็งเห็นความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เดียวนี้เวลาไปไหนทุกคน ไม่ว่าเด็กเล็กผู้ใหญ่ทุกคนก็พูดกันว่าอะไร...ทุกคนกระตือรือร้นว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นรายได้ที่เขาจะได้ด้วย พูดที่ไหนคนก็เข้าใจ ขอความร่วมมือใครก็ง่าย...แบบนี้ดี ซึ่งต่างกับเมื่อก่อนมาก”

เธอจรรยาในคล่องปรือ ก่อนที่เราจะหันถามอะไรด้วยซ้ำ เธอ...คุณเยาวลักษณ์บอกว่าขอให้เป็นเรื่องเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยวตอบได้หมด มันซึมอยู่ในสายเลือดเสียแล้ว... เพราะอะไรรู้มั๊ย...เพราะพี่เนี่ยอยู่ในวงการนี้มา 30 ปีเต็ม

พี่เริ่มทำทัวร์มาตั้งแต่ปี 2500 ตอนนั้นอยู่บริษัทแพน ซิลเวอร์ แอร์ไลน์ และเข้าเป็นสมาชิก ATTA ในฐานะมีบริษัทท่องเที่ยว เมื่อปี 2513

58

ประวัติ

เยาวลักษณ์ แฟงสภา

สามี - พลตรี ไสรจ แฟงสภา

บุตร -

การศึกษา - 2493 มัธยมปลาย โรงเรียนมาแตร์เดอี กรุงเทพฯ, 2499 ประกาศนียบัตรวิชาเลขานุการ วิทยาลัยนิวเบอร์รี รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา

การทำงาน - 2500 - ปัจจุบัน เริ่มงานด้านการท่องเที่ยวที่บริษัท แพน ซิลเวอร์ แอร์ไลน์ บริษัทแม่โทรโพล ทราเวล เซอร์วิส หน่วยงานจำกัด แม่โทรโพล และ บริษัทลัคกี้ ทราเวล เซอร์วิส

ประสบการณ์ - 2518-2520 - นายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว, 2527-2528 - ประธานสมาคมผู้ประกอบการท่องเที่ยวภาคพื้นเอเชีย, ประธานสมาพันธ์สมาคมท่องเที่ยวกลุ่มประเทศอาเซียน, 2529 - ได้รับรางวัลเกียรติคุณ “โกลเด้น เฮอร์ม” ในฐานะผู้ส่งเสริมการท่องเที่ยวระดับชาติ, กรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2529-2530 - นายกสมาคมไทยธุรกิจ การท่องเที่ยว

สมัยนั้น ATTA เพิ่งก่อตั้งได้ 3 ปี มีบริษัททัวร์เป็นสมาชิกแค่ 5-60 บริษัทเท่านั้น...ที่อยู่ ATTA มาเรื่อย ทำงานให้ทั้งในฐานะสมาชิกคณะกรรมการ จนกระทั่งนายกสมาคมฯ นับเวลารวมๆก็ได้ 17 ปี...จนเดี๋ยวนี้ ATTA มีบริษัทสมาชิก 400 กว่าบริษัท

และเพราะเธอเป็นนักบริหารชั้นยอด อุทิศเวลา แรงกาย แรงใจให้กับสมาคมฯอย่างนำชมเชย สมาชิก ATTA จึงเลือกเธอเป็นนายกสมาคมฯสมัยที่สอง หลังจากสมัยแรกผ่านไป 9 ปี ซึ่งก็พอเหมาะพอดีกับที่รัฐบาลประกาศปีการท่องเที่ยว

แต่ก่อนเนี่ยนะ การท่องเที่ยวต่างคนต่างทำ เพิ่ง 4-5 ปีนี้เอง ที่ภาครัฐและเอกชนจับมือร่วมกัน...อย่างเช่นที่ ATTA ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และบริษัทการบินไทย ไปส่งเสริมการขายในต่างประเทศ ตลอดช่วงเวลา 4 ปีที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง ก็เป็นผลดีผลรวมส่งให้จำนวนนักท่องเที่ยวในไทยเพิ่มมากขึ้น

...พีว่าไม่มีธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมอะไร จะทำเงินให้ประเทศชาติได้มากเท่าการท่องเที่ยว ดูอย่างเมื่อปีที่แล้ว มีนักท่องเที่ยวเข้ามา 2.7 ล้านคน ทำรายได้เกือบ 3 หมื่นล้านบาท.. แคมป์ยังสร้างงาน สร้างคนอีกไม่รู้เท่าไร ยกตัวอย่างเช่น โรงแรมแห่งหนึ่งมีคนงาน 600 คน ลูกหลานครอบครัวอีกเท่าไร ในโรงแรมมีร้านค้าเท่าไร เท่ากับเป็นการสร้างงานให้คนนับหมื่น... ไม่เท่านั้น ถ้ามองดูให้ดี ธุรกิจทุกอย่างที่มีอยู่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว หรืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งนั้น... นักท่องเที่ยวเข้ามาคนหนึ่ง ผลประโยชน์กระจายทั่วถึงกันหมด ไม่ใช่แต่เฉพาะโรงแรม สายการบิน คนปลูกผัก คนตีบสามล้อก็ยังมีรายได้เพิ่มขึ้น...

ที่เธอบอกว่าธุรกิจการท่องเที่ยวเกือหนุน ธุรกิจและอุตสาหกรรมชนิดอื่นๆมากมาย ก็เพราะมีพ่อค้าชาวต่างประเทศไม่น้อยที่เข้ามาเมืองไทยครั้งแรก เป็นการมาท่องเที่ยวธรรมดา แต่พอมาเห็นสินค้าของไทยจึงได้สั่งซื้อ เกิดเป็นธุรกิจอิมพอร์ต เอ็กซ์พอร์ตในภายหลัง

...ถ้าจะถามว่าธุรกิจการท่องเที่ยวนี้เริ่มมาตั้งแต่เมื่อไหร่ พี่บอกได้เลยว่าตั้งแต่สร้างโลก... จะเห็นว่ามนุษย์ย้ายที่อยู่ สร้างเมืองใหม่หนีไปอยู่เมืองใหม่...ย้ายถิ่นฐานตลอดเวลา...ธุรกิจท่องเที่ยวก็ต้องอยู่กับมนุษย์ ทุกคนได้หมด นักท่องเที่ยวได้เที่ยว คนทำธุรกิจก็ได้เงิน ทำให้เงินกระจาย เพราะมีการซื้อขาย ใช้จ่ายตลอดเวลา ถ้าประเทศไหนไม่มีธุรกิจนี้ก็จะอยู่ไม่ได้ ประเทศไหนๆก็เหมือนกัน...อย่างสหรัฐอเมริกา ที่เห็นว่าเขารวย เขาก็มีธุรกิจท่องเที่ยวเหมือนกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ...คนทาง West ไปเที่ยวทาง East คนทาง East ไปเที่ยวทาง West ...ออสเตรเลียก็เหมือนกัน...การท่องเที่ยวจึงเป็นธุรกิจที่ซื้อกันไม่จบ ขายกันไม่หมด

สำหรับเมืองไทย ธุรกิจนี้เริ่มเฟื่องฟูมาสัก 30 ปีที่ผ่านมา สมัยนั้นแม้เครื่องบินจะมีไม่มาก แต่นักท่องเที่ยวชาวตะวันตกก็เดินทางเข้ามาทางเรือ พอเรือเข้ามา พวกเขาจะรู้สึกเหมือนกันหมด คือรู้สึกว่าคุณภาพโลกใหม่ที่เขาไม่เคยเห็นมาก่อน

“เราต้องยอมรับว่า มรดกทางวัฒนธรรม บรรพบุรุษของเราสร้างไว้ดี มีปูชนียสถาน วัตถุโบราณแบบไทย และก็มีความโอป้ออมอารี

นิตยสาร: สตรีสาร ปีที่ 40 ฉบับที่ 11 โดย : ว.บ.
ประจำวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2530 หน้า 8-10, 129 ลำดับที่ : 8

สตรีปริทัศน์ ปีที่ 40 ฉบับที่ 11
ขอขอบคุณหลายท่าน สตรีสาร วันที่ 7 มิถุนายน 2530
ที่กรุงเทพฯ แกมจ. ดิฉันหวังในหนังสือเล่มนี้ และขอขอบคุณ
วุฒิสมาชิกสตรี ท่านที่ทรงพระกรุณา
ต่อสตรีปริทัศน์
(นางฉวี)

คนเก่าอำลาเวทีไปแล้ว มาพิจารณาถึงคนใหม่กันบ้าง คุณเยาวลักษณ์ แห่งสภาผู้หญิงจากวงธุรกิจการท่องเที่ยว ขึ้นมาแทนบนเวทีการเมืองแบบแต่งตั้ง แม้จะไม่รู้ล่วงหน้ามาก่อน เธอก็ยอมรับว่าการที่เธอได้รับแต่งตั้งครั้งนี้ อาจมีส่วนมาจากบีทองเที่ยวไทย ซึ่งรัฐบาลคงจะต้องการตัวแทนจากวงการนี้เข้าไปนั่งในสภาด้วย เพื่อเสริมนโยบายของรัฐบาลอีกทางหนึ่ง

แต่อีกเหตุผลคงเป็นด้วยเธอเป็นผู้มีประสบการณ์ในด้านธุรกิจท่องเที่ยวอย่างหาตัวจับยากคนหนึ่ง ประสบการณ์ ๓๐ ปีเต็มในวงการนี้ ไม่ใช่นักที่จะหาใครทาบทามได้ เธอคลุกคลีกับธุรกิจการท่องเที่ยวมาแล้วทุกแขนง ไม่ว่าจะเป็นสายการบิน โรงแรม หรือบริษัททัวร์ นับตั้งแต่ที่สำเร็จการศึกษาทั้งการ บริหาร การตลาด จากสหรัฐอเมริกา ก็ได้ปักหลักทันทีที่ทำงานด้านนี้มาตลอด

ปัจจุบันเธอมีกิจการของตนเองสองแห่ง คือบริษัท ลัคกี้ เทอร์เวิล เซอร์วิส และห้างหุ้นส่วนจำกัด เมโทรโพล เทอร์เวิล เซอร์วิส อีกทั้งยังเป็นนายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว หรือ แอตต้า เป็นสมัยที่ ๒ ตลอดจนนายกสมาคมอาเซียนตา อันเป็นสมาคมด้านการท่องเที่ยวภาคเอกชนของกลุ่ม

สตรีปริทัศน์ (ต่อจากหน้า ๑๐)

เธอชี้แจงว่าขณะนี้กำลังรวบรวมข้อมูลต่างๆจากสมาชิกของสมาคมฯ ซึ่งยังเปิดเผยไม่ได้ เพราะต้องไปดูตัวบทกฎหมายเสียก่อน บางทีเรื่องบางเรื่องอาจเป็นปัญหาเล็กๆ น้อยๆ ไม่จำเป็นต้องไปหาถึงสภาเพียงบอกกล่าวกับผู้ใหญ่ภาครัฐบาลที่รับผิดชอบ ก็คงจะแก้ไขให้ลุล่วงไปได้

ถึงแม้จะจัดเป็น ‘ผู้หญิงเก่ง’ ในจำนวนน้อยคน ทักษะเกี่ยวกับสิทธิสตรีของเธอออกจะแปลกอยู่บ้าง เธอบอกว่าไม่เคยต้องการเรียกร้องให้ได้รับสิทธิเท่าเทียมชายเลย “ผู้หญิงต้องเป็นผู้หญิงวันยังค่ำ” แต่ทั้งนี้เชื่อว่าจะยอมให้ผู้ชายมาข่มขู่เอาได้ เธอยอมรับว่าผู้ชายโดยทั่วไปมีความสามารถเฉลียวฉลาด และเหมาะสมในตำแหน่งระดับสูงมากกว่าผู้หญิง รวมไปถึงความอดทนและวิจารณ์ญาณ

ผู้หญิงอย่าง ‘นางสิงห์เหล็ก’ มาร์กาเร็ต แชตเชอร์ เท่านั้นแหละ ที่เธอยอมรับว่าเหนือกว่าผู้ชาย ดังนั้นถ้าไม่แข็งแกร่งจริง เธอไม่สนับสนุนให้ผู้หญิงด้วยกันไปแบกรับภาระหน้าที่สูงเกินตัว “ในเมืองไทยเท่านั้นที่เต็มที่แล้ว จะเอาอะไรให้มากกว่านี้ เราก็มีอิสระทุกอย่างอยู่แล้ว”

เช่นเดียวกับคุณหญิง สุวัฒนา คุณเขาวลัทธิ ไม่เคย และจะไม่มีวันสนใจไปเล่นการเมืองเด็ดขาด เพราะเชื่อมั่นว่าสามารถทำคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติได้อย่างดีที่สุดอยู่แล้ว—ในสภาพที่เป็นอยู่

มีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส ซึ่งเป็นลักษณะของคนไทย ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติติดอกติดใจ...เขาไม่เคยเจอนี้...ยิ่งในสมัยนั้น ความเป็นอยู่ทุกอย่างไปยังเป็นแบบไทยๆ ไม่มีตึกมากมายขนาดนี้ พอเขากลับไปที่เล่าต่อๆกัน คนก็เลยมาเที่ยวกันมากขึ้น”

เมื่อเวลาผ่านไป ความเจริญทางเทคโนโลยีด้านต่างๆมีมากขึ้น จากที่ต้องเดินทางโดยเรือโดยสาร ก็เปลี่ยนเป็นเครื่องบิน และเมื่อการเดินทางสะดวก คนก็นิยมท่องเที่ยวทัศนอารเพิ่มขึ้น ที่นี้เอง ที่คนไทยเริ่มคิดว่าหากชาวต่างประเทศเข้ามามากกว่านี้ เขาจะกินอย่างไร นอนอย่างไร จึงเกิดการสร้างโรงแรมทันสมัย ปรับปรุงการคมนาคมทั้งภายในและภายนอกประเทศ

...พอมีสื่ออำนวยความสะดวกให้เขา นักท่องเที่ยวก็มาเพิ่มขึ้นอีก ขยายปากต่อปาก จนกลายเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในปัจจุบัน

...แต่ต่อไปนี้ เมื่อการท่องเที่ยวเจริญมาถึงจุดนี้แล้ว การจะดำเนินการหรือขยายธุรกิจ ควรจะมีการวางแผนที่ดี เพื่อกิจการจะได้เจริญยิ่งขึ้นอีก ที่สำคัญคือต้องสร้างให้เกิดความซื่อสัตย์ในการต้อนรับนักท่องเที่ยว มีระเบียบ ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ แย่งอาชีพกัน โกงราคา...ทุกอย่างต้องอยู่ในระดับที่มีมาตรฐาน...ทำอะไรต้องนึกถึงดีกรุนหลัง ซึ่งต้องรับมรดกนี้ไว้...ไม่ใช่ว่านี่ก็อยากขยายก็ขยาย เกิดนักท่องเที่ยวเขาเข็ดแล้ว ไม่มีใครมาแล้ว ที่นี้จะทำอย่างไรละ

“สำหรับเฉพาะปีนี้ ปีการท่องเที่ยว ที่เชื่อว่าไปได้สวยแน่ ที่คาดหวังว่าจะมีนักท่องเที่ยวเข้ามา 3 ล้านคน ทำเงินได้ไม่ต่ำกว่า 4 หมื่นล้านบาท ที่ว่าไม่มีปัญหา...ที่พูดอย่างนี้ เพราะที่ถือว่า ATTA เราเป็นที่รวมของบริษัทท่องเที่ยวลูกค้าต่างประเทศที่มากเป็นลูกค้าของบริษัทสมาชิก เราคิดว่าสถานการณ์เป็นอย่างไ...

เฉพาะ 2 เดือนที่ผ่านมา รายได้เพิ่มขึ้น 30 เปอร์เซ็นต์แล้ว เมื่อเทียบกับเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ 2529”

และเนื่องจากคุณเขวาลักษณ์ ทำงานด้านการท่องเที่ยวมานาน พบปะนักทัศนอารชาวต่างประเทศมานับหมื่นๆคน แน่นนอนเธอคงทราบดีถึงปัญหาที่นักท่องเที่ยวบ่นมากที่สุด ยามมาเที่ยวเมืองไทย

...บ่นอะไรคะ บอกได้เลยว่า หนึ่งรถติด สองความสะอาด สามความไม่เป็นระเบียบ ในบางครั้งนะคะ...แต่ส่วนใหญ่คนต่างชาติจะถือว่าเป็นไปตามแบบธรรมชาติมากกว่า...คืออย่างนี้ เขาบ่นกันมาก บ่นกันหลายเรื่อง แต่ไม่ว่าเขาจะบ่นอะไร พวกเขาคนทำทัวร์มีชาวไนโหวพริบกันมาก สามารถแก้ไขเรื่องใหญ่ให้เป็นเรื่องเล็กได้ใช่ไหมคะ

“ส่วนที่ประทับใจ นั่นคือความมีน้ำใจของคนไทย ยิ้มเป็นกันเอง เป็นมิตร เพราะ

ฉะนั้นถ้าอยากให้มันักท่องเที่ยวเข้ามามากๆ พวกเราต้องช่วยกันจรรโลงสิ่งเหล่านี้ไว้ ไม่ใช่พอเห็นหน้านักทัศนอาจรปุบก็ตั้งข้อเอาเปรียบทันที เห็นหน้าเขาเป็นหน้าเงิน เอารัดเอาเปรียบเขาหมด...หลอกต้มตุ๋น . หาประโยชน์จากเขา... คืออย่าไปเห็นหน้าเขาแล้วคิดแต่จะเอาเปรียบ เพราะนักทัศนอาจรเดี๋ยวนี้อฉลาดทั้งนั้นแหละ ทำให้ไม่ดีกับเขามากๆ เดียวเขาก็เปิดหมดหรอก”

เป็นส่วนที่ภาคเอกชน รวมไปถึงประชาชนทั่วไปพึงปฏิบัติ แล้วเฉพาะในส่วนของภาครัฐนั้น มีอย่างไร.

เหมยอะ...หลายอย่าง...ต้องทำหมดแหละ เช่นโทรศัพท์ทางไกลนี้แย่มาก โทรฯได้บ้าง ไม่ได้บ้าง...การคมนาคม ถนนหนทาง ไม่สะดวก ขาด เสียหาย การรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว...คือทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นประโยชน์นั้นแหละ และถ้าเมื่อรัฐบาลทำไป ก็ไม่ได้ไปไหน ไม่ใช่ที่นักท่องเที่ยวเขาจะเอากลับไปด้วย ทุกอย่างตกเป็นสมบัติให้กับประชาชนไทย... อีกอย่างการจำกัดสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งไม่ให้เข้าไปขายของ เพื่อรักษาความสะอาด สภาพแวดล้อมก็จำเป็น ไม่อย่างนั้นจะทำให้สภาพแวดล้อมสกปรก หาดทรายเสีย น้ำเสีย อันนี้เป็นมรดกนะ วารากฐานของการท่องเที่ยว ไม่ให้เขาเกิดความรู้สึกว่ามาแล้วลำบาก มาแล้วเสี่ยง หรือว่ามาเห็นแล้วก็ไม่อยากมาอีก...เป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่ควรจะทำด้วย...

แต่อย่างไรก็ตาม เราในฐานะภาคเอกชน มีความประทับใจอย่างมาก ที่ปีนี้หน่วยงานราชการแทบทุกหน่วยให้การสนับสนุน ส่งเสริม การท่องเที่ยว โดยเฉพาะท่านผู้ว่าราชการ จังหวัดทุกจังหวัด พยายามค้นหา เสนอแนะ แหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ให้พวกเราบริษัททัวร์ได้รู้ สามารถวางแผนทำโปรแกรมทัวร์ขาย เรื่องนี้ สำคัญ เพราะไม่ใช่สักแต่ว่าขาย ขายมันซ้ำๆ ซากๆ ตลอดเวลาทุกๆปี...ถ้าประเทศเรามี แหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ เขาก็ได้อยู่เมืองไทย นาน...หัวใจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอยู่ ตรงนี้ คือทำอย่างไรให้เขาอยู่เมืองไทยนานที่ สุด ใช้จ่ายเงิน ทิ้งเงินไว้ในประเทศเรามากที่สุด

แล้วขณะนี้นักท่องเที่ยวต่างชาติ เขา อยู่เมืองไทยนานแค่ไหน ใช้จ่ายเงินมากแค่ไหน เทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน เราชกต่อทันที

“ขณะนี้นักท่องเที่ยวเขาแค่มาแวะเที่ยว เมืองไทย ไม่ใช่บินตรงมาเที่ยวเมืองเราเมือง เดียว ประเทศเราเป็นประเทศหนึ่งในโปรแกรม ทัวร์ของเขา และเราไม่ได้เป็นประเทศสุดท้าย ก่อนที่เขาจะบินกลับบ้าน...สิงคโปร์ต่างหากที่ เป็นด่านสุดท้าย เป็นประเทศสุดท้ายที่เขาแวะ เขาต้องเก็บเงินไว้ใช้ก่อน อีกอย่างเกี่ยวกับเรื่อง น้ำหนักของที่ขนขึ้นเครื่องบินใช้ใหม่...ฉะนั้น ปัญหาจึงอยู่ที่ว่าทำอย่างไรให้เราเป็นประเทศ สุดท้ายก่อนเขากลับ อย่าไปนึกว่าเขามาเมือง เราก่อน เขาจะใช้เงินก่อนนะ ที่จริงแล้วเขาจะ

เก็บเงินไว้ก่อน แล้วไปใช้หมดที่สิงคโปร์ต่าง
หาก”

...ถามว่าทำอย่างไรจะให้ไทยเป็นประเทศ
สุดท้าย...หรือเป็นประเทศเดียวที่เขามาเที่ยวนะ
หรือ...เราก็ต้องมีสถานที่ท่องเที่ยวที่ดี พิเศษ
ครบทุกบรรยากาศมากๆ แห่ง ชายหัวรีที่เดียว
10 วันไปแล้ว ไม่ให้เขาไปไหน มาอยู่เฉพาะ
เมืองไทย แต่จะทำแบบนี้ได้ โปรแกรมเราต้องดี
ประเทศเราต้องดี ต้องน่าอยู่ ไม่ใช่อยู่ 3 วัน
ก็เบื่อความสกปรก ความคดโกงของคนไทยแล้ว

อีกอย่างหนึ่ง เราควรปรับปรุงให้มีร้าน
ปลอดภาษีให้มากๆ จะได้สู้กับประเทศเพื่อน
บ้านได้...สิงคโปร์ความจริงแล้วไม่มีอะไรน่า
เที่ยว แต่เพราะความที่มีชื่อเสียงว่าปลอดภาษี
กับความสะอาด มีระเบียบ เลยทำให้อุตสาหกรรม
กรรมการท่องเที่ยวเขาไปได้ดี เมืองไทยเราก็ทำ
ได้นี้ ของแค่นี้

และในขณะที่ปีนี้ปีนี้เป็นปีการท่องเที่ยวไทย
ภาพพจน์เมืองไทยในต่างประเทศเป็นอย่างไร
เราป้อนคำถามต่อ

“ไม่มีปัญหาอะไรมาก ชาวต่างชาติเขาไม่
ค่อยกังวลเท่าไร...แต่ก็ต้องขอร้องสื่อมวลชน
ไทย เวลาที่มีเรื่องรุนแรงเกิดขึ้นในประเทศ เขียน
กันเบาๆหน่อย อย่าให้มันแรงกว่าความเป็น
จริง...พีว๊านะ สถานการณ์บ้านเมืองเราไม่มี
อะไรร้ายแรง เรามองว่าแรงไปเอง ทางเมือง
นอกเขาไม่สนใจอะไร...เขามาแล้ว เขามักไม่
แคร์ แต่ที่เขาแคร์ก็คือ คนไทยมองเห็นเขาเป็น
แหล่งเงินแหล่งทอง เห็นเขาที่ไหน ก็เฮกันไป
ขายของ กับความสกปรก ความไม่สะอาด
หลายๆด้าน”

เมื่อมีปัญหาเช่นนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ได้ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง
อย่างไรหรือไม่

“การท่องเที่ยวขณะนี้เขาดำเนินการทุกอย่าง
เท่าที่จะทำได้ แต่ขณะนี้งานเขาล้นมือ คนก็
น้อย งบประมาณก็ไม่พอ...ทำอะไรเราต้องนึก
ถึงเขาอย่างว่า เขาไม่มีงบประมาณมาใช้ ใคร
จะทำอะไรก็ดี ต้องมีงบประมาณใช้มัยน้อง...
เรื่องอย่างงี้มันต้องรัฐบาล จะบอกจะให้ ททท.
ทำอย่างเดียวมันไม่ได้ พีว๊ารัฐบาลต้องช่วยด้วย
เอกชนต้องช่วยด้วย ผู้ประกอบการค้าไม่ทำลาย
ด้วย ไม่เห็นแก่ได้ ไม่เห็นแก่ตัวด้วย พี่พูดถูกมัย

คะ...”

“พี่อยากขอให้ประชาชนไทยรักษามรดก
ในแผ่นดินไทยไว้ทุกแห่งทุกมุม ทั้งปูชนียสถาน
โบราณวัตถุทุกชนิด สภาพแวดล้อม และน้ำจิต
น้ำใจของคนไทยที่ประเทศทั่วโลกเขายก
ย่อง เพราะนี่คือมรดกที่เราจะทิ้งไว้ให้แก่ลูก
หลาน...ชีวิตของเราอยู่อีกไม่กี่ปีก็หมดแล้ว แต่
เด็กรุ่นหลังล่ะ นักศึกษาที่เพิ่งจบมาล่ะ จะมา
ทำอะไร ถ้าเราทำลายอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
เที่ยวเสียตั้งแต่วันนี้”

บริษัทท่องเที่ยวนี้แหละตัวดี ตัวการ
ทำลายการท่องเที่ยว...ทำไมนะหรือ...ก็พวกจิต
หัวรัถกๆไม่ได้มาตรฐาน เอาถูกเข้าว่า เอาง่าย
เข้าว่า ชาวต่างชาติที่มาเขาก็เลยไม่ได้รับความ
ประทับใจอะไร เพราะเอาเขาไปทิ้งไว้ตามชาย
หาดถูกๆ รกร้างไม่น่าดู ค่าเช่าห้องคืนละ
30 บาท 50 บาท อย่างนี้ก็แย่ เพราะเขาไม่ได้
ใช้เงิน เวลาอยู่เมืองไทยแล้วไม่ได้ใช้เงิน ก็แทบ
ไม่มีประโยชน์เหมือนกัน...ที่จริงแล้วคนมีเงิน
มีปัญหามาเที่ยว เขาไม่แคร์หรอก จะต้องใช้
จ่ายเท่าไร เพราะคนมีเงินก็อยากใช้เงิน ขอให้
ถูกใจเท่านั้น

ที่นี้ก็มาถึงปัญหาใหญ่ปัญหาหนึ่ง ที่
หลายๆคนวิตกกังวลอยู่มาก คือว่าหากมี
การลงทุนสร้างเมืองไทยให้เป็นเมืองท่องเที่ยว
จนมีชาวต่างประเทศมาเที่ยวมากๆ จะก่อ
ผลเสียทางวัฒนธรรม ประเพณีไทยในระยะ
ยาวหรือไม่

พี่ว่าไม่มีนะถ้าเราตั้งกฎเกณฑ์ให้ถูก
ทำอะไรให้ถูกต้อง ขณะเดียวกันเราก็ต้องขอ
ร้องนักทัศนศาสตร์ให้ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วย ไม่ใช่
มาเดินใส่เสื้อกล้าม กางเกงขาสั้นมอมๆ เพราะ
มันดูไม่ดี...แต่ก่อนอื่นเราต้องมีวัฒนธรรมของ
เราก่อนใช้ไหมคะ เราต้องรู้จักว่าอย่าไปค้าขาย
อย่างนั้น ให้เขาถูกเกินไป ต้องมีมาตรฐานใน
การขาย แต่ที่พี่พูดนี้ไม่ได้หมายความว่าให้ขึ้น
ราคาหรอกนะคะ ต่างกัน คนละความหมาย...

“บางคนว่านักท่องเที่ยวเข้ามามาก เขาว-
ชนของเราจะเสียหายหมด เพราะเลียนแบบวัฒน-
ธรรมของเขา พี่ว่าไม่จริง อยู่ที่เด็กของเราต่าง
หาก ของดีๆของเขาไม่เอามาทำตาม ชอบตาม
แต่เฉพาะของไม่ดี...เรื่องเด็กจะดีไม่ดี เป็นเรื่อง
ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นเรื่องของอาจารย์

ผู้ปกครองมากกว่า ถ้าทำดีแล้ว นักท่องเที่ยวจะไม่มีบทบาทอะไรเลย”

ก็เป็นอีกทรรศนะหนึ่งที่หลายคนอาจจะไม่เห็นด้วย สุดแล้วแต่ว่า ใครจะมองมาจากจุดไหนเห็นว่าสิ่งไหนมีบทบาท สำคัญกว่ากัน แต่ที่แน่ๆคือตัวเยาวชนของเราเอง จะรักดีแค่ไหน มีความคิดกลับกรองความถูกผิดแค่ไหน

เราหยุดเว้นวรรคให้คุณเยาวชนลักษณะจิตกาแพชั๋วครู่ ก่อนจะถามต่อไปถึงความจริงที่ว่า มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากเดินทางเข้ามาประเทศไทย เพราะต้องการมาเที่ยวผู้หญิง

ไม่จริง...ไม่ใช่...ไม่จริงเลย พี่เถียงเต็มที เพราะเวลาเราขายทัวร์ให้กับนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เขามักจะมากับครอบครัว มีบ้างที่มาเดี่ยวมาพักร้อน เรามีโปรแกรมทัวร์ให้เขาตลอดเวลา พี่เชื่อว่าการเที่ยวผู้หญิงเป็นแค่เพียงผลพลอยได้... ไม่ใช่ตั้งใจเสียค่าเครื่องบินมาเที่ยว... โถ ผู้หญิงนั้นมีให้เที่ยวอยู่ทุกๆเมืองทุกๆประเทศ ไม่ใช่เฉพาะเมืองไทย และถ้าจะให้เปรียบเทียบเมืองนอกบางเมืองเขายังดีกว่าเราด้วยซ้ำ...

แล้วในจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาประเทศไทย ชาตินิยมมีจำนวนมากที่สุด และลดหลั่นรองลงมา

...เออ...ญี่ปุ่น...สหรัฐอเมริกา, เยอรมัน, ฝรั่งเศส, จีน, ฮองกง, ไต้หวัน, สิงคโปร์...แต่ช่วงหลังๆ นี้ถ้านับรวมจริงๆแล้ว พวกเอเชียมา

เที่ยวเมืองไทยมากขึ้น มากกว่ายุโรป เพราะว่า
เขาเริ่มมีเงิน อีกอย่างพวกเอเชียนี้ซื้อปั้งยัน
ซื้อของตะวันตก โดยเฉพาะคนจีน กับญี่ปุ่น ซื้อ
ของไม่ต้องคิดผิดกับฝรั่งซื้อต้องคิด

ที่เป็นอย่างนี้ก็เพราะพวกนักท่องเที่ยวเอเชีย
มักจะซื้อทัวร์มาประเทศไทยประเทศเดียว คล้ายๆ
กับเราซื้อทัวร์ไปประเทศญี่ปุ่น 5 วัน อะไร
ทำนองนี้ มีเงินเท่าไรเขาก็เอามาใช้เมืองไทย
หมด ไม่เหมือนชาวยุโรป ซื้อตัวทัวร์มาเที่ยว
ประเทศในเอเชียแทบทุกประเทศพร้อมกันเลย
แล้วก่อแวะประเทศไทยก่อนไปมาเลเซีย สิงคโปร์...

และก็เป็นไปไม่ได้ที่เราดันดันมาถึงสมาคม
ไทยธุรกิจการท่องเที่ยว มาคุยกับนายก
สมาคมฯ ผู้ชำนาญชำนาญในธุรกิจนี้ แล้วจะไม่
ถามถึงแนวโน้มของธุรกิจการท่องเที่ยวไทย
ในอนาคต

“พี่ว่าจะดีขึ้นเรื่อยๆ พี่ว่าต้องดีขึ้นเรื่อย
เพราะประชาชนเริ่มให้การสนับสนุน พร้อมทั้ง
หน่วยงานของรัฐก็สนใจ...ถึงแม้ในปีต่อไป
รัฐบาลจะซาไปบ้าง ก็คงไม่เกิดปัญหาอะไร ประชา
ชนรู้ดีอยู่แล้วว่าการท่องเที่ยวมีประโยชน์
สร้างงาน สร้างเงิน แต่ก็ขอให้อย่าเป็นว่ารู้ดี
แล้วกลับกลายเป็นกอบโกย...อีกอย่างเศรษฐกิจ
ดีขึ้น กระเตื้องขึ้น จะช่วยให้การท่องเที่ยวไปได้
ดีมาก ดูๆแล้วมันน่าจะไปได้ดีทุกๆด้านนะ
ยิ่งถ้ารัฐบาลวางแผนให้ดี ด้วยความเชื่อ ความ
บริสุทธิ์ใจ ไปได้สวยแน่ๆ”

**ASEANTA CHIEFS
OVER THE YEARS
ATF' 90 DAILY (พ.ศ. 2533)**

Name: Mrs. Yavalaksana Pangsapa

Term of presidency: 1984/85

Age (in 1990): 52

Marital status: Not available

Hobbies: Reading and writing

Favorite Politician: "Politicians who have ideas on how to develop and improve the Tourism Industry"

Favorite saying/ quote: "The art of working well means carefulness, perseverance, patience, competitiveness, sacrifice, and kindness to be able to understand the problems and obstacles in the work and to plan out the correct way to proceed in the right direction."

Best ATF (Why?): "At present there is not any, may be in the future, the government sector should give its full support and try to solve the problems, this will result in the real success and prosperity of the tourism industry."

รายนามคณะกรรมการสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว
ประจำปี พ.ศ.2529 – พ.ศ.2530

เดลินิวส์ วันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2530

สวยไม่เปลี่ยนแปลง คนต่อมากำลังโด่งดัง
อยู่ในขณะนี้ เคยลงภาพเธอเมื่ออาทิตย์ก่อน
และเรื่องสั้น ๆ ของเธอต่อมา เธอคือ **เยาว-
ลักษณ์ แพ่งสถา** ผู้เป็น “วุฒิสมาชิก”
คนใหม่ครั้งล่าสุด ภาพนี้เมื่อ 15 ปี หน้าตา
เปลี่ยนไปไหมอะ. ♠️ **“นันทน์ธนา”**

1. นายกสมาคมฯ นางเยาวลักษณ์ แพ่งสภา

กรรมการผู้จัดการบริษัท ลัคกี้ ทราเวล จำกัด

1643/4 ถนน เพชรบุรีตัดใหม่ พญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 253-3198 ,253-6036 ,252-4081 ต่อ 438

2. อุปนายก คนที่ 1 นายเฉลิมชัย มโนเวชพันธ์

ผู้จัดการทั่วไป บริษัท ราฟาแอล ทัวร์

ห้อง 505 ชั้น 5 ตึกปานะวงส์ 104 ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ 10500

โทรศัพท์ 235-0200-9 ต่อ 22 ,30 สายตรง 235-2041

3. อุปนายก คนที่ 2 นายเถลิง สวาสดิพันธ์

กรรมการผู้จัดการ บริษัท เถกิงทัวร์ จำกัด

1091/200-201 ศูนย์การค้าเมโทร ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ พญาไท

4. เลขาธิการฯ นายพจน์ วงศ์พัฒนาศิน

กรรมการผู้จัดการ บริษัท รีไลแอนท์ แทรเวล จำกัด 1091/209-212

ศูนย์การค้านครหลวง ถนน เพชรบุรีตัดใหม่ พญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 253-0101 (10 สาย)

5. เภรณิกฯ คุณเรวดี สุวรรณเวช

กรรมการผู้จัดการ บริษัท บุศรา แทรเวลทัวร์ แอนด์เทล

215 ถนนประดิพัทธ์ โรงแรมลิเบอร์ตี้ สะพานควาย กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 271-0938 ,271-0942 ,271-0946

6. ประชาสัมพันธ์ นายมานพ สงค์อิม

ผู้จัดการทั่วไป บริษัท แปซิฟิก เอเชอร์ (ประเทศไทย) จำกัด

518/2 อาคารมณีนยา ชั้นล่างถนนเพลินจิต กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 251-1393 ,252-3520-2

7. นายทะเบียน นายสุชาย สุริยะโยธิน

กรรมการผู้จัดการ บริษัท ทูริสโมไทย จำกัด

511 ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ 10400 ตู้ ปณ. 3-67

โทรศัพท์ 245-1249 ,245-1551 ,245-1571,245-1650 245-1370 ,245-1409

8. ปฏิคม นายปีเตอร์ แซ่โกว

กรรมการผู้จัดการ บริษัท สยาม เฟรนด์ชิพ ทัวร์

5-1 ถนนเดโช กรุงเทพฯ โทรศัพท์ 235-0100-7

9. กรรมการกลาง นายอนันต์ สิริสันต์

กรรมการผู้จัดการ บริษัท อีสท์-เวสต์ ทัวร์ จำกัด

46/1 นานาเหนือ ถนนสุขุมวิท ซอย 3 กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 253-0681-6

แอดต้าเลือกคนหน้าเดิมเป็นนายกฯ

โดย : ช่างธุรกิจท่องเที่ยว

นิตยสาร: ธุรกิจท่องเที่ยว ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนสิงหาคม 2531 หน้า 102-103 ลำดับที่ : 11

แอดต้าเลือกคนหน้าเดิมเป็นนายกฯ

สมาชิกโวยมีคนใส่เกือกเข้าแทรกแซงกิจการจากการประชุมใหญ่ประจำปีของแอดต้า (ATTA) ซึ่งมีชื่อเต็มว่า สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว ที่ห้องราชมนเฑียร โรงแรมมณเฑียร เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2531 ที่ผ่านมา มติในการเลือกตั้ง คณะกรรมการบริหารสมาคมชุดใหม่เป็นเอกฉันท์ตามความคาดหมาย เมื่อสมาชิกส่วนใหญ่ที่เข้าประชุมถึง 161 เสียง ช่วยกันทะเลาะแค้นให้กับ

คุณเยาวลักษณ์ แผงสภา นายกสมาคมฯ คนเดิมอย่างท่วมท้น โดยชนะผู้ที่ได้รับการคัดเลือกขึ้นมาแข่งขันถึงครึ่งต่อครึ่งคือ 58 บรรยากาศในการประชุมใหญ่ประจำปีของคณะกรรมการชุดเดิมที่กำลังจะหมดสภาพลงไปในั้น เริ่มต้นด้วยการแถลงกิจกรรมและรายจ่ายประจำปีของสมาคม ซึ่งก็มีสมาชิกลุกขึ้นมาซักถามข้อข้องใจกันพอมปากหอมคอ โดยนายกสมาคมเป็นผู้ตอบข้อซักถาม และไม่มีอะไรติดขัดให้เป็นที่สงสัยกันอีก จากนั้น นายกสมาคมฯ ถึงได้กล่าวอำลากับมวลหมู่สมาชิก ในนามของคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ ชุดปี 2530-2531 โดยเนื้อความตอนหนึ่งได้กล่าวให้เห็นว่า บทบาทของสมาคมเท่าที่ผ่านมา ถือได้ว่าเป็นการสร้างสรรค์อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระดับชาติ และได้รับการยอมรับกันในระดับโลก ซึ่งตนเองมีความตั้งใจอย่างยิ่งกับการทำงานให้กับสมาคมฯ เท่าที่ผ่านมาตลอด ทั้งนี้ทุก ๆ คนก็มีความทัดเทียมกันในกิจการและหน้าที่ เหมือนกันหมดจบคำปราศรัย และเมื่อสิ้นเสียงปรบมือจากหมู่สมาชิกแล้ว ได้มีสมาชิกท่านหนึ่งลุกขึ้นเปิดอภิปรายกลางที่ประชุม ซึ่งพอสรุปได้ว่า ระบบการเมืองแบบ เลือกตั้งของบ้านเรานั้น เป็นที่รู้ ๆ กันอยู่แล้วว่า ยังวนเวียนอยู่ในระบบน้ำเน่า ด้วยการซื้อขายเสียงและตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของเงินตราในสมาคม แอดต้าที่กำลังจะเลือกตั้งกรรมการบริหารชุดใหม่นี้ก็เหมือนกันขณะนี้ได้ถูกระบบน้ำเน่าเข้ามาแทรกแซงต่อกิจการของสมาคมแล้ว โดยได้มีบริษัทการบินแห่งหนึ่งทำตัวเป็น ส.เสือ ใส่เกือก ทั้งที่มีได้เป็นสมาชิกของสมาคมด้วยการอาศัยบริษัทนำเที่ยวแห่งหนึ่งเป็นเครื่องมือ ในการเตรียมส่งบุคคลเข้ารับเลือกตั้งนายก

สมาคมคนใหม่ ซึ่งสมาชิกผู้เปิดอภิปรายได้กล่าวต่อไปอีกว่า บริษัทน่าเที่ยวที่ตกเป็นทาสของบริษัทการบินนั้น ถึงจะสมัครเป็นสมาชิกของสมาคมมานานนับเป็นสิบปีแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่เคยที่จะยื่นมือเข้ามาให้ความช่วยเหลืออะไรสมาคม มีแต่จะทำมาค้าขายแต่เพียงอย่างเดียว และเป็นที่ยู่งกันว่าบริษัทการบินดังกล่าว ได้โทรศัพท์ติดต่อไปยังเอเย่นต์ที่จำหน่ายบัตรโดยสารให้ทะเลาะแค้นเสียงให้กับคนของตนไว้ก่อนหน้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก่อนยุติการอภิปราย ผู้อภิปรายได้กล่าวประณามบริษัทการบิน และบริษัทน่าเที่ยวใน พฤติกรรมที่ยอมทำตัวเป็นทาส ต่อหน้าสมาชิกและแขกรับเชิญประมาณ 200 คน หลังจากนั้นได้เข้าสู่หน้าที่ทองของการเลือกตั้ง โดยเริ่มต้นจากการคัดเลือกสมาชิกขึ้นมาทำหน้าที่กรรมการดำเนินการเลือกตั้ง 3 คน เมื่อได้กรรมการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว สมาชิกที่เริ่มเสนอชื่อผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกสมาคมฯ คนใหม่และผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อขึ้นมาเป็นคนแรกก็คือนายกสมาคมฯ คนเดิม คุณเยาวลักษณ์ แผงสภา โดยสามารถผ่านการรับรองด้วยคะแนนเสียงเกินกว่า 10 เสียงอย่างสบายต่อจากนั้นสมาชิกได้เสนอชื่อบุคคลต่อไปที่จะขึ้นมาแข่งขันได้แก่ คุณสมบัติ บัญชรเทวกุล จากบริษัทสยามเอ็กซ์เพรส จำกัด ซึ่งก็สามารถผ่านการรับรองด้วยคะแนนจากสมาชิกเกิน 10 เสียงเช่นกัน บรรยากาศของการเลือกตั้งเริ่มต้นดีขึ้น เมื่อคุณสมบัติ บัญชรเทวกุล หนึ่งในสองของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ามารับการเลือกตั้ง ได้ลุกขึ้นกล่าวกลางที่ประชุมว่า ตนขอเปิดเผยตัวให้รู้ว่าเป็นหน้าม้าที่ถูกกล่าวถึงกลางที่ประชุมนี้มาก่อน และมันผิดด้วยหรือในกรณีที่ตนมีฐานะเป็นแค่ลูกจ้างของบริษัทแล้วจะเข้ามารับการเลือกตั้ง เพราะถ้ารอให้เป็นนายจ้างแล้วค่อยเสนอตัวเข้ามาก็คงอีกนาน หรือเป็นไปไม่ได้แน่นอน แต่อย่างไรก็ตาม หากสมาชิกพอใจที่จะเลือก ก็พร้อมที่จะรับแม้จะเป็นเพียงลูกจ้าง และได้กล่าวยืนยันอย่างหนักแน่นว่า หากสมาชิกพร้อมตนก็พร้อมที่จะแข่งขันกันในการเลือกตั้งครั้งนี้ เมื่อกรรมการดำเนินการเลือกตั้งได้ขอให้สมาชิกได้เสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ามารับการคัดเลือกเพิ่มขึ้นอีก แต่ก็ไม่มีสมาชิกท่านใดเสนอ คณะกรรมการเลือกตั้งจึงได้ปิดรับ และเริ่มต้นให้สมาชิกทั้งหมดเขียนรายชื่อผู้ที่เห็นสมควรได้รับการเลือกตั้งขึ้นเป็นนายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยวสืบแทน คุณเยาวลักษณ์ แผงสภา ลงในแผ่นกระดาษแบบฟอร์มที่ได้มอบให้กับสมาชิกไว้ก่อนแล้ว กระทั่งสมาชิกได้กรอกแบบฟอร์มแล้วเสร็จ กรรมการจึงได้เริ่มนับคะแนนของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อทั้งสอง โดยระยะเริ่มต้นนั้น คะแนนทั้งสองต่างคู่คี่กันพอประมาณ

และก็สามารถเรียกเสียงฮือฮาในหมู่สมาชิกได้เป็นครั้งเป็นคราว จนเมื่อคะแนนที่นับผ่านไปเกินกว่าครึ่ง จึงเริ่มรู้ว่าใครคือผู้ที่ควรจะเข้ามาอยู่ในตำแหน่งนายกสมาคมฯ คนใหม่ตามสายตาของสมาชิกการนับคะแนนยุติลงเมื่อถึงใบนับคะแนนใบสุดท้าย และได้มติเป็นเอกฉันท์ให้ คุณเยาวลักษณ์ แพ่งสภา เป็นผู้ชนะการเลือกตั้ง ท่ามกลางเสียงปรบมือต้อนรับอย่างกึกก้อง ทันทีที่ได้รับการเลือกตั้งอย่างเด็ดขาดแล้ว นายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยวคนใหม่ ก็ได้ลุกขึ้นกล่าวตอบขอบคุณกับผู้ถึงคะแนนเสียงให้ พร้อมกับได้เอ่ยปากขอต่อที่ประชุมว่า เนื่องจากการทำงานของคณะกรรมการบริหารสมาคม จำเป็นต้องทำกันในระบบทีมจึงใคร่ขอทีมงานที่รู้จักกัน คุณเยาวลักษณ์ได้กล่าวว่า คณะกรรมการที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ต่างๆที่ผ่านไปเป็นผู้ที่ได้เสริมให้สมาคมได้รับเกียรติจากภาครัฐและเอกชนรวมทั้งได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีตลอดมา

อุปนายกคนที่ 1 ขอให้เป็นผู้คุณเฉลิมชัย มโนเวชพันธ์ ผู้จัดการใหญ่ บริษัทราฟาเอล ทัวร์แอนด์ทราเวล (ประเทศไทย) จำกัด

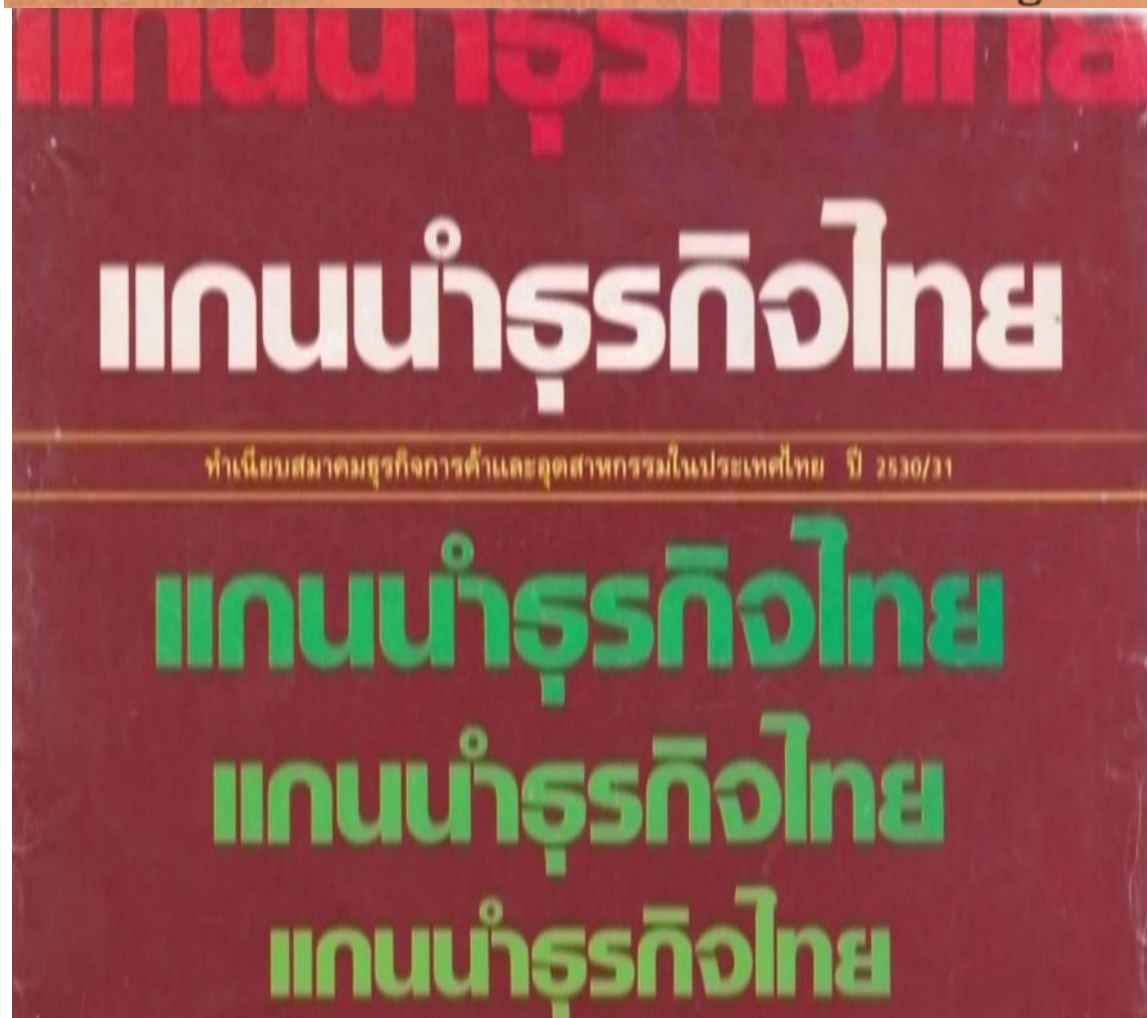
อุปนายกคนที่ 2 ขอให้เป็นผู้คุณมานพ สงค์อิม ผู้จัดการทั่วไป บริษัทแปซิฟิคเลเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งทั้งสองท่านก็คือกรรมการในชุดที่เพิ่งสิ้นสุดไป ส่วนเลขาธิการของสมาคม นายกสมาคมฯ คนใหม่ได้เสนอให้เป็นคุณปีเตอร์

แซ่โก้ว กรรมการผู้จัดการ บริษัทสยามเฟรนชิป ทัวร์ จำกัด ซึ่งเดิมมีตำแหน่งเป็นปลัดของสมาคมในชุดที่ผ่านมา ตำแหน่งเหรียญกษาปณ์ให้เป็นคุณอุกฤต อำนวยโชติ ผู้จัดการ บริษัทไทยทราเวลแอนด์เทรตติ้ง จำกัด ซึ่งเคยเป็นนายทะเบียนของคณะกรรมการชุดที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้ง ได้ขอให้สมาชิกได้ใช้สิทธิในการเสนอชื่อบุคคลขึ้นมาพิจารณาตามธรรมเนียมของการเลือกตั้ง ซึ่งในตอนนี้ได้มีผู้เสนอชื่อคุณสมบัติบัญชีรททกุล ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง แต่คุณสมบัติได้ปฏิเสธและขอถอนชื่อต่อที่ประชุมโดยให้เหตุผลว่า จะขอแข่งขันใหม่ในปีหน้าในฐานะนายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยวและในที่สุดการเลือกตั้งตำแหน่งอุปนายกและเลขาธิการกับเหรียญกษาปณ์ ก็เป็นไปตามคำขอของนายกสมาคมฯ คนใหม่ สำหรับการดำเนินงานในปี 2531-2532 สมาชิกของสมาคมฯ มีความยินดีอย่างยิ่งที่ คุณเยาวลักษณ์ ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกสมาคม ซึ่งสามารถที่จะต่อ ยอดและสานงานต่างๆที่ได้ทำ ไว้ในขณะที่งานใหญ่ๆหลายงานยังไม่บรรลุถึงจุดหมาย จึงเป็นการสอดคล้องกับกรรมการทั้งหลายที่ทำอยู่สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างดี

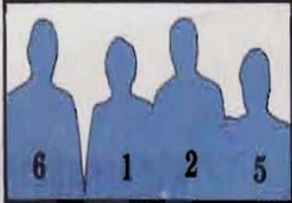

สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว
Association of Thai Travel Agents

รายนามคณะกรรมการบริหาร
สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว ปี 2530

1. นางเยาวลักษณ์	แพ่งสภา	นายกสมาคม
2. นายเฉลิมชัย	มโนเวชพันธ์	อุปนายก คนที่ 1
3. นายมานพ	สงค์อ้อม	อุปนายก คนที่ 2
4. นายพจน์	วงศ์พัฒนาสิน	เลขาธิการ
5. นางเรวดี	สุวรรธเวช	เทร็ดแมน
6. นายพิษณุ	วิญญู	ประชาสัมพันธ์
7. นายอุกฤษ	อำมฤตโชติ	นายทะเบียน
8. นายปีเตอร์	แซ่โกว	ปฏิคม
9. นายธนา	ชนปวัฒน์	กรรมการกลาง

นางเยาวลักษณ์ แพ่งสภา
 นายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว

สุภาพสตรีผู้เป็นหนึ่ง

โดย อารัญ นิตยสาร : ผู้หญิง ปีที่ 9

ฉบับที่ 153 ปักษ์หลัง เดือนธันวาคม พ.ศ.2534

หน้า 146 ลำดับที่ 22

อีกหนึ่งผู้หญิงเก่งที่มีความสามารถทัดเทียมผู้ชายออกสามศอก....

เยาวลักษณ์ แพ่งสภา สุภาพสตรีคนแรกและคนเดียว

ที่ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นหนึ่งในสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 75 คน เมื่อต้นปีที่ผ่านมาและจากความสามารถที่มีอยู่จึงทำให้เธอมักจะเป็นผู้หญิงคนแรกที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับตำแหน่งสำคัญในระดับบริหารของสมาคม และชมรมต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องของการท่องเที่ยว ระดับประเทศอยู่เสมอ

ไม่เพียงเท่านั้นเธอยังเป็นผู้หญิงคนแรกที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ **“GOLDEN HELM”** อีกทั้งยังได้รับรางวัลชื่อเดียวกันนั้นจากรัฐสภานครเบอร์ลิน และสื่อมวลชนอิตาลีอีกด้วย เหล่านี้เป็นเรื่องราวของความรับผิดชอบในอดีตของผู้หญิงเก่ง คนนี้ ปัจจุบันเธอยังมีภาระหน้าที่อีกมากมายที่ต้องรับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นหน้าที่การงานส่วนตัวหรือบทบาทสำคัญในฐานะกรรมการสมาคม อาเซียนต้า และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมถึงการเป็นอนุกรรมการจัด ปฐมนิเทศผู้ที่เดินทางไปต่างประเทศให้กับสำนักนายกรัฐมนตรี และการมีส่วนร่วมอยู่ในฐานะสมาชิกนิติบัญญัติแห่งชาติอีกด้วยตลอดระยะเวลาการทำงานที่ผ่านมาเธอมีอุดมคติในการทำงานว่า **“ต้องหนักแน่น อดทน ต่อสู้ และกล้าในความถูกต้อง อย่างกลัวคนเกลียดในการที่จะทำสิ่งที่ถูกต้อง พยายามช่วยคนอื่นและตัวเอง แทนที่จะคอยให้ผู้อื่นช่วยเหลือ อย่าไปรบกวนเวลาของใคร ถ้าจะไปพบใครควรจะนัดหมายและไปให้ตรงเวลา อย่าเที่ยวจู้จี้ใคร โดยไม่ได้นัดหมายให้คนนั้นไม่มีโอกาสตั้งตัวทัน”** ไม่สมควรปฏิบัติอย่างเด็ดขาดทำให้เกิดความเสียหายไม่เป็นผลดี และนี่เองที่เป็นจุดเริ่มต้นแห่งความสำเร็จของเธอ

ผู้หญิงคนเดียวชอบ "อาเซียนต้า"

เป็นสตรีไทยคนเดียว
ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็น
อุปนายกคนโท ของสมาคม
ASEANTA ซึ่งเป็นสมาคม
ธุรกิจการท่องเที่ยวภาคเอก
ชนของ ๕ ชาติในเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้
เขาวลัษณ์ แห่งสภา

จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย
และต่อวิชาเลขานุการที่ ออส
เตรเลียและอเมริกา ทำงานอยู่
ในอเมริกา ๒ ปีก่อนจะกลับมา
เมืองไทย และดำเนินการทาง
ค้า ธุรกิจท่องเที่ยวเป็นเวลา
ถึง ๒๐ ปี ปัจจุบันดำรงคา
แหน่งอุปนายกสมาคมไทยธร

กิจการท่องเที่ยว เคยเดินทางไป
เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับสมาคม
ต่างประเทศหลายต่อหลายครั้ง
ปัจจุบันอายุ ๔๑ ปี สมรส
แล้วกับ พลตรีไสวจ แห่ง
สภาซึ่งรับราชการอยู่ในกอง
บัญชาการทหารสูงสุด.

สิริยศ

ภาพถ่ายที่ Mormon Church, The Los Angeles California Temple

พฤษภาคม ค.ศ. 1955 (พ.ศ. 2498)

เยาวลักษณ์ แฟงสภา

ตลอดเวลาที่ได้รับตำแหน่งต่าง ๆ นับเป็นเวลากว่า 65 ปี ปัจจุบันก็ยังดำเนินธุรกิจตามที่เวลาและความสามารถอำนวยพรให้การสนับสนุนพร้อมทั้งสุขภาพ ขอให้เป็นแรงบันดาลใจ ในการจัดทำหนังสือทั้งหมด 10 ชุด รวม 39 เล่ม เพื่อมอบให้กับหน่วยงานสำคัญของราชการ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เปิดสอนวิชาการท่องเที่ยว เพื่อเป็นแนวทางการทำธุรกิจการท่องเที่ยวและธุรกิจต่าง ๆ ในอดีตที่ประสบผลสำเร็จมาถึงปัจจุบัน และเป็นผู้หญิงไทยคนเดียว เกี่ยวกับอาชีพนี้ ตั้งแต่ พ.ศ. 2499 (ค.ศ. 1956) – ปัจจุบัน พ.ศ. 2565 (ค.ศ. 2022) และคงจะปฏิบัติหน้าที่ตลอดไป ถ้าสุขภาพอำนวยพรให้มีร่างกายแข็งแรง มีความสุข

**THAILAND A BETTER PLACE
TO VISIT EVERY YEAR**

Mrs. Yavalaksana Pangsapa

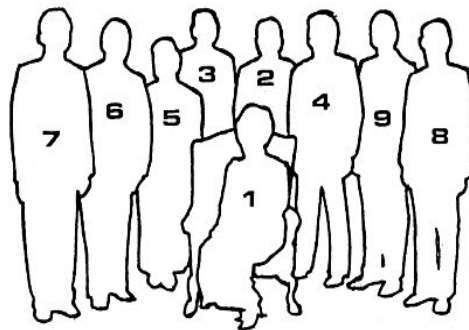
President Association of Thailand Travel Agents

Mr. Chalermchai Manowejbhan	1 st Vice President
Mr. Manob Song-Im	2 nd Vice President
Mr. Poj Vongpatanasin	Hon. Secretary General
Miss Rewadee Suwanawej	Hon. Treasurer
Mr. Peter Sei Ko	Coordinator
Mr. Oukrit Ummarichot	Registrar
Mr. Thana Thanapawat	Committee Member
Mr. Pisanu Waiyavud	Public Relations

1. **Mrs. Yavalaksana Pangsapa**
President
2. **Mr. Chalermchai Manowejbhan**
1st Vice President
3. **Mr. Manob Song-Im**
2nd Vice President
4. **Mr. Poj Vongpatanasin**
Hon. Secretary General
5. **Ms. Rewadee Suwanawej**
Hon. Treasurer
6. **Mr. Oukrit Ummarichot**
Registrar
7. **Mr. Peter Sei Ko**
Co-Ordinator
8. **Mr. Pisanu Waiyavud**
Public Relations
9. **Mr. Thana Thanapawat**
Committee Member

BOARD OF DIRECTORS 1987/1988

Mrs. Yavalaksana Pangsapa
Hon. Secretary General ATTA
Chairperson

YAVALAKSANA PANGSAPA

President Association of Thai Travel

Agents Bangkok, Thailand

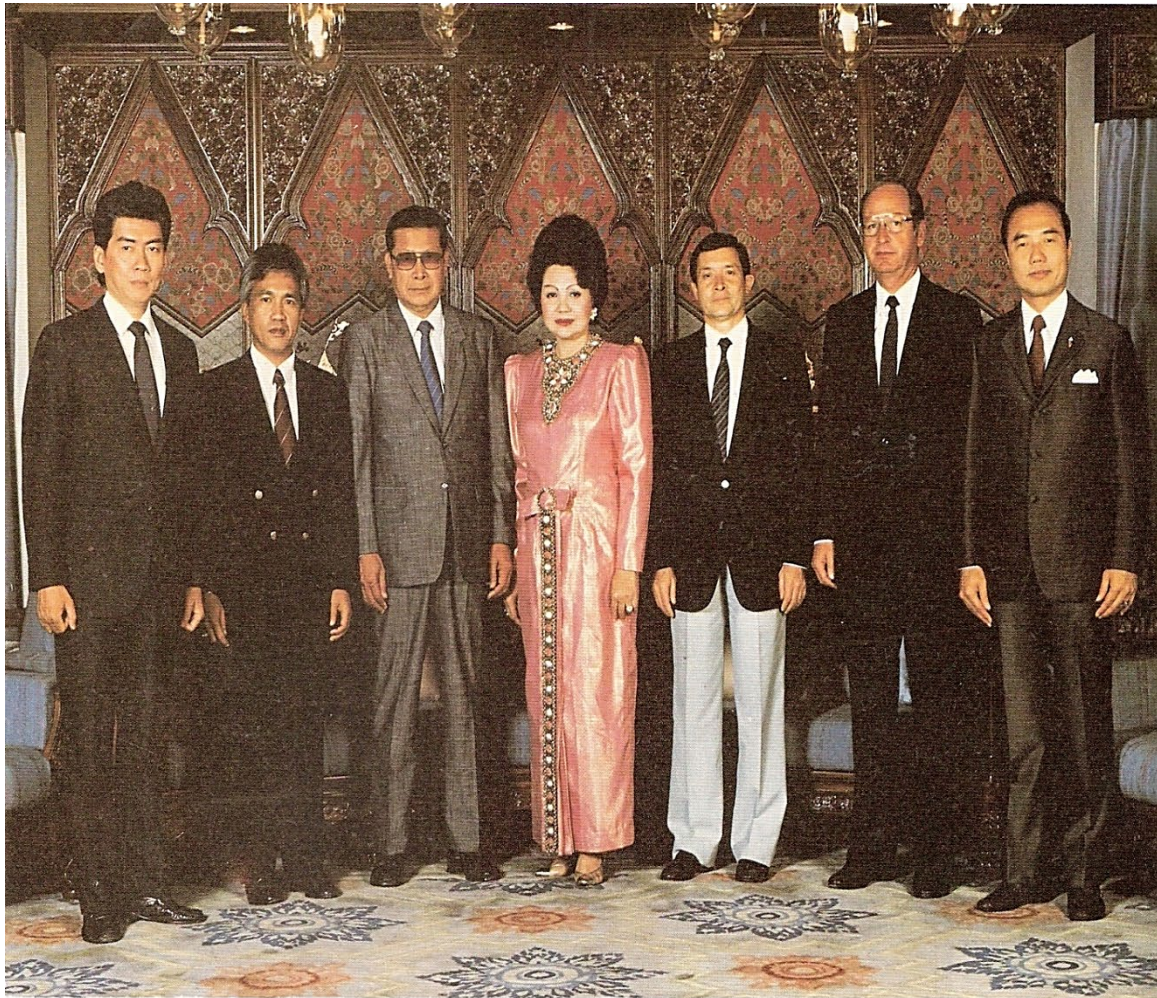
I WISH to draw your attention to my interview published on pages 29 and 31 of your January 1988 issue and would like to say that I have not been quoted correctly and adequately by your correspondent who interviewed me. Firstly, I repeat my opinion, which I stated to your correspondent, that it is due to active support and co-operation by our Government which usually joins with the private marts, seminars, etc. in foreign countries as well as provides all possible support and facilities to travel industry grow and flourish day by day. Such support and help by our Government is not limited only to the travel industry but top all other sectors too. I am also of the opinion that the rapid progress made throughout the world requires joint efforts by all concerned to expand and promote the travel industry for the economic betterment of our nation. It is true that I said during my interview the “we can now sell direct to various groups lawyers, banker, insurance companies for example” but I never said “without having to deal through local travel agents” as I myself have been in travel business for the last 30 years. I fully realize that the travel agents in all countries are the backbone of this

industry. Their diligent services to their clients, the faith and trust they earn for their countries from their counterparts abroad and their close contacts. With them are all key factors for the progress and development of the travel industry of a country and that is what we travel agents in Thailand are doing. So I cannot undermine the role of travel agents as quoted by your correspondent. I would also like to say that tourism is one of the most important businesses for all ASEAN nations and its success depends on mutual co-operation from all concerned. New markets are being sought daily and the expansion of tourism is the motto of all of us. Your esteemed magazine is working in the same direction and I hope it will contain the correct views of all concerned.

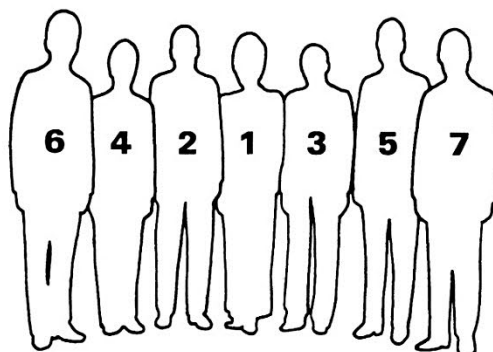
ASIAN TRAVEL TRADE May 1988 (พ.ศ.2531)

BOARD OF DIRECTORS 1988 / 1989

Mrs.Yavalaksana Pangsapa	1
President	
Mr.Chalermchai Manowejbhan	2
1st Vice President	
Mr.Manob Song-Im	
2nd Vice President	
Mr.Peter Seiko	6
Hon. Secretary General	
Mr.Oukrit Ummarichot	7
Hon. Treasurer	
Mr. Saneh R. Jotikasthira	3
Public Relations	
Mr.Narong Kheo-Kao	4
Registrar	
Mr.Pisanu Waiyavud	
Coordinator	
Mr.Thana Thanapawat	5
Committee Member	

สารจากนายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว

คุณเยาวลักษณ์ แพ่งสภา

โดย : ATTA

หนังสือ : Association of Thailand Travel Agents

ฉบับพิเศษปี พ.ศ.2530 (ค.ศ.1987) หน้า 8-10

ลำดับที่ : 10

หนังสือฉบับพิเศษ ATTA (ASSOCIATION OF THAILAND TRAVEL AGENTS) สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว

คุณเยาวลักษณ์ แพ่งสภา

ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว

2 สมัย พ.ศ.2518-2520 และ ปี พ.ศ. 2530-2533

ในวาระปี 1987 VISIT THAILAND YEAR หนังสือนี้มีสารแสดงความยินดี

1. สารจากท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา
2. สารจาก ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นายธรรมนุญ ประจวบเหมาะ
3. สารจาก นายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว

คุณเยาวลักษณ์ แพ่งสภา

The Facts Founded in 1968.

Objectives

1. To promote and support the travel industry.
2. To research, analysis, exchange and promote technical know-how in regard to the travel industry.
3. To protect and promote mutual interests of members, to arbitrate any disagreements between members of the Association and outsiders.
4. To support and co-operate with the Tourism Authority of Thailand and the Government in increasing tourism to Thailand.
5. To stimulate, encourage and promote the desire to travel.
6. To lay down rules and regulations that will help members boost the performance and integrity of the travel industry.
7. To encourage fair competition in the travel industry.
8. To work with non- travel industry individuals, companies and associations in furthering mutual interests and improving the role of tourism in the national economy.
9. To support and improve the efficiency of services rendered by member agents.
10. To refrain from politics.

Members	Honorary Member	5
	Active Member	318
	Allied Member	98
	Total	421

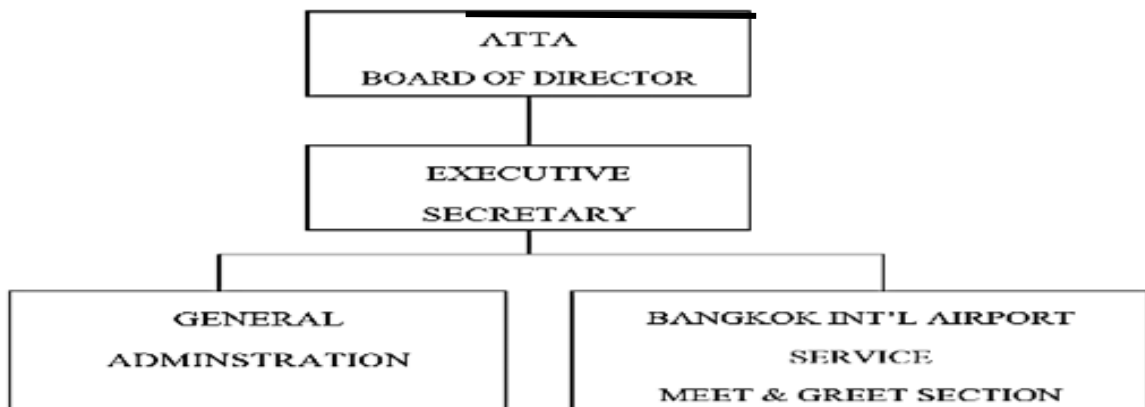

คุณพิณทุสาร – คุณชาลี อมาตยกุล คุณอนันต์ สิริสันต์ คุณสมนึก วัชรเสถียร
คุณมานพ จุลศิริ

1968-1974, 1978
1975-1977
1979, 1983-1985
1980-1982
1986-1988

Mr.Kusa Panyarachum
Mrs.Yavalaksana Pangsapa
Mr.Anant Sirisant
Mr.Prasert Isvarphomchai
Mrs.Yavalaksana Pangsapa

World Travel Service Ltd.
Lucky Travel Service Co.,Ltd.
East-West Tour Co.,Ltd.
Tour World Inc.
Lucky Travel Service Co.,Ltd.

Staff

ATTA presently employs 41 full time staffers mainly to serve its members' clients 24 hours a day at Bangkok International Airport.

Message from President: Association of Thai Travel Agents

Thailand, literally mean “Land of the Free”. The belief, attitude and culture of Thai people have been molded by a long history of more than 700 years of cherished independence. This accounts for its unique character.

Thais are generous and cordial in receiving guests. Buddhism, the predominant Thai religion, has also inspired that love brings one happiness and well-being. To make other happy is therefore giving true satisfaction to the Thai people.

A steady growth in number of foreign visitors to Thailand is undoubtedly a reflection of Thai hospitality which is based on sincerity rather than commercial returns. Through my 30 years of working experience, I sincerely believe that tourism industry is an international undertaking with global connections. It brings a lot of income and benefits to the country. It gives me great pride and honor to have served in this tourism industry until today.

I earnestly appeal to all to help safeguarding this tourism industry and continue to make it more beneficial to people of the world and especially to younger generations. Let us try to correct, improve and strengthen this industry, and protect it from all exploitation which would eventually destroy the pride and confidence of both buyers and sellers. Tourism industry has contributed a lot to the well-being of those who render the service as well as those who receive. Our hope is that one day in future, we shall develop this tourism industry not only on earth but expand it into the universe.

Yavalaksana Pangsapa

BOARD OF DIRECTOR 1986/1987

NAME : Mrs. Yavalaksana Pangsapa

DATE OF BIRTH : 10 October 1936

EDUCATION: 1950 Graduated High School at Master Dei, Bangkok

1950-1952 Graduated High School at St.Ursula College, N.S.W., Australia.

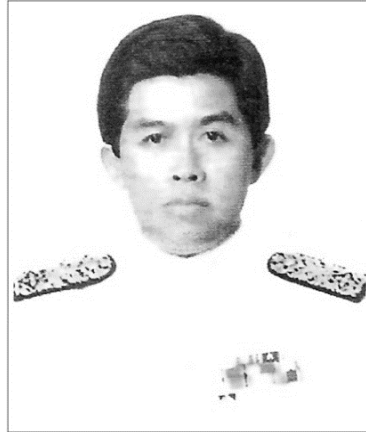
1952-1954 Graduated Secretarial Courses at L.W. Chant, Sydney, Australia.

1954-1956 Graduated Cosmetology at New Berry College, Hollywood California, U.S.A. Completed a training course on Advanced Management from National Institute of Development Administration.

EXPERIENCE: A veteran in air travel and tourism industry with 30 years of experience. Having attended a number of intensive training courses and seminars on aviation, travel and tourism at the invitation of various airlines and foreign governments.

Received an international award in recognition for her active contribution to the development of air travel and tourism. In the past 25 years, always participated in every overseas promotional trip organized by both Thai government as well as private sector in tourism industry.

1. First Thai lady to be elected as President of ATTA for the second time: First time 1975-1977
2. First Thai lady in Asian countries to be, elected as President of ASEANTA, 1984-1985
3. First Thai lady in Asian countries to be, elected as President of Federation of ASEAN Travel Agent Associations (FATA), 1984-1985
4. First Thai lady to receive an International Award of Tourism "The Golden Helm" in 1986
5. First Thai lady to be appointed to Tourism Authority of Thailand Board of Directors in 1986

Message from H.E. Minister of the Prime Minister's Office Chairman of the Board, Tourism Authority of Thailand

Once again, 1988 has been another important year for Thai tourism industry. Since the Arts and Crafts Promotion Year has been announced by the Thai Government, in order to continue the national tourism promotion further. The phenomenon indicates an emphasis and recognition of the importance of the tourism industry which now plays a major part in Thailand's economic growth.

The success, in which we can apparently witness from the over-target inflows of foreign visitors throughout the year, has created a rapid expansion in all travel-related businesses, including creating more jobs and better income for the people in general. The admirable well-done job itself has mirrored the private sector's important role in strongly united participation by putting its intelligence and greatest effort into this successful job.

As the major leader of the private sector in this field, the Association of Thai Travel Agents has been actively involved in supporting and pushing forces towards the success of the national tourism promotion.

May I take this opportunity to offer my best wishes to the Association of Thai Travel Agents and members for their continued success in all future endeavours.

Korn Dabbaransi

**MESSAGE FROM
HIS EXCELLENCY ARUN PANUPONG
MINISTER TO THE PRIME MINISTER'S OFFICE
CHAIRMAN OF THE BOARD, TOURISM AUTHORITY OF
THAILAND**

The year 1987 holds a special place in Thailand's history as it marked the year when His Majesty King Bhumibol Adulyadej turned 60 years of age. To celebrate this auspicious occasion, the Thai Government designated 1987 as the Visit Thailand Year, with year-round celebratory events to honor our truly great monarch.

The Visit Thailand Year would not have been so successful without the fine cooperation received from all sectors of the tourism industry. The Association of Thai Travel Agents has provided excellent support for this national undertaking. Travel agents from around the country have greatly contributed to the very favorable exposure of Thailand as a top tourist destination. Visitors to our country have experienced the remarkable efficiency and gracious hospitality shown by our travel agents, qualities that are instilled in all Thais.

My sincere thanks to every member of ATTA for being such an important part of the Visit Thailand Year project and my best wishes for the continued prosperity of the Association.

(Arun Panupong)

Minister to the Prime Minister's Office

MESSAGE FROM THE GOVERNOR OF TOURISM AUTHORITY OF THAILAND

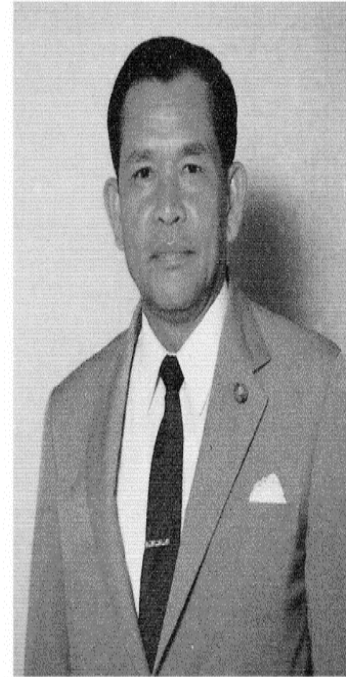
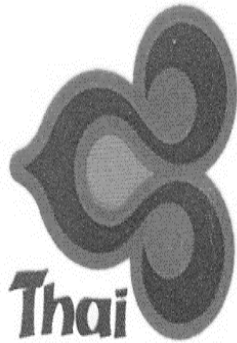
As you are already no doubt aware, the 1987 Visit Thailand Year project has been remarkably successful so far. This outstanding achievement for Thailand would not have been possible without support and assistance from the Association of Thai Travel Agents.

Throughout the year, there were numerous fairs, festivals, and programs, all to celebrate the auspicious occasion of His Majesty the King's 60th birthday anniversary. Still more events are planned. In every one of the celebrations held, the Association of Thai Travel Agents has been a major force in their success. Thai travel agents have been absolutely invaluable in our country's tourism progress, providing smooth and enjoyable stays for a great number of visitors to Thailand.

There is, however, more work to be done after the Visit Thailand Year has ended. We must continue to strive towards maintaining the excellence in the quality of attractions and manpower that have made Thailand one of the world's top tourist destinations. ATTA, along with all sectors of the tourism industry, will play even greater roles in this national endeavor.

As with past occasions, ATTA once again has my fondest wishes for another banner year.

DHARMNOON PRACHUABMOH

Message from the President Thai Airways International Limited

1988 has been another highly successful year for Thai tourism. Following up on "Visit Thailand Year", the 1987/88 Thailand Arts and Crafts Year proved equally popular and THAI, for example, carried over 5 million passengers on its domestic and international routes in 1987/88 - an all-time record.

The future of tourism in Thailand continues to look bright. However, I feel we must be very careful to ensure that the infrastructure needed to support the ever-increasing number of tourists continues to keep pace with the requirements.

With the various ATTA members working together to promote Thailand, I feel that we can all face the future with confidence and, on behalf of all at THAI International, send very best wishes to all our ATTA friends.

Weera Kitchathorn

Air Chief Marshal Weera Kitchathorn

Message from The Managing Director Airports Authority of Thailand

It is widely accepted, at present, that tourism has been regarded as one of the most significant industries prevailing in Thailand. From the year 1987 Visit Thailand Year on, the number of tourists entering Thailand has not decreased yet. On the contrary, during the first six months of the year 1988, the number of incoming passengers soars 24% comparing to the same period of the previous year.

Airports Authority of Thailand (AAT) as the organization being in charge of Bangkok International Airport, the gateway to Thailand, always realizes how important the tour industry is to Thai economics, thus, a great effort has been made on development and efficiency of services conducted and facilities in use at Bangkok International Airport so that comfort, convenience and impression can be gained. Besides Bangkok International Airport, AAT also realizes the significant role of the other three provincial airports namely, Chiangmai, Hadyai and Phuket, which are under the responsibility of AAT as well. Those airports are gateways to beautiful landscapes and distinguished cultures and customs of Thailand, that attract tourists each year. It is essential, therefore, that immediate development be made to accommodate the growing demand of air transport within the country.

By the way, it is noted that without the close cooperations of both governmental and private sectors working at Bangkok International Airport, AAT couldn't achieve its goal at all. I do hope that with this close cooperation and mutual understanding, tourism in Thailand will become prosperous and fruitful to our beloved country as a whole.

Air Marshal Somboon Rahong

MESSAGE FROM THE PRESIDENT OF THAI AIRWAYS INTERNATIONAL LTD.

THAI International can look back at Visit Thailand Year 1987 and take great pride in its overwhelming success. THAI, through its network of overseas offices, has cooperated wholeheartedly with TAT and the Thailand Travel Sector to ensure that news of the many special events taking place in Thailand reached a wide sector of the travelling public in many countries. There is no doubt that our joint endeavours exceeded all expectations.

Although future projections are very encouraging, we must be careful not to slacken our efforts, to ensure that Thailand retains its rightful place as one of the major tourist destinations in the Region.

I am aware that ATTA members are unstinting in their efforts to promote Thailand and THAI International, and their support is very highly valued.

A handwritten signature in cursive script, reading "Prayad. Didyasarin".

ACM Prayad Didyasarin

สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว

ASSOCIATION
OF THAI
TRAVEL AGENTS

MESSAGE FROM THE PRESIDENT OF ASSOCIATION OF THAI TRAVEL AGENTS

The Government declared "Visit Thailand Year 1987" has recorded a spectacular achievement and growth in tourism industry for Thailand. It is being welcomed and acknowledged by all concerned that tourism earnings are distributed to every corner of the country. Moreover, our success has also benefited other ASEAN and neighbouring countries.

Therefore, it can be said that 1987 has been the greatest and most successful year in our history of tourism industry.

We would consider 1987 as a good year to start and continue with our future growth. It gives us full confidence to carry on our business with more efficiency, in order to satisfy the needs of both overseas and domestic tourists, and to impress upon them that Thailand is a better place to visit every year.

We shall no longer mention the high or low season, because Thailand has opened her door to visitors all year round. Thai people are more understanding and hospitable. We consider tourists as honourable guests, and they are always most welcomed to visit Thailand any time.

On behalf of the Association of Thai Travel Agents, I wish to express our sincere gratitude to the Government, our beloved people of Thailand, members of ATTA, as well as all concerned and supporters of tourism industry, who have contributed to the greatest success of the past year.

Our special thanks go to those visiting tourists. Without them, we would not be able to come up with a slogan: "VISIT THAILAND YEAR -- ALWAYS AND ALWAYS WELCOME YOU TO THAILAND -- WE SHALL MAKE THAILAND, A BETTER PLACE TO VISIT EVERY YEAR"

YAVALAKSANA PANGSAPA

ที่อยู่ 94 ซอยหลังสวน ถนนเพลินจิต
กรุงเทพฯ 10500 ตู้ ปณ.942
โทร. 252-0069

การก่อตั้ง ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2511

สมาชิก	สมาชิกกิตติมศักดิ์	5
	สมาชิกสามัญ	18
	สมาชิกวิสามัญ	98
	รวมทั้งสิ้น	421

คณะทำงาน ในปัจจุบันสมาคมมีคณะทำงานจำนวน 41 คนที่จะให้บริการแก่ลูกค้าของสมาชิกตลอด 24 ชั่วโมง ณ สนามบินนานาชาติกรุงเทพฯ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
2. เพื่อทำการวิจัย วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนและส่งเสริมให้มีการนำวิทยาการเทคนิคที่ทันสมัยมาใช้ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ทัศนะจาก
สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว

3. เพื่อให้ความคุ้มครองและส่งเสริมผลประโยชน์ของสมาชิก ประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างสมาชิกด้วยกัน และสมาชิกกับบุคคลภายนอก

4. เพื่อให้ความสนับสนุนและร่วมมือกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและรัฐบาล ในการเพิ่มการท่องเที่ยวในประเทศไทยให้มากขึ้น

5. เพื่อกระตุ้นและปลุกเร้า ตลอดจนส่งเสริมความต้องการท่องเที่ยว

6. เพื่อวางกฎให้สมาชิกปฏิบัติ ระเบียบต่างๆ ที่จะช่วยให้สมาชิกมีความคล่องตัวในการดำเนินงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

7. เพื่อกระตุ้นให้เกิดการแข่งขันที่ยุติธรรมในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

8. เพื่อปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่มีได้เป็นหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว บริษัทห้างร้านหรือสมาคม เพื่อผลประโยชน์ในภายภาคหน้าและปรับปรุงบทบาทของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจของประเทศ

9. เพื่อสนับสนุนและปรับปรุงประสิทธิภาพด้านการบริการของตัวแทนสมาชิก

10. ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง

เยาวลักษณ์

ท่องเที่ยวควรมีแผนพัฒนาแม่บท วางเป้าการตลาดดึงนักท่องเที่ยวอยู่ในไทยนานที่สุด คาดดอกผลจากมีท่องเที่ยวไทย ทำให้การท่องเที่ยวคึกคักต่อไปอีกหลายปี

การประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมด้านบริการแขนงหนึ่งที่ทำให้เกิดการแตกตัวของธุรกิจด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกันตามมา ในปัจจุบันการเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยวไทยมีสูงมากตามสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น สถิติเมื่อปี 2529 แสดงให้เห็นว่าจำนวนนักท่องเที่ยวเติบโตขึ้นมากและนำรายได้เป็นเงินตราเข้าประเทศถึง 32,000 ล้านบาท และมีอัตราความเติบโตปีละกว่าร้อยละ 8

มาตรการหนึ่ง ที่รัฐบาลไทยได้พยายามสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เห็นได้เด่นชัดมาก ก็คือการจัดให้ปี 2530 เป็นปีการท่องเที่ยวไทยนั้น สร้างผลดี

อย่างยิ่งแก่ธุรกิจการท่องเที่ยว ทำให้เกิดการกระจายรายได้เป็นอย่างดี และที่สำคัญก็คือ การปูพื้นฐานทางความคิดของคนไทยให้ตระหนักถึงคุณภาพของสิ่งที่ตนจะนำมา "ขาย" ให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งจากในและนอกประเทศในทุก ๆ ด้าน ซึ่งจะทำให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ยังขาดตกบกพร่องอยู่ให้ได้มาตรฐานดียิ่งขึ้น

นโยบายใหม่ของสมาคมก็คือ สมาคมจะผลักดันทุกวิถีทางที่จะให้นักศึกษารวมอยู่ในประเทศไทยนานที่สุด เพื่อให้มีการกระจายรายได้สู่ชนบท และเน้นให้คนไทยท่องเที่ยวภายในประเทศให้มากขึ้น ซึ่งเมื่อเป็นไปตามเป้า

หมาย สิ่งอื่น ๆ ที่เป็นกรอำนวยความสะดวกให้แก่การท่องเที่ยวก็จะค่อย ๆ ได้รับการปรับปรุงให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น

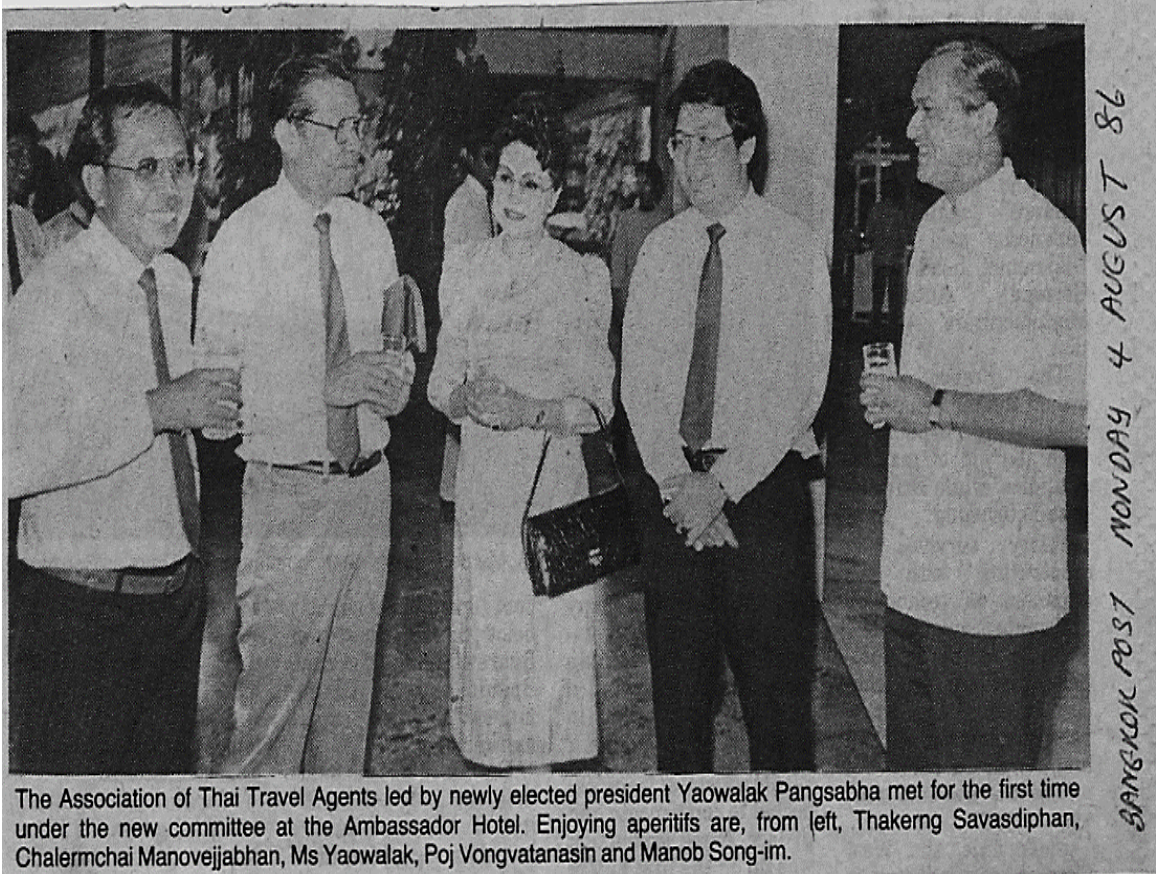
นอกจากนี้ ยังมีเป้าหมาย 5 ปีที่จะขอให้รัฐบาลปรับปรุงภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวในประเทศเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้โดยสะดวก และเป็นกรกระตุ้นให้คนในภูมิภาคนั้น ๆ เกิดการค้าขายและมีรายได้ รวมทั้งยังส่งผลไปถึงการกระจายความหนาแน่นของประชากรในกรุงเทพฯ ให้ออกไปอยู่ในต่างจังหวัดมากขึ้นโดยมีมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ดีรองรับ

ความเปลี่ยนแปลงของธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทยที่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วนั้น ในอีกด้านหนึ่งก็ส่งผลให้เกิดปัญหาขึ้นมาในหลายสิ่งหลายอย่าง เช่น มลภาวะที่เกิดจากความมั่งง่ายของผู้คนที่ทิ้งของโสโครกลงตามแหล่งท่องเที่ยว การเอาไรด์เอาเปรียบนักท่องเที่ยวด้วยวิธีการต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ควรที่จะต้องได้รับการแก้ไขโดยไม่ชักช้าด้วยการขจัดช่องโหว่ที่กฎหมายเอื้ออ้อมไปไม่ถึงหรือกฎหมายจะต้องปรับให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ที่เห็นได้ชัดก็คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีการวางแผนแม่บทให้เป็นระบบและเข้ารูปเข้ารอยเสียที ด้วยการออกกฎหมายการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมปัญหาให้รอบด้านมากที่สุด รวมทั้งการออกกฎหมายให้มีลักษณะที่เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวมากกว่าที่จะเป็นการควบคุมหรือจำกัดอย่างเข้มงวดที่จะไปกระทบให้ธุรกิจขาดความคล่องตัวอย่างกฎหมายฉบับเดิมที่เป็นพระราชบัญญัติจัดระเบียบธุรกิจการท่องเที่ยวที่ล้าสมัยไปเสียแล้ว

นอกจากนี้อำนาจการดำเนินการด้านทะเบียนท่องเที่ยวก็ควรจะได้มีการแก้ไขให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ต่อทะเบียน เพื่อให้พนักงานอื่นใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่เป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยว

ในด้านของการแข่งขันกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนนั้น มีการแข่งขันสูงมาก อย่างไรก็ตาม ภาคเอกชนผู้ประกอบการท่องเที่ยวก็น่าจะมีการเตรียมพร้อมที่ดีโดยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากภาครัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2530 นี้ ที่จัดเป็นปีการท่องเที่ยวไทยนั้น ทำให้กิจการท่องเที่ยวได้รับผลสำเร็จเป็นอย่างดี ซึ่งประมาณการว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นถึง 35% เมื่อเทียบกับประเทศข้างเคียงซึ่งมีความพร้อมน้อยกว่าไทย และโดยที่กิจการของไทยรอดหนักว่ามาก อีกทั้ง รัฐบาลให้ความสนใจและรับฟังความคิดเห็นจากภาคเอกชนมากขึ้น ประกอบกับปัจจัยด้านการตลาดที่ค่อนข้างแน่นอน รวมทั้งประชาชนในประเทศเองเริ่มตระหนักและให้ความสนใจในด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น เหล่านี้เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นแนวโน้มการประกอบธุรกิจด้านนี้ว่าค่อนข้างจะราบรื่นในอนาคต และในอีกปี-สองปีข้างหน้า ก็คงจะเป็นช่วงแห่งการรับดอกผลของปีการท่องเที่ยวไทยต่อไปอีก

The Association of Thai Travel Agents led by newly elected president Yaowalak Pangsabha met for the first time under the new committee at the Ambassador Hotel. Enjoying aperitifs are, from left, Thakerng Savasdiphan, Chalermchai Manovejjabhan, Ms Yaowalak, Poj Vongvatanasin and Manob Song-im.

คุณพิณรุฑสาร อมาตยกุล- คุณชาลี อมาตยกุล- เยาวลักษณ์- คุณอนันต์ และ คุณสมนึก คนสุดท้าย สมาชิกของสมาคมฯ ตี๋มฉลองเพื่อเป็นสิริมงคลต่อทุก ๆ คนที่เป็นครั้งแรก ขณะ นายกรัฐมนตรี ได้ให้เกียรติมาให้คำแนะนำ งานนี้มีผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ประชุมเพื่อให้เป็นต้นแบบ เป็นที่ยอมรับจากรัฐบาล ในการประกอบกิจการท่องเที่ยว ช่วยสนับสนุนทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ

Message from the President Board of Directors 1988-1989

โดย : ATTA

หนังสือ : Association of Thai Travel Agents ปี 1988-1989 (2531-2532) หน้า 6-10

ลำดับที่ : 12

หนังสือที่ระลึกประจำปี ATTA (สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว)

ปี The Heritage Makes Our People Proud to Be Thai

มีสารแสดงความยินดีกับสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว

1.สารจาก ฯพณฯ กร ทักษิณชี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ดั่งมีข้อความ ดังต่อไปนี้

Message from H.E. Minister of the Prime Minister's Office

Chairman of the Board, Tourism Authority of Thailand

Once again, 1988 has been another important year for Thai tourism industry. Since the Arts and Crafts Promotion Year has been announced by the Thai Government, in order to continue the national tourism promotion further. The phenomenon indicates an emphasis and recognition of the importance of the tourism industry which now plays a major part in Thailand's economic growth. The success, in which we can apparently witness from the over-target inflows of foreign visitors throughout the year, has created a rapid expansion in all travel-related businesses, including creating more jobs and better income for the people in general. The admirable well-done job itself has mirrored the private sector's important role in strongly united participation by putting its intelligence and greatest effort into this successful job. As the major leader of the private sector in this field, the Association of Thai Travel Agents has been actively involved in supporting and pushing forces towards the success of the national tourism- promotion. May I take this opportunity to offer my best wishes to the Association of Thai Travel Agents and members for their continued success in all future endeavors. **Korn Dabbaransi**

2. สารจาก นายธรรมนุญ ประจวบเหมาะ

ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

Message from the Governor Tourism Authority of Thailand

As with 1987, the Thai tourism industry is undertaking another ambitious project for the year 1988 and 1989. The Thailand Arts and Crafts Year '88-'89, initiated to honor Her Majesty the Queen for Her Majesty's work on the promotion of Thai arts and crafts as well as to publicize our magnificent traditional products and craftsmanship on an international level, involves the cooperation and support of numerous offices in both the public and private sectors. As the most major grouping of domestic tour operators and travel agencies, the Association of Thai Travel Agents is certain to play a vital role in the success of the project. However, as challenging as the Arts and Crafts Year project is, an even more formidable challenge is ahead. That is, everyone involved must work together to maintain and upgrade the quality of our tourism resources. In this quest for excellence, ATTA, with the vast amount of well-trained personnel and superb facilities and services of its members, can contribute tremendously. I am confident that potential visitors to Thailand will be looking more and more to the professionalism of our tourism firms to provide memorable stays. I know that like past year, ATTA will again find success in 1989.

Dharmnoon Prachuabmoh

**3. สารจาก คุณเยาวลักษณ์ แผงสภา
นายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว**

Message from the President of Association of Thai Travel Agents

In our Thai custom, we regard the “WAI” which is performed by placing the palms of hand together as the proper form of showing respect. And the words,

“Krab Khorp Phra Khun” are used to express thankfulness with high esteem and thoughts to the benefactor. On behalf of the Association of Thai Travel Agents, I wish to perform the “WAI” and say “Krab Khorp Phra Khun” to all concerned and supporters of “Visit Thailand Year 1987.”

Which has proven to be a big success. And may I repeat the words, “Krab Khorp Phra Khun” One more time to express my sincere gratitude to each and every one who continues to lend the helping hands in the promotion of *Thailand Arts and Crafts Year 1988-1989*

Yavalaksana Pangsapa

PRESENT POSITION:

1. **Senator** of the Parliament.
2. **Chairman** Director of Lucky Travel Service Co., Ltd.
3. **Chairman** of Metropole Travel Service Ltd., Part.
4. **Member** of the Board of Directors Tourism Authority of Thailand.
5. **Committee member** of the ASEAN Tourism Association (ASEANTA 6 countries, Thailand, Malaysia, Singapore, Indonesia, Philippines and Brunei).
6. **Committee member** of the Federation of ASEAN Travel Agent Associations (FATA for 6 countries, Thailand, Malaysia, Singapore, Indonesia, Philippines and Brunei).
7. **Committee** on Tourism for the Thai Chamber of Commerce.
8. **Member** of the Board of Governor of the International Award of Tourism
“Golden Helm”

การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

โดย : คุณเยาวลักษณ์ แผงสภา

หนังสือ: งานวิจัยส่วนบุคคลลักษณะวิชา เศรษฐกิจ วปอ. ประจำปีการศึกษา 2532

ลำดับที่ : 13

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลลักษณะวิชา เศรษฐกิจ

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.)

เรื่อง “ การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเชิงนิเวศ ”

โดย นางเยาวลักษณ์ แผงสภา วุฒิสมาชิก นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร :

หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 1

ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2532

ซึ่งมีบทคัดย่อและคำนำ บทวิจัย ดังนี้

บทคัดย่อ

เรื่อง การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว : การศึกษาเฉพาะกรณีการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเชิงนิเวศ

ลักษณะวิชา เศรษฐกิจ

ผู้วิจัย นางเยาวลักษณ์ แผงสภา นักศึกษา ปอ. รุ่นที่ 1

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยว่ามีอะไรบ้าง มีระดับความสำคัญมากน้อยเพียงไร และมีผลกระทบต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างไร ในส่วนนี้เป็นการศึกษาระดับจุลภาค (micro) ซึ่งมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยตรง
2. เพื่อศึกษาในระดับมหภาค (macro) ว่าผลกระทบจากปัญหาของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชื่อมโยงถึงเศรษฐกิจและความมั่นคงแห่งชาติอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

จากการที่ผู้เขียนตั้งประเด็นสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในแง่ของแหล่งที่มา รายได้เงินตราต่างประเทศ ซึ่งเป็นฐานสำคัญในการปรับดุลการชำระเงินของประเทศ ดังนั้น ผู้เขียนจึงจำกัดขอบเขตการศึกษาเฉพาะปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศโดยตรง

เนื้อหาของการวิจัย ในปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยเล็งเห็นว่าเป็นแหล่งที่มาของรายได้เงินตราต่างประเทศที่สำคัญ มีส่วนช่วยปรับดุลการชำระเงินของประเทศ สร้างงานและอาชีพแก่ประชาชนอย่างกว้างขวาง ก่อให้เกิดผลดีทางด้านความมั่นคงแห่งชาติ ในทางเศรษฐกิจ เงื่อนไขดังกล่าวรัฐบาลจึงได้กำหนดเป็นนโยบายทางเศรษฐกิจ และกำหนดแนวทางการพัฒนาไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประเทศไทยอุดมด้วยทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ทำให้มีศักยภาพด้านนี้สูง ความสำเร็จของนักท่องเที่ยวไทยในปี พ.ศ.2530 มีส่วนกระตุ้นให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวขยายตัวอย่างรวดเร็ว แม้ว่าบังเกิดผลดีก็ตามแต่ก็ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ติดตามมาเช่นกัน และอาจเป็นตัวการทำลายอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ ถ้ามิได้มีการแก้ไขอย่างทันที่ว่าการศึกษาวิจัยนี้เฟื่องเลี้ยงการศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของไทย คือ กรุงเทพฯ พัทยา เชียงใหม่ ภูเก็ต และหาดใหญ่ โดยถือว่าแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้คือผลิตผลทางการท่องเที่ยวในประเทศไทย ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผลิตผลเหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งมวลผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่มีนัยสำคัญของกรุงเทพฯ คือ ความปลอดภัยที่ท่าอากาศยานกรุงเทพ การขึ้นราคาค่าห้องพักของโรงแรม และอุปสรรคด้านภาษาและระบบการให้ข้อมูลและข่าวสาร นอกจากนี้ยังพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับกรุงเทพฯ จะส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เพราะกรุงเทพฯ เป็นจุดเริ่มต้นของรายการนำเที่ยว ปัญหาของพัทยาและภูเก็ต คือ ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมและมลภาวะ ส่วนปัญหาของเชียงใหม่ คือ การเบียดเบียนของวัฒนธรรมประเพณีและความปลอดภัย และปัญหาของหาดใหญ่ คือ การเข้าถึงความปลอดภัย ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้เนื่องมาจากการขาดระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ การปฏิบัติตามตัวบทกฎหมายอย่างเคร่งครัด และความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประชาชน

คำนำ

สิ่งจูงใจในการเขียนเอกสารวิจัยในหัวข้อเรื่อง “การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวการศึกษาเฉพาะกรณีการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเชิงนิเวศ” เพราะเป็นที่ประจักษ์ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทำรายได้มหาศาลมาสู่ประเทศ อีกทั้งเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาคอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างการพัฒนาประเทศ เมื่อเป็นเช่นนี้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ ในทางเศรษฐกิจ ฉะนั้นปัญหาต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงเป็นเรื่องสำคัญที่หนึ่งนอนใจไม่ได้ เป็นเรื่องที่เราจะต้องยอมรับความจริงและมีความจริงจัง ช่วยกันศึกษาหาข้อมูลเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกวิธีทาง ถูกหลักเกณฑ์ เพื่อบำรุงรักษาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ดำเนินไปอย่างถูกต้อง เราจะต้องตระหนักว่า ในขณะนี้ประเทศเพื่อนบ้านกำลังเลียนแบบการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศเราอย่างจริงจัง และเสริมสร้างวิถีทางในการส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวของประเทศเขาให้ดีกว่าเรา

ในขณะที่พวกเรากำลังยินดีและภูมิใจที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำรายได้ อย่างมหาศาลและพากันส่งเสริมกันไปอย่างรีบเร่งต่อไปโดยมิได้หันมาสนใจอนุรักษ์ทางด้านวัฒนธรรม โบราณสถานต่าง ๆ และสมบัติอันล้ำค่าทางด้าน การท่องเที่ยวให้ถูกทางกล่าวได้ว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ให้ถูกต้องเป็นการได้เปรียบในหลาย ๆ ด้านของธุรกิจการค้า และ เท่ากับเป็นการพัฒนาบุคลากรของประเทศไปในตัว สำหรับการเขียนครั้งนี้เป็นการชี้แนะถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจยังมีได้แก้ไขให้ถูกต้องซึ่งข้อเขียนอาจจะกระทบกระเทือนกันบ้าง แต่ผู้เขียนถือว่าเป็นการริเริ่มช่วยกันชี้แนะอย่างจริงจังและหวังว่าในโอกาสหน้าถ้าจะมี ท่านหนึ่งท่านใดทำเอกสารวิจัยชี้แนะเรื่องปัญหาและอุปสรรคทางอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องที่จะเป็นแนวทางนำไปสู่การให้ เกิดประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมนี้ ให้ได้รับความเจริญบรรลุเป้าหมายเพื่อสามารถรักษารายได้ของอุตสาหกรรมหลักที่นำไปสู่การกระจายรายได้สู่ประชาชนอย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติของเศรษฐกิจต่อไป

(เยาวลักษณ์ แพ่งสภา)

นักศึกษา วปรอ. รุ่นที่ 1

ผู้ทำการวิจัย

วิทยาลัยบ็องกันราชอาณาจักร

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล
ในลักษณะวิชา เศรษฐกิจ

เรื่อง

"การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณี
การแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเชิงนิเวศ"

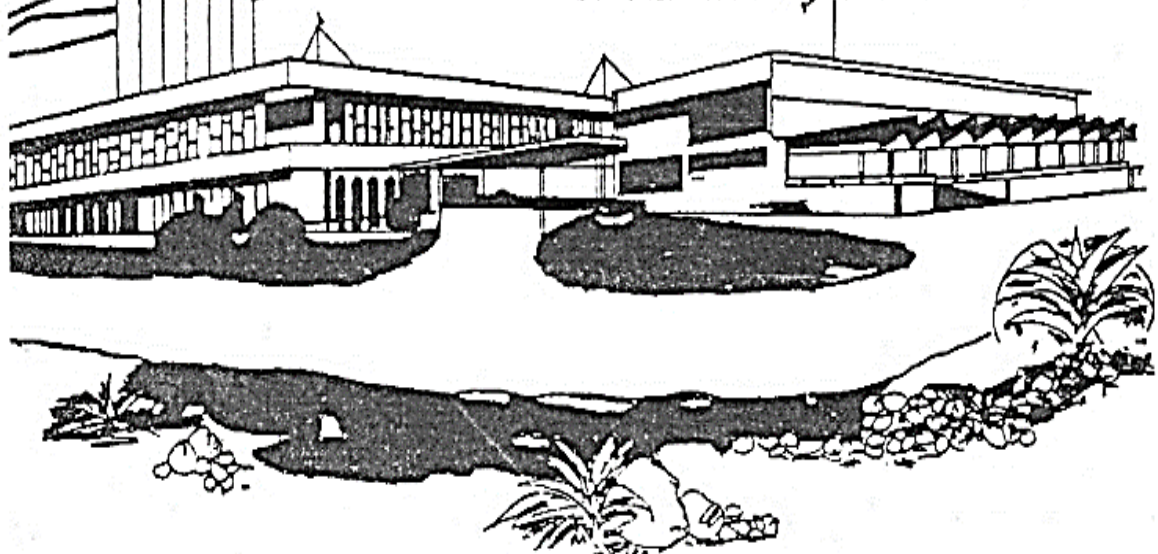
โดย

นางเยาวลักษณ์ แผงสภ

วุฒิสมาชิก

นักศึกษาวิทยาลัยบ็องกันราชอาณาจักร

หลักสูตรการปกครองมหาวิทยาลัยราชอาณาจักรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๑๒

เลขประจำตัว 2165

ความรู้
ความเข้าใจ
ความร่วมมือ และ
การประสานงาน
เป็นยอดปรารถนาของ
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

Thailand Hotels

หนังสือ: Asia Travel Trade Vol.21 March 1989 (พ.ศ. 2532) P.26-27

ลำดับที่ : 14

THAILAND HOTELS

Coming year, one of the more ambitious projects is a 540 million baht (US\$21.6 million) investment in a second tower block at the Shangri-La, which will increase capacity from 700 to 880 rooms.

The Presidents is adding 250 more rooms and building a second hotel in the Suan Mai area, the Dusit Thani is upgrading restaurants and deluxe suites in a drive for corporate accounts, while the Oriental plans to spend more than 100 million baht (US\$4 million) on a new Chinese restaurant, a health spa and refurbishments.

New hotel will boost overall capacity by 2,000-3,000 in Bangkok by the end of this year, but tour agents remain dissatisfied with the current shortages being experienced at virtually all levels of accommodation.

Most deluxe and first class hotels reportedly stopped accepting bookings from November to February because they were at full capacity, pushing new arrivals into inferior accommodation.

Tour operators claimed they are being forced to pay 700- 1,200 baht (US\$28-\$48) a night for apartments and guest houses, minus virtually every hotel convenience.

Only about 300 tourists a week, mostly on cut-rate Hong Kong and Tai-wan packages, were forced into temporary accommodation, but the Thai Hotel Association has warned that the problem could get worse.

TAT denies that there is a serious accommodation shortfall, pointing out that another 11,000 "deluxe" rooms alone will become available over the next four years. But its own projected figures indicate the shortage is far from over.

In a survey released last December, TAT estimated demand for rooms in Bangkok last year at 25,540 rooms, of which 11,266 were given a deluxe rating.

The number of existing rooms totals 26, 125 or 585 rooms above likely demand. However, most of the excess is with so-called second class (economy) rooms, while deluxe and first class accommodation are both inadequately - 806 deluxe rooms and 567 first class rooms – short respectively.

In 1990, the situation will ease slightly, with available deluxe rooms meeting requirements; but by that time the number of first class rooms will be almost 900 short.

TAT study shows that 1991 and 1992 will both be critical years for the hotel industry. By 1991, the shortage of first class rooms will have grown to 1,218, and deluxe rooms will be down 208. In 1992, there will be enough deluxe rooms, but 1,625 first class facilities and 275 second class rooms will be lacking.

The TAT figures were based on anticipated arrivals this year of four million, with 4.65 million by 1991. These estimates are now considered conservative though, since revised forecasts of 4.8-5 million arrivals in 1989 and more than five million in 1990 were issued.

On the basis of the updated figures, the shortage of rooms will intensify over the next few years.

Association of Thai Travel Agents (ATTA) president Yavalaksana Pangsapra believes Thailand needs at least 20,000 more rooms.

She urged the Board of Investment to provide promotional privileges to encourage construction of new hotels, a proposal supported belatedly and selectively by TAT.

The tourism group announced in November that it was in favor of investment incentives, such as tax and import duty reductions, but only in areas where these were definitely needed.

Thus, Chiang Mai, Phuket, Pattaya, Hat Yai and other towns considered to have adequate accommodation would be excluded, while Bangkok still qualified.

In Bangkok, the 600-room Holiday Inn in Silom Road, due to open late this year or in early 1990 and Novotel's 429-room first class property in Siam Square (soft opening in April) will ease the pressure slightly.

Thai-based Imperial Group opened its 400-room Tara, targeted at business trade, ahead of schedule late last year, while the first 200 rooms of the 600-room Siam Thani (New Amarin) hotel will begin operations.

This year, with a second stage due for completion in 1990. The Dusit Thani chain will also open its Princess Hotel (180 rooms) this year.

Most hotels in Bangkok are claiming 80-90% occupancy as the peak period begins to wind down. Forecasts for the year as a whole are more of the same, and even off-season levels are not expected to go below 70-80%.

Sheraton Royal Orchid managed 94% occupancy last year, and general manager Peter Hollaus expects about the same level this year. An average room rate of 1,600 baht (US\$64) was achieved in the first half of last year, later rising to 2,000 baht (US\$80).

Shangri-La general manager Franz Wyder reported average occupancy of about 82% last year, and predicts a similar result in 1989. He declined to comment on average room rates. Oriental's general manager, Kurt Wachtveitl, confirmed an average occupancy last year of "over 90%", based on an average room rate of 3,500 baht (US\$140). His target this year is 93%. The Dusit Thani finished the year with 85% occupancy, better than forecast, and expects to achieve the same this year. Rates will probably rise 15%.

Most hotels say they are undecided yet about increases in charges, but the likely rise is 15-20%, roughly equal to last September's adjustments. That hike was blamed on high investment per room, now averaging one to

three million baht (US\$40,000-\$120,000), and a “catching up” period by hotels after sustained periods of low occupancy and price-cutting.

The Thai Hotels Association noted that the new rates were still only half the level of those in Hong Kong, and slightly more than Singapore.

Royal Orchid’s Hollaus said he did not exclude a further increase on rack rates, though contracted prices would be unaffected.

“I would foresee an average adjustment of 20-25% , but it is a long way off yet. In reality, Bangkok is still a cheap destination; actually, with the services we have at the Sheraton, we should be charging US\$100.

“I’m not pessimistic at all that we are pricing ourselves out.”However, ATTA president Yavalaksana says last year’s increases were unjustified, and accuses some hoteliers of taking unfair advantage of the rooms’ shortage to boost their charges.

Outside Bangkok, the provinces continue to report problems with domestic flights, which has suppressed year-round occupancy to 60-65% on average. Chiang Mai’s accommodation situation has stayed fairly constant, with rates likely to remain among the lowest available. Occupancy is only around the 55% mark in most cases. In both Pattaya and Phuket, fears of an over-supply of rooms continue to plague the hotel industry. Pattaya faces intense competition with the opening of the massive 2,500-room Ambassador City Jomtien- reputedly the largest resort hotel in Asia-while most Phuket properties now face the prospect of a six-month season. Nevertheless, confidence remains high in the hotel industry, as reflected in plans by Amtel, operator of the Ambassador in Bangkok and its Pattaya off-shoot, to build no less than 60 hotels nationwide over the next three year. These will include properties in Chonburi, Rayong, Phuket, Phang Nga, and Chiang Mai.

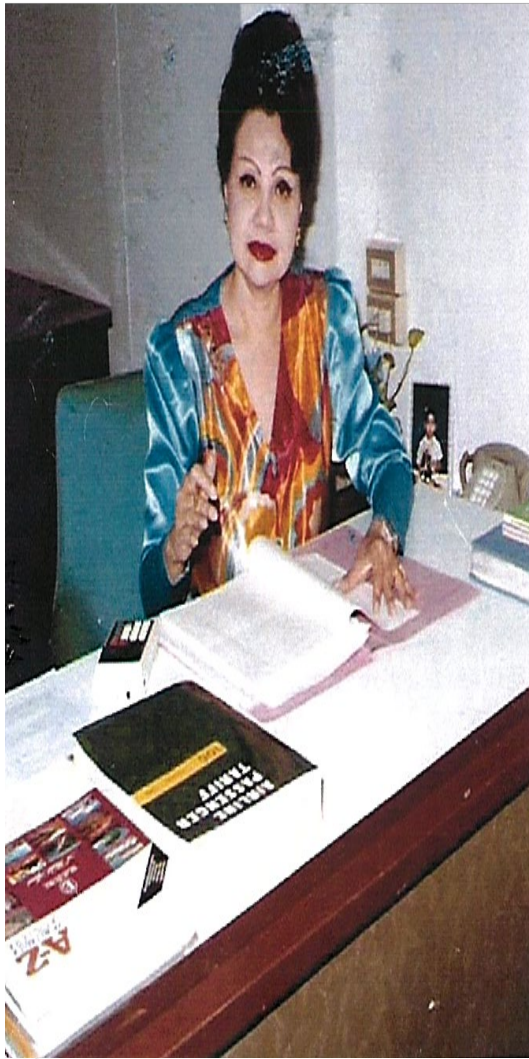
ขอขอบคุณ หนังสือ Asia Travel Trade
ที่กรุณานำข้อความมาลงในหนังสือเล่มนี้

ท่านวุฒิสมาชิกไฟไลพรรณ สมบัติศิริ , คุณพงา วรรณะกุล เจ้าของโรงแรม รอยัล
คัลิฟ, ท่านกำพล เตชะหรวุจิตร และ เยาวลักษณ์

สนุกเต็มที่ปละหน กำพล เตชะหรวุจิตร นายกสมาคมโรงแรมไทย จัดงานสังสรรค์
บรรดากรรมการและสมาชิกของสมาคม งานนี้คนโรงแรมมันกันเต็มที่ไม่มีเงิน ที่โรงแรม
ฮิลตันฯเมื่อวันที่ ๒๕ ม.ก. ๓๑
แนวหน้า วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2531 (1988)

**Asia travel Trade-Thailand
January, 1988**

YAVALAKSANA PANGSAPA

**‘We can now sell direct to various groups ...
without having to deal with local travel agents.’**

This opinion is echoed by Yavalaksana Pangsapa, president of the remarked thai: “We can now sell direct to various groups ---- lawyers, bankers, insurance companies, for example --- without having to deal through local travel agents.”

LETTERS

Sir:

I WISH to draw your attention to my interview published on pages 29 and 31 of your January 1988 issue and would like to say that I have not been quoted correctly and adequately by your correspondent who interviewed me.

Firstly, I repeat my opinion, which I stated to your correspondent, that it is due to active support and co-operation by our Government (which usually joins with the private sector in travel marts, seminars, etc. in foreign countries as well as provides all possible support and facilities to travel agents locally) that makes the travel industry grow and flourish day by day. Such support and help by our Government is not limited only to the travel industry but to all other sectors too.

I am also of the opinion that the rapid progress made throughout the world requires joint efforts by all concerned to expand and promote the travel industry for the economic betterment of our nation.

Yavalaksana Pangsapap

It is true that I said during my interview that “we can now sell direct to various groups — lawyers, bankers, insurance companies — for example” but I never said “without having to deal through local travel agents”, as I myself have been in travel business for the last 30 years.

I fully realise that the travel agents in all countries are the backbone of this industry. Their diligent services to their clients, the faith and trust they earn for their countries from their counterparts abroad and their close contacts with them are all key factors for the progress and development of the travel industry of a country and that is what we travel agents in Thailand are doing. So I cannot undermine the role of travel agents as quoted by your correspondent. I would also like to say that tourism is one of the most important businesses for all ASEAN nations and its success depends on mutual co-operation from all concerned. New markets are being sought daily and the expansion of tourism is the motto of all of us. Your esteemed magazine is working in the same direction and I hope it will contain the correct views of all concerned.

YAVALAKSANA PANGSAPA

President

Association of Thai Travel Agents

Bangkok, Thailand

ขอขอบคุณ คุณหญิงกมลศุภมาสวีร์ กองการผู้จัดการ
 มีคุณกิจ Hotel Information มีคุณ กรรมการผู้จัดการ และ
 ด้วยความรัก + เมตตา + ความศรัทธา + โดยรวมงาม กมลศุภมาสวีร์
 ไม่ลืมที่จะ เคารพ + ทักทาย + ขอ กิจคุณด้วยความรัก + เมตตา

บทสัมภาษณ์ พิเศษ

นางสาว

คุณเยาวลักษณ์ แผงสกา

นายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ไฮ-เอส นิวส์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 5 เดือน พฤษภาคม-มิถุนายน 2532

H.O.T.E.L INFORMATION NEWS
 ไฮ-เอส นิวส์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 5 เดือน พฤษภาคม-มิถุนายน 2532

Logos: Thai Airways, Kodak, Thai

“...ธุรกิจท่องเที่ยวนี้สำคัญนะคะ มีผลต่อเศรษฐกิจไทยมาก...”

บทสัมภาษณ์ ของคุณเยาวลักษณ์ แผงสกา ฉบับเดือน พฤษภาคม-มิถุนายน 2532

ทีมงาน ไฮ-เอส รู้สึกประทับใจมาก มากจริงๆ กับบทสัมภาษณ์พิเศษฉบับนี้ เพราะทุกถ้อยคำที่อธิบายหรือบรรยายมาจากท่านนายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คุณเยาวลักษณ์ แห่งสภา นั้นเป็นประโยชน์มหาศาล ไม่เพียงแต่กับบริษัทท่องเที่ยวเท่านั้นแทบจะทุกแขนงครบวงจรของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทีเดียว จึงอยากจะเชิญให้อ่าน และเก็บมาช่วยกันทำให้ชาติบ้านเมืองของเราได้เจริญทุก ๆ ด้าน ทุก ๆ พื้นที่ และเป็นที่น่ายินดี สำหรับข้อคิดทั้งหมดที่ได้รับ แม้หน้ากระดาษจะไม่พบ แต่ ไฮ-เอส นิวส์ ก็ต้องขยับหน้าและจัดทำให้เต็มที่ เพราะทั้งหมดนี้คือ ประโยชน์กับส่วนรวมเพื่อจะได้ศึกษาข้อมูลร่วมกัน เราทุกคนที่ได้ฟังสัมภาษณ์อันมีค่านี้เพราะท่านนายกสมาคมได้ให้เวลาเต็มที่ถึง 3 ชม. ทั้งๆ ที่ท่านมีรายการเต็ม ต้องนับว่าเป็นพระคุณอย่างยิ่งเพราะเป็นบทความที่มีค่าควรแก่การยกย่องไว้ในฐานะอาจารย์ใหญ่ทีเดียว

10 ปีที่ผ่านมา เราจะได้เห็นว่าเรื่องการท่องเที่ยวคึกคักมากเป็นพิเศษ จะไปไหนมาไหนก็จะพบเห็นแต่นักท่องเที่ยว ทั้งที่เป็นต่างชาติ และคนไทยด้วยกัน จึงอยากทราบถึงความแตกต่างของการท่องเที่ยวไทยปัจจุบันกับเมื่อ 10 ปีก่อน ในมุมมองของท่านนายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย...

“เปลี่ยนแปลงไปหมด ทั้งกรรมวิธี, รูปแบบ แม้กระทั่ง “ลูกค้า” คือลูกค้าเมื่อ 10 ปีที่แล้วจะไม่มากขนาดนี้ ลูกค้าที่มาจะเป็นลูกค้าที่พิถีพิถัน แต่ในขณะเดียวกันเราก็ต้องมีระเบียบมาก

ลูกค้าเดี๋ยวนี้ความพิถีพิถันไม่เท่ากับแต่ก่อน แต่ว่าจ่ายมากขึ้น เช่น พวก Incentive Group ที่ต้องการเห็นอะไรแปลกๆ ต้องการอยู่อย่างสบาย กินสบาย จ่ายเงินมาก

บางคนยอมจ่ายวันละ 10,000-15,000 ก็มี หรือเขายอมให้เรา จัดงานให้เขาแบบที่เรียกว่า Theme Party โดยที่ยอมจ่าย ถึง 700 เหรียญสหรัฐต่อหัว ในงานจะต้องมีบาร์บีคิว, มีการ ร้องรำ, มีการจุดพลุ, มีดอกไม้...มีอะไรที่แปลกสารพัดคือ จะต้องเป็นการละเล่นที่ยิ่งใหญ่ งานแบบนี้มักจะเป็นเจ้า- หน้าที่ระดับใหญ่ ๆ ของบริษัทอเมริกันก็มี แคนนาดาก็มี มา ให้เราจัดอย่างชนิดที่เรียกว่า เมืองเขาจัดไม่ได้ คือมีอาหาร อย่างดีมีการแสดงอย่างดี

ที่เขาชอบมาให้เราจัด ไม่ใช่เพราะทางเขา ราคาแพงกว่า แต่เพราะวัฒนธรรมไม่ เหมือนกันเขาอยากมาดูวัฒนธรรมการละเล่นอย่างดี ของเรา อาหารอย่างดี มีสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่าง หมดทุกอย่างของเรานี้ต้องแปลก

บ้านเราอาศัยที่มีดอกไม้สดเยอะ ใช้ ความสามารถประดิษฐ์ดอกไม้เราไปใน รูปแบบไหนก็ได้ เป็นเครื่องหมายบริษัท ไต ๆ ก็ได้ นำมาจัดโต๊ะสวย ๆ ก็ได้ซึ่งต่าง ประเทศเดี๋ยวนี้ก็ไม่สามารรถจัดได้เหมือน เรา เนื่องจากไม่มีกำลังคนพอสำหรับงานละเอียดงาน ฝีมือโดยตรง

Theme Party แบบนี้มีหลายแบบ ทั้งที่จัดใน โรงแรมหรือที่อื่นที่แปลก ๆ เช่น ที่สวนสามพรานก็มีบ่อย-

“นอกจากลูกค้าแบบนี้แล้วก็มีแบบที่รีบมารีบไป เช่น พวกสิงคโปร์ จะมาช่วงหยุด 3 วัน ตรง ไปพัทยา, ไป เชียงใหม่ หรือ ไปภูเก็ตเลย โดยไม่พักที่กรุงเทพฯ-

“สำหรับการที่มีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามา เมืองไทยมากขึ้น ก็เป็นผลจากปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่นมี การโฆษณาในต่างประเทศ จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จากการบินไทย รวมทั้งการที่เศรษฐกิจทั่วโลกดีขึ้น ด้วย การที่เศรษฐกิจทั่วโลกดี การท่องเที่ยวก็จะดีไปด้วย โดยปริยาย-

-...ในอาเซียน ประเทศไทยนับเป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวมากที่สุด ซึ่งเรามี
หลายปัจจัยที่ทำให้เราเป็นอันดับหนึ่ง ในด้านธุรกิจการ
ท่องเที่ยวในปัจจุบัน ประการแรก อัตราค่าครองชีพของ
เราอยู่ในระดับที่ไม่สูงจนเกินไป การใช้จ่ายก็คล่องตัว ประ-
การที่สอง ประการสำคัญก็คือเรื่องของอิ-
ยาศยไมตรีอันเป็นเอกลักษณ์ของเรา เรามี
น้ำใจดี ยิ้มแย้มแจ่มใสในการทำงาน มีสัมพันธ์อันดีกับ
บริษัทท่องเที่ยวในต่างประเทศ มีความชำนาญด้านการ
บริการ ชาวต่างประเทศเขาบอกว่าคนไทยมีเอกลักษณ์ด้าน
งานฝีมือเช่น ด้านการทำอาหาร. จัดดอกไม้. ศิลปะต่าง ๆ.
การต้อนรับดี. การแต่งตัวดี. มารยาทเรียบร้อย. อุปนิสัยสุภาพ

ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เราถูกปลุกฝังมาแต่
โบราณ ให้มีระเบียบ วินัย ทำอะไรต้องดี สิ่งดี ๆ เหล่านี้
จึงมีติดตัวคนไทยอยู่เสมอ ซึ่งชาวต่างประเทศเขาก็ชื่นชม

นอกจากนั้นเราก็ก็น่ากว่าประเทศอื่นในละแวกนี้
ในเรื่องความสะอาด โดยเฉพาะในโรงแรมใหญ่ ๆ ซึ่งเราได้
มาตรฐานดีทุกประการไม่แพ้ต่างประเทศเลย แม้ว่าเวลาออก
ไปข้างนอก ตามถนนหนทางเราอาจสะอาดน้อย แต่พวกนัก
ท่องเที่ยวก็ยังมองว่าบ้านเรายังสะอาดอยู่มาก นับว่านัก-
งานของโรงแรมมีประสบการณ์และความชำนาญมาก-

-ถ้าจะพูดถึงการท่องเที่ยวภายในประเทศของ
คนไทยด้วยกันแล้ว ปัจจุบันก็เพิ่มจำนวนขึ้นมากทีเดียว

ปัจจุบันการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทยด้วยกัน เพิ่มจำนวนขึ้นมาก เพราะ
ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัดต่างก็รู้จักที่จะโฆษณาจังหวัดของเขาอย่างไร

เพราะ ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัด ต่าง
ก็รู้จุดที่จะโฆษณาจังหวัดเขาอย่างไร ผู้ว่า
จังหวัดเมื่อได้รับหน้าที่ก็จะรีบศึกษาเลยว่า จังหวัดที่ตนไปอยู่
มีอะไรเด่น มีอะไรเป็นประวัติศาสตร์ที่สามารถจะนำออกมา
เสนอให้กับนักท่องเที่ยว (คำว่า นักทัศนาจร นี้จะหมายถึง
นักท่องเที่ยวภายในประเทศ)

และอีกประการหนึ่งคนไทยเราก็รู้จักที่จะเที่ยวมาก
ขึ้น แบบคนอเมริกาที่คนเมืองหนึ่งก็จะไปเที่ยวอีกเมืองหนึ่ง ไป
โน้นไปนี้ภายในประเทศของเราก็เริ่มแล้ว เริ่มที่จะเที่ยวไปชม
จังหวัดต่าง ๆ ของเราเอง

แต่การเที่ยวของเรานี้จะมีข้อเสียอยู่อย่างหนึ่ง คือ
เรามักจะออกเที่ยวแต่ช่วงเทศกาลเทศกาลครั้งหนึ่งโรงแรมก็
จะเต็ม ไม่ได้เที่ยวแบบคนอเมริกันที่เที่ยวตลอด เทศกาลก็
เที่ยว หยุดพักร้อนก็เที่ยว อย่างเราเนียเทศกาลทีก็ออกต่าง-
จังหวัดที่ สงกรานต์เอย ปีใหม่เอย ฯลฯ อันนี้ก็เป็นการดี
แต่ก็ไม่ดีในแง่คนทำกิจการคนลงทุนที่ต้องรอถึงเทศกาล
ถึงเสาร์-อาทิตย์

เพราะฉะนั้นขณะที่เราเชิญชวนให้มีการท่องเที่ยวใน
ประเทศมากขึ้น เราจึงควรจัดโปรแกรมของนักท่องเที่ยว
ต่างชาติ **ไม่ให้ตรงกับเสาร์-อาทิตย์**. เทศกาล
จะได้ระบายความแออัดในสถานที่ท่องเที่ยวไปบ้าง อาจ
จูงใจโดยวางรายการกำหนดโปรแกรม
เที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ แต่แน่นอนเราเอง ก็อยาก
ไปช่วงเทศกาล เพื่อจะได้เห็นการละเล่นวัฒนธรรมต่าง ๆ

“...ธุรกิจท่องเที่ยวนี้สำคัญนะคะ มี
ผลต่อเศรษฐกิจไทยมาก” จะเห็นได้ว่าธุรกิจ

ในอาเซียน....

ประเทศไทย นับเป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่มีนักท่องเที่ยวมากที่สุด.....

ท่องเที่ยวกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนทุกชั้น ไม่เฉพาะโรงแรมใหญ่ ๆ ร้านรวงต่าง ๆ ร้านเสื้อ ร้านตัด รองเท้า กระเป๋า คนทั่ว ๆ ไป ร้านเล็กร้านน้อยก็กระจายไปหมด ทุก ๆ สาขา ทุก ๆ อาชีพ ในต่างจังหวัดก็เช่นกัน เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามา เขาก็จะใช้จ่ายเงินกับสิ่งต่าง ๆ เมื่อเงินสะพัดเข้ามาจุดใดจุดหนึ่ง ก็จะมีการหมุนเวียนไปสู่ส่วนรวม อันนี้สำคัญ

แต่ตอนนี้ปัญหาสำคัญของธุรกิจท่องเที่ยว ก็คือ เรื่องการขึ้นราคาของโรงแรม และเรื่องการจัดระเบียบการขายทัวร์ เช่น ในหน้าเทศกาลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นลอยกระทง, ปีใหม่, คริสต์มาส ฯลฯ ทางโรงแรมก็อยากให้เราอุดหนุนใช้บริการเขามาก เพราะแต่ละโรงแรมก็มีการแสดงกิจกรรมพิเศษของตน แต่ในบางครั้งบางโอกาส ชาวักก็จะออกมาว่า ถ้าเราไปซื้อค่าบริการของเขาในหน้าเทศกาลต่าง ๆ เขาก็กลับไม่ยอมขายห้องให้ ถ้าเป็นในลักษณะนี้ทางพวกเอเย่นก็คงไม่ว่าอะไร แต่เราก็ควรจะทราบไว้ล่วงหน้า เพื่อจะได้ชี้แจงกับบริษัทท่องเที่ยวจากต่างประเทศเขาจะได้คิดราคาได้ตามที่โรงแรมกำหนด

...สำหรับในอนาคต ธุรกิจการท่องเที่ยวน่าจะไม่มีปัญหา จะต้องค่อย ๆ ดึขึ้นเรื่อย ๆ เราต้องยอมรับว่าเศรษฐกิจทั่วโลกกระเตื้องขึ้น **คนเมื่อทำงานเหนื่อย เขาก็อยากจะใช้เงินพักผ่อน** แม้บางครั้งจะแพงหน่อย เขาก็ไม่ว่าอะไร ก็ยังอยากจะมาเที่ยว แทนที่จะมา 7 วัน ก็อาจจะมา 10 วันอะไรทำนองนี้ คือตั้งใจจะมาก็มา

เราต้องเตรียมตัวรองรับธุรกิจท่องเที่ยวที่จะขยายขึ้น สิ่งสำคัญที่ต้องเตรียม 2 ประการ ก็คือ เรื่องการบริการ และเรื่องผังเมืองของจังหวัด

ก็ต้องยกความดีให้กับพี่ ๆ รุ่นเก่า ๆ
ถือเป็นบุญของประเทศ ที่ได้คนรักงานรุ่นเก่า ๆ นี้

เรื่อง “**การบริการ**” นั้นสำคัญมาก เราต้องยอมรับอย่างหนึ่งว่า ธุรกิจท่องเที่ยวเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว เรายังไม่มีมหาวิทยาลัยที่จะสอนที่จะผลิตนักศึกษาที่จบด้านนี้โดยตรง ต้องยอมรับว่าที่แล้ว ๆ มาคนรุ่นเก่า ๆ ในวงการนี้ ใช้ความรู้ทั่วไปเลียนแบบเขามาลอกแบบเขามา ใช้ประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจไม่ถูกต้อง แต่อาศัยความที่มีความตั้งใจจริง ถูกอกถูกใจกับงาน กระตือรือร้น สนุกสนาน มีน้ำใจ เหนื่อยก็ไม่เป็นไร เพราะชอบงาน **ก็ต้องยกความดีให้กับพี่ ๆ รุ่นเก่า ๆ ถือเป็นบุญของประเทศที่ได้คนที่รักงานรุ่นเก่า ๆ นี้** ทั้ง ๆ ที่การทำงานสมัยเก่ายากกว่าแต่ก่อน ไม่มีคอมพิวเตอร์ ไม่มีระบบงาน เครื่องทุนแรงต่าง ๆ ทุกอย่างที่ออกมาต้องใช้กำลังกาย กำลังใจ รวมทั้งความคิด ความอ่าน ความจำ ความอดทน สารพัด เดี่ยวนี้ทำงานง่ายกว่าแต่ปัจจุบัน ทุก ๆ สาขาต้องมีคอมพิวเตอร์ช่วย . แต่สิ่งหนึ่งที่ขาดก็คือมหาวิทยาลัยที่จะผลิตนักศึกษาด้านนี้ ถ้ามีขึ้นมาการบริการของเราจะดีขึ้น เป็นระบบมากขึ้น การท่องเที่ยวก็จะดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

จะเห็นได้ว่าการต่อต้านในเรื่องโรงแรมก็ดี การต่อต้านที่จะทำลายอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเริ่มมีขึ้นแล้ว ซึ่งถือว่าเป็นการดี เพราะแสดงว่าทุกคนมีความเป็นห่วงเป็นใย และห่วงแทนประเทศของเรา ห่วงว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะมาทำลายความสวยงาม ของธรรมชาติของประเทศเรา

จะนั่นสิ่งที่ต้องระวังที่สุดใน การสนับสนุนธุรกิจด้านนี้ ก็คือ “**เรื่องผังเมืองของจังหวัด**” สมมุติจะทำเมืองหนึ่งให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวก็ควรทำผังเมืองนั้นให้ดี ประเทศไทยมีศิลปวัตถุ วัตถุโบราณธรรมชาติสถานที่ท่องเที่ยว สวยงามน่าสนใจเกือบทุกจังหวัด ซึ่งล้วนมีคุณค่าแล้วมีความสำคัญของประวัติศาสตร์ มีแง่มุมต่าง ๆ ที่ไม่เหมือนกัน ในแต่ละจังหวัด เราควรจูงใจนักทัศนอาจร นักท่องเที่ยว ให้ไปเที่ยวในต่างจังหวัดให้มาก แต่ในขณะที่เดียวกันแต่ละจังหวัดก็ควรจัดระบบหรือวิธีการต่าง ๆ ให้ถูกต้อง มิฉะนั้นก็จะเกิดความเสียหายได้ เช่น ควรจัดให้มีสถานที่จอดรถ ทัศนอาจร ไม่ใช่ปล่อยให้ปล่อยตามเรื่อง ไม่รู้ว่าจะให้จอดที่ไหน เมื่อรถจอดไม่มีระบบระเบียบก็จะทำให้รถติด

หรืออย่างริมชายหาดที่โหนดเป็นหาดสวยๆ พอมั
โรงแรมขึ้นก็จะมีร้านค้า แฉงลอยมาขายของทั้งขยะบริเวณนั้น
เกิดความไม่เป็นระเบียบ อาจมีแผงลอยบุกรุกมาสร้างร้าน
สร้างแผง พอไล่เข้าก็โกรธ ทว่า "ทำร้ายคนจนบ้าง" ไม่เป็น
ธรรมบ้าง" หากไม่ว่าสิ่งเหล่านี้ จะเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำลาย
ส่วนรวม และในที่สุดก็ทำลายตัวเองด้วย (ทางราชการควรมี
ระเบียบอย่างเคร่งครัด ไม่ให้คนมาจับจองที่เช่นนี้)

บางกิจการที่สร้างที่พักชายทะเลมีเนื้อที่ไม่เท่าไร
10-20 ไร่ ก็จะสร้างเป็น Resort โดยไม่ได้มองที่ถนน
ที่จะเข้ามา หนใหญ่ๆ สวนกันก็แทบจะไม่ได้อยู่แล้ว สะพาน
ที่จะเข้ามาก็ยังน่าเสียวไส้ สวนกันก็ไม่ได้รับน้ำหนักได้แค่
โหนดก็ไม่ทราบ

หรืออย่างในลพบุรี ซึ่งมีที่น้ำดูเยอะ เป็นหมู่บ้านชาว
ฝรั่งเศส สมเด็จพระนารายณ์มหาราชท่านเคยประทับอยู่
ต้องเดินเข้าไปประมาณครึ่งกิโล ซึ่งสำหรับนักท่องเที่ยวเขา
ก็ไม่ค่อยอยากเดินมากนัก ยิ่งแดดร้อนๆ ตอนบ่ายยิ่งแย
ดังนั้นจึงควรตัดถนนให้รถเข้าได้

แต่การหางบประมาณขนาดนี้ก็ไม่ง่าย เราจึงต้องจัด
ให้แต่ละจังหวัดจริงจังกับการปรับปรุง โดยให้นำเรื่องทั้งหมด
เข้ามาเสนอมหาดไทย หรือจะเข้ามาทางการท่องเที่ยวก็ได้
คือป้อนข้อมูลเข้ามาเพื่อให้การท่องเที่ยวเข้าไปสำรวจได้
หรือจะหาวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ที่จะปรับปรุงนับแต่บัดนี้
ถ้าไม่ปรับปรุงสิ่งเหล่านี้ ก็จะเป็นผลเสียต่อไปได้

ยังมีสิ่งหนึ่งที่จะขอฝากไว้กับ เจ้า-
ของโรงแรมที่พักในต่างจังหวัด คือเรื่อง
การจัดระเบียบต่าง ๆ ของโรงแรม ตัวโรง-
แรมนั้นส่วนใหญ่ก็ใช้ได้แล้ว แต่การจัด
ระเบียบบางอย่างยังไม่ถูกต้อง

เช่น การจัดห้องพัก ไม่มีผ้าคลุมเตียง มีแต่ผ้าสัก-
หลาดวางอยู่ข้างบน แบบนี้ฝรั่งเขาไม่นอน ตู้หรือเฟอร์นิเจอร์
ไม่ได้มาตรฐาน ตู้ไม่เรียบ ไม้ฝนไม่ละเอียด เขาจะรู้สึกว่
มีฝุ่นอยู่ในตู้เวลาแขวนเสื้อจะสกปรก หรือตู้ออกแบบไม่
ถูกต้อง เมื่อจะให้แขวนเสื้อหรือกระโปรงก็ไม่วรมีลิ้นชักก็
จะทำให้ยับได้ การจัดห้องน้ำก็ยังไม่ถูกต้อง การวางราวผ้า
เช็ดตัวยังไม่ถูกต้องเอาราวผ้ามาอยู่บนโถส้วม เวลาเช็ดหรือ
พาดมันก็อาจตกลงไปได้ บางที่ห้องน้ำก็ไม่มีความกัน น้ำก็
กระเด็นเข้าห้องไปเปียกหมด คือหลาย ๆ สิ่งหลาย ๆ อย่าง
เหล่านี้ควรดูให้ได้มาตรฐาน จัดห้องให้เขาอยู่ได้สบาย มีอีก
หลายอย่างที่โรงแรมต่างจังหวัดยังไม่ค่อยเข้าใจจัดให้ถูกต้อง
เพราะฉะนั้นจึงควรช่วยกันปรับปรุง เจ้าของโรงแรมหรือผู้ที่
จะลงทุนรับนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ควร
ปรึกษาสถาปนิก อย่าไปเสียตายนเงิน หรือไปปรึกษาบริษัท
ทัวร์ หรือดูจากโรงแรมใหญ่ๆ ที่ได้มาตรฐานที่เขาจัดระบบ
อะไร ต่างๆ อย่างไร ห้องน้ำ การวางเครื่องเรือน ตู้เย็น
ควรจะมีอะไร เขยื่อน้ำตั้งอย่างไร ฯลฯ

เราไม่ขอให้นักท่องเที่ยว นักทัศนาจรที่เที่ยว
ต่างจังหวัด มีความรู้สึกไม่ดี **เราไม่ต้องการให้เขา
รีบกลับ หรือรู้สึกไม่อยากจะกลับมาอีก** เรา
ต้องการให้เขาได้รับความรู้สึกดี ๆ ประทับใจกลับไป แม้นบ้าน

ของโรงแรมที่พักนี่ก็จึงเป็นคนที่สำคัญ เพราะจะต้องเป็นคน
คุมดูว่าอะไรจัดอย่างไรเป็นระเบียบสะอาดเรียบร้อยหรือไม่

แต่อันหนึ่งต้องยอมรับว่า อาหารในต่างจังหวัด
ดีมาก อร่อย และก็ถูกด้วย

ในฐานะที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ของไทยเป็นอุตสาหกรรมที่จะต้องเติบโตขึ้นไป
เรื่อย ๆ เป็นอุตสาหกรรมหลักที่สำคัญอย่าง
หนึ่งของประเทศไทยในปัจจุบัน อาจก้าวเป็น
อุตสาหกรรมระดับหนึ่งของประเทศไทยก็ได้
ในอนาคตอันใกล้นี้ จะขอให้ท่านนายก ฝาก
ข้อคิดไว้ให้ผู้อ่านสักนิดค่ะ

ดิฉันอยากจะขอฝากไว้ว่า การท่องเที่ยว
เป็นของประชาชนไทยทุกคน ค่ะ ถึงแม้ว่าจะ
ไม่ได้ทำมาหากินในด้านการท่องเที่ยว แต่เราก็สามารถ
สนับสนุนการท่องเที่ยว ด้วยการทำนุบำรุงประเทศชาติได้

เราจะช่วยประเทศชาติได้ มีหลายวิธี ไม่จำเป็นต้อง
ต้องสู้รบกับใคร ถ้าไม่มีเงินก็ไม่จำเป็นต้องเอาเงินไปทุ่ม
เราช่วยได้ด้วยความตั้งใจอันดี ตั้งใจอย่างไร ตั้งใจรักษา
ความสะอาดแก่บ้านเมืองของเรา ทำใน
สิ่งที่เจริญหูเจริญตา อย่าทิ้งขยะบนถนน
อย่าทำให้บ้านเมืองสกปรก ก็เป็นการช่วยได้ อย่างหนึ่ง
เราเองก็สบายตาสบายใจ ใครมาพักใครมาเยี่ยมก็พึงใจ
ด้วย

**ดิฉันอยากขอฝากไว้ว่า การ
ท่องเที่ยวเป็นของประชาชนคน
ไทยทุกคนค่ะ ให้ช่วยกันปกป้อง
ผลประโยชน์ของประเทศให้ยั่งยืน
เพื่อเยาวชนรุ่นต่อ ๆ ไปในอนาคต
ของประเทศไทย**

จะเห็นได้ว่าโบราณสถานแต่ละแห่งน่าเที่ยวน่าชม
แต่ไม่มีคนรักษาความสะอาด สิ่งศักดิ์สิทธิ์ก็มีเหยอะ แต่
ปรากฏว่าคนกวาดก็เอาเศษผงไปซุกไว้ตามมุมต่างๆ อย่าง
ต้นโพธิ์ที่ใหญ่มากที่ลพบุรีก็ปรากฏว่า ตรงต้นโพธิ์มีช่องว่าง
คนก็เอาของไปทิ้งไว้เต็มกลายเป็นที่ทิ้งขยะ ศรีมหาโพธิ์
ก็เลยดูแล้วไม่มีคุณค่า

**เราต้องถือว่า ธุรกิจท่องเที่ยวเป็น
ธุรกิจที่เราจะต้องหวงแหนเอาไว้เพราะ
เป็นธุรกิจที่กินไม่หมด ไม่มีล้มไม่มีเลิก** นอกจาก
ประชาชนชาวไทยจะทำให้ล้มให้เลิก เขามาก็ไปจับเขา เขา
มาก็ไปฆ่าเขา ถ้าเรารู้จักเป็นเดือดเป็นร้อนว่าทำแบบนี้แล้ว
ไม่สวย ไม่ดี ทำแบบนี้แล้วนักท่องเที่ยวจะไม่มา ก็ไม่ควร
ทำ เช่นเวลารถจอดแล้ว มีเด็กเข้ามาแย่งร่มขายของก็ไม่
ควรทำ คนที่มีหน้าที่ทางราชการ ควรเสียสละ กล้าที่จะ
จัดการกับบุคคลที่มาก่อความวุ่นวายนักท่องเที่ยว นักทัศนาจร อย่า
ไปสนับสนุน อย่าคิดว่าขอทานเขาได้บาทหนึ่งก็ถือว่าไ้
ชีวิตเราไม่จำเป็นต้องไปขอทานเขา เราหากันให้ถูกหลัก
อย่าเห็นแก่ตัว อย่าคิดกอบโกยโดยระยะสั้น ซึ่ง
อันนี้เป็นสิ่งสำคัญที่สุด

“เมื่อศูนย์รวมกตคอม-
พิวเตอร์ก็จะได้ว่าโรง-
แรมไหนว่าง ถ้ามีลูกค้า
เขาก็จะสามารถส่ง
ไปได้เลย เพราะมันจะ
มาบอกว่าห้องว่างก็ไม่
ได้”

“อย่าคิดกอบโกยระยะ
สั้น อันนี้เป็นสิ่งสำคัญ
ที่สุด”

คิดซะว่าเราเป็นเจ้าของบ้าน นักท่องเที่ยว นักทัศนาจรมาเราก็เชื่อเชิญไว้
ใครอยู่จังหวัดไหน ก็คนจังหวัดนั้นแหละก็เป็นเจ้าของบ้านในจังหวัดนั้น ๆ
อย่าไปคิดว่าไม่ใช่ของเรา ถ้าเราคิดว่าประเทศชาติเป็นของเรา เราถนอม
ไว้คนละนิดคนละหน่อยก็เป็นการดี ถ้าเรามัวแต่หวังแต่ผลประโยชน์
ส่วนตัว ผลประโยชน์ระยะสั้นจะเกิดผลเสียหายระยะยาว อย่างเวลาเกิด
เรื่องไม่ดีขึ้นมา ชาวอะไรไม่ดีออกไปปั๊บ ก็จะเสียหายมาก หนังสือพิมพ์
ต่างประเทศจะนำไปลงข่าวได้ คนที่กำลังจะมาเที่ยว อ่านเจอก็ไม่อยาก
มาแล้ว....มาทำไม....แพง....เสียง....สู้อยู่บ้านหรือไปเที่ยวเมืองอื่นไม่ดีกว่า
หรือ อย่าลืมว่าเมืองไทยเรามีคู่แข่งมากมีคนคอยทับถมเรา อย่างนี้กว่าไม่มี

รัฐบาลชุดนี้สนับสนุนการท่องเที่ยว
มากในทุก ๆ ทาง ไม่ใช่จะสนับสนุนแบบจบบจวย
 แต่มีการวางแผนอย่างดี ให้ประชาชนสามารถที่จะทำกิจการ
 ค่าในธุรกิจท่องเที่ยวให้ถูกหลักเกณฑ์ พร้อมทั้งเปิดโอกาส
 ให้ผู้ลงทุนสามารถจะทำอะไรใหม่ ๆ ได้ เช่น อนุญาตให้
 นำเรือเข้ามาใช้เดินทาง จากพัทยาไปหัวหิน เพื่อลดการ
 คมนาคมทางบก เพิ่มการเดินทางทางน้ำ จะเห็นได้ทีเวลา
 มีปัญหาอะไรเกี่ยวกับเรื่องท่องเที่ยว รัฐบาลจะรีบเข้ามา
 ช่วยจัดการ เช่นอย่างแท็กซี่ป้ายดำฆ่าญี่ปุ่น เจ้าหน้าที่ทาง
 ราชการก็จะติดตามทุกวันจนได้

*ท้ายที่สุด หากจะไม่ถามถึงบริการใหม่
 ทันสมัยของ ไฮ-เอส อันมีส่วนสนับสนุนธุรกิจ
 ท่องเที่ยวอันนี้แล้ว การสัมภาษณ์พิเศษครั้งนี้
 ก็คงจะไม่สมบูรณ์เป็นแน่ เราอยากทราบว่า
 ในความคิดของท่าน ไฮ-เอส มีประโยชน์กับ
 การท่องเที่ยวบ้างไหมคะ*

“มีซิคะ มีแน่นอน การทำศูนย์รวมข้อมูลโรงแรม
 เนี่ย พี่คิดว่าจำเป็นที่สุดเลย เพราะเดี๋ยวนี้เราไม่ได้พูดกัน
 ด้วยปากอย่างเดียว เราทำอะไรเราจะต้องมีข้อมูลพร้อม

การมีศูนย์รวมจึงจำเป็น”

อย่างแต่ก่อนที่โรงแรมมักจะพูดว่า “ห้องว่าง” ก็
 แล้วห้องมันว่างนักทำไมเราไม่ทำศูนย์รวมล่ะ **เมื่อศูนย์
 รวมกดคอมพิวเตอร์ก็จะได้ว่าโรงแรม
 ไหนว่าง ถ้ามีลูกค้าเขาก็จะสามารถส่ง
 ไปได้เลยเพราะฉะนั้นจะมากบอกว่าห้องว่างก็
 ไม่ได้**

อะไรก็ตามถ้าเราทำศูนย์รวมเราจะรู้ได้ทันที ทุก ๆ
 อย่างเป็นทางการให้ Information อย่างเร็วที่สุดที่คิดว่า

สิ่งเหล่านี้จำเป็นมาก เพราะสมัยนี้ไม่ได้เหมือนสมัยก่อน สมัยนี้เราต้องสามารถจะไปที่ ๆ เดียว แต่รู้ข่าวสารติดต่อ ได้ทันทั่วทั้ง อันนี้สำคัญที่สุด

แต่เมืองไทยต้องยอมรับว่า เขาไม่ชินต่อธุรกิจใหม่ ที่ทำขึ้นมาใหม่ เขาอาจจะเกิดความระแวง เกิดความรู้สึกว่า ถ้าปล่อยให้เราหมดเนื้อ เขาอาจจะต้องตกเป็นลูกจ้างระดับ อันดัม ซึ่งที่จริงไม่น่าห่วง เพราะควรคิดว่าเป็น ระบบอันหนึ่งที่จะทำให้ลูกค้าไม่เสียเวลา ใครขายได้ขายไปช่วยกัน มันก็ยิ่งขายดีขึ้น เหมือนกับร้านขายอะไหล่แถวรจักร เราไปเข้าร้านไหน ร้านไหน ก็มีของครบหมด เพราะถ้าร้านตัวไม่มีของเค้าก็วิ่งปรี๊ดไปเอาของจากร้านอื่นมา เราเข้าไปร้านไหนก็มีของ ทั้งนั้นผู้ซื้อก็สบายเหมือนกัน เราถ้ามีตัวเลขอยู่ที่ จัม คอมพิวเตอร์ออกมา เรารู้ว่าที่ไหน จับผิดขอบให้ทั้งสองฝ่าย โรงแรมก็ได้ลูกค้า ลูกค้าก็ได้ห้องพัก

ในบ้านเรานี้คนไทยเราเก่งนะ กว่าที่จะตั้งอะไรมา เนี่ย ลำบากลำบาก พอตั้งแล้วยังลำบากไปอีก เรื่องน่าจะง่ายก็ต้องกลายเป็นยาก เพราะคนกว่าจะไว้ใจกัน กว่าจะเข้าใจกัน กว่าจะรู้หน้าจิตหน้าใจกัน ต้องใช้เวลา บางทีรู้ใจกันแล้ว ไม่ถูกใจกันนิดหนึ่งก็ไม่ไว้ใจแล้ว คือ อารมณ์ของคนบ้านเราขี้ขี้ ไม่คิดว่าใครทำธุรกิจอันนี้ก็ควรสนับสนุน

แล้วส่งเสริมไปเลย แล้วค่อยมาคุยกัน มัวแต่มีข้อกีดกัน ไม่ไว้ใจกัน ระแวงสงสัยกัน ข้อสงสัยเหล่านี้จะทำให้งานเดินไปไม่สะดวกปลอดภัย ไปเอง

สำหรับ ไฮ-เอส เองนั้นเราอยากจะขอพูดว่า ศูนย์ที่ตั้งขึ้นมา ก็เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของทุก ๆ ฝ่าย ประโยชน์จริง ๆ แล้วไม่ได้อะไรมากมาย แต่อยู่ที่ประชาชน ประโยชน์ส่วนใหญ่อยู่กับโรงแรมรวมไปถึงประเทศชาติด้วย

คุณเยาวลักษณ์ เสริมอีกว่า “อย่าลืมนะว่าเมืองไทยเรามีคู่แข่งมาก เราต้องช่วยกันให้เจริญยิ่งขึ้นไป คนไทยด้วยกันทำอะไรขึ้นมา ก็เป็นสิ่งที่ควรสนับสนุน ใครทำธุรกิจท่องเที่ยวทุกอย่างออกมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องข้อมูลก็ดี จะเป็นศูนย์รวมข่าวก็ดี การบริการให้ Service ใด ๆ ก็ดี เราก็ต้องสนับสนุนหมด แล้วอะไรใหม่ ๆ ดี ๆ นี้ยิ่งต้องสนับสนุนใหญ่ เพราะถือว่าเขายอมเสี่ยงที่สุดมาแล้ว ใช่ไหม? อะไรที่ใหม่ ๆ ของเราคนไทยด้วยกัน ก็ต้องเอื้ออำนวยกัน ใครทำได้ ใครทำไม่ได้ ก็ให้ทำไปก่อน

แล้วนี่ตรงนี้สำคัญนะ คืออย่าไปคิดว่าคนนั้นจะรวยกว่า คนนี้จะรวยกว่า ไม่ใช่ เราอย่าคิด เราคิดเพียงว่า โชคของใคร ลากยศของใครแย้งกันไม่ได้ เช่น เราทำธุรกิจ

ท่องเที่ยวขายทัวร์ไปได้กำไรอย่างมากแค่ 10% ก็ไม่ต้องไป
คิดหรอกว่าเขาจะมาใช้เงินซื้อของกับคนอื่นอีกเป็นแสน ๆ
ล้าน ๆ หมื่น ๆ ไม่ต้องคิดว่าใครจะได้มากกว่าเรา เรา
ทุกคนอย่างงี้ใจ ต้องใจกว้าง ทุกคนต้องช่วยกัน คนละไม้
ละมือ อย่าคิดว่าเดี่ยวเขาจะมาแย่งเรา มันเป็นไปได้

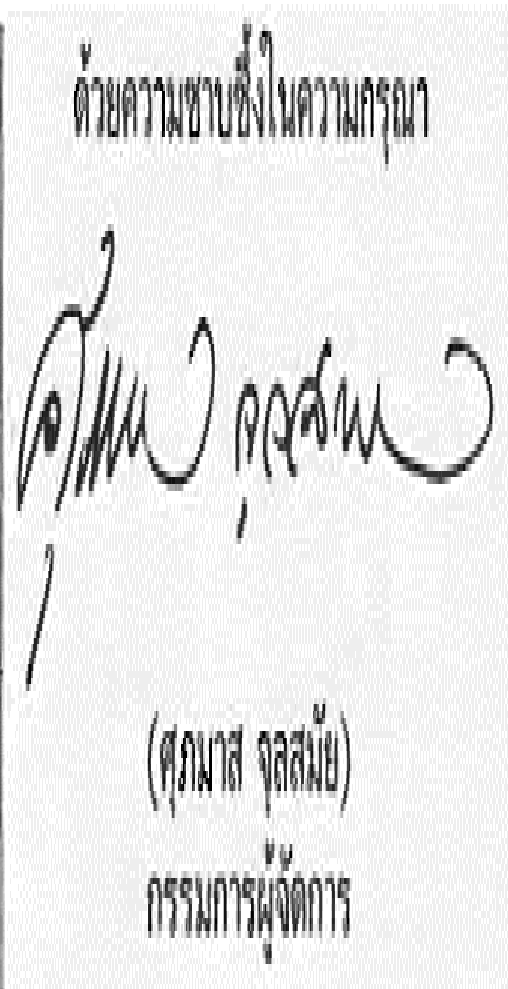
เราต้องยอมรับว่าขณะนี้ประเทศเราทำงานกันหนัก
แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามา แล้ว
เราจะมานั่งหลอกตัวเองทำไม เมื่อโรงแรมไม่พอก็ต้องบอก
กันตรง ๆ ก็รีบสร้าง ต้องยอมระบายไปส่วนอื่น ๆ เช่น
Guest house, Resort อื่น ๆ ที่ได้มาตรฐาน หรืออาจจะ
ระบายไป Condo บ้างก็ได้หากไม่มีจริง ๆ ก็ต้องช่วยกัน
เพราะนักท่องเที่ยวเข้ามาเมื่อไหร่ ยิ่งขายได้มากเท่าไร
ก็ยิ่งดี

นี่แหละ ก็ต้องมีศูนย์รวมข้อมูล ที่มีข้อมูลถูกต้อง
ใกล้เคียงความจริงให้มากที่สุด มีโทรศัพท์ให้คนต่อเข้า
ได้ง่าย เราก็จะมี free sell ได้ ห้องเราก็จะไม่เหลือว่าง
ไม่มีของเหลือทิ้ง

เราหวังว่าบทสัมภาษณ์ที่ คุณเยาว-
ลักษณ์ แห่งสภา ได้กรุณาสละเวลามาให้ ณ
ตรงนี้ จะทำให้ผู้อ่านทุกท่านได้ขบคิดในแง่มุม
ต่าง ๆ และนำไปช่วยกันทำให้ประเทศไทย
ของเราเจริญรุ่งเรืองต่อไปนะคะ

“รับผิดชอบให้ทั้งสอง
ฝ่าย โรงแรมก็ได้ลูกค้า
ลูกค้าก็ได้ห้องพัก”

พี่เยาว์ขอขอบคุณ คุณศุภมาส จุลสุมัย
ด้วยความซาบซึ้ง ชื่นชมเราสองคนเป็นผู้ ริเริ่ม ช่วยเหลือ
แลกเปลี่ยนความรู้ ในด้านธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งในอดีตพวกเราต้อง
พยายาม ค้นหา หาความรู้ต่าง ๆ เพื่อเสริมให้ธุรกิจท่องเที่ยวของ
ประเทศไทย เจริญก้าวหน้า เป็นที่เชื่อมั่น และมีความศรัทธา นับ
ถือ จากลูกค้าทั่วโลก เราจึงคบกันในความบริสุทธิ์ใจ เพื่อ
ผลประโยชน์ของชาติ เราจึงมีแต่ความรักกันไม่มีสิ่งใดมาบาดหมาง
กัน พบกันเมื่อใด ก็ดีใจแลกเปลี่ยน ความรู้ วิธีการที่กระทำให้นัก
ทัศนอาจรชื่นชมและกลับมาเที่ยวเมืองไทย บอกกันต่อ ๆ เพื่อ
อนาคตที่ประจักษ์ได้ จนถึงปัจจุบัน
ด้วยความรักนับถือ คุณศุภมาส จากพี่เยาว์ลักษณ์ แพ่งสภา

ธุรกิจการท่องเที่ยวคืองานใหญ่

โดย : ประดับฟ้า

นิตยสาร: ลลนา เล่มที่ 404 ปักษ์แรก พฤศจิกายน พ.ศ. 2532

หน้า : 75-83

ลำดับที่ : 16

● ลลนานัดพบ

คุณเยาวลักษณ์ แพงสภา ธุรกิจการท่องเที่ยวคืองานใหญ่

ประดับฟ้า

นับจากที่เรามีปีท่องเที่ยวไทยเมื่อสองปีก่อน ทำรายได้นับพันล้านเข้าประเทศ และสืบเนื่อง
เป็นระลอกเงินซัดเข้าอีกจำนวนมากทุกปีมา คนไทยตื่นตัวที่จะปรับบรรยากาศรอบตัวให้
พร้อมรับเงินจากต่างชาติในธุรกิจนี้มากขึ้น สุภาพสตรีท่านหนึ่งผู้ทำงานด้านนี้มาเกือบตลอด
ชีวิต ได้เริ่มงานของเธอมาอย่างต่อเนื่องนานแล้ว

คุณเขาวลัทธิ แพ่งสภา อดีต นายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว 2 สมัย อดีตนายกสมาคมอาเซียนต้า (ASEAN TOURISM ASSOCIATION สมาคมด้านการท่องเที่ยวภาคเอกชนกลุ่มประเทศอาเซียน) นายกสมาคมฟต้า (FEDERATION OF ASEAN TRAVEL ASSOCIATIONS-สหพันธ์สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวอาเซียน 6 ชาติ) บุคคลดีเด่น ทางด้านการท่องเที่ยวจาก IPR-TOURISM ของรัฐสภาเบอร์ลินและสื่อมวลชนอิตาลี ฯลฯ กับอีกมากมายหลายบทบาท ที่ไม่พ้นด้านการท่องเที่ยว-อุตสาหกรรมที่ทำรายได้เข้าประเทศอย่างมหาศาล

คุณเขาวลัทธิได้ย้อนอดีตกว่าสาม-สิบปี เล่าให้ฟังถึงยุคที่การท่องเที่ยวเพิ่งถือกำเนิดด้วยการเดินทางทางอากาศอันสะดวกสบาย เมื่อเธอสำเร็จการศึกษา ด้านงานบริหารธุรกิจและเลขานุการ จากสถาบันแอล ดับลิว ซันส์ ออสเตรเลีย พร้อมพกพาวิชาพัฒนาการวางแผนทาง

การตลาดจากสหรัฐอเมริกากลับไทย ขณะที่ยังมีเพียงสี่ปีเศษ

“จบจากอเมริกาปี 2500 ค่ะ ตอนนั้นสายการบิน TRANS WORLD AIRLINE มาเปิด (ตอนนั้นบริษัทที่ว่าไม่มีเครื่องบินแล้ว เหลือเพียงสำนักงาน) ช่วงนั้นสายการบินเก่า ๆ ก็มี T.W.A แต่เพิ่งมาเปิด ต้องการคนพูดภาษาอังกฤษได้ แล้วเข้าใจภาษาดี สมัยนั้นย่านที่กำลังเจริญคือพัฒนาพงษ์นะคะ มีตึกที่กำลังปลูกอยู่ สูงหกชั้น สูงที่สุดในเมืองไทย สมัยนั้น ยังไม่มีตึกสมัยใหม่ สมัยนั้นย่านนั้นแอร์ไลน์อยู่กันเต็ม เราก็เริ่มจากงานนั้น ทำให้ที.ดับลิว.เอ.สามปี

ระหว่างที่ทำจะมีเครื่องบินมาอาทิตย์ละ 2 ไฟลท์ พอทำไปสักหกเดือน เครื่องบินก็เพิ่มเข้ามาเป็นอาทิตย์ละ 4 ไฟลท์ ก็ยังมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเรื่อยๆ”

- ตอนนั้นคุณเขาวลัทธิทำอะไรคะ

“ปีสองพันห้าร้อยเอ็ดนี่นะ นักทัศนาจร

ที่เดินทางมาเมืองไทยมีน้อยมาก เพราะสมัยนั้นมีแพนแอมบินทางแปซิฟิก ที.ดับลิว.เอ. บินทางยุโรป ก็จะเริ่มแเวะโรม เอเธนส์ ปารีส แล้วก็ตรงไปนิวยอร์ก พอหลังจากปีศูนย์สอง นักทัศนาจรก็เริ่มมามากขึ้น พี่ก็มาต้อนรับแขกมากขึ้น”

- นักทัศนาจรสมัยนั้น เข้ามาลักษณะไหนคะ

“คนที่เข้ามานี้มีสตางค์จริง ๆ นะคะ คือถ้าเป็นคนไม่มีเงินก็จะเดินทางไม่ได้ นอกจากเขามีเงินแล้วก็ยังมีตำแหน่งสูง ๆ คนหนุ่มสาวมีน้อย จะเป็นคนอายุค่อนข้างกลางคน กับอายุประมาณใกล้จะหกสิบ ฉะนั้นเมื่อเขามาเมืองไทยนี้ตั้งใจมา เห็นอะไรก็จะประทับใจไปหมด

สมัยนั้น ใคร ๆ มา ก็จะอยากอยู่เอราวัณ มีโอเรียนเต็ล ทรอกกาเดโร ปรีนเซส รัตนโกสินทร์

เราก็เลยมีความรู้สึก ว่า นักทัศนาจรที่เข้ามาสมัยนั้นมีกำลังซื้อสูงแต่จำนวนที่เขามานั้นน้อย เห็นอะไรในเมืองไทย

ลลนา 75

เป็นตื่นเต้นไปหมด”

- ชื่อของมากสิคะ

“ชื่อค่ะ เห็นเครื่องธงไทยก็จะชื่อหมดที่เห็นทุกชนิด สมัยนั้นก็ไม่แพงของถูกมาก”

- เงินเดือนเจ้าหน้าที่เองเป็นอย่างไรคะ

“ห้าพัน ตอนนั้นก็เรียกได้ว่ามากทีเดียว จำได้ว่าวันเงินเดือนออก เราก็จะไปบางรัก เพื่อซื้อผ้า ผ้ายสวยมาก เมตรหนึ่งไม่เกินสิบสองบาท ค่าตัดเสื้อ ถ้าไม่ใช่ชุดติดกัน ก็จะค่าตัดเสื้อและกระโปรงไม่เกินห้าสิบบาท เราก็แต่งตัวเพี้ยวเลย วันละสี่ วันละสี่ ๆ ๆ ไปทำงานครั้งแรกก็เพื่อให้ได้ออกนอกบ้าน เงินเดือนไม่ต้องเก็บ แต่ให้ได้แต่งตัวสวยเท่านั้นแหละ ความรู้สึกแรกทำงานเป็นอย่างนั้น แค่นี้ได้เจอผู้คน

ที่งานมันไม่ใช่อย่างนั้น เป็นงานยากมาก เพราะจะต้องตอบคำถามนัก

ภาพนี้ถ่ายที่ Sydney Mosman Bay ปี พ.ศ.2495 (ค.ศ.1952)

76 กลนา

ทัศนเจอร์ ต้องมีความรู้เยอะเลย อาศัยว่า นักทัศนเจอร์รุ่นนั้นใจดีมาก ถ้าเราตอบ ภาษาอังกฤษไม่เป็น เขาก็จะสอน บางอย่างที่เราตอบไม่ได้ เขาก็บอก-ค่ะ แล้วจะไปหาข้อมูลมาให้ นี่เป็นสิ่งที่นักทัศนเจอร์จะประทับใจ คำว่าเอ็กซ์คิวสิวี่นี่จำเป็น -แห่มชอบคุณมากค่ะที่ถาม แต่ดิฉันเองก็ยังไม่ทราบเลย เพราะเพิ่งจบการศึกษา บอกเขาไปเลย ว่าผู้หญิงไทยสมัยนั้นนะ น้อยมากที่จะออกไปทำงานมีโอกาสดังนี้ เพราะฉะนั้นคำถามของเขา เราจะไปหาข้อมูล

เขาก็จะเกิดความเอ็นดู เมตตาเรา เอ๊ะ-เราไม่ใช่คนอยู่หนึ่ง ถ้าจะตอบ ไอ้คือนท์ โนว์ หรือทำหน้าที่ไม่พอใจที่เขาถามอะไรที่เราตอบไม่ได้ หรือทำหน้าที่เราสู้ แต่เราขี้เกียจตอบ สิ่งเหล่านี้เขากลับสอนเราว่าไม่ต้องไปหาคำตอบที่ไหนหรอก เพราะก่อนที่เขาจะมาเมืองไทย เขาจะ

อ่านหนังสือหมดแล้ว ไม่เหมือนพวกเราเมื่อก่อนหรอก เพิ่งมาเดี๋ยวนี้เองที่เราเริ่มหาความรู้ก่อนเดินทาง สมัยนั้นเราไม่ค่อยคิดเรื่องนี้

พี่จึงคิดว่าทุกวันที่ออกไปทำงานนี้เรา ได้รู้จักอะไรมากขึ้น มีคนรู้จักมากขึ้น ความรู้มากขึ้น ได้แต่งกาย ที่นี้ทำไปๆ ไม่ใช่อย่างนั้นอีก นักทัศนเจอร์ที่เรารู้จักนี้ ไม่ใช่ทัศนเจอร์อย่างเดียว มีเจ้าหน้าที่สายการบินด้วย เขาก็อยากจะหาเพื่อนผู้หญิงอยากจะซื้อของ เขาก็พาไป”

- มีคอมมิชชั่นไหมคะ

“คือที่พี่ทำนี่บอกได้เลยว่า พาใครไปซื้อของร้านไหนแล้ว ไม่เคยตามไปเก็บคอมมิชชั่น ไม่เอากำไรจากเขา ช่วงหลังมีสนามหลวง พี่ก็พาเขาไปเดิน พี่อยากให้ทัศนเจอร์จ่ายเงินกระจายรายได้ ไม่ใช่เข้าเฉพาะร้านเพชรพลอย อยากให้เขาซื้อของพื้นเมืองเราบ้าง ท้องสนาม-

หลวงนี่สมัยก่อนของถูกนะค่ะ ถ้าเราดูเป็นก็จะได้ของดีพอสมควร ไม่ถึงกับตมกันจนเกินไป เวลาเขาเดินก็มีบรรยากาศมากทีเดียว เพราะว่ามีทั้งภาพวัดพระแก้ว พิพิธภัณฑน์ ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง สามารถเดินไปวัดโพธิ์ได้ เขาก็ถูกอกถูกใจ สิ่งเหล่านี้เป็นปากต่อปาก เขาก็พาเขาไปกินอาหารที่แพงที่สุด ไปจนถึงที่ราคาพอสมควร แต่สกปรกไม่เอา นะ ฝรั่งเศสสมัยนั้นเขาจะระวังมากเรื่องความสะอาด สนับสนุนนักท่องเที่ยวก็พาไปต่างจังหวัด

พี่ออกจากที.ดับลิ.เอ.ปีศูนย์สี่ ออกมาอยู่บริษัท เมโทรโปล แทรเวล ที่นี้ทำได้เต็มที่เลย สมัยอยู่ที่.ดับลิ.เอ.ก็ทำงานเขามากไม่ได้ พอเรามาอยู่บริษัทตัวแทนจำหน่ายตั๋วโดยสาร หรือต้อนรับนักทัศนเจอร์เราสามารถทำงานได้ทุกชนิดเลย พี่นี่เป็นคนขยันนะค่ะ คืออะไรก็ตามที่ทำแล้วจะต้องทำให้สำเร็จ ก็พยายามทำงานมาก ถ้านักทัศนเจอร์ไม่ได้รับความ

ถูกใจหรือสะดวกสบาย พี่จะรีบทำทุกอย่างให้เขาพอใจ อะไรที่ติดขัดต้องพยายามแก้ไขให้ได้ เราถึงจะภูมิใจ ใช้วิจารณญาณว่าที่เขาไม่พอใจนี่เพราะอารมณ์เขา หรือเพราะเราบกพร่องจริง ถ้าเราผิดเราต้องรีบแก้ค่ะ”

- ยกตัวอย่างความผิดพลาดสมัยนั้นได้ไหมคะ

“บางที่ก็มีนะค่ะ จองตั๋วไปแล้ว สายการบินล้มจองให้ เพราะสมัยก่อนไม่มีคอมพิวเตอร์นี่คะ สายการบินผิดพลาดแล้วเราไม่ได้เอาตัวไปรีคอนเฟิร์มให้เขา เขาก็ต้องสำนึกว่าเราผิด ต้องรู้จักใจสปอร์ต ซดใช้ให้เขา ขอโทษเขา อย่าทำให้เขาออกจากประเทศไทย ด้วยความรู้สึกว่าคนไทยไม่รับผิดชอบ ไม่มีน้ำใจ

เราต้องยอมรับว่า เวลาเราไปต่างประเทศ ในฐานะที่เราว่าแห่วัไกลบ้านนี้ ปัญหาเป็นยี่สิบห้าเปอร์เซ็นต์ละ ชาวต่างชาติ

ก็เหมือนกัน ถ้าเรากำจัดปัญหานี้ ทดแทน
ความที่เขาไม่ทราบอะไรหลาย ๆ อย่าง
เพราะไม่ใช่บ้านเมืองเขา เราเป็นเกาะ
ปกป้อง ให้เขาไม่กังวลแล้ว ทุกคนก็ยินดี
ควักกระเป๋า นักท่องเที่ยวทุกคนเต็มใจ
จะมาใช้เงินอยู่แล้วนี่คะ

แล้วไม่รับคอมมิชชั่นจะดีกว่า เพราะ
สมมุติเรารับคอมมิชชั่นไปแล้ว แต่ของ
ที่เขาซื้อไปเป็นของเก๊ เด็กหยิบไปผิด
หรืออะไรก็ตาม เราก็ไม่ต้องรับผิดชอบ
ถ้าไม่ได้รับ ใครก็มาว่ามาตีเตียนเราไม่ได้
อีกประการหนึ่ง เมื่อเราไม่กินคอมมิชชั่น
เขาก็ลดราคาของได้ถูก คนซื้อก็ภูมิใจว่า
ซื้อได้ถูก นั่นมันปี 2516 นะคะ”

- เป็นช่วงที่ดีมากช่วงหนึ่งหรือเปล่าคะ

“ก็ดีมากมาจนกระทั่งปีนั้นล่ะคะ
สมาคมไทยธุรกิจท่องเที่ยวเริ่มก่อตั้งขึ้น
มาเป็นเรื่องเป็นราว ก็มีทั้งทัวร์เข้าทัวร์
ออก กิจกรรมดีมาก จนมาสิบสี่ตุลา ปี
หนึ่งหก มีเหตุการณ์ ตอนนั้นท่องเที่ยว

จากเหตุการณ์นั้นก็เลย-อย่างที่ทราบ
นักท่องเที่ยวไม่กล้ามามากนัก พอปี 2517
พีก็ต้องเดินทางไปทั่วโลก ในนามของ
สมาคมฯ ในนามของประเทศไทย รัฐบาล
ขอรับรองให้เราเดินทางไปเลยนะคะ เพื่อ
จะได้ชี้แจงนักท่องเที่ยวต่างประเทศสื่อมวลชน
นักท่องเที่ยวเมืองใหญ่ๆ ทั้งยุโรป อเมริกา
เวโนออสเตรเลีย เพราะตอนนั้นตลาด
ออสเตรเลียเรายังไม่กว้างมาก ไปชี้แจง
ให้เขาเห็นว่า ตอนนั้นเหตุการณ์ได้สงบแล้ว

เราเรียกทริปนั้นว่า กู๊ดวิลล์ มิชชั่น
ไปสองครั้ง ใช้เวลาเกือบสามเดือน ได้
รับความร่วมมือจากบริษัทการบินไทย เจ้า
หน้าที่การบินไทยในต่างประเทศ ร่วม
กับสายการบินต่างชาติ คือแพนแอม,
บริติช แอร์เวย์, แอร์ฟรานซ์ ไปชี้แจง
ตอบข้อซักถาม ว่าบ้านเมืองเราสงบแล้ว
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ใช่เรื่องยืดเยื้อ

ขณะเดียวกัน พี่ดีใจที่ได้ทำสิ่งที่ เป็นประโยชน์กับประเทศชาติ ที่คนไม่เห็น จะไม่ทราบ คือทุกครั้งที่เราไปบุกเบิก ตลาดการขายก็ดี หรือไปส่งเสริมการขาย โฆษณาประชาสัมพันธ์ให้กับประเทศไทย มักจะมีคนถามคำถามหนึ่งประจำ-คือถามว่าประเทศเราเป็นคอมมิวนิสต์ใช่ไหม ประเทศเราด้อยพัฒนาใช่ไหม-คำตอบแรกเลยเราจะตอบก่อนว่า-ใช่ ประเทศเราด้อยพัฒนา แต่เราไม่เป็นคอมมิวนิสต์ พวกเขาเนี่ยจะต้องช่วยเรา โดยไม่ต้องเอาปืนมาให้ เอารถถังมาให้ ไม่ต้องเอาอาวุธมาหอกันนะ ท่านส่งประชาชนของท่านเข้ามาเที่ยวเมืองไทยให้มาก ๆ เมื่อนักทัศนาจรเข้ามา มาก ๆ ทั้งกรุงเทพฯ ทั้งต่างจังหวัด ก็จะมีส่วนช่วยป้องกันคอมมิวนิสต์ได้อย่างดี เนื่องจากถ้าประชาชนมีรายได้จากการขายสินค้าพื้นเมือง จากการทำธุรกิจท่องเที่ยว ก็ไม่มีใครอยากเป็นคอมมิวนิสต์ เพราะทุกคนมีรายได้หมด คนที่ทำมาหากินทางการโรงแรม แม้แต่บริกรก็สามารถเอาเงินจากท่านไป

เลี้ยงครอบครัวได้ ลูกก็มีการศึกษาดี เงินสะพัดไป ขณะเดียวกันเขาก็เอาเงินไปปรับปรุงตัวเองให้เป็นบรรยากาศรองรับพวกท่านได้ต่อไปอีก”

- ในตำแหน่งระดับนานาชาติในสมาคมฯ เช่น อาเซียนต้า คุณเขวาลักษณ์ทำอะไรบ้างคะ

“อาเซียนตั้งนี่ก่อตั้งมา 18 ปีแล้ว พี่ร่วมงานก่อตั้งมาตลอด เดี่ยวนี้มีท่านนายกคนใหม่แล้ว ท่านก็ดูแลต่อมา อาเซียนตั้งนี่บุกเบิกลำบาก สมาคมนี่มีขึ้นเพื่อร่วมกันขายการท่องเที่ยวระดับภูมิภาคอาเซียน มีปัญหาอะไรจะได้ปรึกษาหารือกัน เราไปร่วมกับเขาก็เพื่อกันไม่ให้เขามาตีเมืองไทย เมื่อก่อน เวลาทำอะไรในประเทศไทย สิ่งโปร้งจะลงข่าวมาก ตอนหลังมีสมาคมนี้ เห็นหน้ากันบ่อยๆ เข้าประชุมด้วยกัน เขาก็ไม่กล้าตี เลยกลายเป็นช่วยกันขาย สมัยแรกๆ ยังไม่มีบรูไนมาร่วมค่ะ

มีบางเรื่องที่เราไม่ชอบ ยอมไม่ได้ก็ไม่ยอม เวลาโหวตกันเรื่องอะไรสักอย่าง เรามักจะสู้เขาไม่ได้ เช่นมาเลเซียกับสิงคโปร์ เขาจะจับมือกันแน่น อินโดนีเซียก็ร่วมด้วย ของเรานี้จะได้ฟิลิปปินส์เป็นเพื่อน

แต่พี่ไปประชุมนี้ อะไรไม่ยุติธรรมพี่พูดเลย เด็ดขาดออกมาเลยว่า อย่างนี้เรา

ไม่ร่วมด้วย ถ้าจะมาร่วมกัน ทำอย่างนี้ไม่ได้ ผลที่สุด ฟิลิปปินส์จะมาเข้าข้างเราหนัก ๆ เข้ามาเลเซียก็หยุด ไม่กล้าค้าน เพราะค้านแล้วเสียหน้า โหวตแพ้ก็พ่ายพลัดรีวนไปเลย

อินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซีย เขาจะมีคนพูดมาเลยเหมือนกัน เขาเข้ากันได้หมด ส่วนฟิลิปปินส์ก็จะพูดกับเราที่นี้พอบรูไนเข้ามาใหม่ ๆ เป็นน้องใหม่พวกนั้นก็เข้ามากุมเอาไว้ แต่เราก็เห็นว่า เป็นน้องใหม่เราก็เข้าไปโอ้อย่างดีเหมือนกัน

เลยโหวตที่เราชนะทุกที เพราะบรูไนนี่น้องเรา เรารักน้อง น้องก็รักเรา เสร็จแล้วฟิลิปปินส์นี่แน่นอน ไม่มีปัญหา ร่วมกันขาย เพราะฉะนั้นสมาคมนี้ก็เลยแข็งแรง รัฐบาลแต่ละรัฐบาลก็ออกเงินช่วย ทาง การท่องเที่ยวของแต่ละประเทศหรือที่อินโดนีเซียเขาเป็นกระทรวง มาเลเซีย เป็นทบวง ก็อุ้มชู ของไทยเราก็เหมือนกัน

พี่ทำงานให้สมาคมมานาน ทำร่วมกับทั่วโลก สิ่งที่ทำให้เหนื่อย แต่ก่อนนี้บริษัทท่องเที่ยวแต่ละแห่งก็จะเป็นสมาชิก

อัตโนมัติ แอดต้าจะจัดการให้ เพราะค่าใช้จ่ายค่าสมาชิกพวกนี้แพงมาก แต่ในฐานะที่เป็นสมาชิกแอดต้าแล้วก็ไม่ต้องจ่ายอะไร นอกจากมีประชุม แล้วจะไปเอง ก็ต้องจ่าย

สิ่งเหล่านี้ พี่เป็นคนออกหัวคิดให้ กับบริษัทท่องเที่ยว การทำงานให้กับสมาคมแอดต้านี้ ต้องดูแลสมาชิก ทั้งสมาชิกกิจการใหญ่ และสมาชิกกิจการเล็ก ต้องมีความเป็นธรรม เป็นมิตรกับทุกฝ่าย”

- เดินทางออกนอกประเทศบ่อยมาก ไหมคะ

“ปีหนึ่งไม่ต่ำกว่าสิบสองครั้ง แต่ตั้งแต่เป็นวุฒิสมาชิกมานี้ ก็จะไปตอนสภาปิด สภาเปิดไม่กล้าไปไหน รู้สึกว่ารับหน้าที่แล้ว ไม่สมควรหยุด ต้องใช้ทั้งแรงกาย แรงใจ ความสามารถทั้งหมดให้เกิดประโยชน์ในระยะยาวค่ะ พุดก็พุดเถอะคะ เดินทางมาทั่วโลกแล้วไม่มีที่ไหนน่าอยู่อย่างประเทศไทยเลย

พี่เลยไม่เหนื่อย แล้วก็ไม่เคยเบื่องานนี้ เพราะสิ่งที่ทำไม่ใช่สิ่งที่ยาก ผู้ร่วมงาน

เลขานุการวุฒิสภา สมาคมของประเทศนั้น แต่เดี๋ยวนี้อสมาคมระหว่างประเทศ อย่างเช่นพอเป็นสมาชิกของแอดต้า (ATTA- สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว) เท่านั้น ก็จะเท่ากับเป็นสมาชิกสมาคมเมืองนอกไปโดย

เขาลึกขมขี้ คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์ นักกฎหมายดีเด่น พุดกันรู้เรื่อง คนทำธุรกิจท่องเที่ยวเดี๋ยวนี้อเก่ง ๆ เยอะด้วย ไม่ได้มัวมานั่งพุด แต่ทำจริง ไม่ได้ขายกันทีละคน แต่ขายว่าปีนี้จะมากี่แสนคน มีก็กรู๊ป ห้าร้อยกรู๊ปกรู๊ปละเท่าไร อย่างนี้เลยคะ

บริษัทต่างประเทศบางบริษัท ส่งคนมาเที่ยวเมืองไทยโดยเฉพาะเลยนะ ให้คนละหนึ่งหมื่นบาทมาเลย เพราะบริษัทนั้นกำไรมาก เขาไม่ต้องการเสียภาษีเยอะก็ส่งคนมาเที่ยว อเมริกา ออสเตรเลีย ยุโรป แคนาดา มาเยอะค่ะ”

– เคยพบนักท่องเที่ยวร้าย ๆ ไหมคะ

“นักท่องเที่ยวนี้เขาไม่ร้ายเลยค่ะ เราต้องมองว่าเขาชอบอะไร เท่าที่พี่เจอนะบางคนเขาไม่ชอบให้เราพูดกับเขามาก แต่บางคนอยากให้เราเอาใจทั้งวัน ขวัญอ่อน ออชား ประสาท ต้องพะเน้าพะนอ อันนี้ต้องอ่านให้ออก ตราบใดที่เราอ่านออกก็สบาย

แล้วนักทัศนอาจรณ์ส่วนใหญ่จะไม่เก็บความรู้สึกอยู่แล้ว เขามาเที่ยวเที่ยว มีอะไรเขาจะบอก”

– ต้องแต่งหน้าแต่งตาให้ดูดีเสมอไหมคะ

“ค่ะ สำคัญ สมัยใหม่นี้เราอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปเยอะ แต่พี่นี่ถือว่า เราต้องแต่งกายให้ดีที่สุด สะอาด ระวังสุขภาพบอบบิหน้า เราต้องให้เขาเห็นว่าเราสดชื่นและพร้อมที่จะบริการ ไม่ใช่ขี้หยุกหยิก ประสาทต้องอยู่กับตัว มีความเชื่อมั่น ไม่ดูกังวลรีบร้อนทำไปเพียงให้เวลามันหมด ๆ หรือต้อนรับเพียงให้จบ ๆ ตามกำหนดการที่จัดไว้ให้ – ไม่ใช่

สิ่งเหล่านี้สอนยาก ต้องเป็นคนไม่เห็นแก่ได้ คิดแต่เรื่องเงิน ๆ ๆ ๆ ๆ พาไปซื้อปิ้ง ๆ ๆ

คนมาทัวร์นะ เขารู้อยู่แล้วว่าเวลาไหนเขาจะไปไหน ทำอะไร เขาซื้อรายการมาเพราะฉะนั้นระหว่างเวลานั้นเขาต้องการความสบายใจ”

– ซึ่งคุณเขาลักษณะก็ยึดหลักแต่งกาย แต่งหน้าให้งามเสมอ จนทุกวันนี้คะ

“ไม่จริงหรอก พี่เคยให้สัมภาษณ์นะว่าต้องแต่งหน้าตลอด แต่จริง ๆ ต้องเข้าใจว่าการแต่งหน้าของพี่ก็คือการทำหน้าที่

สวย เห็นไหมคะ พี่ไม่ได้รองพื้นเลย ดูสิคะ ทารูจนิคหน่อย ทาตาให้มันดูสดใส ก็ว่าก็ดูสิคะ พี่ก็ไม่ได้เขียนจนเป็นวงมากมายอะไรเลย คือเขียนให้ดูว่าเขียน ให้ดูว่าใช้นี้พี่แต่งหน้า แต่ไม่ใช่พอก

คำว่าแต่งหน้า คนฟังแล้วนึกภาพว่าพอกหน้า น้องดูสิ พี่แต่งหน้าที่ไหนกัน แต่ว่าเสื้อผ้าต้องดูดี ออกไปข้างนอกผมจะต้องเรียบ ไม่ยุ่งเหยิง ถ้าไม่พร้อมอย่างนี้ก็จะไม่ออกข้างนอก”

– ก่อนจะถึงคำว่าพร้อมนี้ กิจวัตรประจำวัน เดียวนี้เป็นอย่างไรคะ

“ขณะนี้เรียนว.ป.อ.ก็ต้องตื่นเช้าละค่ะ ตื่นตีห้า ไปให้ถึงโรงเรียนเจ็ดโมง เพราะโรงเรียนเข้าแปดโมง แต่ถ้าเราออกจากบ้านเลยหกโมงสิบห้า นาที เราก็จะไปถึงโรงเรียนอีกยี่สิบนาทีก่อนแปดโมง ซึ่งเป็นการเสี่ยง ต้องถึงก่อนเจ็ดโมงถึงจะดีแล้วเราจะได้นั่งอ่านตำราสบาย ๆ ดูข้อมูลที่เขาให้มา

เรียนครึ่งวัน ก็กลับบริษัท อาจมีงานหรือนัดหมายตอนเย็น ๆ ช่วงนี้มักตัดงานต่าง ๆ ออกไปหมด เพราะถ้าอยู่เด็กเวลาฟังบรรยายจะง่วง อาจารย์ที่ทำงานมาสอนท่านพร้อมทุกอย่างที่จะสอน เป็นโอกาสที่เราได้เรียน เราต้องรีบรับความรู้ให้มาก ๆ ค่ะ อาจารย์มาจากทุกหน่วยงาน ปกติราชการเขาจะไม่มาเล่าอะไรให้ฟัง แต่เวลาบรรยายก็จะพูดได้ว่าได้ทำอะไรให้แก่ประเทศชาติบ้าง”

– พอมาเรียนวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรตอนนี้ ก็ดูจะเป็นภาระหนักขึ้น

“ค่ะ เป็นอีกภาระ ต้องกั้นดู ต้องหาเอกสารวิจัย ส่งจดหมายให้ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดท่านก็ตอบมาอย่างดี เราก็ต้องตอบกลับไป ทุกอย่างแม้จะมีคนทำ เราก็ต้องดู

ที่ทำงานก็เหมือนกัน ในที่ทำงานนี้ถ้าใครพรวดเข้ามาโดยไม่ได้นัดนี้โกรธ เราทำงานชะงักเลย เราทำงานกับเงินต้อง

มีระเบียบ ยิงป้ายวันศุกร์ ถ้าเช็คอะไรไม่เรียบร้อย กว่าจะได้อะไรก็โน่น วันอังคารระบบมันช้าไปเลย พอมาแล้ว เราก็ต้องดูหน้าเขาไปด้วย ดูบัญชีไปด้วย บางทีลูกค้าส่งเทเล็กซ์เข้ามา พี่ก็ต้องดูอีก มันก็จะวุ่น ใครมาต้องนัดก่อนกะะ อย่างจู่โจมถือว่ากันเอง อย่างน้องนัด พี่ก็พร้อมตรงเวลา ได้พบกัน

ทุก ๆ วันจะมีแต่การแก้ปัญหา เพราะฉะนั้น ก่อนนอนทุกคืนพี่จะจัดรายการของพี่ให้เรียบร้อย รู้เลยว่าแปดโมงเช้าเราจะต้องทำอะไร เก้าโมงทำอะไร สิบโมงทำอะไร สิบเอ็ดโมงทำอะไร ต่อ ๆ ๆ ไปหมดเลยจนจบงาน ถ้าเราไม่ได้ไปออฟฟิศเราก็จะเอาข้อมูลส่งให้เขาเลย ว่าอันนี้ดี อันนี้ทำต่อไป อันนี้ไม่ทำ อันนี้เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ฉะนั้นถ้าใครมาเพิ่มงานอะไรให้เราก็ก็น่าจะเป็นภาระที่รับไม่ไหว บางทีมันหนัก

แล้วอีกเรื่องที่ไม่ชอบ คือใครจะโทรศัพท์มาหา อย่างกวอน บางคนพูดวนจนจบไม่รู้จะเอาอะไร เสียเวลา โทรศัพท์ที่บ้านนี้ต้องใช้แบบกดพูดเลย เขียนก็ไปพูดไปไม่ต้องถือ”

– เวลาทุกนาทีมีค่านะคะ

“กะะ น้องมาบ้านพี่แล้วจะเข้าใจ งานนี้ไม่มีวันเสร็จ ทั้งงานของเรา ทั้งดูแลคนของเราด้วย”

– มีใครว่าจู้จี้ไหมคะ

“บางคนก็ว่ากะะ แต่พี่ไม่ใช่คนจุกจิก เพียงแต่การทำงานนี้ต้องละเอียดรอบคอบ จะได้ไม่ต้องแก้ งานท่องเที่ยวนี้เป็นงานละเอียดอ่อน

อย่างยืนรับนักท่องเที่ยวนี่นะคะ ที่สนามบินนะ หน้าตาขุ่นยังไม่สะอาด ฝรั่งเศสเข้ามาถาม มีกลิ่นเหล่า อย่างนี้เขาก็จะนึกว่า—เอ้อ คนไทยกินเหล่า—เป็นเริ่มต้นเลย ยืนเปื่อยอย่างนี้ เพราะฉะนั้นพนักงานพี่คนไหนกินเหล่าตอนทำงาน มีเรื่องแน่ ชั้นที่สอง—จะต้อนรับนักท่องเที่ยวนี้ต้อง

พร้อม เพราะเขาลงจากเครื่องบินมา เป็นคนแรกที่จะเป็นผู้แทนประเทศ หน้าตาต้องสะอาด เสื้อผ้าสะอาด ไม่ใช่แต่งตัวขุ่นเหยิงแล้วอารมณ์ก็ยังไม่ดีอีก อย่างนี้นักทัศนาจรจะอยากไปถามใครละ ไข่ใหม่กะ เราต้องคิดว่าสภาพที่เขาลงมานี้เหนื่อยที่นั่งบนเครื่องบินแคบ ห้องน้ำไม่พร้อม แต่งหน้าล้างหน้าไม่ดี แต่อย่าลืม นั่นเขาขนเงินมา เข็นรถเงินมา

ต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา แล้วอย่ารบกวอนเขา

พี่จะคิดถึงผลเสียหายเสมอ ไม่อยากให้ใครทำงานบกพร่อง คนก็คิดว่าพี่จู้จี้จริง ๆ แล้วพี่ต้องการระเบียบ เราอยู่กับตัวเงินตัวเอง ไข่ใหม่กะ”

– ผลเสียของการท่องเที่ยวมีไหมคะ

“ก็น้อย อย่างเอาวัฒนธรรมการแต่งกายไม่ดีเข้ามาไงคะ ไม่ดีเสมอไป อาจจะมาทำให้คนของเรามีนิสัยอยากได้เงิน มันก็มีบ้าง แต่เราต้องรู้จักป้องกันตัวเราเอง เหมือนอย่างสิงคโปร์เขาไม่ให้พวกฮิปปีสูบกัญชาเข้าประเทศไงคะ”

– ปีท่องเที่ยวไทยที่ผ่านมา คุณเขวาลักษณะวิเคราะห์ผลได้ว่าอย่างไรบ้างคะ

“นักทัศนาจรก็เข้ามาமாகะะ เป็นเพราะเศรษฐกิจทั่วโลกดีด้วย เมื่อเศรษฐกิจดี การเงินดีเขาก็ระบายนให้คนมาเที่ยว แล้วเราเป็นประเทศโดดเด่นอยู่แล้ว . ก็

ได้ใช้ความโดดเด่นนี้คุ้มค่าซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องคิดต่อไปด้วย ว่าต้องไม่ใช่เห็นแก่ได้ อะไรเฉพาะหน้าเท่าที่เป็น

ที่จริงเราต้องหาวัฒนธรรมที่เป็นไทยจริงๆ ธรรมชาติจริงๆ ให้เจอ อย่างทางเหนือนี้ อย่าให้เอ๋ยชื่อจังหวัดเลยนะจะจะไปหาบ้านเก่าๆ นี่ไม่มีแล้ว เป็นตึกไปหมด ปากก็หายาก พี่ยังมีความรู้สึกหน่วยราชการเวลามีอะไร แทนที่จะส่งเสริมถกเถียงกันจริงจัง เพื่อทำแผนห้าปี-แปดปีข้างหน้า ก็ไม่ละ ไม่พยายามให้เวลาระยะยาว”

- เช่นอะไรคะ

“เช่นเรามีวนอุทยานก็แห้ง ต้องรู้สีจะเปิดใหม่ ถ้าเปิดจะเป็นอย่างไร ถ้าไม่เปิดจะเป็นอย่างไร ถ้าเปิดอาจไม่มีใครกล้าตัดไม้ทำลายป่า เพราะมีคนเห็นตลอดทาง ทำบัญชีนับไม้ทุกต้นก็ได้สมบัติของประเทศนี้ เจ้าหน้าที่ที่ต้องทำบัญชีไว้ มีตอไม้ตัดใหม่ ๆ ก็ต้องจัดการ

อย่างที่พินูไน ไม่มีใครทราบ มีแต่คนในตำบลนั้น เพราะฉะนั้นเวลามีเรื่องก็หมดทั้งตำบล อย่าลืมนะ เมืองไทยเรานี้พื้นที่ไม่ออกแล้วนะ ปากก็จะหมดไป เพราะคนมากขึ้น ดูเกาะฮ่องกงสิ เมื่อก่อนมีพื้นที่ว่างเยอะ แต่เดี๋ยวนี้มีแต่ตึกเราก็เหมือนกัน คนเกิดเรื่อย ๆ แต่ประเทศไม่ออกเพิ่ม ทุกอย่างมันมีผลต่อการท่องเที่ยวทั้งนั้นละคะ”

- อันนี้ทุกคนก็ทราบนี่คะ แต่อาจกำลังแก้ไขไม่ตก

“หวังไงคะ ว่ามันจะดีขึ้น ต้องช่วยๆ กันย่ำ ปล่อยไม่ได้”

- ถ้าไม่นับปัญหาระดับชาติอย่างที่เล่า คุณเขาวัดทัศนียภาพเรื่องไม่เข้าท่าเข้าทางในส่วนย่อย ๆ ของวงการท่องเที่ยวบ้างไหมคะ

“ก็มี อย่างโรงแรมในต่างจังหวัดนะคะ ผ้าเช็ดตัวแขวนอยู่เหนือโถส้วม แขวนๆ อยู่ก็จะตกลงโถส้วม เป็นสภาพที่ไม่ดีเลย

ถ้าเป็นวนอุทยานเปิด คนก็ไม่กล้าตัดไม้ เพราะถ้าลากมากก็จะเจอบ้านพัก เจออะไรต่ออะไร หรือถ้าเห็นว่าเปิดแล้วจะมีคนมาตัดได้ อย่างนี้ต้องหาข้อสรุปให้แน่นอน สำคัญ เพราะถ้าทำให้ประชาชนเขาถือว่าเขาเป็นเจ้าของซะแล้ว การจะเข้าไปจโมยมันก็ลำบาก

ล้างหน้าในอ่างล้างหน้าก็จะรั่วหยดลงเท้า ผ้าคลุมเตียงก็ไม่มี ใช้ผ้าสักหลาดคลุมอยู่นั่นละ ตู้เก็บเสื้อผ้าในห้องไม่ใส่ไม้ให้ละเอียด ยังมีเสี้ยนอยู่เต็ม ตู้สำเร็จรูปประกอบเสร็จไงคะ เสร็จมาอย่างไรก็มาตั้งไว้อย่างนั้น ไม่มีใครเช็ด ขี้เลื่อยอยู่อย่างไรก็ยังอยู่อย่างนั้น”

- *สำรวจหมดนะคะ*

“โอ๊ย หมดเลย เข้าไปแล้วใจเหี่ยว เจ้าของก็ขาดทุนอยู่แล้ว เราก็ก็นึกใจว่าอย่างไร ต้องโทษแม่บ้าน แม่บ้านโรงแรมนี้ต้องรู้ค่ะ มุมไหนซอกไหน ฝุ่นต้องไม่มี ไม่มีคราบดินจี้ลงไปซุกอยู่ ม่านตามโรงแรมต่างจังหวัดนี้ไม่ต้องห่วงเลย ส่วนมากหลุด ปิดไม่ได้ ต้องมีการซ่อมแซมแอร์ก็เสียงดังนอนไม่ได้ ใครอยู่ห้องริมก็แย่น้อย เพราะโอ้ประตูบันไดหนีไฟก็จะปัง ปัง ปัง เพราะมีกฎหมายห้ามปิดปิดไม่ได้ค่ะ

ถ้าทานอาหารเข้าในห้องเสร็จ วางไว้หน้าห้อง เย็นกลับมาก็จะยังอยู่ แยกฝรั่งมาเห็นก็รังเกียจแล้ว เหยียบขี้ไปมาอยู่กับพื้น ทั้งขี้ดินทั้งแมลงสาบ

น้ายาทำความสะอาดก็ใช้ไม่เป็น บางแห่งใช้อ่างในห้องน้ำเป็นส้วมหมด ก็ยังดูมอมแมม ราวผ้าหลุด บางห้องต้องตะแคงตัวเข้าห้องน้ำ เปิดประตูห้องน้ำก็จะชนโถส้วม อ่างน้ำก็จะกระเด็นเปียกไปหมด ฝรั่งที่มาพักนะตัวใหญ่ตัวสูงนะคะ ถึงญี่ปุ่นก็เถอะ ออกมาข้างนอกเจอเบาะเก้าอี้ขาด ไฟในห้องก็ควรรู้จักใช้ไฟอ่านหนังสือให้ส่องลงมาอ่านได้ บางคนเขาอยู่นานนี่คะ ต้องรู้ละเอียดอ่อนทุกเรื่อง ไม่ใช่มีแต่เงินแล้วจะทำโรงแรมได้ งานขามที่มาเสิร์ฟนะคะ ไม่บินก็แตก หรือเป็นพลาสติก โดนช้อวที่ ด่างที่ สีขี้เลือด ข้ำหนอง ต้นไม้ก็ไม่รดน้ำ สิ่งอาหารทานก็เจอพนักงานนั่งจิ้มฟันอยู่นั่นแล้ว พนักงานเองแหละไม่ช่วยเจ้าของไม่ช่วยตัวเอง

แล้วก็สักแต่มีสตางค์ก็สร้าง สร้างสร้างกันเข้าไป คนมาพักทีหนึ่งก็ไม่อยากมาอีกแล้ว ลดราคาห้องละร้อยยี่สิบยังไม่มีคนอยากอยู่ เราไปเห็นก็สงสัยสารละว่าขาดทุนอยู่แล้ว เราก็ก็นึกใจว่าถ้ายังเป็นอย่างนี้ก็ขาดทุนต่อละ ไม่กล้าพูด แต่พอกลับจากโรงแรมแล้วก็

กล้าพูด อย่างนี้ละคะ อยากเห็นเขาพร้อมทุกด้าน เพราะถ้าดีแล้วละก็ เปิดขายเบริคฟาสต์ไปเลย ร้อยห้าสิบบ ไม่มีใครบ่นหรอก”

- *คุณเขาวลัทธิไปดูแบบไหนคะ*

“ไปเองส่วนตัวบ้างคะ ไปกับสมาคมบ้าง นี่ก็จะไปพูดแนะนำเขาอยู่เหมือนกัน แต่บางครั้งเวลาเราไปพูด เราไม่กล้าพูดอย่างนี้ ความจริงแล้ว พนักงานโรงแรมต่างจังหวัด ก็ควรจะได้เข้าโรงเรียนอบรมการพร้อมปฏิบัติหน้าที่ บางคนไม่มีอะไรทำ แยกไม่มากนักนั่งเสกผม รังแคร่วง การจะบริการต้องตั้งใจตลอดเวลาละ

อยากยกตัวอย่างอีกค่ะ อย่างช้อนส้อมที่ใช้ มักเป็นเนื้ออ่อน แยกฝรั่งตัวโตมาแรงมากหนักมือไปหน่อย ก็หักไปซะ หรืออเสียวของ เจ้าของเขาก็บอกใช้ของดีไม่ได้ หายหมด แยกเอาไปบ้าง พนักงานเอาบ้าง อ้าว-ก็ต้องมีระบบสละ รับผิดชอบไป ช้อนในความรับผิดชอบโต๊ะไหนหายก็รับไป

พี่ชอบโรงแรมของคุณชวน ภูเกล้าล้วนที่กระบี่ ชอบจริง ๆ กระบี่รีสอร์ท ก็เขาวางรูปแบบว่า คนนี้ดูแลเฉพาะน้ำเท่านั้น เราทานน้ำก็จะมีคนนี้เป็นคนดูแลให้คอยเติม คนนั้นดูแลกาแฟ คนนี้ดูแลอาหารชนิดนี้ เพราะฉะนั้น จะเดินวนกันหมด โรงแรมทุกวันนี้ต้องร้องขอ มีน้อยแห่งที่จะวนมาดู พนักงานที่กระบี่นี้พูดอะไรไป เขาจะเข้าใจ ต้นเต็นที่จะบริการ เสียแต่ที่กระบี่ยังไม่มีสนามบิน คนก็เลยน้อย แต่ไม่แน่นว่า พออีกสักหน่อย มีสักสิบโรงแรม ยี่สิบโรงแรม นักท่องเที่ยวเยอะ เขาก็อาจเปิดบริการ นี่ไม่รู้ละ”

- *การมีสถานบริการประเภทแสงสีเรจรมย์ ยามค่ำคืน จะมีผลอย่างไรต่อที่ท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งธรรมชาติคะ*

“ส่วนมากแขกชอบนี่คะ เย็นลงไม่มีอะไรทำก็ไปเอ็นจอยกัน เป็นเรื่องของความชอบ ใครไม่ชอบก็ไม่ไป มีสถาน

BOARD OF DIRECTORS 1988/1989

Mrs.Yavalaksana Pangsapa	1
President	
Mr.Chalermchai Manowejbhan	2
1st Vice President	
Mr.Manob Song-Im	
2nd Vice President	
Mr.Peter Seiko	6
Hon. Secretary General	
Mr.Oukrit Ummarichot	7
Hon. Treasurer	
Mr. Saneh R. Jotikasthira	3
Public Relations	
Mr.Narong Kheo-Kao	4
Registrar	
Mr.Pisanu Waiyavud	
Coordinator	
Mr.Thana Thanapawat	5
Committee Member	

